

Dariusz Sieczkowski

Czeskie czasowniki w zdaniach i wyrażeniach

600 najważniejszych czasowników
liczne przykłady zdań
przykłady tłumaczeń artystycznych
aktualne słownictwo

Wydawnictwo "Darlex"
www.darlex.pl
Oświęcim 2012

OD AUTORA

"Czeskie czasowniki w zdaniach i wyrażeniach" to publikacja mająca w założeniu prostym i przyjaznym sposobem nauczyć osoby uczące się języka czeskiego odmiany czasowników oraz poprawnego rozpoznawania ich znaczeń. Zawiera 600 najważniejszych czeskich czasowników wraz z licznymi przykładami użycia w konkretnych zdaniach. Od pozostałych tego typu publikacji różni się tym, że przykłady pochodzą nie tylko ze "Słownika języka czeskiego", ale również z prasy i literatury, dzięki czemu czytelnik pozna o wiele szerszy zakres użycia danego czasownika.

Jednocześnie jest to moja ostatnia publikacja z języka czeskiego. Zajmowałem się tym językiem przez ponad 8 lat. Publikacje miały różny poziom - pierwsze zawierały sporo błędów wynikających głównie z braku doświadczenia, te ostatnie były pisane na szybko w związku z kłopotami finansowymi. "Czeskie czasowniki w zdaniach i wyrażeniach" to jedna z moich najlepszych publikacji, która na pewno przyda się każdemu. W moim przypadku lata poświęcone na naukę języka czeskiego okazały się latami straconymi, a z Czechami mam jak najgorsze doświadczenia. Mam nadzieję, że nauka języka czeskiego do czegoś wam się przyda. Jak widać po tej pracy - możliwości są, chęci są, brakuje pieniędzy. I nie ma sensu się starać, ponieważ bez układow i bogatych rodziców nie przebijecie się. Nie tylko nikt wam nie pomoże, ale będą was ze wszystkich stron gnoić, a jak przyjdzie co do czego, wszystkie wasze osiągnięcia pójdą w zapomnienie.

Dziękuję wszystkim, którzy przez te lata dopingowali mnie do pracy i wspierali, a w szczególności **Alenie Volfovej** z Brna, jest to bowiem najuczciwsza i najkompetentniejsza osoba, jaką można sobie wyobrazić. W dodatku pomagała mi przy korektach iloczasów w czeskiej części słowników bezinteresownie, co w dzisiejszych czasach nie zdarza się często. Nie zdajecie sobie sprawy, jaką trudną i czasochłonną pracą jest pisanie słowników. Jest to jednocześnie najgorzej opłacana praca na świecie. Żuł zebrzący na alkohol zarobi w godzinę więcej, niż wy przez cały miesiąc.

Czytelnikom życzę przyjemnej nauki i sukcesów na polu zawodowym w przyszłości.

Dariusz Sieczkowski

ABSOLVOVAT - 1. ukończyć 2. wysłuchać, odbyć**Absolvovat** dlouhou cestu.**Absolvovat** cyklus přednášek.**Absolvovat** školu.Prototyp stíhačky **absolvoval** svůj první zkušební let.V roce 1997 **absolvoval** bakalářské studium.

Odbyć długą podróż.

Wysłuchać cyklu wykładów.

Ukończyć szkołę.

Prototyp myśliwca odbył swój pierwszy lot testowy.

W 1997 ukończył studia licencjackie.

ANALYZOVAT - analizować; przeanalizować**Analizovat** vzorky.System **analizoval** informace ze senzorů.Vědci **analizovali** údaje 4000 mužů.

Analizować próbki.

System analizował informacje z czujników.

Naukowcy przeanalizowali dane 4000 mężczyzn.

BALIT - 1. owijać; opatulać 2. pakować 3. podrywać**Balit** dítě.**Balit** kufry.Opil se a **balil** tanečnici.

Opatulać dziecko.

1. Pakować się 2. Pakować manatki.

Upił się i podrywał tancerkę.

BÁT SE - bać sięPomohl zadržet vraha, teď **se bojí** pomsty.60 profesí, které se nemusí **bát** o práci.Máme se začít **bát**?Není se čeho **bát**.Stále **se bojím** o dceru.**Bojím se** smrti stejně jako každý jiný.**Bál se** jít domů.**Bála** jsem se o svoji bezpečnost.**Neboj se!**Hrozně **se bojí** pavouků.Kamarádce je 62 let a **bojí se** vlastní dcery.

Pomógł zatrzymać zabójcę, teraz boi się zemsty.

60 zawodów, które nie muszą bać się o pracę.

Powinniśmy się zacząć bać?

Nie ma się czego bać.

Ciągłe boję się o córkę.

Jak wszyscy boję się śmierci.

Bał się iść do domu.

Bałam się o swoje bezpieczeństwo.

Nie bój się!

Bardzo się boi pająków.

Koleżanka ma 62 lata i boi się własnej córki.

BÁT SE	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	bojím se	bojíme se
2. osoba	bojíš se	bojíte se
3. osoba	bojí se	bojí se
tryb rozkazujący	boj se	bojte se

BAVIT - 1. bawić, zabawiać 2. interesować, pociągaćForman **bavil** diváky na festivalu českých filmů.Cestování po světě už mě přestalo **bavit**.**Bavil** mě zeměpis a dějepis.Co tě **baví** dělat?

Forman zabawiał widzów na festivalu czeskich filmów.

Podróżowanie po świecie przestało mnie bawić.

Interesowała mnie geografia i historia.

Co lubisz robić?

BAVIT SE - 1. bawić się, zabawiać się 2. zajmować się 3. rozmawiaćStarosta **se bavil** v nočním klubu na účet města.O případu se nechtěli **bavit**.**Bavili** jsme se o vážných věcech.Prodej konzolí roste, lidé se chtějí **bavit**.Dobře **se bavte!****Nebavíme se** spolu.**Bavil se** pod okny paneláku.

Burmistrz bawił się w nocnym klubie na koszt miasta.

O sprawie nie chcieli rozmawiać.

Rozmawialiśmy o poważnych sprawach.

Sprzedaż konsol rośnie; ludzie chcą się bawić.

Dobrej zabawy!

Nie rozmawiamy ze sobą.

Bawił się pod oknami bloku.

BDÍT - czuwaćSním či **bdím**?**Bdít** u nemocného.**Bdít** nad pořádkem.Bůh nad námi **bděl**.

Czy to sen, czy jawa?

Czuwać przy chorym.

Pilnować porządku.

Bóg czuwał nad nami.

BĚHAT - biegać**Běhat** po úřadech.Už to **běhá**.Každé ráno chodím **běhat**.Syna nechala o samotě v domě a odešla **běhat**.Mráz mi **běhá** po zádech.Snažila jsem se **běhat** tak cca 1 hodinu.Z útulku někdo pustil psy, **běhali** po sídlišti.Dva koně **běhali** mezi auty.

Biegać po urządach.

Już (to) działa.

Codziennie rano chodzę biegać.

Zostawiła syna samego w domu i poszła biegać.

Ciarki przechodzą mi po plecach.

Staralam się biegać około jednej godziny.

Ktoś wypuścił psy ze schroniska; biegały po osiedlu.

Dwa konie biegały między samochodami.

BĚŽET - 1. bieć, pędzić 2. iść, pójść**Běžet** horem pádem.Nech to **běžet**.**Běží** mu o život.**Běž** pryč!Musím už **běžet**.Léta **běží**.Oč **běží**?**Běžel** zkratkou.V kinech **běžel** film.

Pędzić na złamanie karku.

Machnij na to ręką.

Chodzi mu o życie.

Idź stąd!

Muszę już iść.

Lata lecą.

O co chodzi?

Biegł na skróty.

W kinach leciał film.

BÍT - bićZačal ji **bít** pěstmi a kopat.Je na něm vidět, že byl **bít**.Srdce přestalo **bít**.**Bít** na poplach.**Bil** ho a škrtil.**Bít** hlava nehlava.Hodiny **bijí** deset.**Nebijte** ji.

Zaczął ją bić pięściami i kopać.

Widać po nim, że był bity.

Serce przestało bić.

Bić na alarm.

Bił go i dusił.

Bić na oślep.

Zegar wybija dziesiątą.

Nie bicie jej.

BÍT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	biji/biju	bijeme
2. osoba	biješ	bijete
3. osoba	bije	bijí /bijou
tryb rozkazujący	bij	bijte

BÍT SE - 1. bić się 2. walczyć**Bil se** jako lev.**Bili se** mezi sebou.Barvy **se bijí**.**Bít se** v prsa.

Walczył jak lew.

Bili się między sobą/ze sobą.

Kolory się gryzą.

Bić się w piersi.

BLAHOPŘÁT - 1. składać życzenia; życzyć; wieszować 2. gratulować**Blahopřát** k narozeninám.**Blahopřát** k úspěchu.Můžou si **blahopřát**.

Žyczyć szczęścia z okazji urodzin.

Gratulować sukcesu.

Mogą sobie gratulować.

BLAHOPŘÁT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	blahopřeji /blahopřeju	blahopřejeme
2. osoba	blahopřeješ	blahopřejete
3. osoba	blahopřeje	blahopřejí /blahopřejou
tryb rozkazujący	blahopřej	blahopřejte

BOJOVAT - walczyć

Čech **bojoval** ve Vietnamu na straně USA.

Bojovat s nádorem.

Firma **bojuje** o přežití.

Bojuje o život.

Bojovat za lepší život.

Bojovat s větrnými mlýny.

Povstalci **bojují** s vládními silami.

Czech walczył w Wietnamie po stronie USA.

Walczyć z nowotworem.

Firma walczy o przeżycie.

Walczy o życie.

Walczyć o lepsze życie.

Walczyć z wiatrakami.

Powstańcy walczą z siłami rządowymi.

BOLET - boleć

Bude to **bolet**?

Bolí to jako čert.

Všechno mě **bolí**.

Už to **nebolí**.

Bolelo mě břicho.

Pořád mě **bolela** pravá noha.

To muselo **bolet**.

Když **bolí** všechny kosti a klouby.

Proč nás **bolí** kolena?

Będzie bolało?

Boli jak diabli.

Wszystko mnie boli.

Już nie boli.

Bolał mnie brzuch.

Ćiągle bolała mnie prawa noga.

To musiało boleć.

Kiedy bolą wszystkie kości i stawy.

Dlaczego bolą nas kolana?

BOUCHAT - 1. okładać; uderzać; tłuc (kogoś) 2. walić; tłuc; trzaskać

Bouchat na dveře.

Bouchat se do prsou.

Bouchat dveřmi.

Srdce **bouchá**.

Zdáli bylo slyšet **bouchat** pumy.

Zátky **bouchají**.

Walić w drzwi.

Bić się w piersi.

Trzaskać drzwiami.

Serce wali.

Z oddali slychać było wybuchające bomby.

Korki strzelają.

BRÁNIT – bronić

Co ti **brání**?

Bráníš mi ve výhledu.

Bránili svoji vlast.

Chlapec **bránil** matku.

Bránili stromy vlastními těly.

Co ci broni?

Zastaniasz mi widok.

Bronili ojczyzny.

Chłopiec bronił matki.

Bronili drzew własnymi ciałami.

BRÁNIT SE - bronić się

Ani **se nebránil**.

Bránit se zuby nehty.

Bránit se pomlouvám.

Obžalovaný tvrdil, že **se** jen **bránil**.

Jen jsem **se bránil**.

Je to lež, **bránil se** u soudu muž.

Bránila se tyranovi.

Nawet się nie bronił.

Bronić się rękami (i) nogami

Bronić się przed oszczerstwami.

Oskarżony twierdzi, że się tylko bronił.

Tylko się broniłem.

To kłamstwo, bronił się mężczyzna w sądzie.

Broniła się przed tyranem.

BRÁT - brać

Neberu stopaře.

Berou?

Beru to na vědomí.

Bereš to příliš vážně.

Brát život doopravdy.

Důchodci nám **berou** práci.

Policisté **berou** o 50 % víc než učitelé.

Rodina milionářů **brala** sociální dávky.

Úplatky jsme **nebrali**.

Každý úder mi **bral** síly.

Nie biorę autostopowiczów.

Biorą? /ryby/

Przyjmuję to do wiadomości.

Bierzesz to zbyt poważnie.

Traktować życie poważnie.

Emeryci zabierają nam pracę.

Policjanci biorą/zarabiają o 50% więcej niż nauczyciele.

Rodzina milionerów pobierała zasiłki.

Nie braliśmy łapówek.

Każdy cios odbierał mi siły.

BRÁT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	beru	bereme
2. osoba	bereš	berete
3. osoba	bere	berou
tryb rozkazujący	ber	berte

BRÁT SE - 1. brać się, pojawiać się 2. pobierać się 3. starać się, troszczyć sięKde se tady **bereš**?**Bral se** k náměstí.**Bral se** o všechny děti.

Skąd się tutaj wzięłeś?

Zmierzał w stronę/kierunku placu.

Opiekował się wszystkimi dziećmi.

BRÁZDIT - žłobić; ryć; robić bruzdyLedoborec si **brázdí** cestu zamrzlým mořem.Lodi **brázdí** oceány.Letadlo **brázdí** oblohu.

Lodołamacz toruje sobie drogę po zamrzniętym morzu.

Statki krążą po oceanach.

Samolot pruje niebo.

BROUSIT - 1. ostrzyć 2. szlifować**Brousit** břitvu.**Brousit** si zuby na něco.**Brousit** drahokamy.**Brousit** jazyk.

Ostrzyć brzytwę.

Mieć na coś chrapkę./Ostrzyć sobie zęby na coś.

Szlifować kamienie szlachetne.

Szlifować język.

BUDIT - 1. budzić 2. budzić, wzbudzaćVětrné elektrárny **budí** nadšení i strach.Audit **budí** pochybnosti.Nový lék proti rakovině **budí** obavy lékařů.Vypil dvě láhve vodky a **budil** celé sídliště.**Budit** pohoršení.

Elektrownie wiatrowe budzą entuzjazm i strach.

Audyty budzi wątpliwości.

Nowy lek na raka budzi obawy lekarzy.

Wypił dwie butelki wódki i budził całe osiedle.

Budzić zgorzienie.

BUDIT SE - budzić się**Budila se** ve čtyři ráno.Často jsem **se budila**.Manžel chrápal a já **se budila** každou hodinu.**Budí se** ve mně zlo.

Budziła się o czwartej rano.

Często się budziłam.

Mąż chrapał, a ja budziłam się co godzinę.

Budzi się we mnie zło.

BUŠIT - walić, tłuc, uderzać, bić**Bušit** pěstí do stolu.**Bušit** na dveře.Jeho slova mi **buší** v hlavě.**Bušili** jsme do nich, ale prohráli jsme.Srdce mi **bušilo** jako o život.

Walić pięścią w stół.

Walić w drzwi.

Jego słowa dźwięczą mi w głowie.

Atakowaliśmy ich, ale przegraliśmy.

Serce waliło mi jak młotem.

BYDLET - mieszkać**Bydlí** v rodinném domě na sever od Prahy.Jak dlouho tu **bydlíš**?**Bydlíme** v prvním patře.**Bydlet** v podnájmu.Kde **bydlíte**?Miláčku, kde budeme **bydlet**?Můžeš **bydlet** u nás.**Bydlíme** spolu.**Bydlím** v pronajatém bytě.**Bydlíme** v novém domě.

Mieszka w domku jednorodzinny na północ od Pragi.

Od jak dawna/Jak długo tu mieszkasz?

Mieszkamy na pierwszym piętrze.

Mieszkać na stancji.

Gdzie pan(i) mieszka?

Kochanie, gdzie będziemy mieszkać?

Możesz mieszkać u nas.

Mieszkamy razem.

Mieszkam w wynajętym mieszkaniu.

Mieszkamy w nowym domu.

BÝT - byćKde **jste** byli?Co **je** ti?To **je** jedno.Něco **není** v pořádku?**Nebýt** jeho...**Není** ti zima?**Je** mi dvacet let.**Je** po všem.To **je** celý on.**Je** před námi obrovská šance.Ještě **není** konec.**Jsem** rád, že u toho **byly**.Nejmladšímu synovi **je** sedm let.Otázek **bylo** 47.Všechny otázky **byly** srozumitelné.Z výsledků auditu jsem **byla** v šoku.

Gdzie byliście?

Co ci jest?

Wszystko jedno.

Coś nie tak?

Gdyby nie on...

Nie jest ci zimno?

Mam dwadzieścia lat.

Już po wszystkim.

To cały on.

Przed nami (jest) ogromna szansa.

To jeszcze nie koniec.

Cieszę się, że przy były przy tym.

Najmłodszy syn ma siedem lat.

Było 47 pytań.

Wszystkie pytania były zrozumiałe.

Byłam zszokowana wynikami audytu.

BÝT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	jsem	jsme
2. osoba	jsi	jste
3. osoba	je	jsou
tryb rozkazujący	buď	buďte

CESTOVAT - podróżować; jechać (w przenośni)

Cestovat po světě.
Cestovat v čase/časem.
 Skoro každý rád **cestuje**.
 Kam Češi nejraději **cestují**?
 Dvouletý chlapec **cestoval** po Brně autobusem.

Podróżować po świecie.
 Podróżować w czasie.
 Prawie każdy lubi podróżować.
 Dokąd najchętniej podróżują Czesi?
 Dwulatek jeździł po Brnie autobusem.

CÍTIT - 1. czuć 2. odczuwać

Co k ní **cítiš**?
Cítila jsem nátlak.
Cítila jsem vůni jeho těla.
 Ořesy byly **cítit** až v Hanoi.
 Strach je **cítit** na každém kroku.
Cítíl jsem nesmírnou úlevu.

Co do niej czujesz?
 Odczuwałam presję.
 Czułam zapach jego ciała.
 Wstrząsy były odczuwalne nawet w Hanoi.
 Strach czuć na każdym kroku.
 Czułem niezmierną ulgę.

CÍTIT SE - czuć się

Jak se **cítiš**?
Cítit se jako doma.
Cítila jsem se jako princezna.
Cítím se vinen.
Cítím se skvěle.
Cítit se bezpečně.
Cítíl jsem se stále více nesvůj.

Jak się czujesz?
 Czuć się jak w domu.
 Czułam się jak księżniczka.
 Czuję się winnym.
 Czuję się świetnie.
 Czuć się bezpiecznie.
 Czułem się coraz bardziej nieswojo.

CPÁT - pchać; wpychać

Cpát dýmku.
 Nemá smysl se **cpát** tučnými jídly.
Cpali mu do úst psí výkaly.
 Fanoušci se **cpali** k jeho mercedesu.
 Nebudu se **cpát** tam, kde mě nechťejí!

Nabijać fajkę.
 Nie ma sensu opychać się tłustymi daniami.
 Wpychali mu do ust psie odchody.
 Kibice pchali/przepychali się do jego mercedesa.
 Nie będę pchał się tam, gdzie mnie nie chcą!

CPÁT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	cpu	cpeme
2. osoba	cpeš	cpete
3. osoba	cpe	cpou
tryb rozkazujący	cpi	cpěte, cpete

CVIČIT - ćwiczyć

Měl bys víc **cvičit**.
Cvičit psa.
Cvičit paměť.
Cvičit v posilovně.
 Čeští vojáci budou **cvičit** v džungli.
 Místo odpočinku **cvičí**.

Powinieneś więcej ćwiczyć.
 Tresować psa.
 Ćwiczyć/Trenować pamięć.
 Ćwiczyć na siłowni.
 Czescy żołnierze będą ćwiczyć w dżungli.
 Zamiast odpoczywać - ćwicz.

ČEKAT - 1. czekać 2. spodziewać się

Dlouho **čekal** na své první vítězství.
Nečekejte na výprodeje.
 Na tuhle šanci jsem **čekal** celý rok.
Čekal jsem víc.
Čekej dál!
 Nájemné zdrazí víc, než se **čekalo**.
 Pořád jsme na něco **čekali**.
 Lidé **čekali** dlouhou frontu.

Długo czekał na swoje pierwsze zwycięstwo.
 Nie czekajcie na wyprzedaże.
 Na tę szansę czekałem cały rok.
 Spodziewałem się więcej.
 Czekaj dalej!
 Czynsze podrożeją więcej niż się spodziewano.
 Ciągłe na coś czekaliśmy.
 Ludzie czekali w długiej kolejce.

ČINIT - 1. czynić 2. wynosić

Činit si nárok.
Hodnota kontraktu **čini**...
Neví, co **čini**.
Činit dobrý dojem.
Činit pokání.

Rościć sobie pretensje.
Wartość kontraktu wynosi...
Nie wie, co czyni.
Sprawiać dobre wrażenie.
Pokutować.

ČIST - czytać

Četla mi přes rameno.
Učit se **číst**, psát a počítat.
Číst dětem pohádku.
Číst někomu myšlenky.
Čtu ženské časopisy.
Indický diplomat **četl** cizí projev.

Czytała mi przez ramię.
Uczyć się czytać, pisać i liczyć.
Czytać dzieciom bajkę.
Czytać komuś w myślach.
Czytam czasopisma dla kobiet.
Indyjski dyplomata czytał cudze przemówienie.

ČÍST	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	čtu	čteme
2. osoba	čteš	čtete
3. osoba	čte	čtou
tryb rozkazujący	čti	čtete

ČISTIT (SE) - czyścić; myć

Obloha se **čistí**.
Čistit si zuby.
Čistit skvrny.
Čistit kliky.

Niebo się przejaśnia.
Myć zęby.
Wywabić plamy.
Szukać pleców. */protekcji/*

DAROVAT - 1. darować 2. podarować

Osud nám **daroval** pár příjemných chvíl.
Vězni **darovali** nemocnici hračky.
Darovat krev.
Darovat odsouzení život.
Darovat zbytek dluhu.
To ti **nedaruji!**

Los podarował nam kilka miłych chwil.
Więźniowie podarowali szpitalowi zabawki.
Darować/Oddać krew.
Darować życie skazanemu.
Umorzyć resztę długu.
Nie podaruję ci tego.

DAŘIT SE - 1. udawać się 2. powodzić się

Zpočátku se vše **dařilo**.
Jak se ti **daří**?
Daří se mi dobře.
Dařilo se mu skrývat své úmysly.
Maloobchodu se v prosinci **dařilo**.
V Montrealu se nám bude **dařit**.

Z początku wszystko szło dobrze.
Jak ci się wiedzie?
Dobrze mi się powodzi.
Udawało mu się ukrywać swoje zamiary.
Handel detaliczny w grudniu miał się dobrze.
W Montrealu pójdzie nam dobrze.

DÁT (SE)/(SI)- dać

Děti byly **dány** k adopci.
Lafata **dal** stý gól.
Dám si whisky s ledem.
Dal bych si něco k jídlu.
Dal jsem jí čas na rozmyšlenou.
Dát dopis do obálky.
Dát někomu důvěru.
Dát průchod nenávisti.
Dát přednost v jízdě.
Dát se do řeči.
Dát spropitné.
Já ti **dám!**
Dát na sebe čekat.

Dzieci zostały oddane do adopcji.
Lafata strzelił setnego gola.
Napiję się whisky z lodem.
Zjadłbym coś.
Dałem jej czas do namysłu.
Włożyć list do koperty.
Obdarzyć kogoś zaufaniem.
Dać upust nienawiści.
Ustąpić pierwszeństwa przejazdu.
Wdać się w rozmowę.
Dać napiwek.
Ja ci dam!
Kazać na siebie czekać.

DÁT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	dám	dáme
2. osoba	dáš	dáte
3. osoba	dá	dají
tryb rozkazující	dej	dejte

DÁVAT - dawać

Dobře bráníme a **dáváme** góly.
Bohatým bral a chudým **dával**.
Dávat někomu za vyučenou.
Lékař **dává** nemocnému injekci.
Dávat za pravdu.
Dávat otázku.
Dávat někomu přednost.
Dávat hodiny.
Kometa **dávala** góly až v závěru.
Dávat najevo.
Nedávej nikomu adresu ani telefon.
Tam, kde lišky **dávají** dobrou noc.

Dobrze (się) bronimy i strzelamy bramki.
Zabierał bogatym i dawał biednym.
Dawać komuś nauczkę.
Lekarz daje choremu zastrzyk.
Przyznawać rację.
Zadawać pytanie.
Ustępować komuś pierwszeństwa.
Udzielać korepetycji.
Kometa strzelała gole dopiero w końcówce.
Dawać do zrozumienia.
Nie podawaj nikomu adresu ani telefonu.
Tam, gdzie diabeł mówi dobranoc.

DBÁT - dbać

Dbát na hygienu.
Dbát zvýšené opatrnosti.
Dbát na zdraví.
Dbát na bezpečnost.
Hnal se za slávou a o ostatní **nedbal**.

Dbać o higienę.
Zachować szczególną ostrożność.
Dbać o zdrowie.
Dbać o bezpieczeństwo.
Gonił za sławą, o resztę nie dbał.

DĚKOVAT - děkovat

Všem moc **děkuji**.
Děkovali mi, přitom **děkovat** bych měl já jim.
Lidé **děkovali** policii.
Není za co **děkovat**.

Wszystkim bardzo dziękuję.
Dziękowali mi, a to ja powinienem dziękować im.
Ludzie dziękowali policji.
Nie ma za co dziękować.

DĚLAT - 1. robić 2. udawać

Dělají to lidi bez zkušeností.
Dělal, co mohl.
Tohle už mi **nedělej!**
Dělat zkoušku.
Dělat v továrně.
Šaty **dělají** člověka.
Dělat z komára velblouda.
Dělal, jako by neviděl.
To **dělá** sto korun.
Dělají se mu vrásky na tváři.
Dělat dluhy.
Příležitost **dělá** zloděje.
Dělat svou povinnost.
Dělat pod sebe.
Dělej si, jak chceš.

Robią to ludzie bez doświadczenia.
Robił, co mógł.
Nie rób mi tego więcej!
Zdawać egzamin.
Pracować w fabryce.
Szata czyni człowieka.
Robić z igły widły.
Udawał, że nie widzi.
To będzie sto korun. /*Przy płaceni*/
Robią mu się zmarszczki na twarzy.
Zaciągać długi.
Okazja czyni złodzieja.
Wykonywać swój obowiązek.
Robić pod siebie.
Rób, jak chcesz.

DĚLIT (SE) - dzielić (się)

Dělilo je od něho nejvyšš sto kroků.
Jeden bod je **dělí** od finále.
Dělít kořist na čtyři díly.
Lány **dělila** mez.
Kraj se **dělí** na okresy.
Naše cesty se **dělí**.
O muže se **dělít** nechci.
O dárky se **dělil** s dcerou.
Reforma začíná dělit **společnost**.

Dzieliło ich od niego najwyżej sto kroków.
Jeden punkt dzieli ich od finału.
Dzielić łup na cztery części.
Miedza dzieliła łąny.
Województwo dzieli się na powiaty.
Nasze drogi się rozchodzą.
Nie chcę dzielić się mężem.
Podzielił się prezentami z córką.
Reforma zaczyna dzielić społeczeństwo.

DIAGNOSTIKOVAT - diagnozować; zdiagnozować
Lékaři **diagnostikovali** rakovinu.

Lekarze zdiagnozowali raka.

DÍT SE – dźiać się

Dělo se to za přítomnosti šéfredaktora.

Chtěl jsem vědět, co **se děje**.

Nevadí, nic **se neděje**.

Zázraky **se dějí**.

Ví, že **se** něco **dít** bude.

Ať **se** bude **dít** cokoli.

Chvilí se nic **nedělo**.

Co se to s tebou **děje**?

Děje se mu křivda.

Divné věci se **dály**.

Działo się to w obecności redaktora naczelnego.

Chciałem wiedzieć, co się dzieje.

Nie szkodzi, nic się nie stało.

Cuda się zdarzają.

Wie, że coś się będzie działo.

Cokolwiek by się działo.

Przez chwilę nic się nie działo.

Co się z tobą dzieje?

Dzieje mu się krzywda.

Działy się dziwne rzeczy.

DÍT SE	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	ději se, děju se	dějeme se
2. osoba	děješ se	dějete se
3. osoba	děje se	dějí se, dějou se
tryb rozkazující	děj se	dějte se
čas przeszły	dál se, děl se	

DÍVAT SE - patrzeć

Pořád **se díval** na stejné obličej.

Dívat se někomu do očí.

Už se na to nemůže **dívat**.

Dívat se na zprávy v televizi.

Dívat se na někoho svrchu.

Ciągle oglądał te same twarze.

Patrzeć komuś w oczy.

Już nie może na to patrzeć.

Oglądać wiadomości w telewizji.

Patrzeć na kogoś z góry.

DLUŽIT - być winnym (mieć dług)

Dluží více než šest set tisíc korun

Vězni **dluží** věznicí pět a půl milionu korun.

Dluží mu sto korun.

Dluží mi vysvětlení.

Jest winny ponad sześć tysięcy korun.

Więźniowie są winni więzieniu pięć i pół miliona korun.

Jest mu winny sto korun.

Jest mi winny wyjaśnienie.

DODRŽET - dotrzymać

Dotržet slib.

Dotržet slovo.

Dotržet předpis.

Dotržet smlouvu.

Rusko slíbilo **dotržet** příměří s Gruzii.

Dotrzymać obietnicy.

Dotrzymać słowa.

Zastosować się do przepisu.

Dotrzymać umowy.

Rosja obiecała przestrzegać rozejmu z Gruzją.

DOHODNOUT - uzgodnić

Dohodnout smlouvu.

Bylo **dohodnuto**, že...

Dohodli jsme růst penzí.

Uzgodnić umowę.

Uzgodniono, że...

Uzgodniliśmy podwyżkę emerytur.

DOHODNOUT SE - 1. porozumieć się 2. umówić się

Strany se **dohodly** na rozpočtu.

Rodiče se nedokáží **dohodnout**.

Koalice se nemůže **dohodnout** na daních.

Partie porozumiały się w sprawie budżetu.

Rodzice nie potrafią się dogadać/porozumieć.

Koalicja nie może się porozumieć w sprawie podatków.

DOCHÁZET - 1. dochodzić; przychodzić 2. kończyć się; wyczerpywać się

Dochází voda i jídlo.

Dochází mi trpělivost.

Dochází mu dech.

Hodiny **docházejí**.

Dochází už na má slova.

Evropě začíná **docházet** voda.

Dětem se nechťelo do školy **docházet**.

Nebude **docházet** k tomu, že...

Docházet na kontroly ke svému lékaři.

Kończy się voda i jedzenie.

Kończy mi się cierpliwość.

Brakuje mu tchu.

Zegar staje.

Moje słowa zaczynają się spełniać.

Europie zaczyna brakować wody.

Dzieciom nie chciało się uczęszczać do szkoły.

Nie będzie dochodzić do tego, że...

Chodzić na kontrole do swojego lekarza.

DOJÍT - 1. dojść; przyjść 2. pójść 3. skończyć się; wyczerpać sięKonečně mi to **došlo**.**Došlo** mi psaní.**Došel** mu dech.Na každého jednou **dojde**.**Došel** k zajímavým závěrům.K události **došlo** na konci srpna.Brit chce **dojít** pěšky do Indie.Někdy **dojde** k omylu.Odpověď **došla** za dva dny.S těmi slovy **došel** ke dveřím.

W końcu dotarło to do mnie. /Zrozumiałem to/

Przyszedł do mnie list.

Zabrał mu tchu.

Na każdego kiedyś przyjdzie kolej.

Doszedł do ciekawych wniosków.

Do zdarzenia doszło pod koniec sierpnia.

Brytyjczyk chce pieszo dojść do Indii.

Niekiedy/Czasami dojdzie do pomyłki.

Odpowiedź przyszła za dwa dni.

To rzekłszy doszedł do drzwi.

DOJÍT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	dojdu	dojdeme
2. osoba	dojdeš	dojdete
3. osoba	dojde	dojdou
tryb rozkazující	dojdi	dojděte
čas przeszły	došel	

DOKÁZAT - 1. potrafić; zdołać 2. udowodnić**Dokázal** se ještě otočit.Pokud to může někdo **dokázat**, je to právě on.Křikem nic **nedokážeš**.**Nedokázal** sedět klidně doma.**Nedokázal** vyjádřit pocity.**Dokázat** u soudu nevinu obžalovaného.Dítě se **nedokáže** soustředit.

Zdołał się jeszcze odwrócić.

Jeśli ktokolwiek potrafi to zrobić, to właśnie on.

Krzykiem nic nie wskórasz.

Nie mógł usiedzieć spokojnie w domu.

Nie potrafił wyrazić uczuć.

Udowodnić w sądzie niewinność oskarżonego.

Dziecko nie potrafi się skupić.

DOKÁZAT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	dokážu	dokážeme
2. osoba	dokážeš	dokážete
3. osoba	dokáže	dokážou
tryb rozkazující	dokaž	dokažte

DOLÉHAT - 1. przylegać 2. docierać; dochodzić (o dźwięku)Šum **doléhal** až ke mně.Dveře dobře **doléhají**.**Doléhal** na něho hlad.Matka **doléhá** na syna, aby se oženil.

Szum docierał aż do mnie.

Drzwi dobrze przylegają.

Dokuczał mu głód.

Matka nalega na syna, żeby się oženil.

DONUTIT - zmusić**Donutil** ho zastavit.**Donutit** někoho pracovat.Nikdo ho nemůže **donutit**, aby se léčil.Musel ho někdo **donutit**.

Zmusił go do zatrzymania się.

Zmusić kogoś do pracy.

Nikt go nie może zmusić, żeby się leczył.

Ktoś go musiał zmusić.

DOPADNOUT - 1. upaść; spaść 2. wyjść; wypaść; ułożyć sięHlavní je, že všechno dobře **dopadlo**.Bělavý svit **dopadl** i na tváře jezdců.Kámen **dopadl** na dno.**Dopadnout** pachatele.**Dopadnout** hráče při falešné hře.Zkouška **dopadla** skvěle.Srovnání **dopadlo** v jeho neprospěch.Jak to s tebou **dopadlo**?Na Zemi **dopadl** obří meteorit.Australan se chtěl povozit na krokodýlovi, špatně **dopadl**.

Najważniejsze, że wszystko dobrze się skończyło.

Białawy blask rozświetlił i twarze jeźdźców.

Kamień spadł na dno.

Schwytać/Złapać sprawcę.

Przyłapać gracza/zawodnika na oszukiwaniu.

Egzamin świetnie poszedł.

Porównanie wypadło na jego niekorzyść.

Jak ci poszło?

Na Ziemię spadł olbrzymi meteorit.

Australczyk chciał pojeździć na krokodylu; źle skończył.

DOPROVÁZET - 1. odprowadzać 2. towarzyszyć (komu?) 3 akompaniować (komu?)

Všude ho **doprovází**.

Doprovázet někoho na klavír.

Jeden ze symptomů, který nemusí chorobu **doprovázet**.

Wszędzie mu towarzyszy.

Akompaniować kogoś na pianinie.

Jeden z objawów, który nie musi towarzyszyć chorobie.

DOPROVODIT - odprowadzić.

Doprovodit **domů**.

Doprovodit někoho na poslední cestě.

Otevření mostu **doprovodil** ohňostroj.

Odprowadzić do domu.

Towarzyszyć komuś w ostatniej drodze.

Otwarcie mostu towarzyszył pokaz sztucznych ogni.

DORAZIT - 1. dotrzeć 2. dobić 3. wbić do końca

Hurikán Irene **dorazil** do New Yorku.

Hasiči **dorazili** na místo.

Dorazit postřelenou zvěř.

Byl již oslaben a chřipka ho **dorazila**.

Její chování ho úplně **dorazilo**.

Štafeta **dorazila** k cíli.

Sovětské metody **dorazily** k nám.

Dorazil puk za brankovou čáru.

Huragan Irene dotarł do Nowego Jorku.

Strażacy dotarli na miejsce.

Dobić postrzeloną zwierzynę.

Był już osłabiony, a grypa go dobiła.

Jej zachowanie całkowicie go dobiło.

Sztafeta dotarła do mety.

Sowieckie metody dotarły do nas.

Dobił krążek za linię bramkową.

DOSÁHNOUT - 1. dosięgnąć 2. osiągnąć (co?)

Dosáhnout zamýšleného cíle.

Dítě **nedosáhne** na kliku.

Rukávy **dosáhnou** k loktům.

Povodeň **dosáhla** prvních stavení.

Katastrofa **dosáhla** nebyvalých rozměrů.

Počet obyvatelstva **dosáhl** deseti miliónů.

Dosáhnout úspěchu.

Osiągnąć zamierzony cel.

Dziecko nie dosięgnie do klamki.

Rękawy sięgają do łokci.

Powódź sięgnęła pierwszych zabudowań.

Katastrofa osiągnęła niebywale rozmiary.

Liczba mieszkańców osiągnęła dziesięć milionów.

Osiągnąć sukces.

DOSPĚT - 1. dojść; dotrzeć 2. dorosnąć; dojrzeć

Dospěli k závěru, že...

Dospět k dohodě.

Dělnická třída **dospěla** k moci.

Věci **dospěly** tak daleko, že...

Melodrama o dětech, co nechtěly **dospět**.

Doszli do wniosku, že...

Dojść do porozumienia.

Klasa robotnicza doszła do władzy.

Sprawy zaszły tak daleko, że...

Melodramat o dzieciach, które nie chciały dorosnąć.

DOSTAT - dostać; otrzymać

Dostal nápad, že se vymočí z okna.

Dostat druhou šanci.

Dostat strach.

Dostat zlost.

Dostat gól.

Auto **dostalo** smyk.

Dostat koš(em).

Dostat někoho z postele.

Dostali zpátky svoje peníze.

Dostat míč do sítě.

Dostat požár pod kontrolu.

Wpadł na pomysł, żeby wysikać się z okna.

Dostać drugą szansę.

Przestraszyć się.

Rozzłościć się.

Stracić gola.

Samochód wpadł w poślizg.

Dostać kosza.

Wyciągnąć kogoś z łóżka.

Odzyskali swoje pieniądze.

Posłać piłkę do siatki.

Opanować pożar.

DOSTAT SE - 1. dostać się 2. móc przystąpić (do czego?)

Dostat se ven.

Dostat se do zjetí.

Dostat se na kloub věci.

Dostat se na svobodu.

Dětem **se dostalo** dobrého vychování.

Na každého **se dostane**.

Dostat se ke slovu.

Dostat se na šikmou plochu.

Dostat se někomu na kůži.

Dostat se z deště pod okap.

Wydostać się.

Dostać się do niewoli.

Dotrzeć do sedna sprawy.

Wydostać się na wolność.

Dzieci otrzymały dobre wychowanie.

Na każdego przyjdzie kolej.

Dojść do słowa.

Znaleźć się na równi pochyłej.

Dobrać się komuś do skóry.

Wpaść z deszczu pod rynnę.

DOVOLIT (SI) - pozwolić (sobie)

Svědomí mi to **nedovolí**.
 Lékař mu **dovolil** konat jen lehčí práce.
 Jeho hrdost mu **nedovolila**, aby...
 Otec si nemůže **dovolit** zaplatit operaci.
 Nemůžeme si to prostě **dovolit**.
Dovolili si až moc.

Sumienie mi na to nie pozwoli.
 Lekarz pozwoliły mu wykonywać tylko lżejsze prace.
 Jego duma nie pozwoliła mu, aby...
 Ojciec nie może sobie pozwolić na opłacenie operacji.
 Po prostu nie możemy sobie na to pozwolić.
 Pozwolili sobie na zbyt wiele.

DOZNAT SE - 1. przyznać się 2. doznać

Sám se **dozna**.
Dozna chybu.
 To se musí **dozna**.
Dozna zklamání.

Sam się przyznał.
 Przyznać się do błędu.
 To trzeba przyznać.
 Doznać zawodu.

DOZVĚDĚT SE - dowiedzieć się

Doufal jsem, že se **dozví** něco víc.
Dozvěděla jsem se to jen náhodou.
Dozvěděla ses ještě něco dalšího?
 Nic dalšího jsme se však **nedozvěděli**.
 Nic určitého jsem se **nedozvěděl**.
 Pokud se to někdo **dozví**, zemřeme.
 To už se ale nyní nikdo **nedozví**.

Miałem nadzieję, że dowie się czegoś więcej.
 Dowiedziałam się o tym przez przypadek.
 Dowiedziałas się czegoś jeszcze?
 Nie dowiedzieliśmy się jednak niczego więcej.
 Nie dowiedziałem się niczego konkretnego.
 Jeśli ktoś się o tym dowie, umrzemy.
 Tego już się jednak nikt nie dowie.

DOZVĚDĚT SE	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	dozvím se	dozvíme se
2. osoba	dozvíš se	dozvíte se
3. osoba	dozví se	dozvědí se
tryb rozkazujący	dozvěď se	dozvěďte se

DRŽET (SE) - trzymać (się)

Mraky **se držely** nízko.
Drželi ho jako rukojmí.
 Všichni mu **držíme** palce.
 Nic mě tu **nedrží**.
Držet jazyk za zuby.
 Hřebík **drží** ve zdi.
 Barva **drží**.
Drželi se za ruce.
Držet se za jízdy.
 Oběma rukama **držel** meč.
 Stěží se **drží** na nohou.

Chmury wisiały nisko.
 Trzymali go jako zakładnika.
 Wszyscy trzymamy za niego kciuki.
 Nic mnie tu nie trzyma.
 Trzymać język za zębami.
 Gwóźdź trzyma w ścianie.
 Farba trzyma.
 Trzymali się za ręce.
 Trzymać się podczas jazdy.
 Trzymał miecz oburącz.
 Ledwo trzyma się na nogach.

DŮVĚROVAT (SI) - ufać (sobie); mieć zaufanie

Musíme si alespoň trochu **důvěřovat**.
 Přilíši si **důvěřoval**.
 Lidé **důvěřují** více armádě než policii.
Důvěřovat svým přátelům.

Musimy sobie przynajmniej trochę ufać.
 Był zbyt pewny siebie.
 Ludzie bardziej ufają armii niż policji.
 Ufać swoim przyjaciółom.

EXISTOVAT - istnieć; egzystować; być

Existují určité meze.
 Na Zemi může **existovat** neznámý život.
 Prevence proti rakovině **existuje**.
 Spravedlnost **neexistuje**.

Istnieją pewne granice.
 Na Ziemi może istnieć nieznana forma życia.
 Istnieje profilaktyka przeciwko rakowi.
 Nie ma sprawiedliwości.

FOTIT – fotografować, robić zdjęcia

Co nejraději **fotiš**?
 Nechala se **fotit** nahý.
 Stydím se **fotit** cizí lidi.
 Zpěvačka **fotila** kalendář.
 Každý se se mnou chce **fotit**.
 Nesmí se **fotit** budova ministerstva obrany.

Co najchętniej fotografujesz?
 Pozowała nago do zdjęć.
 Wstydzę się fotografować obcych ludzi.
 Śpiewaczka brała udział w sesji do kalendarza..
 Każdy chce sobie zrobić ze mną zdjęcie.
 Nie wolno fotografować budynku ministerstwa obrony.

HÁJIT (SE) - bronić (się)**Hájit** čest.**Hájit** lidská práva.Občan má právo **hájit** své zájmy.**Hájit** se před soudem.Německo bude svůj trh práce **hájit** do roku 2011.**Hájit** barvy Kazachstánu.

Bronić honoru.

Bronić praw człowieka.

Obywatel ma prawo bronić swoich interesów.

Bronić się przed sądem/w sądzie.

Niemcy będą chronić swój rynek pracy do 2011 roku.

(sport.) Bronić barw Kazachstanu.**HÁZET - rzucać; ciskać****Házeli** na policisty kameny a láhve.**Házet** klacky pod nohy.**Házet** někomu písek do očí.**Házet** pohledy.**Házet** všecko do jednoho pytle.Jako by hrách na stěnu **házet**.**Házet** perly sviním.Opilý cizinec **házet** v baru židlemi.**Házet** po sousedech sněhové koule.

Rzucali w policjantów kamieniami i butelkami.

Rzucać kłody pod nogi.

(fraz.) Sypać komuś piasek w oczy.

Rzucać spojrzenia.

(fraz.) Wrzucać wszystko do jednego worka.*(fraz.)* Jak grochem o ścianę.*(fraz.)* Rzucać perły przed wieprze.

Pijany cudzoziemiec rzucał w barze krzesłami.

Rzucał w sąsiadów śnieżkami.

HLÁSIT (SE) - 1. zgłaszać (się) 2. meldować (się) 3. przyznawać sięLidé **hlásí** pojišťovně škody.V deset hodin jsem se **hlásil** u našeho kapitána.**Hlásit** návštěvu.**Hlásit** příjezd vlaku.**Hlásit** se do soutěže.Musím se **hlásit** na úřadě práce.**Hlásila** počasí a poté se stala reportérkou.

Ludzie zgłaszają szkody zakładom ubezpieczeniowym.

O dziesiątej zameldowałem się u naszego kapitana.

Zgłaszać wizytę.

Zapowiadać przyjazd pociągu.

Zgłaszać się do konkursu.

Muszę się zgłosić do urzędu pracy.

Zapowiadała pogodę, a potem została reporterką.

HLEDAT - szukaćCo tady můj otec **hledal**?**Hledal** cestu domů.**Hledal** jsem vhodná slova.**Hledat** zaměstnání.Kdo **hledá**, najde.Dlouhé roky marně **hledal** práci.Policie **hledá** násilníky.**Hledat** chlup na dlani.**Hledat** útěchu v alkoholu.

Czego tu szukał mój ojciec?

Szukał drogi do domu.

Szukałem odpowiednich słów.

Szukać pracy.

Kto szuka, ten znajdzie.

Przez wiele lat bezskutecznie szukał pracy.

Policja poszukuje bandytów.

Szukać dziury w całym.

Szukać pocieszenia w alkoholu.

HLEDĚT - 1. patrzeć; spoglądać 2. patrzeć; uwzględniać**Hledět** na cenu.Tvářil se, že **hledí** do stropu.**Hledět** před sebe.Okna **hledí** na zahradu.Vlevo **hled!**Nemohl **hledět** na ten nepořádek.Darovanému koni na zuby **nehled!**

Patrzeć na cenę./ Zwracać uwagę na cenę.

Udawał, że patrzy w sufit.

Spoglądać przed siebie.

Okna wychodzą do ogrodu.

W lewo patrz! /*komenda!*

Nie mógł patrzeć na ten bałagan.

Darowanemu koniowi nie zagląda się w zęby.

HLÍDAT - pilnować; strzec; doglądaćVchod **hlídali** dva muži.**Hlídat** dítě.**Hlídati** každý jeho krok.**Hlídat** vzdušný prostor.

Wejścia pilnowało dwóch mężczyzn.

Doglądać dziecka.

Śledzą każdy jego krok.

Strzec przestrzeń powietrzną.

HODIT (SE¹) - rzucić (się)**Hodil** po mladé učitelce židli.**Hodit** si pušku přes rameno.**Hodit** si nohu přes nohu.Vlna ho **hodila** na břeh.Zmizel, jako by kámen do vody **hodil**.**Hodit** se do gala.**Hod!** sebou.

Rzucił w młodą nauczycielkę krzesłem.

Zarzucić karabin na ramię.

Założyć nogę na nogę.

Fala wyrzuciła go na brzeg.

Przepadł jak kamień w wodę.

Wystroić się.

Rusz się

HODIT SE² - 1. pasować; odpowiadać 2. przydać się

Důchodcům **se hodí** každá koruna.

Hodí se jako pěst na oko.

Hodil by se svědek.

Ten obraz se sem **nehodí**.

Klíč **se hodí** k zámku.

Nehodí se mezi nás.

To se do společnosti **nehodí**.

Nehodí se k ničemu.

HODNOTIT – oceniać

Hosté **hodnotili** hotely.

Projekty **hodnotila** desetičlenná porota.

Hodnotila se i motivace firem.

Učitelé **hodnotili** maturity zbytečně přísně.

Cestující **hodnotili** letecké společnosti.

Je brzy **hodnotit**.

Nejlépe je tradičně **hodnocen** prezident.

HONIT(SE) - 1. gonić (się); ścigać (się) 2. polować

Honit se za penězi.

Ptáci **honili** jeden druhého.

Myšlenky se mu **honily** hlavou.

Honit zajíce.

Pozdě bycha **honit**.

Honit stádo na pastvu.

Honit někoho do práce.

Honit si ptáka.

HOŘET - palić się; płonąć

V centru města **hořel** byt.

Plyn **hoří** modrým plamenem.

V krbu **hořel** oheň.

Hoří!

Půda mu **hoří** pod nohama.

Hořet studem.

Hořet zvědavostí.

Byt začal **hořet** od DVD přehrávače.

V loděnici **hoří** výrobní hala.

HOUPAT (SE) - huštać (się); kołysać (się); bujać (się)

Most **se houpal** a praštěl.

Houpat kolébku.

Houpat se na houpačkách.

Houpat se na židli.

Člun **se houpal** na vlnách.

HOVOŘIT - mówić; rozmawiać

Nechci o tom nyní **hovořit**.

Může **hovořit** o štěstí v neštěstí.

V koalici se **hovoří** o předčasných volbách.

Hovořit francouzsky.

Musíme o tom **hovořit** v minulém čase.

HRÁT - grać

Berdych **hraje** o finále.

Hrají první ligu.

Hrát do omrzení.

Hrát druhé housle.

Hrát o deseti.

Musíme **hrát** víc agresivně

Obrana **hrála** nejistě.

Odveta se **hraje** příští čtvrtek.

Skotové **hráli** tvrdě.

Za týden **hrajete** doma.

Emerytom **przyda** się každá koruna.

Pasuje jak piěšť do oka.

Przydałby się świadek.

Ten obraz tu **nie pasuje**.

Klucz **pasuje** do zamka.

Nie pasuje do nas.

W towarzystwie (to) **nie wypada**.

Nie nadaje się do niczego.

Goście **oceniali** hotele.

Projekty **oceniano** dziesięcioosobowe jury.

Oceniano również motywację firm.

Nauczyciele **oceniali** matury zbyt surowo.

Pasażerowie **oceniali** linie lotnicze.

Jest za wcześnie na ocenę.

Tradycyjnie najlepiej **jest oceniany** prezydent.

Gonić za pieniędzmi.

Ptaki **goniły** się.

Myśli **chodziły** mu po głowie.

Polować na zające.

Co się stało, to się **nie odstanie**.

Pędzić stado na pastwisko.

Gonić kogoś do pracy.

Walić konia.

W centrum miasta **palilo** się/płonęło mieszkanie.

Gaz **pali** się na niebiesko.

W kominku **palil** się ogień.

Pali się!

Pali mu się grunt pod nogami.

Palić się ze wstydu.

Umierać z ciekawości.

Mieszkanie **zapaliło** się od odtwarzacza DVD.

W stoczni **płonie** hala produkcyjna.

Most **kołysał** się i trzeszczał.

Bujać kołyskę.

Huštać się na huštawkach.

Bujać się na krześle.

Łódź **kołysała** się na falach.

Nie chcę o tym teraz mówić.

Może **mówić** o szczęściu w nieszczęściu.

W koalycji **mówi** się o przedterminowych wyborach.

Mówić po francusku.

Musimy o tym **mówić** w czasie przeszłym.

Berdych **gra** o finał.

Grają w pierwszej lidze.

Grać do znudzenia. /Np. piosenkę w radio/

Grać drugie skrzypce.

(sport.) **Grać** w dziesiątkę.

Musimy **grać** bardziej agresywnie.

Obrona **grała** niepewnie.

Rewanż **odbędzie** się w przyszły czwartek.

Szkoci **grali** twardo.

Za tydzień **gracie** u siebie.

HRÁT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	hraji, hraju	hrajeme
2. osoba	hraješ	hrajete
3. osoba	hraje	hrají, hrajou
tryb rozkazující	hraj, hrej	hrajte, hrejte

HROZIT - grozić

Hrozil jí smrtí.

Hrozila mu amputace.

Původně ženě **hrozilo** dvacetileté vězení.

Ženu chytil amok, **hrozila** nožem a sekerou.

Groził jej śmiercią.

Groziła mu amputacja.

Początkowo kobiecie groziło dwadzieścia lat więzienia.

Kobieta wpadła w szał; groziła nożem i siekierą.

HÝBAT SE - ruszać się

Nehýbej se, mlč.

Obchod se **hýbe**.

Vítr **hýbal** větvemi.

Zub se **hýbe**.

S ničím tu **nehýbejte!**

Nemůže **hýbat** prsty.

Češi by se měli více **hýbat**.

Nie ruszaj się i milcz.

Interes się kręci.

Wiatr poruszał gałęziami.

Ząb się rusza.

Niczego tu nie ruszajcie!

Nie może ruszać palcami.

Czesi powinni się więcej ruszać.

CHÁPAT - 1. łapać; chytać 2. rozumieć; pojmować

Špatně **chápaná** solidarita.

Chytat někoho za rukáv.

Nechápal svou ženu.

Chápu nespokojenost našich fanoušků.

Chápu, že mě mnozí nenávidíte.

Nechceme nepříteli **chápat**, chceme ho zničit.

Źle rozumiana solidarność.

Łapać kogoś za rękaw.

Nie rozumiał swojej żony.

Rozumiem niezadowolenie naszych kibiców.

Rozumiem, że wielu z was mnie nienawidzi.

Nie chcemy rozumieć wroga, chcemy go zniszczyć.

CHÁPAT SE - łapać się; chytać (co?, za co?); zabierać się (do czego?)

Chápat se moci.

Cestující **se cháпали** zavazadel.

Chápat se zbraně.

Chápat se práce.

Chápat se slova.

Przejmować/Obejmować władzę.

Pasażerowie chytali się bagaży.

Chwytać za broń.

Zabierać się do pracy.

Zabierać głos.

CHODIT - chodźić

Chodili spolu tři měsíce.

Chodit do lesa.

Její děti **chodí** na kroužky.

Přestal **chodit** na tréninky.

Víš, jak to **chodí**.

Chodit k volbám.

Chodit za školu.

Neštěstí nikdy **nechodí** samo.

Chodí mu pro cigarety.

Chodzili ze sobą (przez) trzy miesiące.

Chodzić do lasu.

Jej dzieci chodzą na kółka zainteresowań.

Przestał chodzić na treningi.

Wiesz, jak (to) jest..

Chodzić na wybory.

Chodzić na wagary. / Wagarować.

Nieszczęścia chodzą parami.

Chodzi mu po papierosy.

CHOVAT – hodować

Budu **chovat** kozy.

Žena **chová** 70 psů.

Ve Španělsku **chovali** nejtlustší krávu na světě.

Chovat nenávist.

Będę hodować kozy.

Kobieta hoduje 70 psów.

W Hiszpanii hodowali najgrubszą krowę na świecie.

Źywić nienawiść.

CHOVAT SE – zachowywać się, postępować

Chovat se přirozeně.

Naučit **se chovat**.

Od počátku **se choval** arogantně a byl vulgární.

Chovali se jako malé děti.

Neuměl **se chovat** u stolu.

Chovat se dětinsky.

Chovali se jako gestapo.

Zachowywać się naturalnie.

Nauczyć się zachowywać.

Od początku zachowywał się arogancko i był wulgarny.

Zachowywali się jak małe dzieci.

Nie umiał zachowywać się przy stole.

Zachowywać się dziecinnie.

Zachowywali się jak gestapo.

CHRÁNIT - 1. chronit 2. osłaniać

Vysoký břeh **chránit** před každoroční povodní.
Plot a osnatý drát **chránily** pevnost.
Chránit ho vlastním tělem.
Chránit jsem si tvář.
NATO by mohlo **chránit** hranice se Sýrií.

Wysoki brzeg chronił przed coroczną powodzią.
Plot i drut kolczasty chroniły fortecę.
Osłaniał go własnym ciałem.
Zasłaniałem (sobie) twarz.
NATO mogłoby strzec granic z Syrią.

CHTÍT - chcieć

Chci spravedlnost.
Chci, aby šel do vězení.
Chtěl jsem být jako on.
Co po mně **chcete**?
Obilí **chce** vláhu.
Chtěl bych si nechat odstranit druhou bradu.
Vymahači dluhů si dělají, co **chtějí**.
Žena se **chtěla** nechat přejet tramvají.

Chcę sprawiedliwości.
Chcę, żeby trafił do więzienia.
Chciałem być taki jak on.
Czego ode mnie chcecie?
Zboże potrzebuje wilgoci.
Chciałbym usunąć drugi podbródek.
Windykatorzy robią, co chcą.
Kobieta chciała, żeby przejechał ją tramwaj.

CHTÍT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	chci	chceme
2. osoba	chceš	chcete
3. osoba	chce	chtějí
tryb rozkazujący	chtěj	chtějte

CHUTNAT - smakować

Příliš mu **nechutnalo**.
Káva mi **nechutná**.
Jak vám to **chutná**?
Sex **chutná** nejlépe po čtyřicítce.
Slůněti v ostravské zoo mléko **chutná**.

Nie smakowało mu zbytnio.
Kawa mi nie smakuje.
Jak wam (to) smakuje?
Sex najlepiej smakuje po czterdziestce.
Słoniątku z ostrawskiego zoo smakuje mleko.

CHVÁLIT (SE) - chwalić (się)

Nechval dne před večerem.
Každá liška svůj ocas **chválí**.
Chválím a chválit budu dál.
Muž se musí **chválit** a hladit.
Chválit ho? Byl bych za idiota.

Nie chwał dnia przed zachodem słońca.
Každá pliszka swój ogon chwali.
Chwałę i będę dalej chwalić.
Mężczyznę trzeba chwalić i głaskać.
Chwalić go? Wyszędłbym na idiotę.

CHYBĚT - brakować

Chybí nám peníze.
Moc **nechybělo**.
Turistům nejmíc **chybí** sprchy.
Věci, které by neměly na letišti **chybět**.
Reklamě **chyběl** nápad.
Ruce na práci **nechybějí**.

Brakuje nam pieniędzy.
Niewiele brakowało.
Turystom najbardziej brakuje pryszniców.
Rzeczy, których nie powinno zabraknąć na lotnisku.
Reklamie brakowało pomysłu.
Nie brak/brakuje rąk do pracy.

CHYSTAT (SE) - 1. przygotowywać (się); szykować (się) 2. zamierzać

Chystal se něco říct.
Chystal se ke spánku.
Právě jsem **se chystal** do jídelny.
Chystal večeři.
Chystá se odjet.
Chystá se na déšť/ k dešti.

Zamierzał coś powiedzieć.
Szykować się do snu.
Właśnie zamierzałem iść do jadalni.
Przyrządzać kolację.
Przygotowuje się do odjazdu.
Zanosi się na deszcz.

CHYTAT (SE) - łapać (się); chwytać (się)

Chytaly ho křeče.
Chytat ryby.
Kočka **chytá** myši.
Chytat někoho za slovo.
Chřipka se ho **nechytá**.
Tonoucí se stébła **chytá**.
Nůž **chytá** rez.
Chytá ho vztek.

Łapały go skurcze.
Łowić ryby.
Kot łapie/poluje na myszy.
Łapać kogoś za słowo.
Grypa się go nie ima.
Tonący brzytwy się chwyta.
Nóż rdzewieje.
Ogarnia go wściekłość.

CHYTIT (SE) - złapać (się); chwycić (się)**Chytit** někoho za ruku.**Chytit** zloděje při činu.Na zpáteční cestě nás **chytla** bouřka.**Chytit** chřipku.

Złapać kogoś za rękę.

Złapać złodzieja na gorącym uczynku.

W drodze powrotnej złapała nas burza.

Złapać grypę.

JEDNAT - 1. działać; postępować 2. obchodzić się (z kimś) 3. prowadzić rozmowy; omawiaćMusela jsem **jednat**.**Jednat** bez lítosti.**Jednat** o míru.**Jednat** v dobrém úmyslu.**Jednat** podle svého svědomí.**Jednalo** se o to, aby...Tálíbán nechce **jednat**.

Musiałam działać.

Postępować bezlitośnie.

Prowadzić rokowania pokojowe

Działać w dobrej wierze.

Postępować zgodnie z własnym sumieniem.

Chodziło o to, żeby...

Talibowie nie chcą negocjować.

JET - jechaćŘidič tramvaje **jel** příliš rychle.Mladý motorkář **jel** bez přilby.Budějovice **jedou** do Brna pro výhru.**Jeli** jako blázni.90 procent cestujících **jelo** načerno.V autobusu **jelo** 21 lidí včetně řidiče**Jed** vlakem.**Jedu** si pro tebe!**Jede** v drogách.

Motorniczy jechał za szybko.

Młody motocyklista jechał bez kasku.

Budziejowice jada do Brna po wygraną.

Jechali jak wariaci.

90 procent pasażerów jechało na gapę.

W autobusie jechało 21 osób, w tym kierowca.

Jedź pociągiem.

Jadę po ciebie!

Bierze narkotyki.

JET	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	jedu	jedeme
2. osoba	jedeš	jedete
3. osoba	jede	jedou
tryb rozkazujący	jed'	jed' te

JEZDIT - jeździć**Jezdit** na kole.Nikdy se nebála **jezdit** vlakem.Autobus v neděli **nejezdí**.**Jezdit** na koni.Policista **jezdil** 22 let bez řidičáku.Kněz měl na účtech milióny a **jezdil** ve ferrari.

Jeździć na rowerze.

Nigdy nie bała się jeździć pociągiem.

Autobus nie jeździ/nie kursuje w niedzielę.

Jeździć na koniu.

Policjant 22 lata jeździł bez prawa jazdy.

Ksiądz miał na kontach miliony i jeździł ferrari.

JÍST - jeśćJak přesvědčit děti, aby **jedly** více zeleniny?**Jedl** jídlo z popelnice.**Jedli** jsme syrové ryby.**Jezte** méně masa.

Celý den jen jí.

Dva dny jsem **nejedla**.**Jedli** jsme v salónku.**Jezte** zdravě.Pořád jsem **jedl**.Skoro **nejí** a denně cvičí.Začala jsem **jíst** čokoládu, kterou jsem předtím nejedla.

Jak przekonać dzieci, żeby jadły więcej warzyw?

Jadł jedzenie ze śmietników.

Jedliśmy surowe ryby.

Jedzcie mniej mięsa.

Cały dzień tylko je.

Nie jadłam od dwóch dni.

Jedliśmy w saloniku.

Jedzcie zdrowo.

Ciągłe jadłem.

Prawie nie je i codziennie ćwiczy.

Zaczęłam jeść czekoladę, której wcześniej nie jadłam.

JÍST	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	jím	jíme
2. osoba	jíš	jíte
3. osoba	jí	jedí
tryb rozkazujący	jez	jezte
čas przeszły	jedl	

JÍT - iść

Donutil ji, aby **šla** do jeho bytu.
Jde mu jen o peníze.
 O to ale **nejde**.
 Podle všeho **šlo** o...
Šlo o peníze.
 Vůbec nevědí, o co **jde**.
 Vysvětlil jsem všem, kudy **půjdeme**.
 Život **jde** dál.
 Dnes večer **jdeme** do divadla.
 Hodiny **jdou** napřed.
Jít ke dnu.
 Pokud vše **půjde** podle plánu...
 Titanic **šel** ke dnu.
 Řidič kamiónu **půjde** na 13 let do vězení.

Zmusił ją, żeby poszła do jego mieszkania.
 Chodzi mu tylko o pieniądze.
 Jednak nie o to chodzi.
 Wszystko wskazuje na to, że chodziło o...
 Chodziło/Poszło o pieniądze.
 W ogóle nie wiedzą, o co chodzi.
 Wy tłumaczyłem wszystkim, którędy pójdziemy.
 Życie toczy się dalej.
 Dzisiaj wieczorem idziemy do teatru.
 Zegar spieszy.
 Iść na dno.
 Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem...
 Titanic poszedł na dno.
 Kierowca ciężarówki pójdzie na 13 lat do więzienia.

JÍT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	jdu	jdeme
2. osoba	jdeš	jdete
3. osoba	jde	jdou
tryb rozkazující	jdi	jděte
čas przeszły	šel	
čas przyszły	půjde	

JMENOVAŤ (SE) - 1. nazywać (się) 2. mianować

Pravým jménem se **jmenuji**...
 Všichni **jmenovaní** působili zde jako učitelé.
Jmenovat ředitele.
 Jak se **jmenuješ**?

Naprawdę nazywam się...
 Wszyscy wymienieni pracowali tutaj jako nauczyciele.
 Mianować dyrektora.
 Jak się nazywasz?

KAZIT (SE) - psuć (się)

Kazit náladu.
Kazit si zdraví.
Kazit si zrak.

Psuć nastrój.
 Niszczyć sobie zdrowie.
 Psuć sobie oczy/wzrok.

KLÁST (SE) - kłaść (się)

Při zadržení **nekladl** odpor.
Klást křížem nohy.
Klást otázky.
Klást vejce.
Klást důraz.
Klást 5 za x.
Kladl nesmyslné otázky.
Kladl si to za vinu.
 Právě **kladla** na táč plátky nakrájeného chleba.

Nie stawiał oporu podczas zatrzymania.
 Zakładać nogę na nogę.
 Stawiać pytania.
 Znosić jajka.
 Kłaść nacisk.
 Podstawiać 5 w miejsce x.
 Zadawał bezsensowne pytania.
 Obwiniął się o to.
 Właśnie układała na tacy kromki chleba.

KLÁST	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	kladu	klademe
2. osoba	kladeš	kladete
3. osoba	klade	kladou
tryb rozkazující	klad'	klad'te

KLEPAT - pukać

Děšť **klepal** na okna.
Klepali jsme a klepali.
Klepat koberec.
Někdo **klepe** na dveře.

Deszcz pukał w okna.
Pukaliśmy i pukaliśmy.
Trzepać dywan.
Ktoś puka do drzwi.

KLEPAT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	klepám, klepu	klepáme, klepeme
2. osoba	klepáš, klepeš	klepáte, klepete
3. osoba	klepá, klepe	klepají, klepou
tryb rozkazující	klep, klepej	klepejte, klepte

KLEPAT SE - trząść się; dygotać

Celý se **klepal**, strašně se bál.
Klepali se mu hlas.
Klepat se zimou.

Cały się trzął, strasznie się bał.
Trzął mu się głos.
Trząść się z zimna.

KLESAT - spadać

Klesat na myśli.
Klesat únavou.
Letadlo velmi rychle **klesalo**.
Ceny nemovitostí by měly **klesat**.
Nezaměstnanost bude dále **klesat**.
Poptávka po zboží **klesá**.
Úroveň divadla **klesá**.
Slunce **klesalo** k obzoru.

Upadać na duchu.
Padać ze zmęczenia.
Samolot bardzo szybko spadał.
Ceny nieruchomości powinny spadać.
Bezrobocie nadal będzie spadać.
Spada popyt na towary.
Poziom teatru spada.
Słońce skłaniało się ku horyzontowi.

KLESNOUT - spaść

Hodnota zakázek **klesla** o více než čtvrtinu.
Teploty prudce **klesly**.
Viditelnost **klesla** na pár metrů.
Čeští fotbalisté **klesli** v žebříčku FIFA.
Klesli na dno.
Prodej alb loni výrazně **klesl**.
Klesly pod ním nohy.
Teplota **klesla**.

Wartość zamówień spadła o ponad jedną czwartą.
Temperatury gwałtownie spadły.
Widoczność spadła do kilku metrów.
Czescy piłkarze spadli w rankingu FIFA.
Spadli na dno.
Znacznie spadła sprzedaż albumów.
Ugięły się pod nim nogi.
Temperatura spadła.

KONAT (co?) - dokonywać (czego?); wykonywać (co?)

Konali jen svou povinnost.
Konat pokusy.
Konat pozorování.
Konat přípravy.

Spełniali tylko swój obowiązek.
Przeprowadzać eksperymenty.
Przeprowadzać obserwację.
Robić/Czynić przygotowania.

KONAT SE - odbywać się; odbyć się

V Praze **se konal** pohřeb herce.
V Karviné **se konal** již 20. ročník soutěže.

W Pradze odbył się pogrzeb aktora.
W Karwinie odbyła się już 20 edycja konkursu.

KONČIT (SE) - kończyć (się)

Tím to ale **nekončí**.
Mise NATO v Libyi **končí**.
Auta **končila** v příkopech.
Směna mi **končila** v jedenáct hodin.

Na tym się jednak nie kończy.
Kończy się misja NATO w Libii.
Samochody kończyły w rowach.
Moja zmiana kończyła się o jedenastej.

KOPAT - kopać

Kopaly mě do hlavy a do zad.
Mlátili mě a **kopali** do obličejů.
Kdo jinému jámu **kopá**, sám do ní padá.
Bylo vidět, jak jej mlátí obušky a **kopou** do něho.
Kopat na zahradě.
Kopat roh.
Stál jsem pod kvetoucí jabloní a **kopal** hrob.

Kopaly mnie po głowie i plecach.
Bili mnie i kopali w twarz.
Kto pod kim dołki kopie, ten sam w nie wpada.
Było widać, jak biją go pałkami i kopią.
Kopać w ogrodzie.
Wykonywać rzut różny.
Stałem pod rozkwitną jabłonią, kopiąc grób.

KOPNOUT - kopnąć

Kopla ji do hlavy.
Kopnul ji kůň.
 Aby tě husa **kopla!**

Kopnęła ją w głowę.
 Kopnął ją koń.
 Niech cię gęś kopnie!

KOUPAT (SE) - kąpać (się)

V bazénu **se koupali** pouze tři lidé.
Koupat se ve vaně.
Koupají se v jezeře.
 Lidé se tady **koupou** po celý rok.
 Šel se **koupat** do moře a utonul.

W/Na basenie kąpały się tylko trzy osoby.
 Kąpać się w wannie.
 Kąpią się w jeziorze.
 Ludzie się tutaj kąpią przez cały rok.
 Poszedł wykąpać się w morzu i utonął.

KOUPAT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	koupám, koupu	koupáme, koupeme
2. osoba	koupáš, koupeš	koupáte, koupete
3. osoba	koupá, koupe	koupají, koupou
tryb rozkazující	koupej	koupejte

KOUPIT (SI) - kupić (sobie)

Cestou do Plzně **koupíme** nějaká piva.
 Kde **koupit** originální dárky?
Koupil si falešné vysvědčení.
 Steven Spielberg **koupil** práva na film.
 Lidé si od města **koupili** byty.
 Slovenská armáda **koupila** čluny bez motorů.
Kup mi hračku!
Koupit za hotové.
Koupit na splátky.
 Každý člověk se dá **koupit**.

Po drodze do Pilzna kupimy jakieś piwa.
 Gdzie kupić oryginalne prezenty?
 Kupił sobie fałszywe świadectwo.
 Steven Spielberg kupił prawa do filmu.
 Ludzie kupili od miasta mieszkania.
 Słowacka armia kupiła łodzie bez silników.
 Kup mi zabawkę!
 Kupić za gotówkę.
 Kupić na raty.
 Każdego można kupić.

KOUŘIT (SE) - 1. palić (papierosy) 2. dymić (się)

Kouřil jednu cigaretu za druhou.
 Nejstarší muž světa **kouřil** 76 let.
 Z vozidla se **kouřilo**.

Palił papierosa za papierosem.
 Najstarszy mężczyzna świata palił przez 76 lat.
 Z samochodu wydobywał się dym.

KOUSAT - gryźć

Kousat si rty.
 Pes **kouše** do nohy.
Kousat si nehty.
 Kočky **koušou** a škrábou.

Zagryzać wargi.
 Pies gryzie w nogę.
 Obgryzać paznokcie.
 Koty gryzą i drapią.

KOUSAT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	kousám, koušu	kousáme, koušeme
2. osoba	kousáš, koušeš	kousáte, koušete
3. osoba	kousá, kouše	kousají, koušou
tryb rozkazující	kousej	kousejte

KOUSNOUT (SE) - ugryźć (się); ukąsić

Kousla se do jazyka.
 Kobra **kousla** turistu.

Ugryzła się w język.
 Kobra ukąsiła turystę.

KRÁČET - iść; stápać; kroczyć

Kráčel jsem stále stejnou ulicí.
Kráčel v něčích šlépějích.
Kráčel s duchem času.
Kráčel k cíli.

Szedłem wciąż tą samą ulicą.
 Iść w czyjeś ślady.
 Iść z duchem czasu.
 Dążyć do celu.

KRÁST - kraść

Kradu jak straka.

Kradli vše, co šlo prodat.

Prodavačka **kradla** peníze z tržby.V Peru se **kradou** psi kvůli výkupnému.Zloději **kradou** z aut katalyzátory.

Kradnę jak sroka.

Kradli wszystko, co dało się sprzedać.

Sprzedawczyni kradła pieniądze z utargu.

W Peru kradną psy dla okupu.

Złodzieje kradną z samochodów katalizatory.

KRÁST	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	kradu	krademe
2. osoba	kradeš	kradete
3. osoba	krade	kradou
tryb rozkazujący	krad'	krad'te

KRESLIT - rysowaćBřehy se **kreslí** na obzoru.Rád **kreslil** lidi.**Kreslili** jsme podle fotografií.

Brzegi rysują się na horyzoncie.

Lubił rysować ludzi.

Rysowaliśmy ze zdjęć.

KRITIZOVAT - krytykować; skrytykować*** - *slovníky podávají, že slovo vystupuje tylko w aspekcie niedokonanym. Przeczy temu jednak lektura czeskich tekstův prasových, gdje w wielu artykułach jest užívané w aspekcie dokonanym.*Mnozí její rozhodnutí **kritizovali**.**Kritizovat** něčí názory.Brusel **kritizoval** stav veřejných financí.Slovenský premiér tvrdě **kritizoval** prezidenta.Prezident **kritizoval** zahraniční politiku země.Topolánek **kritizoval** novináře.

Wielu krytykowało jej decyzję.

Krytykować czyjeś poglądy.

Bruksela skrytykowała stan finansów publicznych.

Słowacki premier ostro skrytykował prezydenta.

Prezydent krytykował politykę zagraniczną kraju.

Topolánek krytykował dziennikarzy.

KŘIČET - krzyczećKdosi **křičel**, že musíme elektrárnu evakuovat.**Křičel** jsem bolestí.**Nekřič** tak!**Křičí**, jako by ho na nože bral.**Křičet** po reformě.**Křičel**, že je terorista.

Ktoś krzyczał, że musimy ewakuować elektrownię.

Krzyczałem z bólu.

Nie krzycz tak!

Krzyczy, jakby go obdzierano ze skóry.

Wzywać/Apelować o reformę/reformy.

Krzyczał, że jest terrorystą.

KUPOVAT (SI) - kupowaćKubánci si už mohou **kupovat** počítače.Češi začali více **kupovat** zlato a starožitnosti.Krise přiměla lidi **kupovat** levnější alkohol.Školáci padělali bankovky a **kupovali** za ně bonbóny.Lidé **kupovali** méně jídla.Řeční boháči **kupují** nemovitosti v Berlíně.Indie **kupuje** ruské vrtulníky.**Kupujte si** to, co skutečně potřebujete.

Kubańczycy mogą już kupować komputery.

Czesi zaczęli kupować więcej złota i antyków.

Kryzys zmusił ludzi do kupowania tańszego alkoholu.

Uczniowie podrabiali banknoty i kupowali za nie cukierki.

Ludzie kupowali mniej żywności.

Greccy bogacze kupują nieruchomości w Berlinie.

Indie kupują rosyjskie śmigłowce.

Kupujcie tylko to, co rzeczywiście potrzebujecie.

LÁKAT - wabić; nęcić; kusić; przyciągaćEgypt **láká** na krásné pláže.Česko **láká** stále více Nizozemců.Podvodnice **lákala** lidi na pohádkové výnosy.**Láká** zákazníky na slevy.Rodinný život mě vůbec **neláká**.

Egipt kusi pięknymi plażami.

Czechy przyciągają coraz więcej Holendrów.

Oszustka naciągała ludzi na bajeczne zyski.

Przyciągać klientów zniżkami.

Życie rodzinne w ogóle mnie nie pociągało.

LESKNOUT SE - lśnić (się); błyszczeć; świecićOči se mu zelenkavě **leskly**.

Jego oczy lśniły zielonkawo.

LÉTAT - lataćKdyž se kácí les, **létají** třísky.Nábytek **létal** vzduchem.Vzduchem **létalo** kamení.František **létal** za polskou 303. peruť.Lidé **létali** z oken.Vajíčka **létala** na politiky.

Gdzie drwa rąbią, tam wióry lecą.

Meble latały w powietrzu.

W powietrzu latały kamienie.

Franciszek latał w polskim dywizjonie 303.

Ludzie wylatywali z okien.

Jajka leciały na polityków.

LETĚT - lecieć

Ptáci **letí**.
 Letadlo **letí** nízko.
 Most **letí** do vzduchu.
Nelet' tak.
 Ceny **letěly** dolů.
 Talíř **letěl** se stolu.
 Oko na punčoše **letí**.
Letět jako střela.
 Čas **letí**.

Ptaki lecą.
 Samolot leci nisko.
 Most leci w powietrze. /zostaje wysadzony/
 Nie leć tak. /nie pędź/
 Ceny poleciały na dół.
 Talerz zleciał ze stołu.
 Leci oczko w punčosze.
 Lecieć/Pędzić jak strzała.
 Czas leci.

LÉZT - ležc; lazić; włazić

Dítěti **lezou** zuby.
Leze mi to krkem.
Leze na něj chřípka.
 Had **leze** z díry.
 Moucha **leze** po stropě.
 Dítě **leze** po čtyřech.
 Horolezci **lezlí** na strmou skálu.
 Voják **lezi** po bříše ze zákopu.
 Opička **leze** po stromě.
 Mravenci mu **lezou** po zádech.
 Neví, do čeho **leze**.
 Sněženky **lezou** ze země.

Dziecku wyrzynają się zęby./ Dziecko ząbkuje.
 Wychodzi mi to bokiem.
 Bierze go grypa.
 Wąż wypelza z dziury.
 Mucha chodzi po suficie.
 Dziecko raczkuje.
 Alpinisci wspinali się na stromą skałę.
 Żołnierz wyczołgiwał się z okopu.
 Małpka chodzi po drzewie.
 Ciarki przechodzą mu po plecach.
 Nie wie, w co się pakuje.
 Przebiśniegi wylaniają się z ziemi.

LÉZT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	lezu	lezeme
2. osoba	lezeš	lezete
3. osoba	leze	lezou
tryb rozkazujący	lez	lezte

LEŽET - leżeć

Jak dlouho to tady **leží**?
Ležel jsem ve tmě na něčem studeném a tvrdém.
Leží v nemocnici na kapačkách.
 Nehybně **leží** na nemocničním lůžku.
 Zavražděný muž **ležel** u silnice.
 Muž **ležel** na kolejích.
Leželi vedle sebe.
Lež a nehýbej se.
Ležel na lehátku u vody.
 Viděl mě, jak tam **ležím**, a nepomohl mi.

Jak długo to tu **leży**?
 Leżałem w mroku na czymś zimnym i twardym.
 Leży w szpitalu na kroplówce.
 Leży nieruchomo na szpitalnym łóżku.
 Zamordowany leżał przy drodze.
 Mężczyzna leżał na torach.
 Leżeli obok siebie.
 Leż i nie ruszaj się.
 Leżał na leżaku przy wodzie.
 Widział mnie, jak tam **leżę** i nie pomógł mi.

LHÁT - klamać

Lhala pod přísahou.
 Sama mi řekla, že její dcera **lže**.
Než!
Lže, jako když tiskne.
Lhali jsme, lžeme a budeme lhát.
Lhali, až tomu sami uvěřili.
Lhal mi, že je ženatý.
Lhal a ani se to nesnažil maskovat.
Lhát do očí.

Kłamała pod przysięgą.
 Sama powiedziała mi, że jej córka kłamie.
 Nie kłam!
 Kłamie jak z nut.
 Kłamaliśmy, kłamiemy i będziemy kłamać.
 Kłamali, aż sami w to uwierzyli.
 Kłamał mnie, że jest żonaty.
 Łgał i nawet się z tym nie krył.
 Kłamać w żywe oczy.

LHÁT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	lžu	lžeme
2. osoba	lžeš	lžete
3. osoba	lže	lžou
tryb rozkazujący	lži	lžete

LÍBAT - całować

Líbala mě tak vášnivě, až jsem se nedokázal soustředit.

Líbej mě.

Dotýkal se jí a **líbal** ji.

Často se objímali a **líbali**.

Całowała mnie tak namiętnie, że nie mogłem się skupić.

Całuj mnie.

Dotykał ją i całował.

Często się przytulali i całowali.

LÍBIT SE - podobać się

Líbí se mi, co udělal.

Moc se mi tu **líbilo**.

Něco se mi na tom **nelíbí**.

Od začátku se jim **nelíbil**.

V práci se mi **líbilo**.

Podoba mi się to, co zrobił.

Bardzo mi się tu podobało.

Coś mi się w tym nie podoba.

Od początku im się nie podobał.

Podobało mi się w pracy.

LIŠIT SE - różnić się

Ceny se **liší** podle jednotlivých druhů.

Liším se a kdo **se liší**, je kontroverzní.

Někdy se hodně **liším** od svých vrstevníků.

Lišíme se věkem.

Ceny różnią się w zależności od gatunku.

Różnię się, a kto się różni, jest kontrowersyjny.

Czasem bardzo różnię się od swoich rówieśników.

Różnimy się wiekiem.

LÍT (SE) - lać

Lít čaj z konvice do šáلكů.

Lít krev.

Leje a **leje**, řeky stoupají!

Leje jako z konve.

Pot se mu **lil** z čela.

Lać herbatę z czajnika do filiżanek.

Przelewać krew.

Leje i leje, poziom rzek się podnosi!

Leje jak z cebra.

Pot lał mu się z czoła.

LÍT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	leji, leju, liji, liju	lejeme, lijeme
2. osoba	leješ, liješ	lejete, lijete
3. osoba	leje, lije	lejí, lejou, lijí, lijou
tryb rozkazujący	lej, lij	lejte, lijte
czas przeszły	lil	

LITOVAT - żałować

Nelitoval svého rozhodnutí.

Lituj jen toho, co jsi neudělal.

Litujeme, ale tato diskuse byla uzavřena.

Jediná věc, které **lituji**.

Svého činu **litoval**.

Nie żałował swojej decyzji.

Żałuj tylko tego, czego nie zrobiłeś.

Przykro nam, ale (ta) dyskusja została zamknięta.

Jedyna rzecz, której żałuję.

Żałował swojego czynu.

LOUČIT SE - 1. żegnać się 2. rozstawać się

Podél silnice **se loučili** mávající iráčtí vojáci.

Nerad **se loučil** se zbraní.

Lidé **se loučí** s Václavem Havlem.

Otužilci **se loučili** s rokem v řece.

Wzdłuż drogi żegnali się machający iraccy żołnierze.

Niechętnie rozstawał się się z bronią.

Ludzie żegnają Vaclava Havla.

Morsy żegnali rok w rzece.

LYŽOVAT - jeździć na nartach

Ráda **lyžuji**.

V Krkonoších se už **lyžuje**.

Jezdili na skútru a **lyžovali**.

Lubię jeździć na nartach.

W Karkonoszach można już jeździć na nartach.

Jeździli na skuterze i na nartach.

MANIPULOVAT (s kým? s čím?) - manipulować (kim? czym?)

Začal se mnou **manipulovat**.

Zaczął mną manipulować.

MAŘIT - niszczyć; psuć; marnować

Mařit čas.

Mařit něčí plány.

Mařit vyšetřování.

Mařit snahy.

Marnować czas.

Krzyżować komuś plany.

Utrudniać śledztwo.

Udaremniać starania.

MÁVAT - machać**Mávat** ušíma.Muž **mával** v centru Prahy sekýrou.Gestikuloval a **mával** rukama.Pták **mává** křídly.**Mávat** na rozloučenou.

Strzyc uszami.

W centrum Prahi mężczyzna wymachiwał siekierą.

Gestykulował i machał rękami.

Ptak macha skrzydłami.

Machać na pożegnanie.

MĚNIT (SE) - zmieniać (się)Situace se **mění** ze dne na den.Svět se **mění**.Lidé se **mění**.Nechtěl to **měnit**.Nemuseli **měnit** školu.Rozhodnutí knížete nemohu **měnit**.Léta **mění** člověka.Mráz **mění** vodu v led.**Měnit** zaměstnání.Za války se **měnily** cigarety za potraviny.**Měnit** ruble za koruny.Stráže se **mění**.

Sytuacja zmienia się z dnia na dzień.

Świat się zmienia.

Ludzie się zmieniają.

Nie chciał tego zmieniać.

Nie musieli zmieniać szkoły.

Decyzji księżęcej zmieniać nie mogę.

Lata zmieniają człowieka.

Mróz zamienia wodę w lód.

Zmieniać pracę.

W czasie wojny zamieniano papierosy za żywność.

Wymieniać ruble na korony.

Straże się zmieniają.

MILOVAT (SE) - kochać (się)**Miloval** svou práci.Zavraždil ženu, kterou **miloval**.**Miloval** život a nesnášel nudu.**Miluje** vás, nebo to hraje?**Milovala** ho nade vše.**Miluj** mě, prosím.Muži mě **milovali** pro peníze.

Kochał swoją pracę.

Zamordował kobietę, którą kochał.

Kochał życie i nie znosił nudy.

Kocha was, czy tylko udaje?

Kochała go ponad wszystko.

Kochaj mnie, proszę.

Mężczyźni kochali mnie dla pieniędzy.

MINOUT (SE) - minąć (się)Vaše doba **minula**.Léto **minulo**.**Nemine** den (dne), aby nepršelo.Kouzlo **minulo**.Vlak **minul** stanici.**Minuli** jsme se, jako bychom se neznali.Trest ho **nemine**.Tříkrát vystřelil, ale vždy **minul**.**Minul** se (s) povoláním.Rána **minula** cíl.

Wasze czasy minęły.

Lato (prze)minęło.

Nie ma dnia, żeby nie padało.

Czar prysł.

Pociąg minął stację.

Minęliśmy się, jak gdybyśmy się nie znali.

Kara go nie ominie.

Trzy razy strzelił, ale zawsze spudłował.

Minął się z powołaniem.

Cios minął cel.

MÍRNIT (SE) - hamować (się); ograniczać (się); powstrzymywać (się)**Mírnit** hněv.**Mírnit** krok.Tabletka pomáhá **mírnit** kocovinu.**Mírnit** se v jídle.**Mírnit** bolest.

Powściągać gniew.

Zwalniać kroku.

Tabletka pomaga złagodzić kaca.

Zachowywać powściągliwość w jedzeniu.

Uśmierzać ból.

MÍT - mieć**Mám** před sebou papír, na něm odpovědi na otázky.**Mám** sílu mojí mámy a talent mého otce.**Neměli** jsme žádné pochybnosti o jeho vině.Sousedé jej **měli** za podivína.Teď už budu **mít** klid.**Nemají** na nic čas.

Mam przed sobą kartkę, a na niej odpowiedzi na pytania.

Mam siłę mojej mamy i talent mojego ojca.

Nie mieliśmy żadnych wątpliwości co do jego winy.

Sąsiedzi uważali go za dziwaka.

Teraz będę miał już spokój.

Nie mają na nic czasu.

MÍT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	mám	máme
2. osoba	máš	máte
3. osoba	má	mají
tryb rozkazujący	měj	mějte

MIZET - znikat; niknąć
Anglické město **mizí** z mapy.

MLČET - milčeť
Chvíli jsme **mlčeli**.
Nehýbej se, **mlč**.
Mlčet jako hrob.

MLUVIT - 1. mluvit 2. rozmlouvat
Datum **mluvilo** za vše.
Mluvit polsky.
Mluvit z cesty.
Mluvit bez obalu.
Mluv za sebe.
Mluv se mnou!
Ještě v neděli jsme spolu **mluvili**.
Když jsem s ním **mluvil**, vypadal zdravě.
Mluvil nosem.

MOCI; MOCT - moci
Dělal, co **mohl**.
Mohla to všechno být shoda okolností.
Jak jsi jen **mohl**?
Můžu si za to sama.
To se **může** přihodit každému.

Angielskie miasto znika z mapy.

Milczeliśmy przez chwilę.
Nie ruszaj się i milcz.
Milczeć jak grób.

Data mówiła wszystko.
Mówić po polsku.
Mówić od rzeczy.
Mówić bez ogródek.
Mów za siebie.
Rozmawiaj ze mną!
Jeszcze w niedzielę rozmawialiśmy ze sobą.
Kiedy rozmawialiśmy, wyglądał zdrowo.
Mówił przez nos.

Robił, co mógł.
Wszystko to mogło być zbiegiem okoliczności.
Jak mogłeś?
Sama jestem sobie winna.
To może się przytrafić każdemu.

MOCI; MOCT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	mohu, můžu	můžeme
2. osoba	můžeš	můžete
3. osoba	může	mohou, můžou
tryb rozkazující	----	----
čas přezšlý	mohl; mohla; mohlo	mohli; mohly; mohla

MODLIT SE - modlit se
Teď se **modlím**, aby mi jednou odpustil.
Všichni se **modlí**.

MUSET - musieť
Hned druhý den jsme se **museli** vystěhovat.
Muselo ho to pořádně bolet.
Letadlo **muselo** nouzově přistát.

MÝLIT - mylić; wprowadzać w błąd
Nemýlí-li mě zrak.

MÝLIT SE - mylić się
Mýlíl jsem se od začátku.
Mýlíš se, tak to nebylo.
Nemýlím-li se...
Mýlit se je lidské.
Chci kouči dokázat, že se **mýlíl**.
Rozhodčí se **mýlí**.

MYSLET (SI) - myśleć
Byl rychlejší, než jsem **myslel**.
Myslel jen na sebe a své potřeby.
Myslel to vážně.
Myslete na svoje klouby, než bude pozdě.
Je to horší, než jsme si **mysleli**.
Také si **myslíte**, že měli vyhrát?
Je mi jedno, co si **myslíte**.
Ostří jeho nože bylo ještě blíž, než jsem si **myslel**.
Snažila se na to **nemyslet**.

Teraz modlę się, żeby mi kiedyś wybaczył.
Wszyscy się modlą.

Zaraz na drugi dzień musieliśmy się wyprowadzić.
Musiało go to porządnie zabolet.
Samolot musiał awaryjnie wylądować.

O ile wzrok mnie nie myli.

Mylilem się od samego początku.
Mylisz się, to nie było tak.
O ile się nie mylę...
Mylić się jest rzeczą ludzką.
Chcę udowodnić trenerowi, że się mylił.
Sędziowie się mylą.

Był szybszy niż sądziłem.
Myślał tylko o sobie i swoich potrzebach.
Mówił serio.
Pomyślcie o swoich stawach, zanim będzie za późno.
Jest gorzej niż myśleliśmy.
Również myślcie, że powinni wygrać?
Wszystko jedno, co (sobie) myślcie.
Ostrze jego noża było bliżej, niż sądziłem.
Próbowała o tym nie myśleć.

NABÍDNOUT - zaproponować; zaoferować

Nabídnout spolupráci.

Nabídnout rámě.

Nabídl mi, že mě sveze.

Přijmout **nabídnoutou** pomoc.

Nabídnout nejnižší ceny na trhu.

Zaproponować współpracę,

Podać ramię.

Zaproponował mi, że mnie podwiezie.

Przyjąć oferowaną pomoc.

Zaoferować najniższe ceny na rynku.

NABÍZET - proponować; oferować

Guatemala **nabízí** exotiku, dobrodružství i záhady Mayů.

Muži **nabízeli** padělaná maturitní vysvědčení.

Nabízejí nižší ceny.

Gwatemala oferuje egzotykę, przygodę i zagadki Majów.

Mężczyźni oferowali sfałszowane świadectwa maturalne.

Oferują niższe ceny.

NABÝT - nabyć; zyskać

Nabył dojmu, že...

Nabýt cviku.

Nabýt platnosti.

Nabýt síly.

Nabýt na objemu.

Nabýt odvahy.

Nabýt klidu.

Nabýt právní moci.

Nabýt účinnosti.

Odniósł wrażenie, że...

Nabyć wprawy.

Wejść w życie.

Nabrać sił.

Zwiększyć objętość.

Nabrać odwagi.

Nabrać spokoju.

Uprawomocnić się.

Wejść w życie.

Odmiana: patrz: **BÝT**

NADECHNOUT (SE) - wciągnąć powietrze; nabrać powietrza

Zhluboka jsem se **nadechl** a vydechl.

Wzięłem głęboki wdech i wydech.

NACHÁZET (SE) - znajdować (się)

Hotel se **nachází** v klidné části města.

Nacházela jsem si stále mladší kamarády.

Nacházel se v bezvědomí.

Hotel znajduje się w spokojnej części miasta.

Znajdowałam sobie coraz młodszych kolegów.

Był nieprzytomny.

NAJÍST - najeść się

Ráda se **najedla**.

Jsi už **najedený**?

Jahod se **nenajíš**.

Muž se dosyta **najedl**.

Odmiana: patrz: **JÍST**

Lubiła się najeść.

Jesteś już najedzony?

Truskawkami się nie najesz.

Mężczyzna najadł się do syta.

NAJÍT - znaleźć

Knihovnice **našla** poklad.

Naštěstí jsme ho **našli** včas.

Potápěči **našli** černé skříňky Jaku-42.

Syn **našel** doma mrtvé rodiče.

Najít si novou práci.

Našla si ještě víc času na přátele.

Jak jsi mě **našla** a co po mně chceš?

Najdeš si někoho jiného.

Najít společnou řeč.

Našel si milenku.

Peníze na dotace se **našly**.

Žádná bomba se naštěstí **nenášla**.

Bibliotekarka znalazła skarb.

Na szczęście w porę go znaleźliśmy.

Nurkowie znaleźli czarne skrzynki Jaka-42

Syn znalazł w domu martwych rodziców.

Znaleźć (sobie) nową pracę.

Znalazła jeszcze więcej czasu dla przyjaciół.

Jak mnie znalazłaś i czego (ode mnie) chcesz?

Znajdziesz sobie kogoś innego.

Znaleźć wspólny język.

Znalazł sobie kochankę.

Znalazły się pieniądze na dotacje.

Żadnej bomby na szczęście nie znaleziono.

Odmiana: patrz: **JÍT**

NAKOUPIT - kupić; zrobić zakupy

Centrální banka **nakoupí** dluhopisy.

Nakoupila dárky pro děti z dětského domova.

Bank Centralny kupi obligacje.

Kupiła prezenty dla dzieci z domu dziecka.

Odmiana: patrz: **KOUPIT**

NAKRESLIT - narysować

Nakreslila ho z paměti.

Narysowała go z pamięci.

NAKUPOVAT - kupować; robić zakupy

Mnozí investoři **nakupují** švýcarské franky.

Nakupovali jsme v supermarketu.

Francouzi **nakupovali** tuny kontaminovaného masa.

Wielu inwestorów kupuje franki szwajcarskie.

Kupowaliśmy w supermarkecie.

Francuzi kupowali tony skażonego mięsa.

NALÍT - nalać

Nalil si sklenku pálenky.

Čína **nalila** do banky 20 miliard dolarů.

Nalał sobie kieliszek bimbru.

Chiny wpompowały w bank 20 miliardów dolarów.

Odmiana: patrz: **LÍT**

NAPADNOUT - 1. napaść; zaatakować 2. przyjść na myśl; wpaść do głowy

Hackeri **napadli** server OSN.

Mohlo mě to **napadnout** dřív.

V Krkonoších **napadl** sníh.

Napadl první sníh.

Hakerzy zaatakowali serwer ONZ.

Mogłem wpaść na to wcześniej.

W Karkonoszach napadało śniegu.

Spadł pierwszy śnieg.

NAPÍT SE - napić się

Dał psovi nažrat a **napít**.

Napít se mléka.

Rád se **napije**.

Napila se kávy.

Dał psu jeść i wody.

Napić się mleka.

Lubi sobie wypić.

Napiła się kawy.

Odmiana: patrz: **PÍT**

NAPLÁNOVAT - zaplanować

Všechno vymyslel a **naplánoval**.

NASA **naplánovala** další let raketoplánu.

Odbory **naplánovaly** protest na 15. prosince.

Wszystko wymyślił i zaplanował.

NASA zaplanowała kolejny lot wahadłowca.

Związki zawodowe zaplanowały protest na 15 grudnia.

NAPOČÍTAT - naliczyć; policzyć

Napočítal jsem celkem dvaadvacet strojů.

Hasiči již **napočítali** přes 300 zásahů.

Napočítala jsem v duchu do třiceti.

Advokát si **napočítá** 3120 korun.

Prostě než něco řeknu, **napočítám** do deseti.

W sumie naliczyłem dwadzieścia dwie maszyny.

Strażacy naliczyli już ponad 300 interwencji.

Policzyłam w duchu do trzydziestu.

Advokat policzy sobie 3120 korun.

Zanim coś powiem, policzę do dziesięciu.

NAPSAT - napisać

Napíšu mu dopis.

Nenapíšu ani slovo.

Napsat adresu na dopis.

Nemá to na čele **napsáno**.

Napiszę do niego list.

Nie napiszę ani słowa.

Zaadresować list.

Nie ma tego wypisanego na czole.

Odmiana: patrz: **PSÁT**

NARAZIT - 1. uderzyć; stuknąć 2. natrafić; natknąć się 3. wbić; wsadzić 4. zrobić aluzję

Narazil do stromu.

Narazil zády do zdi.

Narazit na odpor.

Narazit do sebe.

Narazit na stopu.

Narazit na obtíže.

Narazit někoho na kůl.

Uderzył w drzewo.

Rąbnął plecami w mur.

Napotkać opór.

Zderzyć się ze sobą.

Natrafić na ślad.

Napotkać trudności.

Wbić kogoś na pał.

NARÁŽET - 1. uderzać; stukać 2. natrafiać 3. wbijać; wsadzać 4. robić aluzję

Tančící páry na sebe **narážely**.

Narážet všechno na jedno kopyto.

Narážel na události z roku 1938.

Tańczące pary zderzały się ze sobą.

Robić wszystko na jedno kopyto.

Robił aluzję do wydarzeń z roku 1938.

NARODIT SE - urodzić się

V pražské zoo se **narodil** hrošík.

Narodil se mu syn.

Narodil se v Praze.

Je k tomu/pro to **narozen**.

Je mi, jako bych se znovu **narodil**.

Narodí se na podzim.

Narodila jsem se bohaté rodiny.

W praskim zoo urodził się hipopotamek.

Urodził mu się syn.

Urodził się w Pradze.

Jest do tego stworzony.

Czuję się, jak nowo narodzony.

Urodzi się jesienią.

Urodziłam się w bogatej rodzinie.

NAROVNAT (SE) - wyprostować (się)

Hned se **narovnal**.

Narovnat si kravatu.

Narovnat hranici dříví.

Narovnat ohnutou tyč.

Zaraz się wyprostował.

Wyprostować krawat.

Ułożyć stos drewna.

Wyprostować zgięty pręt.

NAŘÍDIT - 1. zarządzić 2. nastawić

Nařídít evakuaci.

Nařídít budík na pátou hodinu.

Zarządzić ewakuację.

Nastawić budzik na piątą.

NASADIT - założyć; włożyć

Nasadit pouta.

Nasadit klobouk.

Nasadit tempo.

Nasadit muži parohy.

Izrael **nasadil** nový druh bomb.

Silničáři **nasadili** těžkou techniku.

Nasadit ryby do rybníka.

Nasadit někomu červa.

Nasadit život pro vlast.

Nasadit všechny síly.

Někdo ho proti nám **nasadil**.

Nasadil si klobouk.

Nasadit nůž na krk.

Nasadit příjemnou tvář.

Policie **nasadila** slzný plyn.

Założyć kajdanki.

Włożyć kapelusz.

Nadać tempo.

Przyprawić mężowi rogi.

Izrael zastosował nowy rodzaj bomb.

Drogowcy wystali ciężki sprzęt.

Zarybić staw.

Zabić komuś ćwieka do głowy.

Oddać życie za ojczyznę.

Wytężyć (wszystkie) siły.

Ktoś go na nas napuścił.

Założył kapelusz.

Przyłożyć nóż do gardła.

Zrobić przyjemny wyraz twarzy.

Policja użyła gazu łzawiącego.

NÁSLEDOVAT - iść za...; pójść za...

Následoval jejich příkladu.

Po explozi **následoval** požár.

Po prvním otřesu **následoval** druhý.

Poszedł za ich przykładem.

Po eksplozji wybuchł pożar.

Po pierwszym wstrząsie przyszedł drugi.

NASTAT - nastać; nastąpić

Nastala hluboká noc.

Nastala smrt.

Smrt **nastala** téměř okamžitě.

Takové **nastaly** časy.

V noci **nastalo** zatmění Měsíce.

Zapadła głęboka noc.

Nastąpił zgon.

Śmierć nastąpiła niemal natychmiast.

Takie czasy nadeszły.

W nocy miało miejsce zaćmienie Księżyca.

NASTOUPIT - 1. wsiąść 2. rozpocząć (co?)

Nastoupit na trůn.

Sparta **nastoupila** bez zraněného brankáře.

Nastoupit do vlaku.

Nastoupit do řady.

Po létě **nastoupil** pěkný podzim.

Nastoupit do práce.

Nastoupit k odpykání trestu.

Nastoupit na místo.

Wstąpić na tron.

Sparta zagrała bez kontuzjowanego bramkarza.

Wsiąść do pociągu.

Stanąć w szeregu.

Po lecie przyszła piękna jesień.

Rozpocząć pracę.

Stawić się w celu odbycia kary.

Objąć posadę.

NAUČIT (SE) - nauczyć (się)

Naučit psa povel.

Naučit se český jazyk.

Všechno jsem se **naučila** sama.

Člověk se rodí, aby se něco **naučil**.

Nauczyć psa komendy.

Nauczyć się języka czeskiego.

Wszystkiego nauczyłam się sama.

Człowiek rodzi się po to, żeby się czegoś nauczył.

NAVŠTÍVIT - 1. zwiedzić 2. odwiedzić; złożyć wizytę

Navštítit muzeum.

Navštivil nemocnou matku a odletěl do Haagu.

Zwiedzić muzeum.

Odwiedził chorą matkę, po czym poleciał do Hagi.

NECHAT - zostawić

Nechal jsem svého přemýšlení.

Nechal jsem větu nedokončenou.

Nechal zdvojit hlídky.

Nechat se vyprovokovat.

Nenechal jsem ho domluvit.

Ráno jsem se **nechal** vzbudit dřív.

Nech toho!

Nechat někoho na pokoji.

Nechat na sebe čekat.

Nechat si zajít chuť.

To se (mu) musí **nechat**.

Nechat po sobě nepořádek.

Nic po sobě **nenechal**.

Nechal si růst vlasy.

Nechat se oholit.

Nechala umřít svoji známou hladu.

Nechal na tom zdraví.

Nechali koně trochu napást .

Zaniechałem (swoich) przemyśleń.

Nie dokończyłem zdania.

Kazał podwoić strażę.

Dać się sprowokować.

Nie pozwoliłem mu dokończyć.

Rano kazałem zbudzić się wcześniej.

Przestań!

Dać komuś spokój.

Kazać na siebie czekać.

Obejść się smakiem.

Trzeba mu to przyznać.

Zostawić po sobie bałagan.

Nic po sobie nie pozostawił.

Zapuścił włosy.

Dać się ogolić.

Pozwoliła swojej znajomej umrzeć z głodu.

Przyplącił to zdrowiem.

Popaśli trochę konie.

NĚST - nieść

Něst odpovědnost.

Něst svou kůži na trh.

Nohy ji **nesly** samy.

Ulice **nese** jeho jméno.

Nese se jako páv.

Po silnici se **nesl** oblak prachu.

Sloupy **nesou** strop.

Záchranáři **nesou** chlapce do vrtulníku.

Nesu to těžce.

Demonstranti **nesli** transparenty.

Ponosić odpowiedzialność.

Narażać własną skórę./ Nastawiać karku.

Nogi same ją niosły.

Ulica nosi jego imię.

Chodzi jak paw.

Na drodze unosił się tuman kurzu.

Śłupy podtrzymują strop.

Ratownicy niosą chłopca do śmigłowca.

Ciężko to znoszę.

Demonstrujący nieśli transparenty.

NĚST	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	nesu	neseme
2. osoba	neseš	nesete
3. osoba	nese	nesou
tryb rozkazujący	nes	neste

NOSIT (co?) - 1. nosić 2. chodzić (w czym?)

Celý rok jsem **nosila** jedny kalhoty.

Nosit volné kalhoty.

Nosit smutek.

Lidé **nosili** dětem hračky.

Nosit brýle.

Jídlo si **nosíme** z domu.

Przez cały rok chodziłam w jednych spodniach.

Chodzić w luźnych spodniach.

Chodzić w żałobie.

Ludzie nosili dzieciom zabawki.

Nosić okulary.

Jedzenie przynosimy (sobie) z domu.

NUTIT - zmuszać

Nikdy jsem nikoho k ničemu **nenutil**.

Jsem **nucen** to udělat.

Nutit z někoho přiznání.

Nechci ho do ničeho nutit.

Nigdy nikogo do niczego nie zmuszałem.

Jestem zmuszony to zrobić.

Wymuszać od kogoś przyznanie się.

Nie chcę go do niczego zmuszać.

OBÁVAT SE - obawiać się

Obávám se, že bude zaneprázdněn.

Obávám se, že došlo k nějakému nedorozumění.

Obawiam się, że będzie zajęty.

Obawiam się, że zaszło jakieś nieporozumienie.

OBDIVOVAT - podziwiać

Obdivujeme jeho odvalu.

V dětském věku **obdivujeme** kladné hrdiny.

Podziwiamy jego odwagę.

W wieku dziecięcym podziwiamy pozytywnych bohaterów.

OBDRŽET - otrzytać; dostać

Obdržel jsem tvůj dopis.

Mohu potvrdit, že jsme **obdrželi** 341 stížností.

Otrzymałem twój list.

Mogę potwierdzić, że otrzymaliśmy 341 skarg.

OBJEDNÁVAT (SI)/(SE) - zamawiać; zlecać

Objednávali zboží přes internet.

Objednávat pacienty.

Zamawiali towar przez internet.

Rejestrować pacjentów. */ustalać termin wizyty/*

OBJEDNAT (SI)/(SE) - zamówić; zlecić

Snědl jsem všechno, co jsem **si objednal**.

Objednat vraždu.

Objednal si na pokoj prostitutku.

Objednat se u lékaře.

Zjadłem wszystko, co zamówilem.

Zlecić zabójstwo.

Zamówił prostytutkę do pokoju.

Zarejestrować się u lekarza. */ustalić termin wizyty/*

OBJEVIT - odkryć; wykryć

Neobjevil jsem nic zvláštního.

Kolumbus **objevil** Ameriku.

Objevit tajemství.

Objevil v něm malířské nadání.

Vědec **objevil** neznámý druh ještěrky.

Japonci **objevili** nové zdroje surovin.

Náhodou jsem **objevila**, že manžel má milenku.

Nie odkryłem nic szczególnego.

Kolumb odkrył Amerykę.

Odkryć tajemnicę.

Odkrył u niego talent malarski.

Naukowiec odkrył nieznaną gatunek jaszczurki.

Japończycy odkryli nowe źródła surowców.

Przez przypadek odkryłam, że mąż ma kochankę.

OBJEVIT SE - pojawić się; zjawić się; ukazać się

Nad Pekingem **se objevilo** UFO.

Na jeho tváři **se objevil** úsměv.

Na obloze **se objevily** mraky.

Listopad bude teplý, sníh **se objeví** v prosinci

V pražských ulicích **se objeví** nová tramvaj.

Na čele se mu **objevila** kapka potu.

Objevily se nové důkazy.

Ráno se **objeví** mlhy.

Nad Pekinem pojawiło się UFO.

Na jego twarzy pojawił się uśmiech.

Na niebie pojawiły się chmury.

Listopad będzie ciepły; śnieg pojawi się w grudniu.

Na ulicach Pragi pojawi się nowy tramwaj.

Na jego czole pojawiła się kropla potu.

Pojawiły się nowe dowody.

Rano pojawią się mgły.

OBKLOPIT (SE) - otoczyć (się)

Karavanu **obklopily** skály a prolákliny.

Obklopit se přáteli.

Karawanę otoczyły skały i ospiska.

Otoczyć się przyjaciółmi.

OBKLOPOVAT (SE) - otaczać (się)

Celý rozlehlý palác **obklopovala** zeď z bílého vápence.

Rád **se obklopoval** krásnými ženami.

Staré Město **obklopoval** hluboký vodní příkop.

Věci, které nás **obklopují**.

Cały pałac otaczał mur z białego wapienia.

Lubił się otaczać pięknymi kobietami.

Stare Miasto otaczała głęboka fosa.

Rzeczy, które nas otaczają.

OBLÉCT - założyć; włożyć (na siebie); ubrać

Jdu se **obléct**.

Stihla si **obléct** župan.

Finalistky **oblékl** slavný návrhář.

Oblékl jsem si plášť.

Imponovalo mi, jak se **oblékal**.

Měla by ses **obléct**.

Oblékl jsem se a poprvé se vsoukal do brnění.

Obleču se a zajdeme se někam najíst.

Idę się ubrać.

Zdażyła włożyć na siebie szlafrok.

Finalistki ubrał sławny projektant.

Włożyłem płaszcz.

Imponowało mi, jak się ubierał.

Powinnaś się ubrać.

Ubrałem się i pierwszy raz przywdziałem zbroję.

Ubiore się i pójdziemy coś zjeść.

OBLÉCT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	obleču	oblečeme
2. osoba	oblečeš	oblečete
3. osoba	obleče	oblečou
tryb rozkazujący	obleč	oblečte

OBRÁTIT (SE) - obrócić (się), odwrócić (się)

Obrátila se na patě a vyšla.

Odwróčila się na pięcie i wyszła.

OBSADIT - zająć

Vojáci **obsadili** letiště v hlavním městě.

Linka je **obsazena**.

Obsadil druhé místo.

Na úterek jsem **obsazen**.

Obsadit bez boje.

Żołnierze zajęli/opanowali lotnisko w stolicy.

Linia jest zajęta.

Zajął drugie miejsce.

Wtorek mam zajęty.

Zająć bez walki.

OCITNOU SE/OCTNOU SE - znaleźć się; dostać się; wpaść (gdzie)

Naše vlast **se ocitla** nad propastí.

Ocitnout se na lavici obžalovaných.

Jednání **se octlo** na mrtvém bodě.

Amerika **se octla** v izolaci.

Ocitnout **se** na dlažbě.

Její tvář **se ocitla** těsně u mě.

Nasza ojczyzna znalazła się nad przepaścią.

Znaleźć się/Zasiąść na ławie oskarżonych.

Rokowania utknęły w martwym punkcie.

Ameryka znalazła się w izolacji.

Znaleźć się/Wylądować na bruku.

Jej twarz znalazła się tuż przy mojej.

OCITNOU SE/OCTNOU SE	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	ocitnu se, octnu se	ocitneme se, octneme se
2. osoba	ocitneš se, octneš se	ocitnete se, octnete se
3. osoba	ocitne se, octne se	ocitnou se, octnou se
tryb rozkazujący	ocitni se, octni se	ocitněte se, octněte se

ODEJÍT - odejść; wyjść; pójść

Kývl mi na rozloučenou a **odešel**.

Nenechá nás **odejít** jen tak.

Odešel stejně rychle, jako přišel.

Udělá nejlépe, když **odejde**.

Odejít do důchodu.

Odešli na vlastní žádost.

Na protest **odešli** ze sálu.

Odešli do Itálie za sezónní prací.

Manžel od nás **odešel** k jiné ženě.

Odešel od policie.

Společně jsme **odešli** do paláce.

Skinął mi na pożegnanie i wyszedł.

Nie pozwolił nam tak po prostu odejść.

Odszedł równie szybko, jak przyszedł.

Najlepiej zrobi, jak odejdzie.

Przejdź na emeryturę.

Odeszli na własną prośbę.

Na protest wyszli z sali.

Pojechali do Włoch na roboty/prace sezonowe.

Mąż odszedł od nas do innej kobiety.

Odszedł z policji.

Razem poszliśmy do pałacu.

Odmiana: patrz: **JÍT**

ODHALIT - 1. odkryć; odsłonić 2. odkryć; wykryć

Odhalit agenta.

Odhalit oponu.

Odhalit pomník.

Odhalit nevěru.

Odhalit pachatele.

Vyšetření **odhalilo**, že...

Zdemaskować agenta.

Odsłonić kurtynę.

Odsłonić pomnik.

Odkryć zradę.

Wykryć sprawcę.

Badanie wykazało, że...

ODCHÁZET - odchodzić; wychodzić

Diváci **odcházeli**.

Odcházet s úsměvem naitech.

Odchází ze mě život.

Z kasina jsem **odcházel** krátce po půlnoci.

Widzowie wychodzili.

Odchodzić z uśmiechem na ustach.

Uchodzi ze mnie życie.

Wyszedłem z kasyna tuż po północy.

ODJET - odjechać; pojechać; wyjechać

Iveta zhlédla film a poté **odjela** domů.

Odjel a už se nevrátil.

Po rozvodu **odjela** ze Slovenska i s dcerou do Čech.

Vlak už **odjel**.

Odjela na hory.

Češi **odjedou** na soustředění do Seefeldu.

Brzy **odjedu**.

Druhý den jsme **odjeli** pryč.

Odjela jsem zpátky domů.

Iveta obejržala film, po czym pojechała do domu.

Pojechał i już nie wrócił.

Po rozwodzie wyjechał z córką ze Słowacji do Czech.

Pociąg już pojechał.

Pojechała w góry.

Czesi pojedą na zgrupowanie do Seefeld.

Wkrótce wyjeżdżam.

Na drugi dzień wyjechaliśmy (stamtąd).

Pojechałam z powrotem do domu.

ODJÍŽDĚT - odjeżdżać; wyjeżdżać

Odjíždím za chvíli.
Zítra na několik dní **odjíždím**.
Vlak právě **odjíždí**.
Odjíždíme do ciziny.
Za chvíli **odjíždím**.

Za chvíle wyjeżdżam.
Jutro wyjeżdżam na kilka dni.
Pociąg właśnie odjeżdża.
Wyjeżdżamy zagranicę.
Za chwilę wyjeżdżam.

ODMÍTAT - 1. odmawiać 2. odrzucać

Nabídka, která se **neodmítá**.
Odmítat účast.
Odmítat obvinění.
Útočník se **odmítal** vzdát.

Oferta nie do odrzucenia.
Odmawiać wzięcia udziału.
Odrzucać oskarżenia.
Napastnik nie chciał się poddać.

ODMÍTNOU - 1. odmówić 2. odrzucić

Odmítnout splnit rozkaz.
Odmítnout výpověď.
Televize **odmítla** vysílat reklamu.
Vláda **odmítla** zavedení daně.
Soud **odmítl** stížnost.
Odmítl úplatek.
Odmítnout ukázat doklady.

Odmówić wykonania rozkazu.
Odmówić składania zeznań.
Telewizja odmówiła emisji reklamy.
Rząd odmówił wprowadzenia podatku.
Sąd odrzucił skargę.
Odmówił przyjęcia łapówki.
Odmówić okazania dokumentów.

ODPOČINOUT SI - odpocząć; wypocząć

Potřeboval jsem **si odpocínout**.
Odpocínul si ve stínu palm.

Potrzebowałem odpoczynku.
Odpoczął w cieniu palm.

ODPOČÍVAT - odpoczywać; spoczywać

Ať **odpočívá** v pokoji.

Niech spoczywa w pokoju.

ODPOUŠTĚT - 1. przebaczać; wybaczać 2. darować (co?)

Tohle se **neodpouští**.
Uměl **odpouštět**.
Naučila jsem se **odpouštět**.
Celý život jsem mu **odpouštěla** nevěry.

Tego się nie wybacza.
Umiał wybacząć.
Nauczyłam się wybacząć.
Przez całe życie wybaczałam mu zdrady.

ODPUSTIT: - 1. przebaczyć 2. darować (co?)

Odpustit trest.
Odpustit dluh.
Odpust'te mi, prosím.

Darować karę.
Umorzyć dług.
Proszę mi wybaczyć.

ODPOVĚDĚT - odpowiedzieć

Odpověděl jsem pravdivě.
Dav **odpověděl** strašlivým zavýtím.
Odpověděl jsem po pravdě.
Odpověděl udiveně.
Odpověděla jsem, ať mi dá pokoj.
Odpověděla se starostlivým pohledem.
Odpovím na všechno.

Odpowiedziałem zgodnie z prawdą.
Tłuszcza odpowiedziała wyciem straszliwym.
Odpowiedziałem zgodnie z prawdą.
Odpowiedział zaskoczony.
Odpowiedziałam, żeby dała mi spokój.
Odpowiedziała z zatroskanym spojrzeniem.
Odpowiem na wszystko.

ODPOVÍDAT - odpowiadać

Odpovídal na dotazy diváků.
Neodpovídala jsem mu na dopisy.
Odpovídat na inzerát.

Odpowiadał na pytania widzów.
Nie odpowiadałam na jego listy.
Odpowiadać na ogłoszenie.

ODPUSTIT - wybaczyć

Nechce mi **odpustit**.
Odpust' mi tu lež.
Všechno jí **odpustil** a stále jí miluje.

Nie chce mi wybaczyć.
Wybacz mi to kłamstwo.
Wszystko jej wybaczył i wciąż ją kocha.

ODRAZIT (SE) - odbić (się)

Byli jsme připraveni **odrazit** útok.
Obě rány byly **odraženy**.
Odrazili jsme od břehu.
Odrazit se od dna.

Byliśmy przygotowani do odparcia ataku.
(sport.) Oba ciosy zostały sparowane.
Odbiliśmy od brzegu.
Odbić się od dna.

ODRÁŽET (SE) - odbijać (się)
Svit měsíce **se odrážel** od krystalků.
Světlé barvy **odráží** sluneční paprsky.
Emoce se jí ve tváři **odrážely** jako v zrcadle.

Poświęta księżycy odbijała się od kryształków.
Jasne kolory odbijają promienie słoneczne.
Emocje odbijały się w jej twarzy niczym w lustrze.

ODŘÍZNOU - odciąć
Odříznot cestu.
Odříznot od světa.

Odciąć drogę.
Odciąć od świata.

ODSTĚHOVAT SE - wyprowadzić się
Odstěhovala jsem **se** do nového bytu.
Odstěhovala se k novému příteli.
Starší dcera **se odstěhovala**.

Wyprowadziłam się do nowego mieszkania.
Wyprowadziła się do nowego przyjaciela.
Starsza córka wyprowadziła się.

ODŮVODNIT - uzasadnić
Odůvodnit svoje rozhodnutí.

Uzasadnić swoją decyzję.

ODVÉZT - odwieźć; wywieźć
Odvézt počítač do opravy.
Otec ji **odvezl** do Izraele.
Odvezl ji zpět.

Zawieźć komputer do naprawy.
Ojciec wywiózł ją do Izraela.
Odwiózł ją z powrotem.

Odmiana: patrz: **VÉZT**

OCHLADIT (SE) - ochłodzić (się)
Už v sobotu se má ale prudce **ochladit**.
V průběhu noci se silně **ochladilo**.

Już w sobotę ma się jednak gwałtownie ochłodzić.
W nocy znacznie się ochłodziło.

OKRÁST - okraść
Okradl mě společně.
On nás **okradl**.

Okradł mnie wspólnik.
On nas okradł.

OKRÁST	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	okradu	okrademe
2. osoba	okradeš	okradete
3. osoba	okrade	okradou
tryb rozkazujący	okrad'	okrad'te

OMEZIT - ograniczyć
Zdravotní péče se musí **omezit**.
Omezil se počet zaměstnanců.
Země NATO **omezí** výdaje na armádu.
Omezit prodej alkoholu.

Opieka zdrowotna musi zostać ograniczona.
Ograniczono liczbę pracowników.
Państwa NATO ograniczą wydatki na armię.
Ograniczyć sprzedaż alkoholu.

OMEZOVAT - ograniczać
Neměli by **omezovat** své děti.
Nenechte se **omezovat** poplatky.
Čínská vláda **omezuje** výrobu automobilů.

Nie powinni ograniczać swoich dzieci.
Nie pozwólcie ograniczać się opłatami.
Chiński rząd ogranicza produkcję samochodów.

OMLOUVAT - usprawiedliwiać
Omlouvala ho, když nebyl ve škole.
Neznalost zákonů **neomlouvá**.

Usprawiedliwiała go, kiedy nie było go w szkole.
Nieznajomość prawa nie usprawiedliwia.

OMLOUVAT SE - 1. przepraszać 2. usprawiedliwiać się
Musela se **omloutvat** za jednu nevinnou větu.
Když mi to říkala, tak se velmi **omlouvala** a plakala.
Omlouval se za svou nedůslednost.
Druhý den se mi **omlouval**.

Musiela przepraszać za jedno niewinne zdanie.
Kiedy mi to mówiła, bardzo przepraszała i płakała.
Przepraszał za (swój) brak konsekwencji.
Na drugi dzień mnie przepraszał.

OMLUVIT SE - przeprosić
Teď se za to mám **omloutvit**.

Teraz mam za to przeprosić.

ONEMOCNĚT (čím?) - zachorować (na co?)

Onemocnět chřipkou.

Zachorować na grypę.

OPAKOVAT (SE)/(SI) - powtarzać (się)/(sobie)

Opakovat si v duchu.

Neopakuj mé chyby.

Plakal a stále **opakoval**, jak mě miluje.

Podle tónu to **opakoval** poněkolkráté.

Powtarzać w myśli.

Nie powtarzaj moich błędów.

Plakał i wciąż powtarzał, jak mnie kocha.

Sądząc po tonie głosu, powtarzał to już któryś raz.

OPÍRAT (SE) - opierać się

Opíral se o velkou bednu.

Opierał się o wielką skrzynię.

OPOUŠTĚT - opuszczać

Prosila ho, aby ji **neopouštěl**.

Všichni přátelé ho **opouštějí**.

Lidé v panice **opouštěli** domovy.

Prosiła go, żeby jej nie opuszczał.

Opuszczają go wszyscy przyjaciele.

Ludzie w panice opuszczali domy.

OPRAVIT - naprawić; poprawić; wyremontować

Koukej to **opravit**.

Sousedí jí **opravili** celý dům.

Napraw to.

Sąsiedzi wyremontowali jej cały dom.

OPRAVOVAT - naprawiać; poprawiać; remontować

Opřavovat chyby.

Muž **opravoval** auto.

Karviná **opravuje** základní školy.

Poprawiać błędy.

Mężczyzna naprawiał samochód.

Karwina remontuje szkoły podstawowe.

OPUSTIT - opuścić

Manžel ji **opustil** kvůli mladší ženě.

Opustit koho v neštěstí.

Diváci **opustili** stadión.

Neboj se, **neopustím** tě.

Naděje ho **opustila**.

Jeho duše **opustila** tělo a vzlétla k nebi.

Veškerá energie ho **opustila**.

Mąż ją opuścił/zostawił dla młodszej kobiety.

Opuścić kogoś w nieszczęściu.

Widzowie opuścili stadion.

Nie bój się, nie opuszczę cię.

Opuściła go nadzieja.

Dusza jego opuściła ciało i uleciała ku niebu.

Uszła z niego cała energia.

OSAMOSTATNIT SE - usamodzielnic się; uniezależnić się

Po maturitě jsem se **osamostatnila**.

Po maturze usamodzielniałam się.

OSLOVIT - zagadnąć; zacząć mówić (do koho?)

Vzhlédla k muži, který ji **oslovil**.

Spojrzała na mężczyznę, który ją zagadnął.

OTEVÍRAT; OTVÍRAT - otwierać

Otevírat dveře dokořán.

Dveře se **otvírají**.

Otvírají se mu oči.

Omán se **otevívá** turistům.

Otwierać drzwi na oścież.

Drzwi się otwierają.

Otwierają mu się oczy.

Oman otwiera się dla turystów.

OTEVŘÍT (SE) - otworzyć (się)

Každý trezor se dá **otevřít**.

Otevřel jsem oči.

Otevřeno nebo zavřeno?

Otevřít dveře.

Před pár měsíci **otevřel** novou restauraci.

Dveře se samy **otevřely**.

Každý sejf možna/da się otworzyć.

Otworzyłem oczy.

Otwarte, czy zamknięte?

Otworzyć drzwi.

Kilka miesięcy temu otworzył nową restaurację.

Drzwi otworzyły się same.

OTEVŘÍT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	otevřu	otevřeme
2. osoba	otevřeš	otevřete
3. osoba	otevře	otevřou
tryb rozkazujący	otevři	otevřete

OTOČIT (SE) - 1. odvrócić 2. obrócić

Dokázal se ještě **otočit**.

Vítr se **otočil**.

Otočil se na patě a vyšel z pokoje.

Otočila klíčem v zámku.

Zdořal się jeszcze odwrócić.

Wiatr się zmienił.

Odwrócił się na pięcie i wyszedł z pokoju.

Przekręciła klucz w zamku.

OTŘÁST - wstrząsnąć

Bagdádem **otrřasla** řerie mohutných výbuchů.

Facebook může **otrřast** celým hudebním trhem.

Řerie povstání, jež **otrřasla** severní Afrikou.

Řeria potężnych wybuchów wstrząsnęła Bagdadem.

Facebook może zatrząść całym rynkiem muzycznym.

Řeria powstań, które wstrząsnęły północną Afryką.

Odmiana: patrz: **TŘÁST**

OTŘÁST SE - zatrząść się

Otrřasla se země.

Zatrzęsła się ziemia.

OVĚŘIT (SI) - sprawdzit; zweryfikować

Ověřit si informace.

Ověřit podpis.

Zweryfikować informacje.

(*admin.*) Pořwiadczyć podpis.

OVLÁDAT (co?) - kontrolować (co?); panować (nad czym?)

Ovládat několik řečí.

Povstalci **ovládají** letiřtě.

Znać kilka języków.

Powstańcy kontrolują lotnisko.

OVLÁDNOUT - 1. opanować 2. ogarnać

Ovládl mě strach.

Rebelové **ovládli** klíčovou základnu.

Zlatá horečka **ovládla** řvět.

Dva satelity NASA **ovládli** hackeři.

Ogarnął mnie strach.

Rebelianci opanowali kluczową bazę.

Świat opanowała gorączka złota.

Hakerzy przejęli kontrolę nad dwoma satelitami NASA.

OZVAT SE - 1. odezwać się 2. rozlec się

Někde mezi stromy **se ozval** první pták.

Ozvala se až po několika dnech.

Z díry v suti **se ozval** rachot kamení.

Gdzieś pośród drzew odezwał się pierwszy pták.

Odezwała się dopiero po kilku dniach.

Z dziury w rumowisku rozległ się grzechot kamieni.

PADAT - 1. padać; spadać 2. padać; zdychať 3. padać; upadać

Vlasy mu **padaly** na tvář.

Začaly mi **padat** vlasy.

Kámen **padal** ke dnu propasti.

Taška **padá** ze střechy.

Bomby **padají** na město.

Vřechno mi **padá** z ruky.

Jablko **nepadá** daleko od stromu.

Opona **padá**.

Kdo jinému jámu kopá, sám do ní **padá**.

Dobytek začal **padat**.

Na podzim **padá** listí.

Omítka **padá** ze zdi.

Ceny **padají**.

V prvním poločase **padaly** branky.

Włosy opadały mu na policzki.

Zaczęły wypadać mi włosy.

Kamień spadał na dno przepaści.

Dachówka spada z dachu.

Bomby spadają na město.

Wszystko wypada mi z rąk.

Niedaleko pada jabłko od jabłoni.

Kurtyna opada.

Kto pod kim dołki kopie, ten sam w nie wpada.

Bydło zaczęło padać. /*zdychať*/

Jesienią opadają liřcie.

Tynk odpada ze řciany.

Ceny spadają.

W pierwszej połowie padały bramki.

PADNOUT - 1. paść; spaść; upaść 2. paść; polec; zginać 3. zdechnąć.

Jeho volba **padla** na tenis.

Padl v celé své délce knížeti k nohám.

Padla kosa na kámen.

Padla na mě únava.

Padla na něj nemoc.

Padly jen tři góly.

Padnout na kolena.

Padnout někomu kolem krku.

Rozhodnutí **padlo** minulý týden.

Vřechny góly **padly** po přestávce.

Padnout do zajetí.

Padli v boji.

Kámen **padl** do vody.

Bomba **padla** na továrnu.

Jego wybór padł na tenis.

Rzucił się jak długi do nóg księżęcych.

Trafiła kosa na kamień.

Ogarnęło mnie zmęczenie.

Złapała go choroba.

Padły tylko trzy bramki.

Paść na kolana.

Rzucić się komuř na szyję.

Decyzja zapadła w ubiegłym tygodniu.

Wszystkie góly padły po przerwie.

Dostać się do niewoli.

Polegli w walce.

Kamień wpadł do wody.

Bomba spadła na fabrykę.

Míč **padl** do koše.
 Ani kapka deště **nepadla**.
 Kámen jí **padl** ze srdce.
 Vláda **padla**.
Padla, jde se domů.
Padnout do dluhů.
 Na zed' **padl** stín.
 Jeho zrak **padl** na dopis.
 Svátek **padne** na pondělí.

PAMATOVAT (SI) - pamětať

Stále jsem si však dobře **pamatoval** svou bezmoc.
 Učitelé si **pamatují** své žáky.
Pamatuji si, jak to skutečně bylo.
Pamatuj si to!
Pamatuji ho jako malého chlapce.
 To stavení **pamatuje** lepší časy.

PAŠOVAT - przemycać

Nikdy jsem kokain **nepašovala**.
Pašovat zbraně.
 Pokus **pašovat** drogy.
 Poštovní holubi **pašovali** marihuanu do vězení.

PATŘIT (komu?) - należeć (do kogo?)

Patřila jsem mezi nejlepší studenty.
 Ty knihy **patřily** mé matce.
Patří k nejlepším pracovníkům.
 Velryby **patří** k savcům.
 Začátek 20. století **patřil** gangům.

PĚCI; PĚCT - piec

Na rožnách se **pekla** selata.
Pěci chléb.
 Pekař **peče** chleba podle staré receptury.
 Slunce nám **peklo** do zad.

Piłka wpadła do kosza.
 Nie spadła nawet kropla deszczu.
 Spadł jej kamień z serca.
 Rząd upadł.
 Fajrant; idziemy do domu.
 Popaść w długi.
 Cień padł na ścianę.
 Jego wzrok padł na list.
 Święto przypadnie na poniedziałek.

Nadal jednak dobrze pamiętałem własną bezsilność.
 Nauczyciele pamiętają swoich uczniów.
 Pamiętam, jak to było naprawdę.
 Zapamiętaj to sobie!
 Pamiętam go, jak był małym chłopcem.
 Ten budynek pamięta lepsze czasy.

Nigdy nie przemycałam kokainy.
 Przemycać broń.
 Próba przemytu narkotyków.
 Gołębie pocztowe przemycały marihuanę do więzienia.

Należałam do najlepszych studentów.
 Te książki należały do mojej matki.
 Należy do najlepszych pracowników.
 Wieloryby należą do ssaków.
 Początek XX wieku należał do gangów.

Na rożnach piekły się prosiaki.
 Piec chleb.
 Piekarz piecze chleb według starej receptury.
 Słońce piekło nas w plecy.

PĚCI, PĚCT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	peču	pečeme
2. osoba	pečeš	pečete
3. osoba	peče	pečou
tryb rozkazujący	peč	pečte

PÍT - 1. pić 2. wchłaniać

Lidé častěji **pijí** alkohol.
Pijte co nejčastěji.
Pijte horký čaj.
Pít s mírou.
Pít ve službě.
 Přiznej se, že jsi **pil**.
 To mu **pije** krev.
 Houba **pije** vodu.
 Papír **pije** inkoust.
 Země **pila** vláhu.

Ludzie częściej piją alkohol.
 Pijcie jak najczęściej.
 Pijcie gorącą herbatę.
 Pić z umiarem.
 Pić na służbie.
 Przyznaj się, że piłeś.
 Psuje mu to krew.
 Gąbka wchłania wodę.
 Papier wchłania atrament.
 Ziemia wchłaniała wilgość.

PÍT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	piji;piju	pijeme
2. osoba	piješ	pijete
3. osoba	pije	pijí, pijou
tryb rozkazujący	pij	pijte

PLAKAT - plakač

Plakat radostí.
Tiše **plakat**.
Manžel **plakal** nad rakví.
Všichni **plakali**.

Plakač z radosti.
Cicho plakač.
Mąż **plakał** nad trumną.
Wszyscy **plakali**.

PLAKAT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	pláču	pláčeme
2. osoba	pláčeš	pláčete
3. osoba	pláče	pláčou
tryb rozkazující	plač; plakej	plačte; plakejte

PLÁNOVAT - planovač

Plánovali jsme společnou budoucnost.
Schůzku **plánujeme** na konec září.
Vězeň Kajínek **plánoval** útěk.
Plánovala spáchat sebevraždu.

Planowaliśmy wspólną przyszłość.
Spotkanie planujemy na koniec września.
Więzień planował ucieczkę.
Planowała popełnić samobójstwo.

PLATIT - 1. plăcić 2. obowiazywac

Máme práci, za kterou nám **platí**.
Nechce se jim **platit** daň a clo.
V zemi **platí** nadále výjimečný stav.
Za chyby se **platí**.
Platit hotově.
Platit mzdu.
Zač vás **platím**?
Platit útraty.
Platit předem.

Mamy robotę, za którą nam **placą**.
Nie chce im się **placić** podatku i cla.
W kraju nadal obowiązuje stan wyjątkowy.
Za błędy trzeba **placić**.
Placić gotówką.
Wyplacać pensję.
Za co wam **placę**.
Ponosić koszty.
Placić z góry.

PLAVAT - plynac; plywac

Neumím **plavat**.
Plave přes jezero.
Plav!
Plavat po proudu.
Plavat proti proudu.
Plaval ke břehu.

Nie umiem **plywać**.
Płynie przez jezioro.
Spadaj!/Zjeżdżaj!
Płynąć z prądem.
Płynąć pod prąd.
Płynął do brzegu.

PLAVAT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	plavu	plaveme
2. osoba	plaveš	plavete
3. osoba	plave	plavou
tryb rozkazující	plavej, plav	plavejte, plavte

PLIVAT - pluć

Plivat někomu do tváře.
Drak **plival** oheň.
Plivali po ní a křičeli na ni rasistická hesla.
Plivat krev.

Pluć komuś w twarz.
Smok **pluł** ogniem.
Pluli na nią i wykrzykiwali rasistowskie hasła.
Pluć kwią.

PLIVNOUT - napluc; splunac; opluc

Plivnout na zem.
Plivnout do hamburgeru.

Splunąć na ziemię.
Napluć do hamburgera.

PLOUT - płynąć

Brazylská loď **pluje** do Manily.
 Loď **pluje** pod maltskou vlajkou.
 Loď **plula** moc rychle.
Plující vory.
 Oblaka **plula** nízko nad zemí.

Brazylijski statek płynie do Manili.
 Statek płynie pod maltańską banderą.
 Statek płynął za szybko.
 Płynące tratwy.
 Chmury płynęły nisko nad ziemią.

PLOUT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	pluji, pluju	plujeme
2. osoba	pluješ	plujete
3. osoba	pluje	plují, plujou
tryb rozkazující	pluj	plujte

POCÍTIT - 1. poczuć; odczuć 2. wyczuć

Pocítit to na vlastní kůži.
Pocítit žízeň.
Pocítit únavu.
Pocítit, že ho někdo pozoruje.
 Zvířata **pocítila** nebezpečí první.

Odczuł to na własnej skórze.
 Poczuc pragnienie.
 Poczuc zmęczenie.
 Wyczuł, że ktoś go obserwuje
 Zwierzęta jako pierwsze wyczuły niebezpieczeństwo.

POCÍŤOVAT - 1. poczuwać; odczuwać 2. wyczuwać

Pocít'ovat hlad.
Pocít'ovat duševní prázdnotu.
 Bolestně **pocít'ovat** něčí nepřítomnost.
 Lidé začínají **pocít'ovat** krizi.
 Pacient **pocít'uje** celkovou slabost.

Odczuwać głód.
 Odczuwać pustkę duchową.
 Boleśnie odczuwać czyjąś nieobecność.
 Ludzie zaczynają odczuwać kryzys.
 Pacjent odczuwa ogólne osłabienie.

POČÍTAT - liczyć

Počítali jsme, že ho to s věkem přejde.
Počítat do desíti.
 Neděle se **počítají** do dovolené.
Počítáme ho za nejlepšího brankáře.
Nepočítám s vydělkem.
 Umí číst, psát i **počítat**.
 Musíme **počítat** se vším.
 Musel **počítat** kalorie.

Liczyliśmy, że z wiekiem mu przejdzie.
 Liczyć do dziesięciu.
 Niedziele liczą się do urlopu.
 Uważamy go za najlepszego bramkarza.
 Nie liczę na zarobek.
 Umie czytać, pisać i liczyć.
 Musimy liczyć się ze wszystkim.
 Musiał liczyć kalorie.

POČKAT - poczekać

Počkat si na chyby soupeře.
Počkal jsem pár minut a opatrně se přiblížil.
Počkala, až se převleče.
Počkat na další tramvaj.
Počkám, až se vrátíš.
 Slíbila mu, že na něho **počká**.
 Nejdříve dopíšu dopis, čaj **počká**.
 Naštvaní fanoušci si **počkali** na hráče.
 Kdo si **počkal**, ušetřil.

Poczekać na błędy rywala.
 Odczekawszy kilka minut, ostrożnie podszedłem bliżej.
 Poczekala, aż się przebierze.
 Poczekać na następny tramvaj.
 Poczekam, aż wrócisz.
 Obiecała mu, że na niego poczeka.
 Najpierw dokończę list, herbata poczeka.
 Zdenerwowani kibice poczekali na zawodników.
 Kto poczekal, zaoszczędził.

PODAŘIT SE - udać się

Přes šest set osob se **podařilo** zachránit.
 Zákrok se **nepodařil**.
 Pokus se **podařil**.
Podařilo se mu dosáhnout cíle.
Podaří se mu to?
 Kvalifikace se skokanům **podařila**.
Nepodařilo se zastavit krváčení.

Udało się uratować ponad sześćset osób.
 Zabieg się nie udał.
 Eksperyment się udał.
 Udało mu się osiągnąć cel.
 Uda mu się to?
 Skoczkom wyszły kwalifikacje.
 Nie udało się zatamować krwotoku.

PODAT - 1. podać 2. złożyć; wnieść

Byla už **podána** obžaloba.
Podal jsem hlášení.
Podal mu podrobnou zprávu o celé cestě.
Podat vysvětlení.
Podat míč.
Podat někomu pomocnou ruku.

Zostało już wniesione oskarzenie.
 Złożyłem meldunek.
 Zdał mu dokładnie sprawę z całej podróży.
 Złożyć wyjaśnienia.
 Podać piłkę.
 Podać komuś pomocną dłoń.

Podat demisi.
Podat dopis.
Podali si ruce.
Podali fantastický výkon.

PODĚLIT - 1. obdarować 2. obdzielić
Podělit výherce knižními cenami.

PODĚLIT (SE) (o co?) - podzielić się (czym?)
Podělit se o své zážitky z cest.
Podělit se se sourozenci o dědictví.
Podělit se s někým o svou radost.

PODEPSAT (SE) - podpisać (się)
Prezident **podepsal** zákon o veřejných zakázkách.
Na tragédii se pravděpodobně **podepsalo** i počasí.
Petici **podepsalo** přes 26 tisíc policistů.
Na inflaci se **podepsalo** výrazné zdražení pečiva.

PODÍLET SE - brać udział; uczestniczyć
Češi by se neměli **podílet** na záchraně eura.
Podílel se na výrobě a pašování drog.

PODÍVAT SE - spojrzeć
Hrabě se na mě udiveně **podíval**.
Nemohla jsem se mu **podívat** do očí.
Podezřívavě se na mě **podíval**.
Podíval jsem se z okna.
Podívat se do zrcadla.
Pochybovačně se na mě **podíval**.
Tázavě jsem se na něho **podíval**.
Podívej se, kolik je hodin.
Kam se člověk **podívá**, samé lesy.
Podíváme se, zda se to dá vyfídit.
Podívat se do sklenice.

PODPOŘIT - 1. poprzeć 2. wesprzec, pomóc
Výzvu **podpořilo** více než 30.000 lidí.
Podpořit vědu a výzkum daňovými úlevami.
Klenba byla **podpořena** čtyřmi sloupy.
Většina voličů **podpořila** širší autonomii.

PODRAZIT - 1. uderzyć od spodu 2. podzelaować
Nechal jsem si **podrazit** boty.
Podrazit někomu nohu.

PODRAŽIT - podrożyć
Cestování vlakem **podražil**.
Benzín **podražil** o 11 haléřů.
Pečivo prudce **podražilo**.
Voda v Praze může **podražit** o víc než 9 procent.

PODŘEZAT - podciąć
Dvakrát si **podřezala** žily.

Odmiana: patrz: **ŘEZAT**

PODSTOUPIT (co?) - 1. ponieść 2. podjąć 2. poddać się (czemu?)
Podstoupit riziko.
Podstoupit smrt.
Podstoupit operaci.

Zložit dymisję.
Nadać list.
Podali sobie ręce.
(sport.) Fantastycznie zagrali.

Obdzielić laureatów nagrodami książkowymi.

Podzielić się wrażeniami z podróży.
Podzielić się spadkiem z rodzeństwem.
Podzielić się z kimś swoją radością.

Prezydent podpisał ustawę o zamówieniach publicznych.
Do tragedii przyczyniła się również pogoda.
Petycję podpisało ponad 26 tysięcy policjantów.
Na inflacji odbiła się znaczna podwyżka cen pieczywa.

Czesi nie powinni brać udziału w ratowaniu euro.
Brał udział w produkcji i przemyśle narkotyków.

Hrabia spojrzął na mnie ze zdziwieniem.
Nie mogłam spojrzeć mu w oczy.
Obrzucił mnie podejrzliwym spojrzeniem.
Wyrząłem przez okno.
Spojrzeć w lustro.
Spojrzął na mnie z niedowierzaniem.
Spojrzałem na niego pytająco.
Zobacz, która godzina.
Gdzie człowiek nie spojry, same lasy.
Zobaczmy, czy da się to załatwić.
Zajrzeć do kieliszka.

Apel poparło ponad 30 000 osób.
Wesprzeć naukę i badania ulgami podatkowymi.
Sklepienie było podparte czterema słupami.
Większość wyborców poparła szerszą autonomię.

Dałem sobie podzelaować buty.
Podciąć komuś nogę.

Podróż pociągiem podrożeje.
Benzyna podrożała o 11 halerzy.
Pieczywo gwałtownie podrożało.
Woda w Pradze może podrożeć o ponad 9 procent

Dwa razy podcięła sobie żyły.

PODVÁDĚT - 1. oszukiwać 2. zdradzać

Češi **podvádějí**.

Podváděl lidi a kradl jim peníze.

Podváděl svou ženu.

Podváděla jsem svého muže s jeho bratrem.

Czesi oszukują.

Oszukiwał ludzi i kradł im pieniądze.

Zdradzał swoją żonę.

Zdradzałam (swojego) męża z jego bratem.

PODVĚST - 1. oszukać 2. zdradzić

Falešný exekutor **podvedl** přes 100 lidí.

Podvedl jsi mě.

Proč **podvedl** svou ženu?

Pokusil se ji podvést.

Falszywy komornik oszukał ponad 100 osób.

Oszukałeś mnie.

Dlaczego zdradził swoją żonę?

Próbował ją oszukać.

Odmiana: patrz: **VĚST**

POHLADIT - pogłaskać

Pohladił jsem jí po vlasech.

Pogłaskałem ją po włosach.

POHYBOVAT SE - poruszać się

Navzdory věku se **pohyboval** pružně.

Pohybvala se pružně a elegantně jako kočka.

Pohybovat se na hraně.

Pohyboval se pomalu.

Cena se **pohybuje** mezi dvěma až pěti milióny.

Pomimo wieku poruszał się sprężysto.

Poruszała się sprężysto i z gracją, niczym kot.

Poruszać się na krawędzi.

Poruszał się wolno.

Cena waha się od dwóch do pięciu milionów.

POCHÁZET - pochodzić

Pocházel jsem z dobré rodiny.

Předmět **pochází** z krádeže.

Všichni **pocházeli** z Ukrajiny.

Všechny psí rasy **pocházejí** z vlků.

Pochodziłem z dobrej rodziny.

Przedmiot pochodzi z kradzieży.

Wszyscy pochodzili z Ukrainy.

Wszystkie rasy psów pochodzą od wilków.

POCHOPIT - zrozumieć

Nemůžu to **pochopit**.

Okamžitě **pochopil** svůj omyl.

Pochopila okamžitě.

Pochopíš, že jsem měl pravdu.

Věřím, že mě lidi **pochopí**.

Proto čím dřív to **pochopíme**, tím líp.

Nie mogę tego zrozumieć.

Od razu zrozumiał swoją pomyłkę.

Zrozumiała od razu.

Zrozumiesz, że miałem rację.

Wierzę, że ludzie mnie zrozumieją.

Im wcześniej to zrozumiemy, tym lepiej.

POCHYBOVAT - wątpić

Můžete **pochybovat**, ale musíte se rozhodnout.

Możecie wątpić, ale musicie się zdecydować.

POJMENOVAT - nazwać

Pojmenovat letiště po Havlovi.

Egyptřan **pojmenoval** dceru Facebook.

Nazwać lotnisko imieniem Havla.

Egipcjanin nazwał córkę Facebook.

POKAZIT (SE) - popsuć (się); zepsuť (się)

Tato zpráva jí **pokazila** náladu.

Lazio chce Realu **pokazit** jubileum.

Nemoci mohou **pokazit** dovolenou.

Pokazil se jeden z motorů na lokomotivě.

Ta wiadomość popsuła jej humor.

Lazio chce popsuć Realowi jubileusz.

Choroby mogą popsuć urlop.

Zepsuł się jeden z silników lokomotywy.

POKOUSAT - pogryźć

Pes **pokousal** zasahujícího policistu.

Psi **pokousali** šestileté dítě.

Pies pogryzł interweniującego policjanta.

Psy pogryzły sześciolatek dziecko.

Odmiana: patrz **KOUSAT**

POKOUŠET (SE) - 1. kusiť 2. próbować 3. dražnić; drczyć się

Češi se zoufale **pokoušeli** o vyrovnání.

Pokoušet se o miminko.

Nepokoušej osud.

Pokoušet se o útěk.

Stále (někoho) **pokouší** a nedá pokoj.

Chlapci často **pokoušejí** děvčata.

Pokouší se o mne chřipka.

Czesi desperacko próbowali wyrównać.

Starać się o dziecko.

Nie kuś losu.

Próbować uciec.

Ćiągle (kogoś) draźni i nie da spokoju.

Chłopcy często drczą się z dziewczętami.

Łapie mnie grypa.

POKRAČOVAT - kontynuować

Izrael **pokračoval** v náletech na Gazu.
 Koně ještě okamžik **pokračovali** v trysku.
 Krize **pokračuje**.
 Není schopen **pokračovat** v boji.
 Prodej aut **pokračoval** v poklesu.
 Ráno jsem **pokračoval** ostrým pochodem.
 Třetí den **pokračovaly** v Londýně nepokoje.
 Život **pokračuje** dál.

Izrael kontynuował naloty na Strefę Gazy.
 Konie jeszcze przez chwilę pędziły galopem.
 Kryzys trwa.
 Jest niezdolny do dalszej walki.
 Sprzedaż samochodów kontynuowała spadek.
 Rano kontynuowałem ostry marsz.
 Zamieszki w Londynie trwały trzeci dzień.
 Życie toczy się dalej.

POKUSIT SE (o co?) - spróbować (czego?)

Pokusil se vytrhnout čepel ze dřeva.
Pokusila se o sebevraždu.
Pokusila se začít nový život.
Pokusil se vyhnout kontrole a začal utíkat.
Pokusila se o něho mrtvice.

Usiłował wyrwać ostrze z drewna
 Próbowala popełnić samobójstwo.
 Próbowala zacząć nowe życie.
 Próbował uniknąć kontroli i zaczął uciekać.
 Został częściowo sparaliżowany.

POMÁHAT - pomagać

Moc to **nepomáhalo**.
 Organizace, které **pomáhají** dlužníkům.
 Přátelé si mají **pomáhat**.
 Ráda **pomáhám**.
Pomáhal, jak mohl.

Niewiele to pomagało.
 Organizacje, które pomagają dłużnikom.
 Przyjaciele powinni sobie pomagać.
 Lubię pomagać.
 Pomagał, jak mógł.

POMOCI; POMOCT - pomóc

Kdo ti tehdy nejmíc **pomohl**?
 Lékaři mu **pomoci** nedokázali.
 Mám radost, že jsme jí **pomohli**.
 Nikdy mi s ničím **nepomohl**.
 Proč se mi snažíš **pomocť**?

Kto ci wtedy najbardziej pomógł?
 Lekarze nie potrafili mu pomóc.
 Cieszę się, żeśmy jej pomogli.
 Nigdy mi w niczym nie pomógł.
 Dlaczego próbujesz mi pomóc.

Odmiana: patrz: **MOCI, MOCT**

POPÍRAT - zaprzeczać

Ona vše **popírá**.
Popírat obvinění.
 Před soudem vše **popírala**.

Ona wszystkiemu zaprzecza.
 Odrzucać oskarżenia./Zaprzeczać oskarżeniom.
 Przed sądem wszystkiemu zaprzeczała.

POPISOVAT - opisywać

Popisovat svůj příběh.

Opisywać swoją historię.

PORAZIT - 1. sčiąć; zwalić, powalić 2. pokonać 3. zarznąć (prosię)

Neapol doma **porazila** Lecce.
Porazilo ho auto.
Porazit židli.
Porazit vepře.

Neapol pokonał u siebie Lecce.
 Potrącił go samochód.
 Przewrócić krzesło.
 Zabić/Zarznąć wieprza.

PORODIT - urodzić

Krátce po svatbě **porodila** dceru.
 Desetiletá Mexičanka **porodila** dítě.

Tuž po ślubie urodziła córkę.
 Dziesięcioletnia Meksykanka urodziła dziecko.

PORUŠIT - naruszyć; złamać

Neporušili žádný předpis.
Porušit pravidlo.
Porušit slib.
Porušiti pečť.
Porušiti věrnost.

Nie złamali żadnego przepisu.
 Złamać regułę.
 Nie dotrzymać obietnicy.
 Uszkodzić pieczęć.
 Nie dochować wierności.

POŘADAT - organizować

Pořadat přednášky.
Pořadat si myšlenky v hlavě.
 Paříž chce **pořadat** olympijské hry.

Organizować wykłady.
 Porządkować myśli w głowie.
 Paryż chce organizować igrzyska olimpijskie.

POSADIT SE - usiąść

Mičky jsme se **posadili** na sedadla vedle sebe.

Posadil jsem se k malému stolku.

Posadil jsem se na rozvrzanou židli.

S úlevou jsem se **posadil** na postel.

W milczeniu zajęliśmy miejsca obok siebie.

Usiadłem przy małym stoliku.

Siadłem na rozchwierutanym krześle.

Z ulgą usiadłem na łóżku.

POSÍLAT - posyłać; wysyłać; przesyłać

Posílat děti do školy.

Posílat někoho na nákup.

Podvodník **posílal** místo mobilů rýži.

Posílat peníze rodině.

Posyłać dzieci do szkoły.

Wysyłać kogoś po zakupy/na zakupy.

Oszust wysyłał ryż zamiast telefonów komórkowych.

Wysyłać rodzinie pieniądze.

POSKYTNOUT - udzielić; dać

Poskytnout rozhovor.

Poskytnout první pomoc.

Poskytnout možnost.

Udzielić wywiadu.

Udzielić pierwszej pomocy.

Dać możliwość.

POSKYTOVAT - udzielać; dawać

Oheň **poskytoval** teplo.

Poskytovat slevu.

Knihovna **poskytuje** přes 70 000 knih.

Stát **poskytuje** potřebným různé dávky.

Ogień dawał ciepło.

Udzielać zniżki.

Biblioteka udostępnia ponad 70 000 książek.

Państwo przyznaje potrzebującym różne zasiłki.

POSLAT - posłać; wysłać; przesłać

Poslali je na sebevražednou misi.

Poslat dopis.

Poslat někoho pro pivo.

Wysłali ich na samobójczą misję.

Wysłać list.

Wysłać kogoś po piwo.

POSLAT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	pošlu	pošleme
2. osoba	pošleš	pošlete
3. osoba	pošle	pošlou
tryb rozkazujący	pošli	pošlete

POSLECHNOUT - posłuchać

Poslechli bez výjimky.

Poslechni, jak ptáci zpívají.

Poslechni, neměl bys už jít?

Posłuchali bez wyjątku.

Posłuchaj, jak śpiewają ptaki.

Słuchaj, nie powinienes już iść.

POSLOUCHAT - słuchać

Napjatě jsem **poslouchal**.

Po celou dobu pozorně **poslouchala**.

Poslouchat hudbu.

Neposlouchá, co mu povídám.

Słuchałem w napięciu.

Cały czas uważnie słuchała.

Słuchać muzyki.

Nie słucha, co (do niego) mówię.

POSTAVIT - 1. postawić 2. wstawić 3. wybudować

Postavil jsem si vor.

Postavit mimo zákon.

Postavit si nový dům.

Postavit lampu na stůl.

Postavit nábytek do pokoje.

Postavit žebřík k oknu.

Postavit žáky do řady.

Postavit někoho před soud.

Postavit někoho na nohy.

Postavit někoho před hotovou věc.

Postavit někoho za vzor.

Postavit (vodu) na čaj.

Zbudowałem tratwę.

Wyjąć spod prawa.

Wybudować nowy dom.

Postawić lampę na stół.

Wstawić meble do pokoju.

Przystawić drabinę do okna.

Ustawić uczniów w szereg.

Postawić kogoś przed sądem.

Postawić kogoś na nogi.

Postawić kogoś przed faktem dokonanym.

Postawić kogoś za wzór.

Postawić (wodę) na herbatę.

POSTAVIT SE - stanać; wstać

Opatrně jsem se **postavil**.

Postavit se někomu do cesty.

Postavit se na stranu slabších.

Postavil jsem se k oknu.

Postavit se do čela.

Postavit se na konec fronty.

Postavit se na odpor.

Ostrożnie wstałem.

Stanać komuś na drodze.

Stanać po stronie słabszych.

Stanałem przy oknie.

Stanać na czele.

Stanać na końcu kolejki.

Stawić opór.

POSTOUPIT - 1. posunąć się; podejść 2. awansować

Postoupil jsem o krok dál.

Postoupila do dalšího kola.

Postoupit ze skupiny.

Žák **postoupil** do vyšší třídy.

Poszedłem o krok dalej/Zrobiłem następny krok.

Awansowała do następnej rundy.

Awansować z grupy.

Uczeń przeszedł do następnej klasy.

POSTRČIT - popchnąć

Někdo mě **postrčil** dovnitř.

Ktoś mnie popchnął do środka.

POSTŘEHNOUT - dostrzec; zauważyć

Když vkročil dovnitř, **postřehla** svůj omyl.

Gdy wszedł do środka, dostrzegła swoją pomyłkę.

POSTUPOVAT - iść; posuwać się

Postupovali jsme lesem v rojnici.

Postupuji krok za krokem.

Přes Česko **postupuje** vlna bouřek.

Povodňová vlna **postupuje** na sever Polska.

Libyjsí povstałci **postupují** na Tripolis.

Szliśmy przez las tyralierą.

Posuwam się krok po kroku.

Przez Czechy przechodzi fala burz.

Fala powodziowa przesuwa się na północ Polski.

Libijscy powstańcy nacierają na Trypolis.

POSUNOUT (SE) - posunąć (się); przesunąć (się)

Posunul jsem si helmu do čela.

Posunout ručičky hodin.

Posunout zkoušku.

Nasunąłem hełm na czoło.

Przesunąć wskazówki zegara.

Przełożyć egzamin.

POTKAT - spotkać

Konečně **potkala** toho pravého.

Měla jsem štěstí, že jsem ho **potkala**.

V zápase **nepotkal** míč.

Jejich **pohledy** se potkaly.

Nic horšího nás nemohlo **potkat**.

Na mostě se **potkali** dva sebevrazi.

W końcu spotkała tego jedynego/właściwego.

Miałam szczęście, że go spotkałam.

W czasie meczu nawet nie dotknął piłki.

Ich spojrzenia się spotkały.

Nie mogło nas spotkać nic gorszego.

Na moście spotkali się dwaj samobójcy.

POTOPIT (SE) - zanurzyć się; zanurkować; zatonać

Trajekt se **potopil** v noci na sobotu.

Prom zatonał w nocy z piątku na sobotę.

POTRESTAT - ukarać

S největší pravděpodobností budou **potrestány** oba týmy.

Soud **potrestal** dva sňatkové podvodníky.

Viník smrti jejich blízkých byl **potrestán**.

Přísně **potrestat**.

Najprawdopodobniej zostaną ukarane obie drużyny.

Sąd ukarał dwóch oszustów matrymonialnych.

Winny śmierci ich bliskich został ukarany.

Surowo ukarać.

POTVRDIT - potwierdzić

Informace se **potvrdily**.

Zápas **potvrdil** dobrou přípravu hráčů.

Potvrdit z vlastní zkušenosti.

Informacje potwierdziły się.

Mecz potwierdził dobre przygotowanie zawodników.

Potwierdzić z własnego doświadczenia.

POTVRZOVAT - potwierdzać

Její slova **potvrzuje** zpráva.

Jej słowa potwierdza raport.

POTÝKAT SE - 1. potykać się; walczyć (z kimś) 2. męczyć się; borykać się (z czymś)

Obě firmy se **potýkají** s velkými ztrátami.

Před několika lety se **potýkala** s dluhy.

Obie firmy borykają się z dużymi stratami.

Kilka lat temu borykała się z długami.

POUŠTĚT - puszczać

Pouštět barvu.
Pouštět nádobu po provaze.
Pouštět iniciativu z rukou.
 Vojsko **pouští** pozice.
Nepouštějí ho z domu.
Nepouštěl ho z očí.
 Vlák **pouští** páru.
 Špína **špatně** pouští.

Puszczając kolor.
 Spuszczając naczynie po sznurku.
 Wypuszczając inicjatywę z rąk.
 Wojsko opuszcza pozycje.
 Nie (wy)puszczają go z domu.
 Nie spuszczał go z oczu.
 Pociąg wypuszcza parę.
 Brud źle puszcza.

POUŠTĚT SE - 1. zabierać się (do czego?) 2. schodzić; zbaczać (z czego?)

Nepouštěla se daleko od břehu.
Pouštět se do práce.
Pouštět se cesty.

Nie oddalała się od brzegu.
 Brać się do roboty.
 Schodzić z drogi.

POUŽÍT - 1. zastosować 2. użyć

Použít zbraní.
Použít násilí.
Použité poštovní známky.
Použít něčích zkušeností.

Użyć broni.
 Użyć siły.
 Znaczkí stemplovane.
 Skorzystać z czyichś doświadczeń.

POUŽÍVAT - stosować; używać

Používat magii.
Používat něčích nápadů.
 Vydělané peníze **používal** pro nákup surovin.
 Pentobarbital se **používal** jako lék na spaní.

Stosować magię.
 Korzystać z czyichś pomysłów.
 Zarobione pieniądze przeznaczal na zakup surowców.
 Pentobarbital był stosowany jako lek nasenny.

POVAŽOVAT (SE) - uvažac (się) (za kogo?)

Považuje se za rytíře.
Považovat ceny za příliš vysoké.
 Švýcarský frank je **považován** za stabilní měnu.
 Udělej to, pokud to **považuješ** za nezbytné.

Uważa się za rycerza.
 Uważać ceny za zbyt wysokie.
 Frank szwajcarski jest uważany za stabilną walutę.
 Zrób to, jeśli uważasz to za niezbędne.

POVĚDĚT - powiedzieć

Povím, proč jsem nepřišel.
Pověděl mu to do očí.
 Svěřila se kamarádce a ta to **pověděla** učitelce.
Pověz mi, zrcadlo, kdo je na světě nejkrásnější.

Powiem, dlaczego nie przyszedłem.
 Powiedział mu to w oczy.
 Zwierzyła się koleżance, a ta powiedziała nauczycielce.
 Lustreczko, powiedz przecie, kto jest najpiękniejszy w świecie.

POVĚST SE - udać się

Ani jedno ze dvou manželství se **nepovedlo**.
 Co se povedlo jednomu, nemusí se **pověst** vám.
Nepovedlo se mu to.
 Operace se **povedla**.
 Poprvé se jim to **povedlo** v roce 2009.
Povedlo se to až na třetí pokus.

Żadne z dwóch małżeństw nie było udane.
 Co udało się jednemu, nie musi udać się wam.
 Nie udało mu się to.
 Operacja się udała.
 Po raz pierwszy udało im się to w 2009 roku.
 Udało się (to) dopiero za trzecim razem.

POVÍDAT - mluvit; gadać; opowiadać

Povídalo se o ní, že má slabost pro vojáky.

Mówiono o niej, że ma słabość do żołnierzy.

POZNAT (SE) - poznać (się)

Poznal jsem ji až podle očí.
Poznal svůj omyl.
 V nouzi **poznáš** přítele.
Poznali hlad.
Poznali se už v době studií.
 Těší mě, že jsem vás **poznala**.

Poznałem ją dopiero po oczach.
 Zorientował się w pomyłce.
 Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie.
 Poznali, co to głód.
 Poznali się już na studiach.
 Miło mi było pana/panią poznać.

POZOROVAT - obserwować

Pozorovala mě jako zjevení.
 Vyčkávavě mě **pozorovala**.
 Ženy **pozorovaly** tuto událost z povzdálí.
Pozoroval ji z úkrytia.

Patrzyła na mnie jak na zjawę.
 Przyglądała mi się wyczekująco.
 Kobiety obserwowały całe zajście z boku.
 Obserwował ją z ukrycia.

POZVAT - zaprosić

Pozval ji k sobě do Turecka.
Pozvat na rande.
Pozvat na kobereček.
Pozvat někoho k sobě.
Pozvat na večeři.
 Na konferenci byly **pozvány** všechny státy.

Zaprosil ją do siebie do Turcji.
 Zaprosić na randkę.
 Wezwać na dywanik.
 Zaprosić kogoś do siebie.
 Zaprosić na kolację.
 Na konferencję zaproszono wszystkie państwa.

POŽÁDAT - poprosić

Požádat o ruku.
 Slušně **požádat**.
Požádal o azyl.

Poprosić o rękę.
 Grzecznie poprosić.
 Poprosił o azyl.

POŽADOVAT (co?) - žádat (czego?; domagać się (czego?); wymagać (czego?)

Požadoval odškodné ve výši 80 miliónů.
Požadovat od někoho poslušnost.
Požadovat výkupné.
 Policista **požadoval** úplatek.

Domagał się odszkodowania w wysokości 80 milionów.
 Wymagać od kogoś posłuszeństwa.
 Żądać okupu.
 Policjant żądał łapówki.

PRACOVAT - pracować

Íránci **pracují** na jaderné zbrani.
 Je jim 30 a nikdy **nepracovali**.
 Muži, se kterými jsem **pracoval**, se vyznali.
Pracovala pro něj několik měsíců.
Pracovali v potu tváře.
 Říkají mi, že **pracuji** moc.
 Ve skutečnosti tam **pracovala** jako prostitutka.

Irańczycy pracują nad bronią atomową.
 Mają 30 lat i nigdy nie pracowali.
 Ludzie, z którymi pracowałem, znali się na rzeczy.
 Pracowała dla niego przez kilka miesięcy.
 Pracowali w pocie czoła.
 Mówią mi, że pracuję za dużo.
 W rzeczywistości pracowała tam jako prostytutka.

PRASKAT - 1. pękać 2. trzeszczeć

Klouby a kosti **praskají**.
 Lana spojující pontony **praskala** jedno za druhým.
Praskat ve švech.
 V krbu **praskal** oheň.

Trzeszczą stawy i kości.
 Liny łączące pontony pękały jedna za drugą.
 Pękać w szwach.
 W kominku trzaskał ogień.

PRÁSKAT - walić; trzaskać

Práskat bičem.

Trzaskać biczem.

PRASKNOUT - pęknąć

Prasklo to ve mně.

Coś we mnie pękło.

PRÁSKNOUT - trzasnąć

Práskl za sebou dveřmi.
Prásknout do bot.

Trzasnął za sobą drzwiami.
 Dać drapak.

PRCHAT - uciekać

Investoři **prchají** z akciových trhů.
 Opilý řidič **prchal** před policií.
 Z Gazy **prchají** tisíce lidí.
 Z Iráku **prchá** čím dál víc lidí.

Investorzy uciekają z rynków akcji.
 Pijany kierowca uciekał przed policją.
 Ze strefy Gazy uciekają tysiące ludzi.
 Z Iraku ucieka coraz więcej ludzi.

PROBUDIT (SE) - obudzić (się)

Neprobudí se dřív než za deset hodin.
Probudil ji štěkot psů.
Probudili ho z umělého spánku.
Probudit něčí zvědavost.
Probudila se časně.
 Svědomí se v něm **probudilo**.
Probudil se v něm básník.

Nie obudzi się wcześniej niż za dziesięć godzin.
 Obudziło ją szczekanie psów.
 Wybudzili go ze śpiączki.
 Rozbudzić/Pobudzić w kimś ciekawość.
 Wcześniej się obudziła.
 Obudziło się w nim sumienie.
 Obudził się w nim poeta.

PRODAT - sprzedać

Nemocnice **prodají** dluhy exekutorům.
Neprodám svou kůži lacino.
 Zajatci byli **prodáni** do otroctví.
Prodal se nepřátelům vlasti.
 Obraz **se prodal** za 35 miliónů korun.

Szpitaly sprzedadzą długi komornikom.
 Tanio skóry nie sprzedam.
 Jeńcy zostali sprzedani do niewoli.
 Zaprzedał się wrogom ojczyzny.
 Obraz został sprzedany za 35 milionów korun.

PRODÁVAT - sprzedawać

Podvodník **prodával** mobily.
 Vyráběl a **prodával** drogy.
 Estonský špión **prodával** Rusům tajemství NATO.
Prodávali díly z kradených aut.

Oszust sprzedawał telefony komórkowe.
 Produkoval i sprzedawał narkotyki.
 Estoński szpieg sprzedawał Rosjanom tajemnice NATO.
 Sprzedawali części z kradzionych samochodów.

PROHLEDAT - przeszukać

Policisté **prohledali** osm bytů.
 Hasiči **prohledali** trosky zříceného domu.
 Policisté znovu **prohledali** řeku.

Policjanci przeszukali osiem mieszkań.
 Strażacy przeszukali gruzy zawałonego domu.
 Policjanci ponownie przeszukali rzekę.

PROHLEDÁVAT - przeszukiwać

Pár mých lidí **prohledává** letadlo.

Kilku moich ludzi przeszukuje samolot.

PROHLÍŽET - 1. oglądać; przeglądać 2. kontrolować; sprawdzać

Můj pohled padl na knihu, kterou si **prohlížela**.
Prohlížet se v zrcadle.
Prohlížet účty.

Moje spojrzenie padło na księgę, którą przeglądała.
 Przeglądać się w lustrze.
 Sprawdzać/Kontrolować rachunki.

PROHLUBOVAT - pogłębiać

Propast mezi námi se **prohlubuje**.

Przepaść między nami się pogłębia.

PROHRÁT - przegrać

Mužstvo **prohrálo** dva z tří zápasů.
 Nepřijeli jsme sem s tím, že **prohrajeme** 0:2.
 Pokud by **prohráli**, situace by byla horší.
Prohráli jsme vyhraný zápas.
Prohrály o tři body.
Prohrát na celé čáře.
 Slovenský stoper **prohrál** hlavičkový souboj.

Družyna przegrała dwa z trzech meczów.
 Nie przyjechaliśmy tutaj przegrać 0:2.
 Gdyby przegrali, sytuacja byłaby gorsza.
 Przegraliśmy wygrany mecz.
 Przegrały trzema punktami.
 Przegrać na całej linii.
 Słowacki stoper przegrał pojedynek główkowy.

Odmiana: patrz: **HRÁT**

PROHRÁVAT - przegrywać

Ještě minutu před koncem **prohrávali** 0:2.
Prohrávat jeden zápas za druhým.
 Opozice **prohrává** každou bitvu.

Jeszcze (na) minutę przed końcem przegrywali 0:2.
 Przegrywać mecz za meczem.
 Opozycja przegrywa każdą bitwę.

PROCHÁZET (čím?) - przechodzić (przez co?)

Procházet kontrolami.
Procházet dveřmi/skrz dveře.
 Láaska **prochází** žaludkem.
 Čára **prochází** bodem.
 Vesníci **prochází** silnice.
 Nová lokomotiva **prochází** testy.

Przechodzić przez kontrole.
 Przechodzić przez drzwi.
 Przez żołądek do serca.
 Linia przechodzi przez punkt.
 Przez wieś przechodzi droga.
 Nowa lokomotywa przechodzi testy.

PROCHÁZET SE - spacerować

Procházeli jsme se po cestičkách sypaných bílým pískem.
 Medvědi se **prochází** slovenskými městy.

Spacerowaliśmy alejkami wysypanymi białym piaskiem.
 Niedźwiedzie spacerują po słowackich miastach.

PROJÍT - przejść

Letadlo **prošlo** generální opravou.
Prošli jsme šatnou a salómem.
Prošel nepovšimnut.
 Návrh **neprošel**.
 Lhůta **prošla**.
 Zvuk **prošel** stěnami.
 Prahou **prošel** pochod.

Samolot przeszedł remont generalny.
 Przeszliśmy (przez) szatnię i salon.
 Przeszedł niezauważony.
 Wniosek nie przeszedł.
 Termin upłynął.
 Dźwięk przeszedł przez ściany.
 Przez Pragę przeszedł marsz.

Odmiana: patrz: **JÍT**

PROKÁZAT - udowodnić

Tehdy jí nikdo nic **neprokázal**.

Wtedy nikt jej nic nie udowodnił.

PROMARNIT - zmarnować

Promarnil poslední z mnoha šancí.

Promarnit úspory.

Promarnit mladá léta.

Promarnil svou poslední šanci.

Zmarnował ostatnią z wielu szans.

Roztrwońić oszczędności.

Zmarnować młode lata.

Zmarnował swoją ostatnią szansę.

PROMĚNIT - změnit; zaměnit

Ulice se **proměnily** v řeky.

Proměnit penaltu.

Čarodějnice ho **proměnily** v labuť.

Stáří **promění** člověka.

Dětský tábor se **proměnil** v horor.

Tři rekonstrukce **proměnily** byt k nepoznání.

Ulice zamieniły się w rzeki.

Wykorzystać rzut karny.

Czarownica zamieniła go w labędzia.

Starość zmienia człowieka.

Kolonia zamieniła się w horror.

Trzy remonty zmieniły mieszkanie nie do poznania.

PROMLUVIT - przemówić

Musíme si **promluvit**.

Promluvit k shromáždění.

Promluvit si mezi čtyřma očima.

Musimy porozmawiać.

Przemówić do zgromadzenia.

Porozmawiać w cztery oczy.

PRONÁSLEDOVAT - 1. prześladować 2. ścigać

Policisté **pronásledovali** kradené auto.

Pronásledovaly mě noční můry.

Policjanci ścigali skradziony samochód.

Dręczyły mnie koszmary.

PROPUSTIT - 1. zwolnić 2. wypuścić

Propustit na svobodu.

Dráhy **propustí** čtvrtinu pokladních.

Propustili ho na kauci.

Propustit někoho na minutu.

Propustit z nemocnice.

Propustit z vězení.

Trable začaly, když mě **propustili** z práce.

Wypuścić na wolność.

Koleje zwolnią dwadzieścia pięć procent kasjerek.

Zwolnili go za kaucją.

Zwolnić kogoś w trybie natychmiastowym.

Wypisać ze szpitala.

Wypuścić z więzienia.

Problemy zaczęły się, kiedy zwolnili mnie z pracy.

PROSEDĚT - przesiedzieć

Na lavičce jsem **proseděl** jen první zápas.

Na ławce (rezerwowych) przesiedziałem tylko jeden mecz.

PROVĚŘIT - sprawdzić; zweryfikować

Úřad musí **prověřit** všechny stížnosti.

Urząd musi sprawdzić wszystkie skargi.

PRŠET - padać (o deszczu)

Po celý den hojně **pršelo**.

Třetí den v kuse **pršelo**.

Venku **pršelo**.

Mnohde již **prší**.

Cały dzień deszcz lał obficie.

Padło trzeci dzień bez przerwy.

Na dworze padało.

W wielu miejscach już pada.

PRŠET	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	prším	pršíme
2. osoba	pršíš	pršíte
3. osoba	prší	prší
tryb rozkazujący	prš	pršte

PŘÁT - życzyć

Spánek byl kratší, než bych si **přál**.
 Nikomu **nepřeji** nic zlého.
Přálo mu počasí.
Přeji dobrou noc.
 Štěstí **přeje** odvážným.
 Všichni mu **přejí** smrt.

Spałem krócej, niżbym sobie tego życzył.
 Nikomu nie życzę nic złego.
 Sprzyjała mu pogoda.
 Życzę dobrej nocy.
 Szczęście sprzyja odważnym.
 Wszyscy życzą mu śmierci.

PŘÁT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	přeji, přeju	přejeme
2. osoba	přeješ	přejete
3. osoba	přeje	přejí, přejou
tryb rozkazující	přej	přejte

PŘÁTELIT SE - przyjaźnić się

Přátelil se s manželi Havlovými.

Przyjaźnił się z małżeństwem Havlów.

PŘEČÍST - przeczytać

Přečetl jména a hodnosti mrtvých.
Přečetl mnoho knih.
 Organizátoři **přečetli** prohlášení.
 Pečlivě **přečetl** smlouvu.

Odczytał nazwiska i stopnie zabitych.
 Przeczytał dużo książek.
 Organizatorzy przeczytali oświadczenie.
 Dokładnie przeczytał umowę.

PŘEDPOKLÁDAT - zakładać; przypuszczać; sądzić

Původně jsem **předpokládal**, že pojedeme na koních.
Předpokládaná spotřeba.
 Každá zrada **předpokládá** zrádce.

Początkowo sądziłem, że pojedziemy konno.
 Zakładane zużycie.
 Każda zdrada zakłada istnienie zdrajcy.

PŘEDPOVÍDAT - prognozować; przepowiadać

Předpovídali jí skvělou budoucnost.
 Stalo se, jak **předpovídal**.
 Vizionář **předpovídal** výbuch v letadle.

Przepowiadali jej wspaniałą przyszłość.
 Stało się, jak przewidywał.
 Wizjoner przepowiadał wybuch w samolocie.

PŘEDSTAVIT - przedstawić

Představil nám svou ženu.
 Zapomněl se nám **představit**.

Przedstawił nam swoją żonę.
 Zapomniał się nam przedstawić.

PŘEDSTAVIT SI - wyobrazić sobie

Nedovedu si to **představit**.
Představ si sám sebe v té situaci.
Představte si širokou řeku.

Nie potrafię sobie tego wyobrazić.
 Wyobraź sobie siebie w tej sytuacji.
 Wyobraźcie sobie szeroką rzekę.

PŘEDSTAVOVAT SI - wyobrażać sobie

Takhle si slávu **nepředstavoval**.

Nie tak wyobrażał sobie sławę.

PŘEDSTÍRAT - udawać

Předstíral, že obdivuje střechu sýpky.
Předstírat zájem.
 Léta **předstíral**, že je policista.
Předstírat únos.

Udawał, że podziwia dach spichlerza.
 Udawać zainteresowanie.
 Przez lata udawał, że jest policjantem.
 (S)Fingować porwanie.

PŘEHNAT - 1. pogonić; przepędzić 2. przesadzić

Přehnala to s alkoholem a prášky.

Vítr **přehnal** mrak.

Přehnat ovce přes potok.

Trošku jsme to s pitím **přehnali**.

Przesadziła z alkoholem i lekami.

Wiatr przegonił chmurę.

Przepędzić owce przez potok.

Przesadziliśmy trochę z picciem.

PŘEHNAT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	přeženu	přeženeme
2. osoba	přeženeš	přeženete
3. osoba	přežene	přeženou
tryb rozkazující	přežeň	přežeňte

PŘEHNAT SE - przemknąć; przelecieć

Přes cestu **se přehnal** zajíc.

Vlak **se přehnal**.

Bouřka **se přehnala**.

Przez drogę przemknął zając.

Pociąg przeleciał.

Burza się przetoczyła.

PŘECHÁZET - przechodzić

Jedna barva **přecházela** v druhou.

Muži **přecházeli** od ohně k ohni.

Přecházel rychlými kroky po hradní světnici.

Začal **přecházet** po místnosti sem a tam.

Přecházet od slov k činům.

Přecházet z obrany do útoku.

Přecházet z generace na generaci.

Přecházela je dobrá nálada.

Vztekl ho pomalu **přecházel**.

Přechází ho chuť k jídlu.

Přecházet mlčením.

Jeden kolor przechodził w drugi.

Mężczyźni chodzili od ogniska do ogniska.

Chodził szybkimi kroki po zamkowej izbie.

Zaczął chodzić po pokoju tam i z powrotem.

Przechodzić od słów do czynów.

Przechodzić z obrony do ataku.

Przechodzić z pokolenia na pokolenie.

Opuszczał ich dobry nastrój.

Wściekłość powoli ustępowała.

Odechciewa mu się jeść.

Pomijając milczeniem.

PŘECHÁZET SE - przechadzać się; spacerować

Chvilí jsem se **procházel** mezi lidmi.

Przez chwilę przechadzałem się w tłumie.

PŘEJET - przejechać

Po zádech mi **přejele** mráz.

Počkat, až vlak **přejeđe**.

Motocyklista **přejele** dítě.

Přejet stanici.

Po plecach przebiegły mi ciarki.

Poczekać, aż pociąg przejedzie.

Motocyklista przejechał dziecko.

Przegapić stację. */pojechać pociągiem za daleko/*

Odmiana: patrz: **JET**

PŘEJÍT przejść

Přejděme k věci.

Přejít k nové látce.

Přejít od slov k činům.

Z toho mě **přešla** chuť.

Kůň **přešel** do klusu.

Přejít do důchodu.

Přešel dům, kde bydlil.

Přešel po laně bez jistění.

Przejdźmy do rzeczy.

Prześć do nowego materiału.

Prześć od słów do czynów.

Odechciało mi się (tego).

Koń przeszedł w klus/do klusa.

Prześć na emeryturę.

Przeszedł dom, w którym mieszkał.

Przeszedł po linie bez asekuracji.

Odmiana: patrz: **JÍT**

PŘEKONAT - pokonać

Překonala jsem sama sebe.

Překonat rakovinu.

Překonat rekord.

Pokonałam samą siebie.

Pokonać raka.

Pobić rekord.

PŘEKONÁVAT - pokonywać

Staré návyky se těžko **překonávají**.

Trudno przewyciężyć stare nawyki.

PŘEKVAPIT - zaskoczyć

Nijak nás **nepřekvapili**.
 Sníh **překvapil** turisty.
 Nás už nic **nepřekvapí**.
Překvapil nás déšť.
 Sloni **překvapili** vědce vysokou inteligencí.

Niczym nas nie zaskoczyli.
 Śnieg zaskoczył turystów.
 Nic już nas nie zaskoczy.
 Zaskoczył nas deszcz.
 Słonie zaskoczyły naukowców wysoką inteligencją.

PŘEMÍSTIT - przemieścić; przenieść

Byl jsem **přemístěn** do jiné celi.
 Hoch se **přemístil** na sedadlo řidiče.

Zostałem przeniesiony do innej celi.
 Chłopiec przesiadł się na fotel kierowcy.

PŘEMLOUVAT - namawiać

Přemlouvám ji k léčení.
 Začali ho **přemlouvat**, aby zůstal.
 Film **přemlouvali** známí herci.

Namawiam ją na leczenie.
 Zaczęli go namawiać, żeby zůstal.
 Film dabbingowali znani aktorzy.

PŘEMÝŠLET - myšlet; zastanawiać się

Byl jsem příliš unavený, abych ještě o něčem **přemýšlel**.
 Pořád jsem o tom případě **přemýšlel**.
Přemýšlel jsem o minulosti.
Přemýšlel jsem, co budu dělat dál.
Přemýšlel o budoucnosti.
 V noci jsem o tom hodně **přemýšlela**.
 Věci, nad kterými jsem raději **nepřemýšlel**.

Zmęczenie nie pozwalało mi już myśleć o niczym.
 Ciągłe myślałem o tej sprawie.
 Myślałem o przeszłości.
 Zastanawiałem się, co dalej.
 Myśleć o przyszłości.
 W nocy dużo o tym myślałam.
 Rzeczy, o których wolałem nie myśleć.

PŘENÁŠET (SE) - przenosić (się); transmitować

Láska hory **přenáší**.
 Jeho nervozita se **přenášela** na ostatní.
Přenášet nemocné na nosítkách.
 Vzpomínky **přenášejí** člověka do minulosti.
Přenášet fotbalové utkání.
Přenášet data.

Miłość przenosi góry.
 Jego zdenerwowanie udzielało się reszcie.
 Przenosić chorych na noszach.
 Wspomnienia przenoszą człowieka do przeszłości.
 Transmitować mecz piłkarski.
 Transmitować dane.

PŘEPADNOUT - napaść

Během roku a půl **přepadl** šest bank.
 Za bílého dne **přepadli** na ulici staženku.
 Pokusil se **přepadnout** směnárnu.

W ciągu półtora roku napadł na sześć banków.
 W biały dzień napadli na ulicy staruszkę.
 Próbował napaść na kantor.

PŘEPRAVOVAT - przewozić

Tanker **přeppravující** 2400 tun kyseliny sírové.
 Auto **přeppravuje** náklad.

Tankowiec przewożący 2400 ton kwasu siarkowego.
 Samochód przewozi ładunek.

PŘERUŠIT - przerwać

Přerušit film reklamami.
Přerušit výkon trestu.

Przerwać film reklamami.
 Przerwać odbywanie kary.

PŘERUŠOVAT - przerywać

Ticho **přerušoval** jen hukot vln narážejících do skal.
 Závěrečnou řeč **přerušoval** pláč.
 Turecko **přerušuje** vztahy s Izraelem.
 Oprava mostu se **přerušovat** nebude.

Ciszę przerywał tylko huk fali o skały.
 Mowę końcową przerywał płacz.
 Turcja zrywa stosunki z Izraelem.
 Remont mostu nie zostanie przerwany.

PŘESTĚHOVAT SE - przeprowadzić się; przenieść się

Musíme **se přestěhovat**.
Přestěhovat se do malé garsonky.

Musimy się przeprowadzić.
 Przeprowadzić się do małej kawalerki.

PŘESTOUPIT - 1. przesiąść się 2. przepisać się

Přestoupit na jinou školu.
Přestoupit do jiného vlaku.
 Voda **přestoupila** hráze.
Přestoupit k professionalismu.
Přestoupit na jinou víru.

Przepisać się do innej szkoły.
 Przesiąść się do innego pociągu.
 Woda przelazała się przez wały.
 Przejść na zawodowstwo.
 Przejść na inną wiarę.

PŘESVĚDČIT - przekonać

Něco v mém hlase ho **přesvědčilo**, že to myslím vážně.
Jsem **přesvědčen**, že je vinen.
Přesvědčit se na vlastní oči.

Coś w moim głosie przekonało go, że mówię serio.
Jestem przekonany o jego winie.
Przekonać się na własne oczy.

PŘEŽÍT - przeżyć

7 rad, jak **přežít** vedro v práci.
Byl mistrem v umění **přežít**.
Kmotr ruské mafie **přežil** atentát.
Nějakým zázrakem jsem to **přežil**.
Pilot nešťestí **nepřežil**.
Udělám všechno pro to, aby **přežila**.

7 rad, jak przeżyć upał w pracy.
Był mistrzem w sztuce przeżycia.
Ojciec chrzestny rosyjskiej mafii przeżył zamach.
Jakimś cudem przeżyłem.
Pilot nie przeżył katastrofy.
Zrobię wszystko, aby przeżyła.

Odmiana: patrz: **ŽÍT**

PŘIDAT - dodać

Přidat cukr/cukru do kávy.
Přidat plyn.
Přidat do kroku.
V posledním kole závodník **přidal**.

Dodać cukru do kawy.
Dodać gazu.
Przyspieszyć kroku.
Na ostatnim okrążeniu zawodnik przyspieszył.

PŘIDAT SE - przyłączyć się; dołączyć

Přidala se celá moje rodina.

Przyłączyła się cała moja rodzina.

PŘIHLÁSIT (SE) - 1. zgłosić (się) 2. zalogować (się) 3. upomnieć się

Přihlásit se na policii.
Přihlásil se na poslední chvíli.
Přihlásit dítě do školy.
Přihlásit se do kursu.
Přihlásit se o své právo.
Přihlásit se o slovo.
Přihlásit se do soutěže.

Zgłosić się na policję.
Zgłosił się w ostatniej chwili.
Zapisać dziecko do szkoły.
Zapisać się na kurs.
Upomnieć się o swoje prawa.
Upomnieć się o głos.
Zgłosić się do konkursu.

PŘICHÁZET - 1. przychodzić; nadchodzić 2. tracić

Přicházejí vedra.
Ze dvora **přicházel** hluk.
Přicházet o majetek.
Přicházet k majetku.

Nadchodzą upały.
Z dworu dochodził hałas.
Tracić majątek.
Dorabiać się majątku.

PŘIJET - przyjechać

Hasiči **přijeli** dřív než policisté.
Musela jsem pro ni **přijet**.
Na pohřeb **nepřijel** nikdo z rodiny.
V noci **přijela** královna s kompletní suitou.
Vlak **přijel** na minutu.

Stražacy przyjechali wcześniej niż policjanci.
Musiałam po nią przyjechać.
Na pogrzeb nie przyjechał nikt z rodziny.
W nocy przyjechała królowa z całą świtą.
Pociąg przyjechał co do minuty.

Odmiana: patrz: **JET**

PŘIJÍMAT - przyjmować

Přijímat hosty.
Přijímat pacienty.
Přijímat úplatky.

Przyjmować gości.
Przyjmować pacjentów.
Brać/Przyjmować łapówki.

PŘIJÍT - 1. przyjść 2. stracić 2. wpaść (na co?)

Bála jsem se, že o něj **přijdu**.
Jednou ta porážka **přijít** musela.
Na vernisáž **přišlo** přes 200 lidí.
Nechci o ně **přijít**.
Nepřišel do práce celý týden.
Nikdo na to **nepřišel**.
O panenství jsem **přišla** ve 14 letech.
Peníze **přijdou** vhod vždycky.
Přijít do módy.
Přijít do styku.
Přijít k úhoně.
Přijít na kus řeči.

Bałam się, że go stracę.
Kiedyś ta porażka musiała przyjść.
Na vernisaż przyszło ponad 200 osób.
Nie chcę ich stracić.
Nie pojawił się w pracy cały tydzień.
Nikt na to nie wpadł.
Dziewictwo straciłam w wieku 14 lat.
Pieniądze zawsze się przydadzą.
Stać się modnym.
Wejść w kontakt.
Ponieść uszczerbek.
Przyjść na pogaduszki.

Přišel na minutu.
Přišel o místo v sestavě.
Přišla domů s pláčem.
Přišla jsem o všechno.
Přišla na něho řada.
Přišli si pro mě dneska v noci.
Přišlo jim to k smíchu.
Rozvod může **přijít** draho.
Tehdy mi to **přišlo** jako dobrý nápad.

PŘIJMOUT - przyjąć

Neumí **přijmout** kritiku.
Pacient byl **přiját** na chirurgické oddělení.
Přijala nabízenou židli.
Přijali ho jako mého přítele.
Tělo ledvinu **nepřijalo**.

PŘINÁŠET - przynosić

Přinášet oběť.
Ty peníze **přinášejí** zisk, který se někde ztrácí.

PŘIPADAT - 1. przypadać 2. wydawać się

Nepřipadalo mi to pravděpodobné.
Připadal jsem si mezi nimi jako naprostý cizinec.
Připadal jsem si, jako kdysi dávno ve škole.
Vitr mi **připadal** o poznání studenější.
Majetek po rodičích **připadá** dětem.
Na sto občanů **připadá** dvacet aut.
Na 5 000 voličů **připadal** jeden mandát.
1. leden **připadá** na úterý.
Připadá mi stále mladší.

PŘIPOJIT (SE) - przyłączyć (się); podłączyć (się)

Připojit telefonní linku.
Připojit k žádosti doklady
K únavě se **připojila** nemoc.

PŘIPRAVIT (SE) - przygotować (się)

Máme týden na to, abychom se **připravili**.
Připravte se na horký červenec.
Připravte se na kontroly.
Nechci ji **připravit** o dva roky života.
Úkolem rodičů je **připravit** děti na život.

PŘIPRAVOVAT (SE) - przygotowywać się

Připravoval jsem se na to už nějaký čas.
Připravovat se na novou sezónu.

PŘISTOUPIT - podejść

Přistoupili k němu dva muži.

PŘIVOLAT - wezwać

Na místo byl **přivolán** policejní vyjednávač.
Přivolaný lékař zjistil smrt.
Přivolat pomoc.
Přivolat posily.

PŘIZNAT (SE) - przyznać (się)

Umět **přiznat** chybu.
Přiznal, že tam byl.
Přiznal svou chybu.
Přiznat se k vině.
Přiznat se bez mučení.
Přiznali mu invalidní důchod.

Przyszedł co do minuty.
Stracił miejsce w składzie.
Przyszła do domu z płaczem.
Straciłam wszystko.
Nadeszła jego kolej.
Przyszli po mnie dzisiaj w nocy.
Wydało im się to śmieszne.
Rozwód może drogo kosztować.
Wtedy wydawało mi się to dobrym pomysłem.

Nie umie przyjąć krytyki.
Pacjent został przyjęty na oddział chirurgii.
Przyjęła zaoferowane krzesło.
Zaakceptowali go jako mojego przyjaciela.
Ciało odrzuciło nerkę.

Składać w ofierze.
Te pieniądze przynoszą zysk, który gdzieś przepada.

Nie wydawało mi się to prawdopodobne.
Czułem się wśród nich zupełnie obco.
Poczułem się jak kiedyś dawno w szkole.
Wiatr wydał mi się zdecydowanie zimniejszy.
Majątek po rodzicach przypada dzieciom.
Na stu mieszkańców przypada dwadzieścia samochodów.
Na 5000 wyborców przypadał jeden mandat.
1 stycznia wypada we wtorek.
Wydaje mi się coraz młodszy.

Podłączyć linię telefoniczną.
Dołączyć do wniosku dokumenty.
Do zmęczenia dołączyła choroba.

Mamy tydzień na przygotowanie się.
Przygotujecie się na gorący lipiec.
Przygotujcie się na kontrole.
Nie chcę, żeby straciła dwa lata życia.
Zadaniem rodziców jest przygotowanie dzieci do życia.

Przygotowywałem się na to od jakiegoś czasu.
Przygotowywać się do nowego sezonu.

Podeszli do niego dwaj mężczyźni.

Na miejsce wezwano policyjnego negocjatora.
Wezwany lekarz stwierdził zgon.
Wezwać pomoc.
Wezwać wsparcie.

Umieć przyznać się do błędu.
Przyznał, że tam był.
Przyznał się do błędu.
Przyznać się do winy.
Przyznać się bez bicia.
Przyznali mu rentę.

PŘIZPŮSOBIT (SE) - dostosować (się)**Prizpůsobit** se změnám.**Prizpůsobit** vydání příjmům.

Dostosować się do zmian.

Dostosować wydatki do dochodów.

PSÁT - pisać**Psala** se první polovina sedmdesátých let.**Píše** romány pro ženy.Dítě už umí číst a **psát**.**Psát** si poznámky.Problémy, o kterých **píšu**.

Była pierwsza połowa lat siedemdziesiątych.

Pisze powieści dla kobiet.

Dziecko umie/potrafi już czytać i pisać.

Robić notatki.

Problemy, o których **piszę**.

PSÁT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	píši, píšu	píšeme
2. osoba	píšeš	píšete
3. osoba	píše	píší, píšou
tryb rozkazující	píš	píšte
čas přezšlý	psal	

PŮJČIT - požyczyć**Půjčit** peníze příteli.**Půjčit** na čestné slovo.Chlapec si **půjčil** otcovo auto.

Požyczyć pieniądze przyjacielowi.

Požyczyć na słowo honoru.

Chłopiec pożyczył samochód ojca.

PŮSOBIT - 1. spraviac; wywoływać 2. działać; oddziaływać**Působí** jako nezařazený poslanec.**Působil** hluboce zamyšleným dojmem.**Působil** unaveným dojmem.**Působit** někomu radost.Kyselina **působí** na kov.Po návratu **působil** jako velvyslanec.

Działa jako poseł niezrzeszony.

Sprawił wrażenie głęboko zamyślonego.

Sprawił wrażenie zmęczonego.

Sprawiać komuś radość.

Kwas działa na metal.

Po powrocie pełnił funkcję ambasadora.

PUSTIT - puścić**Pustit** psa z řetězu.Rodiče nikdy **nepustili** děti z bytu.Strážce u brány mě **pustily** dovnitř.**Pustila** hrnek na zem.**Pustit** uzdu fantazii.Látka **pustila** barvu.**Pustit** hosty do domu.**Pustit** na svobodu.**Nepustil** ho z očí.**Pustit** gól.**Pustit** do kalhot.**Pustit** z nemocnice.

Spuścić psa z łańcucha.

Rodzice nigdy nie wypuścili dzieci z mieszkania.

Wartownicy przy bramie wpuścili mnie do środka.

Upuściła garnek na ziemię.

Popuścić wodze fantazji.

Materiał puścił kolor.

Wpuścić gości do domu.

Wypuścić na wolność.

Nie spuścił go z oczu.

Puścić gola.

Popuścić w spodnie.

Wypisać ze szpitala.

PUSTIT SE - 1. puścić się 2. zacząć; rozpocząć 3. zaatakować; skrytykować**Pustil se** do jídla.Prezident **se pustil** do ministrů.**Pustit se** do práce.**Pustit se** do smíchu.

Zaczył jeść.

Prezydent skrytykował ministrów.

Zabrać się do roboty.

Zaczyć się śmiać.

RADOVAT SE - cieszyć się

Radovat se z cizího neštěstí.
Raduji se z každého dne.
 Nizozemci **se radují** z postupu.

Cieszyć się z cudzego nieszczęścia.
 Cieszę się z każdego dnia.
 Holendrzy cieszą się z awansu.

RISKO VAT - ryzykować

Nebojme se **riskovat**.
Riskoval svůj život kvůli několika vteřinám slávy.

Nie bójmy się ryzykować.
 Ryzykował życie dla kilku minut sławy.

ROZBÍJET (SE) - rozbijać (się)

Vlny **se rozbíjely** o kameny.
 Začali **rozbíjet** okna.
Rozbíjet byt.
Rozbíjet atom.
Rozbíjet pouta.

Fale rozbijały się o kamienie.
 Zaczęli rozbijać okna.
 Demolować mieszkanie.
 Rozbijać atom.
 Zrywać pęta.

ROZBÍT (SE) - rozbić (się)

Kariéra **rozbila** její manželství.
 Policii se podařilo **rozbít** gang.
Rozbít na kusy.
Rozbili jsme tábor na břehu řeky.
Rozbít talíř.
 Zrcadlo spadlo a **rozbilo se**.
 Loď se **rozbila** o skálu.
 Boty se brzo **rozbily**.

Kariera rozbiła jej małżeństwo.
 Policji udało się rozbić gang.
 Rozbić na kawałki.
 Rozbiliśmy obóz na brzegu rzeki.
 Rozbić talerz.
 Lustro spadłszy, rozbiło się.
 Statek rozbił się o skały.
 Buty szybko się zdaryły.

ROZDĚLIT (SE) - 1. rozdzielić (się); podzielić się 2. rozdzielić; podzielić

Útočníci **se rozdělili** do dvou skupin.
Rozdělit stejným dílem.
 Izrael **rozdělil** pásmo Gazy na dvě části.
Rozdělit drama v jednání.
 Národ **se rozdělil** na dva tábory.
 Mínění jsou **rozdělena**.

Napastnicy rozdzielili/podzielili się na dwie grupy.
 Podzielić na równe części.
 Izrael podzielił Strefę Gazy na dwie części.
 Podzielić dramat na akty.
 Naród podzielił się na dwa obozy.
 Zdania są podzielone.

ROZEBÍRAT - 1. rozbierać; demontować 2. wykupywać 3. analizować

Rozebírat lešení.
Rozebírat situaci.
 Sběrači kovů začali **rozebírat** domy.
 Zloději auta **rozebírali** na náhradní díly.

Rozbierać rusztowanie.
 Analizować sytuację.
 Złomiarze zaczęli rozbierać domy.
 Złodzieje rozbierali samochody na części zamienne.

ROZEBRAT - 1. rozebrać; zdemontować 2. wykupić 3. przeanalizować

Rozebrat článek.
Rozebrat v klidu.
 První vydání knihy bylo **rozebráno**.
Rozebrat větu.

Przeanalizować artykuł.
 Przeanalizować w spokoju.
 Pierwsze wydanie książki zostało wykupione.
 Przeprowadzić rozbiór zdania.

Odmiana: patrz **BRÁT**

ROZEJÍT SE - 1. rozejść się; rozstać się 2. zacząć iść 3. poróżnić się; przestać się zgadzać

Nedokázala jsem se s ním **rozejít**.
Rozešli jsme se.
 Bude lepší, když se **rozejdou**.
 Teď se jejich cesty **rozejdou**.
 Lidé se **rozešli**.
Rozejděte se!

Nie potrafiłam się z nim rozejść.
 Rozeszliśmy się.
 Będzie lepiej, jeśli się rozejdą.
 Teraz ich drogi rozejdą się.
 Ludzie rozeszli się.
 Proszę się rozejść!

Odmiana: patrz **JÍT**

ROZEZNAT - 1. odróżnić; rozróżnić 2. rozpoznat

Nemohl **rozeznat**, odkud hlasy přicházejí.
 Všichni stáli tak daleko, že jsem nemohl **rozeznat**.
 Dvojčata nebylo možné (od sebe) rozeznat.
Rozeznat padělek od originálu.
 Někteří ptáci mají schopnost **rozeznat** se v zrcadle.

Nie mógł rozpoznat, skąd dochodzą głosy.
 Wszyscy stali tak daleko, że nie mogłem ich rozpoznat.
 Bliźnięt nie dało się odróżnić (od siebie).
 Odróżnić fałszywkę od oryginału.
 Niektóre ptaki posiadają umiejętność rozpoznawania się w lustrze.

ROZEZNÍT SE - zacząć brzmieć; rozbrzmieć

Sálem se **rozezněla** píseň.

Rozezněly se všechny zvony.

Rozezněla se symfonie.

W sali rozbrzmiała piosenka.

Rozdzwoniły się wszystkie dzwony.

Rozbrzmiała symfonia.

ROZHODNOUT - zdecydować; rozstrzygnąć; zdecydować

O osudu školy **rozhodne** ministr.

První gól **rozhodl**.

Rozhodnout spor.

Lid si sám **rozhodne**, kterou cestou půjde.

Rozhodlo, že si to otec nepřál.

Volby platí, **rozhodl** soud.

Každá chyba může **rozhodnout**.

O losie školy zadecyduje ministr.

Pierwszy gol zadecydował.

Rozstrzygnąć spór/konflikt.

Lud sam zadecyduje, którą drogą pójdzie.

Zadecydowało, że ojciec sobie tego nie życzył.

Sąd zadecydował, że wybory są ważne.

Každy błąd może zadecydować.

ROZHODNOUT SE - zdecydować się; postanowić

Otec se musel **rozhodnout**.

Rozhodl jsem se říct pravdu.

Rozhodl jsem se, že se ho zeptám.

Rozhodl se pro rozvod.

Rozhodli jsme se pro tento krok.

Nevěděli, jak se mají **rozhodnout**.

Rozhodnout se mu má pomoci anketa.

Rozhodnout se má v úterý.

Ojciec musiał zdecydować/wybrać.

Postanowiłem powiedzieć prawdę.

Postanowiłem go o to zapytać.

Zdecydował się na rozwód.

Zdecydowaliśmy się na ten krok.

Nie wiedzieli, jak mają zdecydować.

Ankieta ma mu pomóc w podjęciu decyzji.

Decyzja ma zostać podjęta we wtorek.

ROZHODOVAT - 1. rozstrzygać; decydować; postanawiać; 2. sędziować (w sporcie)

Nikdo z nich nebyl zvyklý **rozhodovat**.

Několikrát **rozhodoval** zápasy Barcelony.

Některé věci **rozhodoval** sám.

Zápas, který **rozhodoval** o jeho osudu.

O prvním místě **rozhoduje** skóre.

Při koupi bytu **rozhoduje** cena.

Żaden z nich nie zwykł podejmować decyzji.

Kilka razy sędziował mecze Barcelony.

W niektórych sprawach decydował sam.

Mecz, który decydował o jego losie.

O pierwszy miejscu decyduje różnica bramek.

Przy kupnie mieszkania decyduje cena.

ROZHODOVAT (SE) - decydować (się)

Kdo moc přemýšlí, **rozhoduje** se špatně.

Dlouho se **rozhodovat**.

Porota se **rozhodovala** druhým dnem.

Kto za duzo się zastanawia, podejmuje złe decyzje.

Długo się decydować.

Ława przysięgłych drugi dzień zastanawiała się nad decyzją.

ROZLOUČIT - rozłączyć; rozdzielić

Rozloučit milence.

Rozloučit manželství.

Rozdzielić kochanków.

Unieważnić małżeństwo.

ROZLOUČIT SE - pożegnać się; rozstać się

Rozloučil se úklonou a odešel.

Úklonou se s námi **rozloučil** a odešel sám.

Stovky lidí se **rozloučily** s bývalým ministrem.

Zlín se s ligou **rozloučil**.

Vatikán se **rozloučil** s Janem Pavlem II.

Přijďte se **rozloučit** s létem do kina.

Uklonił się na pożegnanie i wyszedł.

Ukloniwszy się na pożegnanie, wyszedł.

Setki ludzi pożegnały byłego ministra.

Zlín pożegnał się z ligą.

Watykan pożegnał Jana Pawła II.

Przyjdźcie do kina pożegnać lato.

ROZUMĚT - rozumieć

Nerozuměl jsem ničemu.

Rozumějí jen několik jednotlivých slov.

Rozumět kouzlům.

Rozumíme si beze slov.

Tady se odehrávalo něco, čemu jsem **nerozuměl**.

Takovým věcem ženy **nerozumějí**.

Nerozuměl hovoru.

Rozuměl té narážce.

Myslel, že mu **nerozuměl**.

To se **rozumí!**

Nie rozumiałem niczego.

Rozumieją tylko kilka pojedynczych słów.

Znać się na czarach.

Rozumiemy się bez słów.

Tutaj działo się coś, czego nie rozumiałem.

Kobiety nie rozumieją takich rzeczy.

Nie rozumiał rozmowy.

Rozumiał tę aluzję.

Mysłał, że go nie rozumiał.

Ma się rozumieć!

ROZVÁDĚT - 1. rozprowadzać 2. rozdzielać 3. rozwodzić

Rozvádět plyn.

Rozvádět manželství.

Rozvádět myšlenku.

Rozprowadzać gaz.

Rozwodzić małżeństwo.

Rozwijać myśl.

ROZVÁDĚT SE - rozvést se

Nemíní se **rozvádět**.

Rozváděl se svou manželkou.

Lidé se **rozvádějí** také kvůli alkoholismu.

Každé druhé manželství se **rozvádí**.

Zpěvačka se **rozvádí** s manželem.

Nie zamierza się rozwodzić.

Rozwodził się ze swoją żoną.

Ludzie rozwodzą się również z powodu alkoholizmu.

Co drugie małżeństwo kończy się rozwodem.

Śpiewaczka rozwodzi się z mężem.

ROZVĚST - 1. rozprowadzić 2. rozdzielić 3. rozwieść

Osud je **rozvedl**.

To dovede **rozvést** nejlepší přátele.

Los ich rozdzielił.

To potrafi poróżnić najlepszych przyjaciół.

ROZVĚST SE - rozwieść się

Proč se ještě **nerozvedl**?

Před třemi lety **se rozvedla**.

Rozvedl se s ní, ale udržoval s ní styky.

Kvůli němu jsem **se rozvedla** a on mě opustil.

Dlaczego jeszcze się nie rozwiódł?

Trzy lata temu rozwiodła się.

Rozwiódł się z nią, ale utrzymywał z nią kontakt.

Dla niego się rozwiodłam, a on mnie opuścił.

Odmiana: patrz - **VĚST**

RŮST - rosnąć

Cena zlata **roste**.

Dcera **roste** jako z vody.

Dluhy za nájemné: pomalu, ale **rostou**.

Na kamenité půdě **rostla** jen trnitá křoviska.

Nic jiného v okolí **nerostlo**.

Roste to jako houby po dešti.

S jídlem **roste** chuť.

Stromy **rostou** pomalu.

Ticho, že bys slyšel trávu **růst**.

Cena złota rośnie.

Córka rośnie jak na drożdżach.

Długi za czynsz: powoli, ale rosną.

Na kamienistej ziemi rosły tylko cierniste krzaki.

W okolicy nic innego nie rosło.

Rośnie (to) jak grzyby po deszczu.

Apetyt rośnie w miarę jedzenia.

Drzewa rosą powoli.

Cicho jak makiem zasiał.

RŮST	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	rostu	rosteme
2. osoba	rosteš	rostete
3. osoba	roste	rostou
tryb rozkazující	rost'	rost'te
strona czynna	rostl	

RUŠIT - 1. kasować; likwidować 2. narušać, zakłócać 3. przeszkadzać (komu?)

Rušit noční klid.

Rušit kláštery.

Rušit rozsudek.

Opačná čísla se **ruší**.

Dvě síly se **ruší**.

Rušit rozhlas.

Hluk mě **ruší** v práci.

Rušit někoho ze zamyšlení.

Žák při vyučování **ruší**.

Zpěváci **rušili** koncerty.

Zakłócać ciszę nocną.

Likwidować klasztory.

Uchyłać wyrok.

(*mat.*) Przeciwnie liczby się znoszą.

(*fiz.*) Dwie siły się znoszą.

Zakłócać rozgłośnię radiową.

Hałas przeszkadza mi w pracy.

Wrywać kogoś z zadumy.

Uczeń przeszkadza w prowadzeniu lekcji.

Śpiewacy odwoływali koncerty.

RVÁT - rwać; wrywać; zrywać; drzeć

Rvát si vlasy.

Vítr **rve** listí ze stromů.

Řeka **rve** břehy.

Kašel mu **rve** plíce.

Pláč jí **rve** srdce.

Rval jí z těla oblečení.

Rvali dlažební kostky.

Wrywać sobie włosy.

Wiatr zrywa liście z drzew.

Rzeka rwie brzegi.

Kaszel rwie mu płuca.

Plącz jej rwie serce.

Zrywał z niej ubrania.

Wrywali kostkę brukową.

RVÁT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	rvu	rveme
2. osoba	rveš	rvete
3. osoba	rve	rvou
tryb rozkazujący	rvi	rvěte

RVÁT SE - bić się

Uměl **se rvát**, ale já vyhrál.

Fanoušci **se rvali** na hřišti.

Rvala jsem se jako lvice.

Umiel się bić, ale to ja wygrałem.

Kibice bili się na boisku.

Walczyłam jak lwica.

ŘEZAT - 1. ciąć; kroić; rżnąć 2. wycinać; wyrzynać

Řezat tužku.

Hraniční čára **řeže** údolí.

Řezat papír na archy.

Řezat dříví.

Řezat maso na kousky.

Řezat drahokamy.

Řezat zatáčku.

Řezat kolem sebe hlava nehlava.

Na takové fakany platí jediné **řezat, řezat a zase řezat.**

Temperować ołówek.

Linia graniczna przecina dolinę.

Ciąć/Kroić papier na arkusze.

Rżnąć/Piłować drzewo.

Kroić mięso na kawałki.

Szlifować kamienie szlachetne.

Ścinać zakręt.

Bił wokół siebie na oślep.

Na takie bachory działa jedno: lać, lać i jeszcze raz lać.

ŘEZAT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	řežu, řezám	řežeme, řezáme
2. osoba	řežeš, řezáš	řežete, řezáte
3. osoba	řeže, řezá	řežou, řezají
tryb rozkazujący	řež, řezej	řežte, řezejte
strona czynna	řezal	

ŘICI - powiedzieć

Neřekl nic a dal se do zkoumání.

Nikdo nechce nic **řici**.

Nikomu jsem nic **neřekla**.

Už jsem vám **řekl**, že já takové informace nemám.

Nikdy bych **neřekl**, že může mít takovou odvahu.

Snažil se něco **řict**, ale nedokázal to.

Všechno ti **řeknu** včas.

Jak se to **řekne** německy?

Nevím, co tím chceš **řici**.

Přijedu **řekněme** v pátek.

Po pravdě **řečeno**, představoval jsem si to jinak.

Upřímně **řečeno**.

Nikdy bych to byl do tebe **neřekl**.

Tati, **řekni**, že to není pravda.

Řekni, že ti chybím.

Bez słowa wziął się do badania.

Nikt nie chce nic powiedzieć.

Nikommu nic nie powiedziałam.

Już wam mówiłem, że nie mam takich informacji.

Nigdy bym nie powiedział, że może być tak odważny.

Próbował coś powiedzieć, ale nie mógł.

Wszystko powiem ci w swoim czasie.

Jak się to powie po niemiecku?

Nie wiem, co przez to chcesz powiedzieć.

Powiedzmy, że przyjadę w piątek.

Prawdę mówiąc, inaczej to sobie wyobrażałem.

Szczerze mówiąc.

Nigdy bym się po tobie tego nie spodziewał.

Tato, powiedz, że to nieprawda.

Powiedz, że ci mnie brakuje.

ŘICI	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	řeknu	řekneme
2. osoba	řekneš	řeknete
3. osoba	řekne	řeknou
tryb rozkazujący	řekni	řekněte
strona czynna	řekl	

ŘIDIT - kierować (kim? czym?); prowadzić (co?)

Řidit auto.
Řidit výrobu.
Řidit domácnost.
 Zahajovací zápas bude **řidit**...
 Češi neumějí **řidit**.
Řidil pod vlivem drog.
Řidit orchestr.
Řidit letadlo.
 Gang **řidil** zavražděný podnikatel.
 Strojvůdce **řidil** vlak.

Prowadzić samochód.
 Kierować produkcją.
 Prowadzić gospodarstwo domowe.
 Mecz inauguracyjny poprowadzi... (*Będzie sędziować*)
 Czesi nie umieją prowadzić.
 Prowadził pod wpływem narkotyków.
 Dyrygować orkiestrą.
 Pilotować samolot.
 Gangiem kierował zamordowany biznesmen.
 Maszynista prowadził pociąg.

ŘIDIT SE - kierować się (czym?); stosować się (do czego?)

Musíme **se řidit** rozumem.
Řidit se zákonem.
Řidil se jen svým svědomím.
Řidit se podle příkladu.

Musimy kierować się rozumem.
 Kierować się prawem.
 Kierował się tylko własnym sumieniem.
 Brać (z kogoś) przykład.

ŘIKAT - mówić

Proč mi to **říkáš**?
Řikají o něm, že...
Řikal si o to.
 Co o nás **říkají** naši klienti.

Dlaczego mi to mówisz?
 Mówią o nim, że...
 Prosił się o to.
 Co o nas mówią nasi klienci.

SAHAT - 1. (na koho? na co?) dotykać (kogo? co?) 2. sięgać

Dlouhý kabát **sahal** až ke kotníkům.
Nesahej na mne!
Sahat po cizím majetku.
 Sparta **sahala** po vítězství.
Sahal na ni, ale neharašil.

Długi płaszcz sięgał aż po kostki.
 Nie dotykaj mnie!
 Sięgać po cudze.
 Sparta sięgała po zwycięstwo.
 Dotykał ją, ale nie molestował.

SÁHNOUT - 1. (na koho? na co?) dotknąć (kogo? co?) 2. sięgnąć

Okamžitě jsem **sáhl** po meči.
Sáhl do kapsy a vytáhl 25 dolarů.
Sáhl jsem na kliku - bylo otevřeno.
Sáhl jsem na mrtvého.
Sáhl jsem po zbrani.
Sáhnout hluboko do kapsy
Sáhnout si na život.

Natychmiast sięgnąłem po miecz.
 Sięgnął do kieszeni i wyciągnął 25 dolarów.
 Ująłem za klamkę - otwarte.
 Dotknąłem martwego.
 Sięgnąłem po broń.
 Uderzyć się po kieszeni.
 Targnąć się na życie.

SÁZET - 1. sadzić 2. wsadzać 3. stawiać, robić zakład 4. (poligr.) składać

Seriál **sází** na provokaci.
 Italové **sází** na tradici.
 Ministr jede radit, jak **sázet** stromky.
 Šokující obvinění: Jankulovski **sázel** na zápasy.
Sázel jeden gól za druhým.
 Televize **sázejí** na zábavu.
Sázet brambory.
Sázím stovku, že to nedokáže.

Serial stawia na prowokację.
 Włosi stawiają na tradycję.
 Minister jedzie radzić, jak sadzić drzewka.
 Szokujące oskarżenie: Jankulovski obstawiał mecze.
 Strzelał (żarg. wsadzał) gól za golem.
 Telewizje stawiają na rozrywkę.
 Sadzić ziemniaki.
 Stawiam sto koron, że nie da rady.

SBALIT - 1. spakować; zapakować 2. poderwać

Sbalit kufry.
Sbalil si věci a odešel.
 Chtěl **sbalit** co nejvíc žen.

Spakować manatki.
 Spakował rzeczy i poszedł/odszedł.
 Chciał poderwać jak najwięcej kobiet.

SBÍRAT (SE) - zbierać (się)

Sbírat houby.
Sbírat známky.
Sbírat odvahu.
Sbírat myšlenky.
Sbíralo se k bouři.
 Rána se **sbírá**.
 Roboti budou **sbírat** odpadky a čistit ulice.
 Nesmí se **sbírat** hlemýždi.
Sbírají vzorky, které následně poputují na rozbor.
 Včely **sbírají** med.

Zbierać grzyby.
 Zbierać/Kolekcjonować znaczki.
 Zbierać się na odwagę./Nabierać odwagi.
 Zbierać myśli.
 Zbierało się na burzę.
 Rana ropieje.
 Roboty będą zbierać śmieci i czyścić ulice.
 Nie wolno zbierać ślimaków.
 Pobierają próbki, które następnie powędrują do analizy.
 Pszczoły zbierają miód.

SDÍLET - 1. oznajmiać; zawiadamiać 2. dzielić; wspólnie korzystać (z czego?)**Nesdílel** jsem jeho nadšení.Američan **sdílel** dům s 80 ovcemi.**Sdílet** názor.**Sdílet** soubory přes internet.

Nie podzielałem jego zachwytu.

Amerykanin dzielił dom z 80 owcami.

Podzielać zdanie.

Dzielić się plikami przez internet.

SEBRAT - 1. zebrać 2. zabrać**Seberou** nám vše, co zbylo.**Seberu** ti děti!**Sebrat** spadlá jablka.**Sebrat** větší částku na dobročinné účely.Penalta **sebrala** Chelsea vítězství.**Sebrali** jim body.

Zabiorą nam wszystko, co zostało.

Zabiorę ci dzieci!

Pozbierać opadłe jabłka.

Zebrać większą kwotę na cele dobroczynne.

Penalta odebrała Chelsea zwycięstwo.

Odebrali im punkty.

SEDĚT - 1. sedzieć 2. pasować; leżeć (głównie o ubraniu)Nebudu muset **sedět** celé dny doma.**Seděl** pohodlně v koženém křesle.**Seděl** vzadu.**Seděla** na pohovce potažené bílou kožešinou.**Seděli** jsme a mlčeli.**Seděli** vedle sebe.**Seděly** jsme spolu v lavici.**Sedět** obkročmo.Pták **sedí** na větvi.Slepice **sedí** na vejcích.**Seděla** nad knihou.**Seděl** uprostřed silnice.**Seděl** za korupci.Může jít **sedět** až na deset let.**Sedí** doma a dostává peníze.Střed zálohy mi **sedí**.Ani nevím, kde **sedíš**.

Nie będę musiał(a) siedzieć całymi dniami w domu.

Siedział wygodnie w skórzanym fotelu.

Siedział z tyłu.

Siedziała na sofie obitej białym futrem.

Siedzieliśmy w milczeniu.

Siedzieli obok siebie.

Siedzieliśmy w jednej ławce.

Siedzieć okrakiem.

Ptak siedzi na gałęzi.

Kury siedzą na jajkach.

Siedziała nad książką.

Siedział na środku drogi.

Siedział za korupcję.

Może iść siedzieć nawet na dziesięć lat.

Siedzi w domu i dostaje pieniądze.

(sport.) Środek pomocy mi odpowiada/pasuje.

Nawet nie wiem, gdzie siedzisz.

SEDNOUT - usiąśćKonečně **sedl** na koně i sám kníže.**Sednout** si na lavici.**Sedněte** si.**Sednout** si na bobek.Pes mu **sedl** k noze.Vosa si **sedla** na miskou.Tma **sedla** na dolinu.Člun (si) **sedl** na mělčinu.Nějaká nemoc na něj **sedla**.Na stádo **sedla** panika.**Sedni!**

Wreszcie i sam książe wsiadł na konia.

Usiąść na ławce.

Proszę usiąść.

Usiąść w kucki.

Pies usiadł mu przy nodze.

Osa usiadła na misce.

Ciemność osiadła na dolinę.

Łódź osiadła na mieliźnie.

Złapała go jakaś choroba.

Stado ogarnęła panika.

Siad! (do psa)

SEHNAT 1. spędzić; zgonić 2. zdobyć; postarać się (o co?)**Sehnal** nové sponzory.**Sehnat** dobytek.**Sehnat** zaměstnání.Firmy mají problém **sehnat** zaměstnance.

Zdobył nowych sponsorów.

Spędzić bydło.

Znaleźć pracę.

Firmy mają problem ze znalezieniem pracowników.

SEHNAT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	seženu	seženeme
2. osoba	seženeš	seženete
3. osoba	sežene	seženou
tryb rozkazující	sežeň	sežeňte
strona czynna	sehnal	

SEJÍT - 1. zejść 2. zniknąć 3. podupaść; zubożeć 4. nie dojść do skutku

Společně **sešli** po schodech dolů.

Sejít po schodech do sklepa.

Pes **sešel** ze stopy.

Sníh už **sešel**.

Sejde z očí, **sejde** z myslí.

Otok **sešel**.

Sejít ze světa.

Na penězích mi vůbec **nesejde**.

Razem zeszli po schodach.

Zejść po schodach do piwnicy.

Pies zszedł z tropu.

Śnieg już zniknął.

Co z oczu, to z serca.

Opuchlizna zniknęła/zeszła.

Zejść (z tego) świata.

W ogóle nie zależy mi na pieniądzech.

Odmiana: patrz **JÍT**

SEJÍT SE - 1. spotkać się 2. zgromadzić się 3. zgodzić się

Sejít se náhodou.

Rodina **se sešla** k večeři.

Sešli se alespoň v jednom bodě.

V Barmě se po 20 letech **sešel** parlament.

Rada bezpečnosti se má **sejít** v úterý.

Spotkać się przez przypadek.

Rodzina zgromadziła się na kolacji.

Zgodzili się chociaż w jednym punkcie.

W Birmie po 20 latach zebrał się parlament.

Rada Bezpieczeństwa ma się zebrać we wtorek.

SESTAVIT - sporządzić; zestawić; zmontować

Sestavit smlouvu.

Sestavit vládu.

Sestavit jízdní řád.

Sestavit rovnici.

Sestavit slovník.

Sporządzić umowę.

Sformować rząd.

Ułożyć rozkład jazdy.

Ułożyć równanie.

Napisać słownik.

SESTOUPIT - 1 zejść 2. spaść (z ligi)

Sestoupil jsem dolů.

Sestoupit z koně.

Mužstvo **sestoupilo** do II. ligy.

Zszedłem na dół.

Zsiąść z konia.

Drużyna spadła do drugiej ligi.

SESTUPOVAT 1. schodzić 2. spadać (z ligi)

Sestupovali jsme šikmo svahem.

Sestupovat po schodech.

Sestupoval po žebříku.

Druhé místo má Sparta, **sestupuje** Zlín.

Vítkovice **sestupují** z druhé ligy.

Schodziliśmy ukośnie ze zbocza.

Schodzić po schodach.

Schodził po drabinie.

Drugie miejsce ma Sparta, spada Zlín.

Vítkovice spadają z drugiej ligi.

SETKAT SE - spotkać się

Poprvé se se svou obětí **setkal** v květnu.

Mohou se **setkat** s vrstevníky z celého světa.

Sourozenci se **setkali** po letech odloučení.

Setkali jsme se jen jednou.

Na cestách se můžete **setkat** s nejrůznějšími zvyky.

Po raz pierwszy spotkał się ze swoją ofiarą w maju.

Mogą się spotkać z rówieśnikami z całego świata.

Rodzeństwo się spotkało po latach rozłąki.

Spotkaliśmy się tylko raz.

Podczas podróży możecie spotkać się z najróżniejszymi zwyczajami.

SETKÁVAT SE - spotykać się

Vždycky se **setkávám** s velvyslanci.

Setkávat se s přáteli.

Setkávali jsme se jednou týdně.

Zubaři se nejčastěji **setkávají** se zánětem dásní.

Zawsze spotykam się z ambasadorami.

Spotykać się z przyjaciółmi.

Spotykaliśmy się raz w tygodniu.

Dentyści spotykają się najczęściej z zapaleniem dziąseł.

SEZNÁMIT (SE) - poznać (się); zapoznać (się); zaznajomić (się)

Seznámili jsme se v galerii.

Zabil ženu, s níž se **seznámil** na inzerát.

Seznámit se se spisem.

S partnerem se **seznámila** během natáčení filmu.

Poznaliśmy się w galerii.

Zabił kobietę, którą poznał z ogłoszenia.

Zapoznać się z aktami.

Partnera poznała podczas zdjęć do filmu.

SHODIT - zrzucić

Shodil jsem ho z mola do vody.

Shodil mě ze schodů.

Za 7 měsíců **shodil** 32 kilo.

Stíhačka **shodila** bombu.

Zrzuciłem go z mola do wody.

Zrzucił mnie ze schodów.

W ciągu 7 miesięcy zrzucił 32 kilogramy.

Myśliwiec zrzucił bombę.

SCHÁZET - 1. schodzić 2. brakować

K vítězství **scházelo** pět centimetrů.
 Ke štěstí mi nic **neschází**.
 Otec mi hodně **scházel**.
Scházet ze schodů.
 Otok začal už **scházet**.
 Kdo dnes **schází**?
 S čím kdo zachází, tím také **schází**.
Schází mu odvaha.
 Nic mu **neschází**.
 Moc **nescházelo** a stalo se nešťastí.

SCHÁZET (SE) - spotykat się

Scházet se s ní v hotelu a u přátel.
 Hosté **se scházeli** na hřbitově.
Scházeli se potají.

SCHOVAT (SE) - schować (się); ukryć (się)

Tělo **schoval** ve sklepě.
 Kde jsi **schoval** peníze?
 Hledal místo, kde by se **schoval**.
Schovat si něco na stará kolena.
 Vesničané **schovali** partyzány.
Schovat se za strom.
 Slunce se **schovalo** za mraky.

SCHOVÁVAT (SE) - chować (się); ukrywać (się)

Fanoušci na tribunách se **schovávali** za sedačky.
Schovávat před dětmi zápalky.
Schovávat si peníze na nábytek.
Schovával se v lese.

SCHVÁLIT - uchwalić; zaakceptować

Poslanci **schválili** důchodovou reformu.
 Vláda **schválila** půjčku na pomoc eurozóně.

SJET (SE) - zjechać (się)

Auto **sjelo** ze zasněžené silnice.
Sjet z dálnice.
Sjet celý svět.
 Do Prahy se **sjela** stará luxusní auta.
 Z linky **sjela** půlmiliontá Panda.
Sjet horu je jako dát gól.

Odmiana: patrz **JET**

SKÁKAT - skakać

Skákat někomu do řeči.
 Panská láska po zajících **skáče**.
Skákat na lyžích.
Skákat radostí.
 Děti **skáčou**.
Skáče 190 cm.
Skákat přes švihadlo.

Do zwycięstwa brakowało mu pięciu centymetrów.
 Niczego nie brakuje mi do szczęścia.
 Bardzo brakowało mi ojca.
 Schodzić ze schodów.
 Opuchlizna zaczęła schodzić.
 Kogo dzisiaj brakuje?
 Kto mieczem wojuje, ten od miecza ginie.
 Brakuje mu odwagi.
 Niczego mu nie brakuje.
 Mało brakowało, a doszłoby do katastrofy.

Spotykał się z nią w hotelu i u przyjaciół.
 Goście zbierali się/gromadzili się na cmentarzu.
 Spotykali się potajmniej.

Ciało ukrył w piwnicy.
 Gdzie ukryłeś/schowaleś pieniądze?
 Szukał miejsca, gdzie mógłby się schować.
 Odłożyć coś na stare lata.
 Wieśniacy ukryli partyzantów.
 Schować się za drzewo.
 Słońce schowało się za chmury.

Kibice na trybunach chowali się za siedzeniami.
 Chować zapalki przed dziećmi.
 Odkładać pieniądze na meble.
 Ukrywał się w lesie.

Posłowie uchwalili reformę emerytalną.
 Rząd uchwalił pożyczkę na pomoc strefie euro.

Samochód zjechał z zasnieżonej drogi.
 Zjechać z autostrady.
 Objechać cały świat.
 Do Prahi zjechały się stare, luksusowe samochody.
 Z taśmy (produkcyjnej) zjechała półmilionowa Panda.
 Zjechać z góry to tak, jakby strzelić gola.

Wpadać komuś w słowo.
 Łaska pańska na pstrym koniu jeździ.
 Skakać na nartach.
 Skakać z radości.
 Dzieci skaczą.
 Skacze 190 cm.
 Skakać przez skakankę/na skakance.

SKÁKAT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	skáču	skáčeme
2. osoba	skáčeš	skáčete
3. osoba	skáče	skáčou
tryb rozkazujący	skákej	skákejte
strona czynna	skákal	

SKOČIT - skoczyć

Skočil z mostu.
Skočit někomu do řeči.
 Chtěl **skočit** z okna.
Skočit co nejdál.
Skočím, vyhrožoval muž v centru Prahy.
Skočit do tramvaje.
Skočit po hlavě do vody.
Skočila mu radostí kolem krku.
Skočit do výšky.
Skočit do dálky.
Skočili si do vlasů.
 Plameny **skočily** na sousední střechu.
 Srdce jí **skočilo** do hrdla.

Skoczył z mostu.
 Wejść komuś w słowo.
 Chciał (wy)skoczyć z okna.
 Skoczyć jak najdalej.
 Skoczę, groził mężczyzna w centrum Pragi.
 Wskoczyć do tramwaju.
 Skoczyć do wody na główkę.
 Z radości rzuciła mu się na szyję.
 Skoczyć wzwyż.
 Skoczyć w dal.
 Skoczyli sobie do gardeł.
 Płomienie przeskoczyły na sąsiedni dach.
 Serce podskoczyło jej do gardła.

SKONČIT - skończyć (się); zakończyć (się)

Kontroly už **skončily**.
 My dva jsme spolu **neskončili**.
 Pronásledování **skončilo** nehodou.
 Přepadená žena **skončila** v nemocnici.
Skončit na ulici.
 Všechny pokusy **skončily** neúspěchem.

Kontroly już się zakończyły.
 Między nami jeszcze nie skończone.
 Pościg zakończył się wypadkiem.
 Napadnięta kobieta skończyła w szpitalu.
 Skończyć na ulicy.
 Wszystkie próby zakończyły się niepowodzeniem

SKRÝVAT - skrywać; ukrywać

Neskrýval radost.
Skrývala přede mnou tajemství.
 Svoji lásku nijak **neskrývají**.
 Víme, co **skrývá**.
Skrýval se s milenkou v domě u Prahy.
 Nemáme co **skrývat**.
Skrývat partyzány.

Nie ukrywał radości.
 Ukrywała przede mną tajemnicę.
 W żaden sposób nie ukrywają swojej miłości.
 Wiemy, co ukrywa.
 Ukrywał się z kochanką w domu pod Pragą.
 Nie mamy nic do ukrycia.
 Ukrywać partyzantów.

SLEDOVAT - 1. sledzić; tropić; obserwować 2. dążyć (do czego?)

Asi hodinu jsem **sledoval**, jak listuje knihami.
 Můžeme **sledovat** každý jejich pohyb.
Sledovat vlastní cíle.
 Vlny **sledovaly** jedna druhou.
 Každý šestý muž **sleduje** denně porno.
 Spisovatel **sleduje** osudy lidí.
Sledovali mě rok a půl.

Przyglądałem się chyba z godzinę, jak wertuje księgi.
 Možemy sledzić každý ich ruch.
 Piłnować własnych interesów.
 Fale następowały po sobie.
 Co szósty mężczyzna codziennie ogląda porno.
 Pisarz śledzi losy ludzi.
 Inwigilowali mnie przez półtora roku.

SLÍBIT - obiecać; przyrzec

Slíbil mi, že si nebude brát žádné půjčky.
 Vláda **slíbila** pomoc.
Slíbil mi, že přijde.
 Nezapomeň, co jsi **slíbil**.
 Petra **slíbila** zhubnout.

Obiecał mi że nie będzie brać żadnych pożyczek.
 Rząd obiecał pomoc.
 Obiecał mi, że przyjdzie.
 Nie zapomnij, co obiecałeś.
 Petra obiecała, że schudnie.

SLIBOVAT - obiecywać; przyrzekać; przysięgać

Slibovat hory doly.
Slibovala mi, že si mě vezme domů.
 Policie hledá podvodníka, který **slibuje** práci.

Obiecywać gruszki na wierzbie.
 Obiecywała mi, że weźmie mnie do domu.
 Policja poszukuje oszusta, który obiecuje pracę.

SLOUŽIT - służyć

Sloužit mši.
Sloužit v armádě.
Sloužit národu.
 Lékař **sloužil** opilý.
 Dvacet let **sloužil** u Pohraniční strážě.

Odprawiać mszę.
 Służyć w armii.
 Służyć narodowi.
 Lekarz dyżurował pod wpływem alkoholu.
 Przez dwadzieścia lat służył w Straży Granicznej.

SLOŽIT - 1. zložit 2. zdać 3. skomponować; napisać; ułożyć

Prezident **složil** slib.

Složil si věci v zásuvce.

Složil noviny.

Složil písničku.

Složil funkci.

Složil zkoušku.

Prezydent złożył przysięgę.

Ułożyć rzeczy w szufladzie.

Złożyć gazetę.

Skomponować piosenkę.

Zrezygnować z funkcji./Odstąpić z funkcji.

Zdać egzamin.

SLYŠET - slyšet

Nikdy jsem o něčem takovém **neslyšel**.

Pes **slyší** na jméno...

Pořád **slyším** jeho křik.

Slyšel jsem jeho kroky.

Slyším svůj vlastní dech.

Rád bych **slyšel** potlesk.

Na jedno ucho špatně **slyším**.

Dělá, že **neslyší**.

Dej pokoj, **slyšíš!**

Nikdy od něho **neslyšela** dobrého slova.

Slyšet něco na vlastní uši.

Nigdy o czymś takim nie slyszalem.

Pies się wabi...

Ciągle slyszę jego krzyk.

Slyszalem jego kroki.

Slyszę własny oddech.

Chciałbym uslyšet brawa.

Na jedno ucho słabo slyszę.

Udaje, że nie slyszy.

Daj spokój, slyszysz!

Nigdy nie uslyszala od niego dobrego slova.

Slyšet coś na własne uszy.

SMÁT SE - śmiać się

Často se **směji**.

Smát se pod kůži.

Smát se vtipu.

Kdo se **směje** naposled, ten se **směje** nejlépe.

Když se dva perou, třetí se **směje**.

Kluci se **smáli** děvčatům, že nedovedou skákat.

Čemu se **směješ?**

Smáli se jí, že je ošklivá.

Często się śmieję.

Śmiać się w duchu.

Śmiać się z dowcipu.

Ten się śmieje, kto się śmieje ostatni.

Gdzie dwóch się bije, trzeci korzysta.

Chłopcy śmiali się z dziewcząt, że nie potrafią skakać.

Z czego się śmiejesz?

Śmiali się z niej, że jest brzydka.

SMÍŘIT (SE) - pogodzić (się)

Smířit se se situací.

Smířit se se smrtí.

Po letech se otec se synem **smířil**.

Už se **smířil** s tím, že svůj dluh nikdy nesplatí.

Pogodzić się z sytuacją.

Pogodzić się ze śmiercią.

Po latach ojciec pogodził się z synem.

Już pogodził się z tym, że swojego długu nigdy nie spłaci.

SMRDĚT - śmierdzieć

Cigarety **smrdí**.

Ryba **smrdí** od hlavy.

Smrdět rybinou.

Fuj, tady to ale **smrdí!**

Papierosy śmierdzą.

Ryba psuje się od głowy.

Śmierdzieć rybami.

Fuj, ale tu śmierdzi!

SNÁŠET - 1. znosić 2. znosić; zdejmovac

Tyhle řeči **nesnáším!**

Velmi dobře **snášel** obtíže cesty.

Těžko jsem to **snášel**.

Slepice **snáší** vejce.

Jak to všechno syn **snáší?**

Snášel to všechno statečně.

Nie cierpię, gdy tak mówisz!

Bardzo dobrze znosił trudy podróży.

Trudno mi to było znosić.

Kury znoszą jajka.

Jak to wszystko znosi syn?

Dzielnie to wszystko znosił.

SNÁŠET SE - 1. opuszczać się; zniżać się; opadać 2. żyć w zgodzie; tolerować się

Mlha se **snáší** na údolí.

Ze zataženého oblohy se **snáší** lehký déšť.

Mgła opada na dolinę.

Z zachmurzonego nieba pada lekki deszcz.

SNAŽIT SE - 1. starać się 2. próbować 3. dążyć (do czego?)

Lucie se **snaží** na všechno zapomenout.

Snažil se ho uklidnit.

Snažila jsem se ještě víc.

Snažil se je zastavit.

Obhajoba se bude **snažit** soud přesvědčit, že...

Neonacisté se marně **snažili** narušit pochod.

Lucie próbuje o wszystkim zapomnieć.

Próbował go uspokoić.

Jeszcze bardziej się starałam.

Próbował ich zatrzymać.

Obrona będzie próbowała przekonać sąd, że...

Neonaziści bezskutecznie próbowali naruszyć marsz.

SNÍST - zjeść

Nestačil jsem **sníst** večeři.

Sníst talíř polévky.

Sněz to rychle.

Snědl plný talíř polévky.

Myslí, že **snědl** všechnu moudrost.

Co sis uvařil, to si **sněz**.

Ve své cele **snědl** svoje poslední jídlo.

Češi loni **snědli** méně chleba a mléčných výrobků.

Nie zdążyłem zjeść kolacji.

Zjeść talerz zupy.

Zjedz to szybko.

Zjadł cały talerz zupy.

Myśli, że pozjadł wszystkie rozumy.

Nawarzyłeś sobie piwa - musisz je wypić.

W swojej celi zjadł swój ostatni posiłek.

W ubiegłym roku Czesi zjedli mniej chleba i nabiału.

SNÍST	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	sním	sníme
2. osoba	sníš	sníte
3. osoba	sní	snědí
tryb rozkazujący	sněz	snězte
strona czynna	snědl	

SNÍT - 1. sníć 2. marzyć

Každý o tom **sní**.

Snili o lepším životě.

Snít o jídle a ženách.

Od malička **sním** o NHL.

Sním o návratu do Arsenalu.

Každy o tym marzy.

Marzyli o lepszym życiu.

Śnić o jedzeniu i kobietach.

Od małego marzę o NHL.

Marzę o powrocie do Arsenalu.

SNÍŽIT - obniżyć, sníżyć

Odvolačí soud **snížil** trest.

Zaměstnavatel mi **snížil** mzdu o 60 procent.

Bankéři **snížili** úrokové sazby.

Sąd apelacyjny złagodził karę.

Pracodawca obniżył mi pensję o 60 procent.

Bankierzy obniżyli stopy procentowe.

SNÍŽIT SE - 1. obniżyć się 2. zmniejszyć się 3. sníżyć się

Snížil se počet dopravních nehod.

Terén se mírně **snížil**.

Zmniejszyła się liczba wypadków drogowych.

Teren łagodnie opadł.

SNÍŽOVAT - obniżyć; zniżać

Intriky zaměstnanců **snížují** výkonnost firem.

Ani krize nedonutila firmy **snížovat** náklady.

Káva **sníží** riziko rakoviny.

Všichni operátoři **snížují** ceny.

Intrygi pracowników obniżają wydajność firm.

Nawet kryzys nie zmusił firm do obniżania kosztów.

Kawa zmniejsza/obniża ryzyko raka.

Wszyscy operatorzy obniżają ceny.

SNÍŽOVAT SE - 1. obniżyć się 2. zmniejszać się 2. zniżać się

Mraky se **snížovaly** víc a více.

K tomu bych se nerad **snížoval**.

Nezaměstnanost se **sníží**.

Snížují se zásoby pitné vody.

Chmury coraz bardziej opadały.

Nie chciałbym się do tego zniżać.

Bezrobocie spada.

Zmniejszają się zapasy wody pitnej.

SOUHLASIT – zgodzić

Po chvíli váhání **souhlasila**.

Výpočty **nesouhlasily**.

Tady něco **nesouhlasí**.

Senátoři **souhlasili** se zdražením cigaret.

Po chwili wahania zgodziła się.

Obliczenia się nie zgadzały.

Coś tu się nie zgadza.

Senatorzy zgodzili się na podwyżkę cen papierosów.

SOUSTŘEDIT (SE) - skupić (się)

Soustředit se na sebe.

Soustředit moc ve svých rukou.

Soustředit myšlenky.

Nemohu se **soustředit** na studium.

Soustředil jsem se na utkání.

Soustředil se na senzace a životy známých lidí.

Skupić się na sobie.

Skupić władzę w swoich rękach.

Skupić myśli.

Nie mogę skupić się na studiach.

Skupiłem się na meczu.

Skupił się na sensacjach i życiu znanych ludzi.

SOUTĚŽIT - 1. rywalizować 2. brać udział w konkursie

Soutěžit o diváky.

Filmy **soutěží** na festivalu.

Soutěžit můžete každý den.

Hlemýždi **soutěžili** v rychlostních závodech.

SOUISET - łączyć się; być w związku (z czym?)

Jak to **souvisí** s námi?

Všechno **souvisí** se vším.

Nevím, jak to **souvisí**.

Stavebnictví a obory s ním **souvisejí**.

Bude to **souviset** se změnou DPH.

Tyto dvě události spolu **souvisejí**.

SPADNOUT - spaść; wpaść

Auto **spadlo** do vody.

Cizinec **spadl** z Karlova mostu.

Kámen mi **spadl** ze srdce.

Letadlo **spadlo** krátce po startu.

Na koleje **spadlo** deset stromů.

Něco mi **spadlo** do oka.

Spadnout do pastí.

Spadnout na zem.

Spadnul mu řetěz.

Žena **spadla** z koně.

SPÁCHAT - popełnić

Spáchat trestný čin.

Spáchat sebevraždu.

Spáchat atentát.

SPÁT - spać

Celou noc **nespali**.

Město, které nikdy **nespí**.

Někdy se nedá **spát**.

Panenka zívá, když se jí chce **spát**.

Rodiče ještě **nespí**.

Spal se ženou bratra.

Spali ve stanech.

Spát celou noc.

Spát pod mostem.

Spát věčný sen.

Tu noc nemohl **spát**.

SPĚCHAT - spieszyc się

Kam tak **spěcháte**, pánové?

S večerí jsme **nespěchali**.

Kam **spěcháš**?

Spěchat někomu na pomoc.

Průvodčí **spěchal** na cestující, aby vystoupili.

SPLATIT - spłacić

Splatit dluhy.

Splatit prokázanou službu.

Splatit důvěru.

Rywalizować o widzów.

Filmy rywalizują na festivalu.

W konkursie możecie brać udział codziennie.

Ślimaki rywalizowały w wyścigach.

Jaki to ma związek z nami?

Wszystko wiąże się ze sobą.

Nie wiem, jaki to ma związek.

Budownictwo i branże z nim związane.

Będzie to związane ze zmianą VAT.

Te dwa wydarzenia są ze sobą powiązane.

Samochód spadł/wpadł do wody.

Cudzoziemiec spadł z Mostu Karola.

Kamień spadł mi z serca.

Samolot spadł tuż po starcie.

Na tory spadło dziesięć drzew.

Coś wpadło mi do oka.

Wpaść w pułapkę.

Spaść na ziemię.

Spadł mu łańcuch.

Kobieta spadła z konia.

Popełnić przestępstwo.

Popełnić samobójstwo.

Dokonać zamachu.

Nie spali całą noc.

Miasto, które nigdy nie śpi. /*Nowy Jork*/

Niekiedy/Czasami nie da się spać.

Lalka ziewa, kiedy chce jej się spać.

Rodzice jeszcze nie śpią.

Spał z żoną brata.

Spali w namiotach.

Spać całą noc.

Spać pod mostem.

Spać wiecznym snem.

Tej nocy nie mógł spać.

Panowie, dokąd wam tak spieszno?

Nie spieszylismy się z kolacją.

Dokąd się spieszysz?

Spieszyc komuś z pomocą.

Konduktor pospieszał podróżnych, żeby wysiedli.

Spłacić długi.

Odłacić wyświadczoną przysługę.

Odwzięczyć się za zaufanie.

SPLÉST - 1. spleść 2. pomylić**Splést** si cestu.**Splést** někomu koncept.**Splést** vlasy v cop.**Splést** někomu hlavu.Chtěli ho **splést**.Pytlák zastřelil kněze, **spletl** si ho s divočákem.Řidič si **spletl** pedály.

Pomylić drogę.

Pokrzyżować komuś plany.

Zapleść włosy w warkocz.

Zawrócić komuś w głowie.

Chcieli go zmylić/zbić z tropu.

Kłusownik zastrzelił księdza; pomylił go z dzikiem.

Kierowca pomylił pedały.

SPLÉST	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	spletu	spleteme
2. osoba	spleteš	spletete
3. osoba	splete	spletou
tryb rozkazující	spleť	splette
strona czynna	spletl	

SPLÉST SE - 1. spleść się 2. pomylić sięLékaři se **spletl**.Opět jsem se **spletl**a.Občas se **splete**.

Lekarze się pomylili.

Znowu się pomyliłam.

Czasem się pomyli.

SPLNIT (SE) - spełnić (się)**Splňte** sliby a zvyšte nám platy.Kniha **splnila** očekávání.**Splnit** plán.**Splnit** slovo.**Splnil** se mi sen.**Splnila** jsem si svůj sen.

Spełnijcie obietnice i podnieście nam płace.

Książka spełniła oczekiwania.

Wykonać plan.

Dotrzymać słowa.

Spełniło się moje marzenie.

Spełniłam swoje marzenie.

SPOJIT (SE) - połączyć (się)Poloostrov byl s pevninou **spojen** úzkou šíjí.**Spojit** příjemné s užitečným.Čínu s Ruskem **spojil** ropovod.Bělehrad a Sarajevo znovu **spojil** vlak.Zábava **spojená** s tancem.**Spojit** řeky průplavem.Most **spojil** oba břehy.Proletáři všech zemí, **spojte** se.**Spojili** své síly.

Półwysep był połączony ze stałym lądem wąską mierzeją.

Połączyć przyjemne z pożytecznym.

Ropociąg połączył Chiny z Rosją.

Pociąg ponownie połączył Belgrad z Sarajewem.

Zabawa połączona z tańcem.

Połączyć rzeki kanałem.

Most połączył oba brzegi.

Proletariusze wszystkich krajów, łączcie się.

Połączyli swoje siły.

SPOJOVAT (SE) - łączyć (się)Zdánlivě je nic **nespojovalo**.Přímka **spojující** dva body.Praménky se **spojují** v říčku.**Spojují** je čtyřnozí přátelé.Most bude **spojovat** Džibuti a Jemen.

Z pozoru nic ich nie łączyło.

Prosta łącząca dwa punkty.

Źródelka łączą się w rzeczkę.

Łączą ich czworonożni przyjaciele.

Most połączy Dżibuti z Jemenem.

SPOLÉHAT (SE) - 1. polegać (na czym?) 2. liczyć (na co?) 3. mieć zaufanie (do czego?)Sto procentně jsem **spoléhal** na jeho úsudek.**Spoléhal** na beztrestnost.**Spoléhal** na satelitní navigaci.

W stu procentach polegałem na jego zdaniu.

Liczył na bezkarność.

Ufał nawigacji satelitarnej.

SPOLKNOUT - połknąć**Spolkl** jsem nával vzteku.**Spolknout** hořkou pilulku.Plameny **spolkly** kus domu.Nemoc **spolkla** všechny úspory.Zloděj **spolkl** ukradený diamant.

Zduśiem w sobie przyptływ wściekłości.

Przełknąć gorzką pigułkę.

Plomienie strawiły część domu.

Choroba pochlónęła wszystkie oszczędności.

Złodziej połknął skradziony diament.

SPRAVIT - 1. poprawić 2. naprawić

Jeho zakaboněná tvář mi **spravila** náladu.

Dát si **spravit** hodinky.

Spravit boty.

Spravit díru.

Jego zasępiona twarz poprawiła mi nastrój.

Oddać zegarek do naprawy.

Zreperować buty.

Zalatać dziurę.

SRAZIT - 1. strącić 2. potrącić 3. przewrócić

Srazil cenu.

Srazilo ho auto.

Padł jako bleskem **sražený**.

Srazil někoho na kolena.

Srazil deset procent z platu.

Zbić cenę.

Potrącił go samochód.

Padł jak rażony piorunem.

Powalić kogoś na kolana.

Potrącić dziesięć procent z pensji.

SRAZIT SE - zderzyć się

V Praze se **srazilo** auto s tramvají.

Srazili se ve dveřích.

Krev se **srazila**.

W Pradze samochód zderzył się z tramwajem.

Zderzyli się w drzwiach.

Krew skrzepla.

SRÁŽET - 1. strącać 2. potrącać 3. przewracać; powalać

Vítr **sražel** stromy.

Kyselina solná **sráží** ionty stříbra.

Sražet dlužníkovi peníze z účtu.

Sražet horečku.

Wiatr przewracał drzewa.

Kwas solny strąca jony srebra.

Potrącać dłużnikowi pieniądze z konta.

Zbijać gorączkę.

SRÁŽET SE - 1. zderzać się 2. krzepnąć 3. skraplać się

Vlhkost se **sražela** na kabátě a odkapávala na zem.

Ptáci se **sražejí** v hejna.

Skraplająca się na płaszczu wilgoć kapiała na ziemię.

Ptaki zbierają się w stada.

SROVNÁVAT - 1. porównywać 2. prostować 3. porządkować

Srovnávat ceny.

Srovnávat ohnutý hřebík.

Srovnávat záda.

Srovnávat si myšlenky v hlavě.

Srovnávat rozházené papíry.

Někteří ho dokonce **srovnávali** s fašistickým diktátorem.

Porównywać ceny.

Prostować wygięty gwóźdź.

Prostować się.

Porządkować myśli.

Układać porozrzucane papiery.

Niektórzy porównywali go nawet do faszystowskiego dyktatora.

STAČIT - 1. starczyć; wystarczyć 2. dawać sobie radę 3. zdążyć; zdążyć

Lidé **stačili** utéct.

Pil jsem pomalu a bez přestávky, dokud mi **stačil** dech.

Stačil pohled.

Stačila si zapsat poznávací značku auta.

Stačilo deset minut.

V poslední chvíli jsem se **stačil** schovat.

Ve finále **nestačily** na Američanky.

Ludzie zdążyli uciec.

Piłem powoli, bez przerwy, do utraty tchu.

Wystarczyło (jedno) spojrzenie.

Zdążyła zapisać numer rejestracyjny samochodu.

Wystarczyło dziesięć minut.

W ostatniej chwili zdążyłem się schować.

W finale nie dały rady Amerykankom.

STÁHNOUT - 1. wycofać 2. ściągnąć 3. zacisnąć

Stáhnout obvinění.

Stáhnout z prodeje.

Stáhnout žádost.

Stáhnou z tebe kůži.

Stáhnout rukavice.

Vír **stáhl** chlapce pod vodu.

Stáhnout vlajku.

Stáhnout peníze z oběhu.

Real **stáhl** náskok Barcelony.

Wycofać oskarżenie

Wycofać ze sprzedaży.

Wycofać wniosek.

Obedrę cię ze skóry.

Zdjąć rękawice/rękawiczki.

Wir wciągnął chłopca pod wodę.

Opuścić flagę.

Wycofać pieniądze z obiegu.

Real zmniejszył stratę do Barcelony.

STÁHNOUT SE - 1. skurczyć się 2. wycofać się

Stáhl se do bezpečné vzdálenosti.

Srdeční sval se prudce **stáhl**.

Rána se brzo **stáhla**.

Wycofał się na bezpieczną odległość.

Mięsień serca gwałtownie się skurczył.

Rana szybko się zagoiła.

STAHOVAT - 1. ściągać; pobierać 2. wycofywać 3. zaciskać**Stahovat** filmy z internetu.Nelegálně **stahovat** hudbu.**Stahovat** oponu.

Ściągać filmy z internetu.

Nielegalnie ściągać/pobierać muzykę.

Opuszczać kurtynę.

STAHOVAT SE - 1. kurczyć się 2. wycofywać się**Stahují** se nad ním mraky.

Gromadzą się nad nim chmury.

STÁT - 1. stać 2. kosztować 3.Byla jsem nevěrná, ale **stálo** to za to.Jednosměrná jízdenka **stojí** dvě eura.Milčky **stáli** u dveří.Na čí straně **stojíš**?Nepřihodilo se tam nic, co by **stálo** za řeč.**Nestojím** o žádný problémy.Po celou dobu musel **stát**.**Stál** jsem čelem k desítkě ozbrojených mužů.**Stál** zády ke mně.**Stát** v pozoru.**Stát** za pozornost.Válka **stála** 800 miliard dolarů.Za celou kauzou **stojí** tajné služby.Změny **stojí** milióny.

Byłam niewierna, ale warto było.

Bilet jednorazowy kosztuje dwa euro.

Stali w milczeniu przy drzwiach.

Po czyjej stronie stoisz?

Nie wydarzyło się tam nic godnego uwagi.

Nie chcę mieć żadnych kłopotów.

Przez cały czas musiał stać.

Stałem na wprost dziesięciu uzbrojonych mężczyzn.

Stą do mnie plecami.

Stać na baczność.

Być godnym uwagi.

Wojna kosztowała 800 miliardów dolarów.

Za całą sprawą stoją tajne służby.

Zmiany kosztują miliony.

STÁT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	stojím	stojíme
2. osoba	stojíš	stojíte
3. osoba	stojí	stojí
tryb rozkazující	stůj	stůjte
strona czynna	stál	

STÁT SE - 1. stać się; dojść (do czego?); zdarzyć się; wydarzyć się 2. zostaćCo se s ním **stalo**, jsem se nikdy nedozvěděl.Co se **stalo**?Nehoda se **stala** při zpáteční cestě.Oběť se může **stát** kdokoliv.Podobná věc se už párkrát **stala**.**Stali** se z nás milenci.Tragedie se **stala** na pláži.Už tehdy jsem chtěl vědět, co se přesně **stalo**.Vrátili se do práce, jakoby se nic **nestalo**.

Nigdy nie dowiedziałem się, co się z nim stało.

Co się stało?

Do wypadku doszło w drodze powrotnej.

Ktokolwiek może stać się ofiarą.

Coś takiego przytrafiło się już parę razy.

Zostaliśmy kochankami.

Do tragedii doszło na plaży.

Już wtedy chciałem wiedzieć, co się dokładnie stało.

Wrócili do pracy, jakby nic się nie stało.

STAVĚT - 1. stawiać 2. budowaćRusové **staví** luxusní hotel v kosmu.**Stavět** žebřík ke zdi.**Stavět** neposlušné dítě do kouta.Ptáci si **stavějí** hnízda.**Stavět** sněhuláka.**Stavět** lešení.Hráči **stavějí** zeď.Tramvaj **staví** jen na znamení.

Rosjanie budują luksusowy hotel w kosmosie.

Przystawiać drabinę do ściany.

Stawiać nieposłuszne dziecko do kąta.

Ptaki budują gniazda.

Lepić bałwana.

Stawiać rusztowanie.

(sport.) Zawodnicy stawiają mur.

Tramwaj zatrzymuje się tylko na żądanie.

STAVĚT SE - 1. ustawiać się 2. budować się 3. przeciwstawiać sięBudova se **stavěla** přes dvacet let.**Stav** se do pozoru.Tanečníci se **stavěli** do dvojic.**Stavět** se do čela.**Stavět** se na něčí stranu.**Stavět** krev.

Budynek budowano ponad dwadzieścia lat.

Stań na baczność.

Tancerze ustawiali się w parach.

Stawać na czele.

Stawać po czyjejs stronie.

Tamować krew.

STĚŽOVAT SI - skarżyć się

Češi si v Tatrách **stěžují** na ceny.

Lidé si **stěžují** na hluk.

Nestěžuju si.

Pořád si na něco **stěžoval**.

Stěžuje si na bolest břicha.

Czesi skarżą się na ceny w Tatrach.

Ludzie skarżą się na hałas.

Nie skarżę się.

Ciągle się na coś skarżył.

Skarży się na ból brzucha.

STÍHAT - 1. ścigać 2. nadszagać 3. prześladować; spotykać (o nieszczęściach)

Silničáři **nestíhají**.

Nikdo nesmí být **stíhán** pro své přesvědčení.

Být **stíhán** zatykačem.

Trestní **stíhání**.

Pohromy **stíhají** zemi.

Jezdectvo **stíhalo** zbytky poražených.

Stíhat lovnou zvěř.

Stíhat někoho kritikým pohledem.

Drogowcy nie nadszagają.

Nie wolno nikogo ścigać ze względu na przekonania.

Być ściganym listem gończym.

Postępowanie karne.

Kłęski/Katakлизmy dotyczą/spotykają kraj.

Kawaleria ścigała niedobitki pokonanych.

Połować na zwierzynę łowną.

Śledzić kogoś krytycznym spojrzeniem.

STIHNOUT - 1. złapać; chwycić; zastać zdążyć 3. spotkać; dotknąć (o nieszczęściu)

Bála se, že **nestihne** na toaletu.

Stihnout vlak.

Doufal, že ho ještě **stihne** dole před domem.

Konečně jsem ho **stihl** doma.

Nemohl jsem ho dlouho nikde **stihnout**.

Stihnout někoho při činu.

Stihla ho kulka.

Byl **stižen** nemocí.

Stihlo nás neštěstí.

Zločince **stihne** přísný trest.

Stihla ještě sbalit kufr.

Bála się, że nie zdąży do toalety.

Zdążyć na pociąg.

Miał nadzieję, że go złapie/zastanie przed domem.

W końcu zastałem go w domu.

Długo nie mogłem go nigdzie spotkać.

Złapać kogoś na gorącym uczynku.

Dosięgnęła go kulka.

Dotknęła go choroba.

Spotkało nas nieszczęście.

Przestępcę spotka surowa kara.

Zdążyła tylko spakować walizkę.

STISKNOUT - 1. nacisnąć 2. uścisnąć

Stačl **stisknout** jedno tlačítko.

Stiskl nabízenou dlaň.

Stisknout ruku.

Stisknout spoušť.

Wystarczy wcisnąć jeden przycisk.

Uścisnął wyciągniętą do siebie dłoń.

Uścisnął rękę.

Nacisnął spust./Pociągnął za spust.

STMÍVAT SE - ściemniać się; zmierzchać się

V zimě se brzy **stmívá**.

Za oknem se rychle **stmívalo**.

Za **stmívání**.

Venku se pomalu **stmívalo**.

Zimą wcześniej robi się ciemno.

Za oknem szybko zapadał mrok.

O zmroku.

Na dworze powoli robiło się ciemno.

STOUPAT - 1. wznosić się; podnosić się 2. iść w górę 3. wznagać się

Z kominů **stoupal** šedavý dým.

Víno jim **stoupalo** do hlavy.

Letadlo **stoupá**.

Řeka **stoupá**.

Naděje **stoupaly**.

Stoupat po žebříku.

Stoupat do schodů.

Stoupat na příčky žebříku.

Nestoupej do bláta.

Cena ropy bude **stoupat**.

Z kominów unosił się szary dym.

Wino uderzało im do głowy.

Samolot wzbija się/wznosi się.

Rzeka przybiera.

Nadzieje rosły.

Wchodzić po drabinie.

Wchodzić/Iść po schodach.

Stawiać nogę na szczeble drabiny.

Nie wchodzić do błota.

Cena ropy będzie rosła.

STOUPNOUT - 1. wnieść się 2. wzrosnąć; pójść w górę 3. wzmóc się

Mlha mezitím **stoupla**.

Sláva mu **stoupla** do hlavy.

Žaludek mi **stoupl** do krku.

Někdo mi **stoupl** na nohu.

Voda **stoupla**.

Stoupnout si na špičky.

Síla větru **stoupla**.

Počet obětí tornáda může **stoupnout** na 300.

Tymczasem mgła poszła wyżej.

Woda sodowa uderzyła mu do głowy.

Żołądek podszedł mi do gardła.

Ktoś nadepnął/stanął mi na nogę.

Woda wezbrała.

Stanąć na palcach.

Wiatr się wzmógł.

Liczba ofiar tornada może wzrosnąć do 300.

STRÁVIT - 1. strawić 2. spędzić

Strávil deset let ve vězení.

Strávit den u vody.

Strávit dovolenou u moře.

Nestrávené zbytky potravy.

Požár **strávil** půl vesnice.

Spędził dziesięć lat w więzieniu.

Spędzić dzień nad wodą.

Spędzić urlop nad morzem.

Niestrawione resztki jedzenia.

Požar strawił pół wsi.

STRČIT - 1. pchnąć; popchnąć 2. wsadzić; wsunąć

Strčil jsem do dveří a vstoupil.

Strčil nos do škvíry kuchyňských dveří.

Strčila do postranních dveří.

Strčit klíč do zámku.

Strčit ruce do kapes.

Strčit někoho do vězení.

Popchnąłem drzwi i wszedłem do środka.

Wsunął nos w szparę drzwi kuchennych.

Pchnęła boczne drzwi.

Włożył klucz do zamka.

Dać ręce do kieszeni.

Wsadzić kogoś do więzienia.

STRHNOUT - zerwać; zedrzeć

Jezdec **strhl** koně stranou.

Převalil jsem ho na záda a **strhl** mu kuklu.

Tornádo **strhlo** střechy dvou průmyslových hal.

Voda **strhla** most.

Strhli mu z plátu sto korun.

Strhnout na sebe pozornost.

Radnice nechá **strhnout** spálený dům.

Jeździec ściągnął konia w bok.

Obróciwszy go na plecy, zdarłem mu kaptur.

Tornado zerwało dachy dwóch hal przemysłowych

Woda zerwała most.

Potrącili mu z pensji sto korun.

Ściągnąć na siebie uwagę.

Ratusz wyburzy spalony dom.

STRHNOUT SE - wywiązać się; rozpętać się

Strhla se rvačka.

Strhla se bouře.

Wywiązała się bójka.

Rozpętała się burza.

STŘÍLET - strzelać

Střílet do vzduchu.

Střílet naostro.

Střílet dávkami.

Střílet skálu.

Začal **střílet** po všem, co se hýbalo.

Postavil je ke zdi a začal **střílet**.

Někdo po nás **střílí!**

Kladno zase **střílí** góly.

Strzelać w powietrze.

Strzelać ostrymi nabojami.

Strzelać seriami.

Rozsadzać skałę.

Zaczął strzelać do wszystkiego, co się ruszało.

Postawił ich pod ścianą i zaczął strzelać.

Ktoś do nas strzela!

Kladno znowu strzela gole.

STYDĚT SE - wstydzić się

Nemám se za co **stydět**.

Režisér ani herci se nemusejí **stydět**.

Stydím se za sebe.

Každý čtvrtý muž **se stydí** za své tělo.

Nemáme se za co **stydět**.

Styd' se!

Nie mam się czego wstydzić.

Reżyser ani aktorzy nie muszą się wstydzić.

Wstydzę się za siebie.

Co czwarty mężczyzna wstydzi się swojego ciała.

Nie mamy się czego wstydzić.

Wstydz się!

STÝSKAT SE - tęsknić

Po práci prodavačky se mi **nestýská**.

Velice se mu **stýskalo**.

Stýská se mi po tobě.

V Argentině se nám hodně **stýskalo** po domově.

Nie tęsknię za pracą ekspedientki.

Bardzo tęsknił.

Tęsknię za tobą.

W Argentynie bardzo tęskniliśmy za ojczyzną.

SUNDAT - zdjąć

Sundala nohy se stolu.

Sundat letadlo.

Sundat kabát z věšáku.

Nymburk **sundal** favorita.

Sundal si kalhoty a začal masturbovat.

Zdjęła nogi ze stołu.

Zestrzelił samolot.

Zdjąć płaszcz z wieszaka.

(sport.) Nymburk pokonał faworyta.

Zdjął spodnie i zaczął się masturbować.

SVĚST - 1. sprowadzić 2. odprowadzić (np. wodę) 3. zrzucić 4. uwieść

Svěst shora dolů.

Svěst náboj elektřiny do země.

Svěst vodu z luk.

Mne ke krádeži **nesvedeš!**

Děti **svedly** rozlité mléko na kočku.

Kotrmelec jsem nikdy **nesvedla**.

To by **svedl** každý kluk!

Sprowadzić z góry na dół.

Odprowadzić ładunek energii elektrycznej do ziemi.

Odprowadzić wodę z łuk.

Nie namówisz mnie do kradzieży!

Dzieci zrzuciły winę za rozlane mleko na kota.

Nigdy nie potrafiłam zrobić fikotka.

Każdy chłopak to potrafi!

Po dobrém s ním nic **nesvedeš**.
Sami proti nim nic **nesvedeme**.
Každá ho chtěla **svést**.
Svedl mě můj šéf.
Svést bitvu.
Svést ze stopy.

Odmiana: patrz **VĚST**

SVLÉCI (SE) - 1. zdjác 2. rozebrać (się)

Had **svlékl** kůži.
Svlékni dítěti rukavičky.
Svléci uniformu.
Svlékněte se do pasu!
Svléci pouta.

ŠETRĚT - oszczędzać

Policie **šetří**, kde může.
Šetřit na lidech.
Všichni **šetří**.
V Evropě se nenajde stát, který by nemusel **šetřit**.

ŠTVÁT - denerwować

Začalo mě to **štvát**.
Štvát psa.
Psi **štváli** zajíce až k lesu.
Utíkal, jako by ho někdo **štvál**.
Je **štván** z místa na místo.

TAHAT - 1. ciągnąć 2. włóczyć

Muž kopal do ženy a **tahal** ji za vlasy.
Sedm let mě **tahal** za nos.
Tahat z někoho rozumy.
Tahat z rodičů peníze.
Chyť konec lana a **tahej**.
Dítě **tahá** otce za kabát.
Mne do toho **netahej**.
Koně **tahali** sáně.
Tahala ho po různých akcích.

TAHAT SE - 1. taszczyć (co?) 2. klócić się

Psi se **tahali** o kost.
Děti se **tahaly** o hračku.
Tahala jsem se po klubech od 12 let.

TÁHNOU (SE) - ciągnąć (się); wlec (się)

Některá řízení se **táhnou** i léta.
Když jsem ji potkala v budově, **táhl** z ní alkohol.
Táhnout za jeden provaz.
Je tak unavená, že sotva nohy **táhne**.
Lokomotiva **táhne** vlak.
Vlaštovky **táhnou** na jih.
Po obloze **táhnou** mračna.
Táhne mu na čtyřčítku.
Táhlo na devátou.
Lány polí se **táhnou** do daleka.

TANCOVAT/TANČIT - tańczyć

Skupina **tancuje** a hraje průměrně.
V sále **tancuje** několik párů.
Tancovat valčík.
Netancuje s ním ráda.
Prach **tančí** kolem oken.
Pojďme **tancovat**.
Tancovat u tyče.
Od mala jsem **tancovala**.
Když dávají ber, když hrají **tancuj**.

Po dobroci nic z nim nie wskórasz.
Sami nie damy sobie z nimi rady.
Každa chciała go uwieść.
Uwiódł mnie mój szef.
Stoczyć bitwę.
Zwieść z tropu.

Wąż zrzucił skórę.
Zdejmij dziecku rękawiczki.
Zrzucić mundur.
Proszę rozebrać się do pasa!
Zdjąc kajdany.

Policja oszczędza, gdzie może/gdzie się da.
Oszczędzać na ludziach.
Wszyscy oszczędzają.
Nie znajdziemy w Europie państwa, które nie musiałyby oszczędzać.

Zaczęło mnie to denerwować.
Szczuć psa.
Psy goniły zające aż do lasu.
Uciekał, jakby ktoś go gonił.
Jest przepędzany z miejsca na miejsce.

Mężczyzna kopał kobietę i ciągnął ją za włosy.
Przez siedem lat wodził mnie za nos.
Ciągnąć kogoś za język.
Wyciągać pieniądze od rodziców.
Złap (za) koniec liny i ciągnij.
Dziecko ciągnie ojca za płaszcz.
Mnie do tego nie mieszaj.
Konie ciągnęły sanie.
Ciągnęła go na różne imprezy.

Psy klóciły się o kość.
Dzieci klóciły się o zabawkę.
Włóczyłam się po klubach od 12 roku życia.

Niektóre postępowania ciągną się latami.
Kiedy spotkałam ją w budynku, czuć było od niej alkohol.
Ciągnąć za jeden sznurek. /Działać zgodnie/
Jest tak zmęczona, że ledwo nogi wlecze.
Lokomotywa ciągnie pociąg.
Jaskółki ciągną/lecą na południe.
Po niebie płyną chmury.
Zbliży się do czterdziestki. /roku życia/
Dochodziła dziewiąta.
Łany pól ciągną się daleko.

Grupa tańczy i gra przeciętnie.
Na sali tańczy kilka par.
Tańczyć walca.
Nie lubi z nim tańczyć.
Kurz tańczy wokół okien.
Chodźmy zatańczyć.
Tańczyć na rurze.
Tańczyłam od małego.
Kiedy dają - bierz, kiedy grają - tańcz.

TÉCI/TÉCT - płynąć; ciec; cieknąć

Slzy **tekly** proudem.
 Z cizího krev **neteče**.
 Středem mělkého údolíčka **tekl** potok.
Teče mu z nosu krev.
 Pot mu **tekl** z čela.
 Víno **teklo** proudem.
 Hrnc **teče**.
 Z kamionu **tekly** stovky litrů nafty.

Łzy ciekły strumieniami.
 Cudza krzywda nie boli.
 Przez środek płytkiej doliny płynął potok.
 Cieknie mu krew z nosa.
 Pot mu ciekł z czoła.
 Wino lało się strumieniami.
 Garnek przecieka.
 Z ciężarówki wyciekły setki litrów ropy.

TÉCI/TÉCT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	teču	tečeme
2. osoba	tečeš	tečeme
3. osoba	teče	tečou
tryb rozkazujący	teč	tečte
strona czynna	tekl	

TĚŠIT (SE) - 1. pocieszać (bez -se). 2. cieszyć się

Těšila se zasloužené slávě.
Těšit se dobrému zdraví.
Těšit nemocnou.
 Zlodějka se z lupu **těšila** pouhých pět minut.

Cieszyła się zasłużoną sławą.
 Cieszyć się dobrym zdrowiem.
 Pocieszać chorą.
 Złodziejka cieszyła się z łupu tylko pięć minut.

TĚŽIT - 1. wydobywać 2. korzystać; czerpać korzyść

Důl **těžil** 31 000 tun uhlí ročně.
 Polsko chce **těžit** břidlicový plyn.
 Ropy se **těžit** víc nebude.
 Mnoho lidí se snaží **těžit** z úspěchu jiných.

Kopalnia wydobywała 31 000 ton węgla rocznie.
 Polska chce wydobywać gaz łupkowy.
 Wydobycie ropy nie zostanie zwiększone.
 Wiele osób próbuje czerpać korzyści z sukcesu innych.

TOČIT (SE) - 1. kręcić (się); obracać (się) 2. lać; nalewać /piwo/

Svět se okolo mě **točil**.
 Začala se mi **točit** hlava.
Točila v prstech šálkem.
 Nový James Bond se bude **točit** v Indii.
 Trenér **točil** se sestavou.
Točit maso na rožni.
 Prach se **točí** na ulici.
Točí se mu hlava.
 Hovor se **točí** kolem poslední události.
 Cesta se **točí** vpravo.
Točit se k někomu zády.
 Chmel se **točí**.

Świat wokół mnie wirował.
 Zaczęło mi się kręcić w głowie.
 Obracała w palcach filiżankę.
 Nowy James Bond będzie kręcony w Indiach.
 Trener rotował składem.
 Obracać mięso na rożnie.
 Kurz wiruje na ulicy.
 Kręci mu się w głowie.
 Rozmowa się toczy wokół ostatniego wydarzenia.
 Droga skręca w prawo.
 Odwracać się do kogoś plecami.
 Chmiel się wije.

TOUŽIT - 1. pragnąć 2. tęsknić 3. marzyć

Herečka **touží** vypadat jak před porodem.
 Moc **toužila** po dítěti.
 Vždy jsem **toužila** být zdravotní sestrou.
Toužit po pomstě.
 K domovu srdce **touží**.
 Srdce **touží** po míru.
 Vždycky budeme po něčem **toužit**.
 Nestačí pouze **toužit**, je třeba začít jednat.
 Po slávě **toužila** od dětství.
 Victoria miluje děti a **toužila** stát se matkou.
 Po čem ženy **touží**?

Aktorka pragnie wyglądać jak przed porodem.
 Bardzo pragnęła mieć dziecko.
 Zawsze pragnęłam być pielęgniarką.
 Pragnąć zemsty.
 Serce tęskni za ojczyzną.
 Serce pragnie pokoju.
 Zawsze będziemy czegoś pragnąć.
 Nie wystarczy tylko marzyć, trzeba zacząć działać.
 Od dzieciństwa marzyła o sławie.
 Wiktoria kocha dzieci i pragnęła zostać matką.
 Czego pragną kobiety?

TRÁVIT - 1. trawić 2. spędzać 3. truć

Celé dny jsem **trávila** u knížek.
 Každou volnou chvíli **trávíme** spolu.
Trávíme společně hodně času.

Całe dni spędzałam nad książkami.
 Każdą wolną chwilę spędzamy razem.
 Spędzamy razem dużo czasu.

TRESTAT - karać**Trestat** chyby.**Trestat** může jen soud.Porušení zákazu se **trestá** pokutou 150 eur.Držení a pašování drog se **trestá** smrtí.**Trestat** přísně, ale spravedlivě.*(sport.)* Wykorzystywać błędy.

Tylko sąd może karać.

Złamanie zakazu podlega karze grzywny 150 euro.

Za posiadanie i przemyt narkotyków karze się śmiercią.

Karać surowo, ale sprawiedliwie.

TRHAT (SE) - 1. targać; szargać 2. zrywać; wyrwać 3.drzeć; rozrywać 4. odrywać (się)Silný vítr **trhal** střechy domů.**Trhala** uši a mozek trny bolesti.**Trhat** dopis na kousky.**Trhat** zub.**Trhat** si vlasy z hlavy.**Trhat** trávu pro králíky.Voda **trhá** hráze.Mráz **trhá** potrubí.**Trhat** rodinu.**Trhat** rekordy.

Silny wiatr zrywał dachy domów.

Przeszywała uszy i mózg cierniami bólu.

Drzeć list na kawałki.

Wyrwać ząb.

Wyrwać sobie włosy z głowy.

Zrywać trawę dla królików.

Woda przerywa wały.

Mróz rozsadza rury.

Rozbijać rodzinę.

Bić rekordy.

TRPĚT - 1. cierpieć (na co?) 2. znosić (kogo? co?)**Trpí** vážnou kostní chorobou.Nemocný velmi **trpěl**.**Trpět** tělesně i duševně.**Trpět** mlčky.**Netrpět** žádně hádky.**Trpět** depresemi.Firmy **trpí** nedostatkem pracovní síly.Chci, aby **trpěli**.

Cierpi na rzadką chorobę kości.

Chory bardzo cierpiał.

Cierpieć fizycznie i psychicznie.

Cierpieć w milczeniu.

Nie tolerować żadnych kłótni.

Cierpieć na depresję.

Firmy borykają się z brakiem siły roboczej.

Chcę, żeby cierpieli.

TRVAT - 1. trwać 2. obstawać (przy swoim)Bude mu chvíli **trvat**, než se vzpamatuje.Celá akce **trvala** necelých 15 minut.Nebude mu to dlouho **trvat**.Štěstí **netrvalo** dlouho.Vyjednávání **trvalo** 6 hodin.Zastávka **trvala** hodinu.Nic **netrvá** na světě věčně.**Trvat** na svém.

Chvilę potrwa, zanim dojdzie do siebie.

Cała akcja trwała niecałe 15 minut.

Nie zabierze mu to wiele czasu.

Szczęście nie trwało długo.

Negocjacje trwały 6 godzin.

Postój trwał godzinę.

Nic nie trwa wiecznie.

Obstawać przy swoim.

TŘÁST (SE) - trząść (się)Někdo mi **třásl** ramenem.**Třást** sníh z větví.Větvě se **třesou** na větru.

Třásla jí zima.

Všechno se **třese**.Jsem nervózní a **třesu** se.

Ktoś szarpał mnie za ramię.

Strząsać śnieg z gałęzi.

Gałęzie trzęsą się na wietrze.

Trząst się z zimna.

Wszystko się trzęsie.

Trzęsę się ze zdenerwowania

TŘÁST	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	třesu	třeseme
2. osoba	třeseš	třesete
3. osoba	třese	třesou
tryb rozkazujący	třes	třeste
strona czynna	třásl	

TŘPYTIT SE - błyszczyć; połyskiwać; lśnićNení všechno zlato, co se **třpytí**.V ústech se mu **třpytil** zlatý zub.

Nie wszystko złoto, co się świeci.

W jego ustach błyszczał złoty ząb.

TUŠIT - 1. przeczuc; wyczuwać; domyślać się 2. mieć pojęcie

Netušil jsem, co jsou ti dva zač.
Netušila jsem, co mě čeká.
 Ani ve snách **netušil**, že k tomu dojde.
 Ptáci **tuší** zimu.
 Instinktivně **tušit** nebezpečí.
 Táta **tušil**, že tento rok je jeho poslední.
Tušit zradu.
 Mnozí **tušili**, že je zle.

Nie miałem pojęcia, kim są ci dwaj.
 Nie miałam pojęcia, co mnie czeka.
 Nawet mu się nie śniło, że do tego dojdzie.
 Ptaki czują zimę.
 Instynktownie wyczuwać niebezpieczeństwo.
 Tata czuł, że to jego ostatni rok.
 Przeczucować zdradę.
 Wielu domyślało się, że jest źle.

TVÁŘIT SE - robić minę; udawać

Tvářil se, že hledí do stropu.
Tvářit se vážně.
 Škoda se **tvářila** jako policejní vůz.

Udawał, że patrzy w sufit.
 Mieć poważną minę.
 Škoda wyglądała jak radiowóz.

TVOŘIT (SE) - 1. tworzyć; stwarzać 2. stanowić

Polovinu zákazníků **tvoří** cizinci.
Tvořili nerozlučný pár.
Tvořit věty.
 Socialismus **tvoří** lidi.
 Přímký **tvoří** ostrý úhel.
 Mladí filmaři **tvoří** ve staré tovární hale.

Połowę klientów stanowią cudzoziemcy.
 Byli nierozłączną parą.
 Tworzyć zdania.
 Socjalizm formuje ludzi.
 Proste tworzą kąt ostry.
 Młodzi filmowcy tworzą w starej hali fabrycznej.

TVRDIT - twierdzić

Tvrdí, že nemá peníze na právníka.
 Zemětřesení Temelín neohrozí, **tvrdí** experti.
 Nedávno **tvrdila**, že dítě neplánuje.

Twierdzi, że nie ma pieniędzy na prawnika.
 Temelinowi trzęsienie ziemi nie zagrozi, twierdzą eksperci.
 Niedawno twierdziła, że nie planuje dziecka.

TYČIT SE - wznosić się

Na druhé straně se **tyčil** pahorek.

Po drugiej stronie wznosił się pagórek.

TÝRAT - znęcać się; dręczyć; maltretować

Týrat zvířata.
Týrat si mozek.
Týral ji kašel.
 Dospělý syn **týrá** svou matku.
 Tvrдила, že ji i děti druh **týrá**.

Znęcać się nad zwierzętami.
 Przeciążać umysł.
 Męczył ją kaszel.
 Dorosły syn znęca się nad swoją matką.
 Twierdziła, że konkubent znęca się nad nią i dziećmi.

UBLÍŽIT - skrzywdzić (kogo?); zrobić krzywdę (komu?)

Nikdy jsem nikomu **neublížila**.
 Ani kuřeti **neublíží**.
 Příliš dlouhé kojení může dětem **ublížit**.
 Úrodě **ublížily** lijáky.

Nigdy nikogo nie skrzywdziłam.
 Nawet muchy nie skrzywdzi.
 Zbyt długie karmienie piersią może dzieciom zaszkodzić.
 Ulewy zaszkodziły plonom.

UČINIT - zrobić; wykonać; uczynić

Bytost **neučinila** žádný pohyb.
Učinit rozhodnutí.
Učinit svou povinnost.
Učinit pokus.
 Klid mu **učinil** dobře.
 Soud v New Yorku **učinil** průlomový verdikt.

Stworzenie nie poruszyło się.
 Podjąć decyzję.
 Spełnić swój obowiązek.
 Przeprowadzić eksperyment.
 Spokój dobrze mu zrobi.
 Sąd w Nowym Jorku wydał przełomowy werdykt.

UČIT (SE) - uczyć (się)

Chybami se člověk **učí**.
Neuč mne způsobům!
 Polští úředníci se budou **učit** správně psát.
Učit psa různým kouskům.
 Zkušenost nás **učí**, že...
Učit násobilku/násobilce.
Učit se nazpaměť.
 Špatně se **učí**.

Człowiek uczy się na błędach.
 Nie ucz mnie manier!
 Polscy urzędnicy będą się uczyć poprawnie pisać.
 Uczyć psa różnych sztuczek.
 Doświadczenie nas uczy, że...
 Uczyć tabliczki mnożenia.
 Uczyć się na pamięć.
 Słabo się uczy.

UDĚLAT - zrobić

Ať **udělaj**í, co udělají, tak je to špatně.

Udělal jsem krok vpřed.

Udělal čáru přes rozpočet.

Udělal první krok.

Udělal tečku za větou.

Udělal výjimku.

Udělal zkoušku.

UDĚLIT - udzielić; przyznać

Policisté **udělili** řidiči pokutu 40 eur.

Udělit cenu.

Udělit milost.

Udělit obžalovanému slovo.

Udělit vyznamenání.

Udělit rozkazy.

UDERĚT - uderzyć

Udeřil mě vší silou.

Padající cihla **udeřila** chodce.

Kladivo **udeřilo** na kov.

Hodiny **udeřily** půlnoc.

Na věži **udeřily** dvě hodiny.

Vojsko **udeřilo** na tvrz.

Fotograf zachytil, jak blesk **udeřil** do Eiffelovy věže.

UDRŽOVAT (SIĚ) - utrzymywać (się); zachowywać (się)

Děvčata si **udržíjí** postavy.

Udržovala se, aby vypadala mladě.

Jen léky ho **udržíjí**.

Udržovat se při životě.

Udržovat tradice.

UHODIT - uderzyć

Blesk **uhodil** do stromu.

Uhodit hřebík na hlavičku.

Uhodit pěstí do stolu.

Právě **uhodilo** šest.

V listopadu **uhodily** mrazy.

Uhodit do kláves.

Uhodit do tváře.

Uhod' a utíkej!

Je to prašť jako **uhod'**.

UJET - uciec (środkiem komunikacji); odjechać

Ujel mi vlak.

Ujely mu nervy.

Dnes jsem **ujel** asi 100 km.

Ujel se svěřenými penězi.

Ujet od nehody.

Opilý řidič chtěl **ujet** policistům.

Nenechte si **ujet** Orient Express.

Odmiana: patrz **JET**

UJISTIT - zapewnić

Ujistil ho o své upřímnosti.

Lékař ji **ujistil**, že je vše v pořádku.

Ujistila mě, že k ničemu mezi nimi nedošlo.

UJISTIT SE - upewnić się

Chtěl jsem se **ujistit**.

Cokolwiek by zrobili i tak będzie źle.

Zrobiłem krok do przodu.

Pokrzyżować plany.

Zrobić pierwszy krok.

Postawić kropkę na końcu zdania.

Zrobić wyjątek.

Zdać egzamin.

Policjanci wystawili kierowcy mandat 40 euro.

Przyznać nagrodę./ Nagrodzić.

Ułaskawić.

Udzielić głos oskarżonemu.

Przyznać odznaczenie./ Odznaczyć.

Wydać rozkazy.

Uderzył mnie z całej siły.

Spadająca cegła uderzyła przechodnia.

Młot uderzył w metal.

Zegar wybił północ.

Na wieży wybiła druga godzina.

Wojsko uderzyło na twierdzę.

Fotograf uchwycił, jak piorun uderza w Wieżę Eiffela.

Dziewczęta dbają o linię/sylwetkę.

Dbala o siebie, żeby wyglądać młodo.

Tylko leki trzymają go przy życiu.

Trzymać się przy życiu.

Pielęgnować tradycje.

Piorun uderzył w drzewo.

Trafić w samo sedno.

Uderzyć pięścią w stół.

Właśnie wybiła szósta.

W listopadzie chwyciły mrozy.

Uderzyć w klawisze.

Uderzyć w twarz.

Uderz i uciekaj!

To jedno i to samo.

Uciekł mi pociąg.

Puściły mu nervy.

Dzisiaj przejechałem około 100 kilometrów.

Wyjechał z powierzonymi pieniędzmi.

Odjechać z miejsca wypadku.

Pijany kierowca chciał uciec (samochodem) policjantom.

Nie przegapcie Orient Expressu.

Zapewnił go o swojej szczerości.

Lekarz zapewnił ją, że wszystko jest w porządku.

Zapewniła mnie, że między nimi do niczego nie doszło.

Chciałem się upewnić.

UKÁZAT - 1. pokazać; wskazać 2. okazać; przejawić

Čas **ukáže**, kdo má pravdu.

Ukázat pravou tvář.

Ukázal nám, kudy jít.

Ukázat někomu záda.

Ukážu vám být.

Ukázat dobrou vůli.

Renault **ukázal** nové malé Twingo.

Musíme **ukázat**, kdo je tady pánem.

Czas pokaże, kto ma rację.

Pokazać prawdziwą twarz.

Pokazał nam, którądy iść.

Odwrócić się do kogoś plecami/tyłem.

Pokażę wam mieszkanie.

Pokazać dobrą wolę.

Renault zaprezentował nowe, małe Twingo.

Musimy pokazać, kto jest tutaj panem.

UKÁZAT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	ukážu	ukážeme
2. osoba	ukážeš	ukážete
3. osoba	ukáže	ukážou
tryb rozkazujący	ukáž	ukážte
strona czynna	ukázal	

UKÁZAT SE - 1. pokazać się; pojawić się 2. okazać się

Na tváři se jí **ukázal** nerozhodný výraz.

Na obloze se **ukázaly** mraky.

Doma se ani **neukáže**.

Ono se to teprve všechno **ukáže**.

Tušení se **ukázalo** pravdivé.

Každý hráč se chce **ukázat**.

Na jej twarzy pojawił się wyraz niezdecydowania.

Na niebie pojawiły się chmury.

Nawet nie pokaże się w domu.

To wszystko dopiero się okaże.

Przecucie okazało się prawdziwe.

Każdy zawodnik chce się pokazać.

UKAZOVAT - 1. wskazywać; pokazywać 2. okazywać; przejawiać

Symptomy **ukazují** na chřipku.

Teploměr **ukazoval** 10° pod nulou.

Všechny stopy **ukazují**, že tu někdo byl.

Výstava **ukazuje** život v 18. století.

Pohádky **ukazují**, jak žili naši předci.

Zima **ukazuje** sílu.

Objawy wskazują na grypę.

Termometr pokazywał 10 stopni poniżej zera.

Wszystkie ślady wskazują, że ktoś tu był.

Wystawa pokazuje życie w XVIII wieku.

Bajki pokazują, jak żyli nasi przodkowie.

Zima pokazuje siłę.

UKAZOVAT SE - 1. pokazywać się; pojawiać się 2. okazywać się

Nyní se **ukazuje**, kdo z nich je lepší.

Na obzoru se začalo **ukazovat** slunce.

Teraz się okazuje, który z nich jest lepszy.

Na horyzoncie zaczęło opojawiać się słońce.

UKLIDIT - sprzątnąć; posprzątać

Uklidit po sobě.

Mohl by sis **uklidit** své věci?

Z metru jsem to **uklidil** do brány.

Vyražený míč obrana **uklidila** do bezpečí.

Rád vaří a vždycky po sobě **uklidí** kuchyň.

Posprzątać po sobie.

Mógłbys posprzątać swoje rzeczy.

(sport.) Z metra wsadziłem (piłkę) do bramki.

(sport.) Obrona wykopała wybitą piłkę.

Lubi gotować i zawsze po sobie posprząta kuchnię.

UKLIDIT SE - usunąć się; zniknąć

Uklidili se mu z cesty.

Zeszli mu z drogi.

UKLIDNIT (SE) - uspokoić (się)

Musím si **uklidnit** nervy.

Uklidnit plačící dítě.

Uklidni se!

Zkoušeli jsme je **uklidnit**.

Nové vlády se snaží **uklidnit** investory.

Muszę uspokoić nerwy.

Uspokoić płaczące dziecko.

Uspokój się.

Próbowaliśmy ich uspokoić.

Nowe rządy próbują uspokoić inwestorów.

UKLÍZET - sprzątać

Uklízet po psovi.

Pokoj se **uklízal** každý den.

Uklízet sněh.

Jak naučit děti **uklízet**.

Sprzątać po psie.

Pokój był sprzątaný codziennie.

Odgarniać śnieg.

Jak nauczyć dzieci sprzątać.

UKONČIT - zakończyć

Ukončit rozhovor.
Rozhodčí **ukončil** utkání.
Sebevrah **ukončil** život skokem.
Ukončit kariéru.

Zakończyć rozmowę.
Sędzia zakończył spotkanie.
Samobójca zakończył życie skokiem.
Zakończyć karierę.

UKRÁST - ukraść

Pokusil se **ukrást** dvě auta.
Gang **ukradl** kamión plný televizí.
Zloději **ukradli** pneumatiky za více než tři milióny.

Próbował ukraść dwa samochody.
Gang ukradł ciężarówkę pełną telewizorów.
Złodzieje ukradli opony za ponad trzy miliony.

Odmiana: patrz **KRÁST**

ULEVIT SE - ulżyć; zrobić się lżej

Všem se **ulevilo**.

Wszyscy odetchnęli z ulgą.

ULOŽIT - 1. ułożyć 2. ulokować /*peniádzce*/ 3. nałożyć 4. zapisać /*dane*/

Uložit se ke spánku.
Uložit daň.
Uložit peníze do banky.

Ułożyć się do snu.
Nałożyć podatek.
Ulokować pieniądze w banku.

UMĚT - umieć; potrafić

Děti **umějí** být kruté.
Neumí ani slovo anglicky.
Pes **umí** povel.
Táta peníze vydělat **umí**.
Tohle **neumím** vysvětlit.
Umím jen základy toho jazyka.
Neumí lhát.
Umí v tom chodit.
Umí hrát na housle.
Umět číst myšlenky.

Dzieci potrafią być okrutne.
Nie zna ani słowa po angielsku.
Pies zna komendę.
Tata umie zarobić pieniądze.
Nie potrafię tego wyjaśnić.
Znam tylko podstawy tego języka.
Nie umie kłamać
Zna się na tym.
Umie grać na skrzypcach.
Umieć czytać w myślach.

UMĚT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	umím	umíme
2. osoba	umíš	umíte
3. osoba	umí	umí, umějí
tryb rozkazující	uměj	uměj
strona czynna	uměl	

UMÍRAT - umierać

Naděje **umírá** poslední.
Umírat hladu.
Umírat strachem.
Raněný **umíral**.
Lidé **umírali** na cholery.
Chtěli vidět někoho **umírat**.
Češi **umírají** nejvíce na choroby srdce.
Chudí **umírají** až o 30 let dříve než boháči.

Nadzieja umiera ostatnia.
Umierać z głodu.
Umierać ze strachu.
Ranny umierał.
Ludzie umierali na cholery.
Chcieli widzieć, jak ktoś umiera.
Czesi umierają najczęściej na choroby serca.
Biedni umierają nawet 30 lat wcześniej niż bogacze.

UMŘÍT - umrzećBrzo **umřu**.Slova mu **umřela** na rtech.**Umřel** na rakovinu.**Umřít** za dobrou věc.Nech mě **umřít**.Nezasloužili si takhle **umřít**.Matka mi **umřela**, když mi bylo 16 let.Mučili mě, málem jsem **umřel**.

Wkrótce umrę.

Słowa zamarły mu na ustach.

Zmarł na raka.

Umrzec za dobrą sprawę.

Pozwól mi umrzeć.

Nie zasłużyli na taką śmierć.

Moja mama zmarła, kiedy miałem/miałam 16 lat.

Torturowali mnie, ledwo co przeżyłem.

UMŘÍT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	umřu	umřeme
2. osoba	umřeš	umřete
3. osoba	umře	umřou
tryb rozkazujący	umři	umřete
strona czynna	umřel	

UNĚST - 1. unieść 2. znieść 3. porwać**Unést** letadlo.Papír všechno **unese**.V Súdánu **unesli** 29 Čiňanů.Největší balón **unese** 18 lidí.

Porwać samolot.

Papier wszystko znieś.

W Sudanie porwano 29 Chińczyków.

Największy balon uniesie 18 osób.

Odmiana: patrz **NĚST****UPADAT** - 1. poopadač 2. upadač 3. popadač; wpadačVšechny knoflíky **upadaly**.Plody se stromů **upadaly**.Mlha **upadá**.Hospodářství **upadá**.**Upadat** do bezvědomí.**Upadat** do hněvu.**Upadat** z krajnosti do krajnosti.**Upadat** v zapomnění.Zájem začíná pomalu **upadat**.Dívka **upadá** do transu.

Wszystkie guziki poopadały.

Owoce pospadały z drzew.

Mgła opada.

Gospodarka upada.

Tracić przytomność.

Wpadać w gniew.

Popadać ze skrajności w skrajność.

Popadać w zapomnienie.

Zainteresowanie zaczyna powoli opadać.

Dziewczyna wpada w trans.

UPADNOUT - 1. upaść; spaść; opaść 2. popaść**Upadl** jsem do dřímoty.**Upadla** do depresí.**Upadnout** do bezvědomí.**Upadnout** do nemoci.**Upadnout** v nemilost.**Upadl** mi knoflík.Jablko **upadlo** se stromu.Řidič **upadl** do mikrospánku.**Upadnout** do kómatu.

Zapadłem w drzemkę.

Popadła w depresję.

Stracić przytomność.

Zachorować.

Popaść w niełaskę.

Oderwał mi się guzik.

Jablko spadło z drzewa.

Kierowca zasnął za kierownicą.

Zapaść w śpiączkę.

UPEVNIT (SE) - 1. umocnić; ugruntować; utwalić 2. przymocowaćNeštěstí **upevnilo** přátelství.Snahy o **upevnění** míru.**Upevnit** tabuli na stěnu.**Upevnit** dobré vztahy mezi ČR a Německem.Liberec si **upevnil** vedení.

Nieszczęście umocniło przyjaźń.

Starania o umocnienie pokoju.

Przymocować tablicę do ściany.

Umocnić dobre stosunki między Czechami a Niemcami.

Liberec umocnił się na prowadzeniu.

UPRAVIT - 1. připravit; upravit; uprządnąć 2. uprządnąć 3. opracować**Upravil** jsem si řemeny batohu.**Upravit** si kravatu.**Upravit** rovnici.**Upravit** večeri.**Upravit** byt na kanceláře.**Upravit** snímek.

Poprawiłem paski plecaka.

Poprawić krawat.

Przekształcić równanie.

Przyrządnąć kolację.

Zadaptować mieszkanie na biura.

Zretuszować zdjęcie.

UPRAVIT SE - doprowadzić się do porządku**Upravil** se k odchodu.Stav pacienta se brzy **upravil**.

Przygotował się do wyjścia.

Stan pacjenta szybko się poprawił.

UPRCHNOUT - uciecV pátek z Tripolisu **uprchl** někdejší premiér.**Uprchnout** z vězení.Mládí **uprchlo**.Obyvatelé stihli **uprchnout**.

W piątek z Trypolisu uciekł były premier.

Uciec z więzienia.

Młodość uciekła /*szybko upłynęła*/.

Mieszkańcy zdążyli uciec.

URAZIT (SE) - 1. urazić 2. obrazić (się) 3. urwać; odtraćić 4. przebyć; przemierzyćNechtěl **urazit** jeho vlastenecké city.Nikdy nebylo naším záměrem někoho **urazit**.Snažil se mě **urazit**, ale moc mu to nešlo.Stroj mu **urazil** ruku.Auto **urazilo** kus patníku.Džbán s **urazeným** uchem.Loď **urazila** za hodinu asi 12 km.**Urazili** jsme větší část cesty pěšky.**Urazili** jsme pěkný kus práce.Kanadský kouč Záhřebu **urazil** Čechy.Psi dokáží žárlit a **urazit** se.

Nie chciał urazić jego uczuć patriotycznych.

Nigdy nie mieliśmy zamiaru nikogo obrazić/urazić.

Próbował mnie obrazić, lecz szło mu to niespecjalnie.

Maszyna urwała mu rękę.

Auto oderwało kawałek słupka /przy drodze/.

Dzban z urwanym uchem.

Statek w ciągu godziny przeplłynął około 12 km.

Większą część drogi przebyliśmy pieszo.

Odwaliliśmy kawał dobrej roboty.

Kanadyjski trener Zagrzebia obraził Czechów.

Psy potrafią się obrazić i być zazdrosne.

URČIT - 1. określić 2. wyznaczyć 3. przeznaczyć 4. mianować**Určit** cenu výrobku.**Určit** hranici.Pořadí se **určí** losem.Knížka je **určena** dětem/pro děti.Dům byl **určen** ke zbourání.**Určit** nového ředitele.**Určit** reprezentanty pro mistrovství světa.Rakovinu prostaty lze **určit** z rozboru krve.**Určit** termín.

Ustalić cenę produktu.

Wyznaczyć granicę.

Kolejność zostanie ustalona poprzez losowanie.

Książka jest przeznaczona dla dzieci.

Dom został przeznaczony do rozbiórki.

Mianować nowego dyrektora.

Powołać reprezentantów na mistrzostwa świata.

Rak prostaty można rozpoznać z analizy krwi.

Wyznaczyć termin.

USKUTEČNIT (SE) - zrealizować (się); urzeczywistnić (się); wykonać**Uskutečnit** své plány.**Uskutečnit** plán.Jeho obavy se **uskutečnily**.Před 35 lety se **uskutečnil** festival Woodstock.Indie **uskutečnila** další test rakety.

Zrealizować (swoje) plany.

Wykonać plan.

Jego obawy ziściły się.

35 lat temu odbył się festiwal Woodstock.

Indie przeprowadziły kolejny test rakiety.

USNOUT - usnąć; zasnąćLehl jsem si na postel a okamžitě **usnul**.**Usnout** na vavřínech.**Usnout** u televize.**Usnul** za volantem.

Położyłem się na łóżku i natychmiast zasnąłem.

Spocząć na laurach.

Zasnąć przy telewizorze.

Usnął za kierownicą.

USPOKOJIT - 1. zadowolić 2. zaspokoićVysvětlení rodiče **uspokojilo**.**Uspokojit** zvýšenou poptávkou.**Uspokojit** zvědavost.**Uspokojil** se daným slibem.

Wyjaśnienie zadowoliło rodziców.

Zaspokoić zwiększony popyt.

Zaspokoić ciekawość.

Zadowolił się daną obietnicą.

USPOŘÁDAT - 1. zorganizować 2. uporządkowaćSnažím se **uspořádat** si myšlenky.**Uspořádat** si život.**Uspořádat** knihy na regálech.**Uspořádat** události chronologicky.**Uspořádat** výstavu.**Uspořádat** si piknik.

Staram się pozbierać myśli.

Ułożyć sobie życie.

Uporządkować książki na półkach.

Uporządkować wydarzenia chronologicznie.

Zorganizować wystawę.

Urządzić sobie piknik.

USTOUPIT - 1. ustąpić 2. cofnąć się

Chyťřejší **ustoupí**.
 Nemíníl jsem **ustoupit**.
 Neznámý **ustoupil** ke zdi.
Ustoupil o krok.
Ustoupit do strany.
Ustoupit od okna ke dveřím.
 Itálie **ustoupila** do pozadí.
Ustoupit do pozadí.
Ustoupit od svých záměrů.
Ustoupit od žaloby.

UŠETŘIT - oszczędzić; zaoszczędzić

Ušetřím tě podrobností.
Ušetřit si na družstevní byt.
Ušetřit na jídle.
 Neprátele **neušetřili** ani žen, ani dětí.
 Vláda musí **ušetřit** dalších 26 miliard.
 Kdo si počkal, **ušetřil**.

UTAHOVAT - 1. dokręcać; dociskać, ściskać 2. drwić

Utahoval si řemínky bot.
Utahovat si opasky.
Utahovat uzel.
 Smyčka se **utahuje**.
Neutahuj si z něho.
 Nikdo si ze mě nebude **utahovat**.

UTĚCI - uciec

Děti ze strachu **utekly** do přilehlé kavárny.
Utéci bez placení.
Utéci nebylo kam.
Utekl dírou v plotě.
Utekla kvůli dluhům.
Utekli před nimi do domu.
 Vězeň **utekl** od soudu.
 Zbytek vojáků **utekl**.
Utekli s penězi.
 Co se vleče, **neuteče**.
 Žena **utekla** od muže za milencem.
 Cesta rychle **utekla**.
 Myslela jsem, že to nezvládnou, že **uteču**.

Odmiana: patrz **TĚCI**

UTOPIT (SE) - utopić (się); utonąć

Pes se **utopil** pod ledem.
 Chtěl se ze zoufalství **utopit**.
 Poslední groš **utopil** v kořalce.
 Slova se **utopila** v slzách.
 Potápěč se **utopil** v lomu.

UTRÁCET - 1. wydawać 2. usypiać /psa/

Nejvíc **utrácím** za cestování.
 Turistů sice přibývá, ale **utrácejí** méně.
Utrácela peníze za neúčinné léky.
Utrácet nebo šetřit?

UTRATIT - 1. wydać 2. uśpić /psa/

Utratil skoro všechny vydělané peníze.
Utratil za obrazy celé jmění.
 Dát **utrátit** nemocné zvíře.
 Češi **utrátí** nejvíc za bydlení.

Mądrzejszy ustąpi.
 Nie zamierzałem ustąpić.
 Nieznajomy cofnął się pod ścianę.
 Cofnął się o krok.
 Zejść na bok.
 Odejść od okna do drzwi.
 Włochy zeszyły na dalszy plan.
 Usunąć się w cień.
 Odstąpić od swych zamiarów.
 Wycofać oskarżenie.

Oszczędzę ci szczegółów.
 Zaoszczędził na mieszkanie spółdzielcze.
 Zaoszczędzić na jedzeniu.
 Wrogowie nie oszczędzili nawet kobiet i dzieci.
 Rząd musi zaoszczędzić kolejnych 26 miliardów.
 Kto poczekał, zaoszczędził.

Zaciągał rzemyki przy butach.
 Zaciskać pasa.
 Dociskać węzeł.
 Pętla się zaciska.
 Nie naśmiewaj się z niego.
 Nikt się nie będzie ze mnie naśmiewał.

Dzieci ze strachu uciekły do pobliskiej kawiarni.
 Uciec bez płacenia.
 Nie było dokąd uciec.
 Uciekł przez dziurę w płocie.
 Uciekła z powodu długów.
 Uciekli przed nimi do domu.
 Więzień uciekł z sądu.
 Reszta żołnierzy uciekła.
 Uciekli z pieniędzmi.
 Co się odwlecze, to nie uciecze.
 Żona uciekła od męża do kochanka.
 Podróż szybko minęła.
 Myślałam, że nie dam rady i ucieknę.

Pies utopił się pod lodem.
 Chciał się utopić z rozpaczcy.
 Ostatni grosz utopił w gorzałce.
 Słowa utopila w łzach.
 Nurek utopił się w kamieniołomie.

Najwięcej wydaję na podróże.
 Turystów wprawdzie przybywa, ale mniej wydają.
 Wydawała pieniądze na nieskuteczne leki.
 Wydawać czy oszczędzać?

Wydał prawie wszystkie zarobione pieniądze.
 Cały majątek wydał na obrazy.
 Uśpić chore zwierzę.
 Czesi najwięcej wydają na mieszkanie.

UVÁDĚT - 1. wprowadzać 2. przytaczać 3. wprawiać w ruch 4. przedstawiać

Šestý bod odůvodnění směrnice **uvádí**:

Uvádět na trh.

Uvádět do společnosti.

Uvádět motor do chodu.

Z díla **uvádíme** několik úryvků.

Uvádět do nové problematiky.

Uvádět na společného jmenovatele.

Bulvár **uváděl**, že spisovatel má milenku.

Uvádět nepravdivé údaje.

(*praw.*) Motyw 6 dyrektywy stanowi:

Wprowadzać na rynek.

Wprowadzać do towarzystwa.

Uruchamiać silnik.

Prezentujemy kilka fragmentów dzieła.

Wprowadzać w nową problematykę.

Sprowadzać do wspólnego mianownika.

Prasa bulwarowa informowała, że pisarz ma kochankę.

Podawał nieprawdziwe dane.

UVÁZAT - uwiązać

Uvázat na řetěz.

Uvázat lano ke stromu.

Neumí si **uvázat** kravatu.

Uvázat loď ke břehu.

Uwiązać na łańcuchu.

Przywiązać linę do drzewa.

Nie umie zawiązać sobie krawata.

Przycumować statek do brzegu

UVĚDOMIT SI - uświadomić sobie; zdać sobie sprawę

Až teď jsem si **uvědomil** svůj omyl.

Uvědomil si, co udělal.

Dopiero teraz zdałem sobie sprawę ze swojej pomyłki.

Zdał sobie sprawę z tego, co zrobił.

UVĚDOMOVAT SI - uświadamiać sobie; zdawać sobie sprawę.

Asi si to **neuvědomovala**.

Možná si ani **neuvědomoval**, že to dělá.

Začala jsem si **uvědomovat**, že se něco děje.

Neuvědomoval jsem si, kde jsem.

Aniž jsem si to **uvědomoval**.

Vláda si **uvědomuje** možná rizika.

Chyba nie zdawała sobie z tego sprawy.

Być może nawet sobie nie zdawał sprawy, co robi.

Zaczęłam sobie uświadamiać, że coś się dzieje.

Nie zdawałam sobie sprawy, gdzie jestem.

Nie zdając sobie z tego sprawy.

Rząd zdaje sobie sprawę z możliwych ryzyk.

UVĚŘIT - uwierzyć

Uvěřit slibům.

Uvěř a nehrěš více.

To nám nikdo **neuvěří**.

Nemohl **uvěřit** svým očím.

Soud **uvěřil** svědkům.

Nemůžu tomu **uvěřit**.

Stále nemohu **uvěřit**, že...

Uwierzyć w obietnice.

Uwierz i nie grzesz więcej.

Nikt nam w to nie uwierzy.

Nie mógł uwierzyć własnym oczom.

Sąd uwierzył świadkom.

Nie mogę w to uwierzyć.

Wciąż nie mogę uwierzyć, że...

UVĚST 1. wprowadzić 2. wprawić w ruch 3. przytoczyć 4. przywieść

Byli jsme **uvedeni** a usazeni ke stolu.

Strážný mě **uvedl** dovnitř.

Tyto myšlenky ho **uvedly** do výborné nálady.

Uvedl jsem ji do transu.

Uvést do pohybu.

Uvést falešné jméno.

Uvést konkrétní příklad.

Uvést několik příkladů.

Uvést obě řešení.

Uvést hosty do pokoje.

Uvést šestinedělku.

Uvést knihu na trh.

Národní divadlo **uvedlo** Sofoklovu Antigonu.

Uvést v omyl.

Uvést vodu do varu.

Uvést stroj do chodu.

Uvést na stopu zločinu.

Na tu myšlenku mě **uvedl** můj učitel.

Zostaliśmy wreszcie wprowadzeni i usadzeni przy stole.

Wartownik wprowadził mnie do środka.

Te myśli wprawiły go w doskonały humor.

Wprowadziłem ją w trans.

Wprawić w ruch.

Podać fałszywe imię/nazwisko.

Podać konkretny przykład.

Podać kilka przykładów.

Podać oba rozwiązania.

Zaprowadzić gości do pokoju.

Pobłogosławić położnicę.

Wprowadzić książkę na rynek.

Teatr Narodowy wystawił "Antygonę" Sofoklesa.

Wprowadzić w błąd.

Doprowadzić wodę do stanu wrzenia.

Uruchomić maszynę.

Naprowadzić na ślad przestępstwa/zbrodni.

Na tę myśl naprowadził mnie mój nauczyciel.

Odmiana: patrz **VĚST**

UVIDĚT - zobaczyć

Uvidět červenou kartu.

Uviděl ji v dálce.

Počkej, až to uvidí maminka.

Uvidíš, že se ti to zalíbí.

Opovaž se to udělat, tak uvidíš!

Poprvé se uviděl v zrcadle.

Na tři měsíce, pak se uvidí.

Fanoušci uvidí v TV zápas Čechů.

UZAVŘÍT - 1. zamknąć 2. zawrzeć

Byt je uzavřen a zapečetěn.

Policie musela dálnici uzavřít.

Uzavřít manželství.

Uzavřít smlouvu.

Uzavřít dveře na klíč.

Uzavřít závorku.

Uzavřela se ve svém pokoji.

Uzavřít kariéru.

Uzavřít pojištění.

Jemen uzavřel příměří s povstalci.

UZNAT - 1. uznać 2. przyznać

Island uznal Palestinu.

Konečně uznal, že se s tím musí něco podniknout.

Dělej, jak sám uznáš.

Uznat svou chybu.

Rozhodčí gól pro ofsajd neuznal.

Odmítá uznat porážku ve volbách.

Tohle se musí uznat.

Chyboval jsem, uznal rozhodčí.

UŽIT SI - zabawić się

Co kdybysme si trochu užili?

Užij si to.

VADIT - przeszkadzać

Byl ženatý, ale to mi nevadilo.

Nejvíce nám vadí hlasitá hudba.

Zjevně mu to nevadilo.

Nevhodný oděv jí vadí při práci.

To nevadí.

Hluk mu vadil.

VAROVAT - ostrzegać; ostrzec

Chtěl jsem ho varovat ještě jednou.

Varoval ho, aby tam nechodil.

Varoval se, aby nepřišel pozdě.

Horská služba varuje před výlety do Beskyd.

Indonésie varuje před tsunami.

Varoval jsem ho.

VAŘIT - gotować

Vařila oběd pro celou rodinu.

Vařit pivo.

Sám si vaří.

Umí dobře vařit.

Jak vařit levně?

Žena má vařit, muž má živit rodinu.

VÁŽIT - ważyć

Brit vážil téměř půl tuny.

Váhy špatně váží.

Váží každé slovo.

Dítě váží 15 kg.

Vážít si dobré práce.

Zobaczyć czerwoną kartkę.

Zobaczył ją w oddali.

Poczekaj, aż to zobaczy mamusia.

Zobaczysz, że ci się to spodoba.

Spróbuj to zrobić, a zobaczysz!

Po raz pierwszy zobaczył się w lustrze.

Na trzy miesiące, potem zobaczmy.

Kibice zobaczą w TV mecz Czechów.

Mieszkanie jest zamknięte i zaplombowane.

Policja musiała zamknąć autostradę.

Zawrzeć związek małżeński.

Zawrzeć umowę.

Zamknąć drzwi na klucz.

Zamknąć nawias.

Zamknąć się w swoim pokoju.

Zakończyć karierę.

Zawrzeć ubezpieczenie.

Jemen zawarł przymierze z powstańcami.

Islandia uznała Palestynę.

W końcu uznał, że musi coś z tym zrobić.

Rób, jak sam uznasz.

Przyznać się do błędu.

Sędzia nie uznał gola z powodu spalonego.

Nie chce się przyznać do porażki w wyborach.

To trzeba przyznać.

Popelnilem błąd, przyznał sędzia.

Może byśmy się trochę zabawili?

Baw się dobrze./Dobrej zabawy.

Był ženatý, ale nie przeszkadzało mi to.

Najbardziej nam przeszkadza głośna muzyka.

Najwyraźniej mu to nie przeszkadzało.

Nieodpowiednia odzież przeszkadza jej przy pracy.

Nie szkodzi.

Przeszkadzał mu hałas.

Chciałem go ostrzec jeszcze raz.

Ostrzegał go, żeby tam nie chodził.

Pilnował się, żeby nie przyjść za późno.

GOPR ostrzega przed wycieczkami w Beskidy.

Indonezja ostrzega przed tsunami.

Ostrzegałem go.

Gotowała obiad dla całej rodziny.

Warzyć piwo.

Sam sobie gotuje.

Umie dobrze gotować.

Jak tanio gotować?

Kobieta ma gotować, mężczyzna ma utrzymywać rodzinę.

Brytyjczyk ważył ponad pół tony.

Waga źle waży.

Zastanawia się nad każdym słowem.

Dziecko waży 15 kg.

Cenić sobie dobrą pracę.

VĚDĚT - wiedzieć

Každý **věděl**, co má dělat.
 Je dobré **vědět**, na čem člověk je.
Nevíme dne ani hodiny.
 Nikdo **neví**, kdo jsem.
 O odposleších se **vědělo**.
 On to věděl, já to **věděl**.
 Pavel **neví**, že **vím**.
 Pořád toho **vím** příliš málo.
 To **ví** jen on sám.
Věděla jsem, že je zle.
Vím, že to nepůjde.
 Vůbec **nevědí**, o co jde.

Každy wiedział, co ma robić.
 Dobrze wiedzieć, na czym się stoi.
 Nie znamy dnia ani godziny.
 Nikt nie wie, kim jestem.
 Wiedziano o podsłuchach.
 Wiedział to on, wiedziałem i ja.
 Paweł nie wie, że wiem.
 Wciąż wiem za mało.
 To wie tylko on.
 Wiedziała, że jest źle.
 Wiem, że to niemożliwe.
 W ogóle nie wiedzą, o co chodzi.

VĚDĚT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	vím	víme
2. osoba	víš	víte
3. osoba	ví	vědí
tryb rozkazující	věz	vězte
strona czynna	věděl	

VEJÍT - wejść

Dovnitř **vešli** čtyři muži.
 Jeden **vešel** do banky a druhý hlídal na ulici.
 Pět minut, které **vejdou** do historie.
 Zaklepal a **vešel**.
Vešel do něho hněv.
 Vůbec nevnímali, že jsme **vešli** do místnosti.

Do środka weszło czterech mężczyzn.
 Jeden wszedł do banku, drugi pilnował na ulicy.
 Pięć minut, które przejdą do historii.
 Zapukawszy wszedł.
 Wstąpił w niego gniew.
 W ogóle nie zauważyli, że weszliśmy do pomieszczenia.

Odmiana: patrz **JÍT**

VEJÍT SE - zmieścić się

Kniha se **vešla** do kapsy.
 Nábytek (se) **nevešel** do pokoje.
 Všechno se mi **vešlo** do dvou tašek.
 Do sestavy se **vejdou** jen dva z nich.

Książka zmieściła się w kieszeni.
 Meble nie zmieściły się w pokoju.
 Wszystko zmieściło mi się w dwóch torbach.
 W składzie zmieści się tylko dwóch z nich.

VĚNOVAT - 1. poświęcić; ofiarować 2. ufundować; podarować

Ceny **věnovala** společnost...
 Výzkumu **věnoval** celý život.
 Celé své jmění **věnuje** dětem.
Věnovat knihu matce.
Věnovat něčemu pozornost.
Věnovala 150 tisíc korun na charitu.
 Tentokrát výhru **věnovala** své rodině.

Nagrody ufundowała firma...
 Całe życie poświęcił na badania.
 Cały swój majątek przekazuje dzieciom.
 Zadeedykować książkę matce.
 Poświęcić czemuś uwagę.
 Podarowała 150 tysięcy korun na cele charytatywne.
 Tym razem wygraną zadeedykowała swojej rodzinie.

VĚNOVAT SE - 1. poświęcić się; ofiarować się 3. zająć się

Věnoval se pacientovi vedle mě.
 Učitel se plně **věnoval** žákům.
Věnovala se hlavně kulturnímu dění.
 Vždycky jsem tancovala a **věnovala** se sportu.

Zajął się pacjentem obok mnie.
 Nauczyciel całkowicie poświęcał się uczniom.
 Zajmowała się głównie wydarzeniami kulturalnymi.
 Zawsze tańczyłam i uprawiałam sport.

VĚŘIT - wierzyć

Věřili jsme, že se nám podaří vyrovnat.
 Docela jsem mu **věřil**.
Nevěřili svým očím.
Nevěřim ti ani slovo.
Nevěřte mu.
 Nikdo mu **nevěřil**.
 Nikomu na světě nemůže člověk **věřit**.
 Opozice **věří**, že dobytí města je otázkou hodin.

Wierzyliśmy, że uda nam się wyrównać.
 Brzmiało to całkiem wiarygodnie.
 Nie wierzyli własnym oczom.
 Nie wierzę w ani jedno twoje słowo.
 Nie wiercie mu.
 Nikt mu nie wierzył.
 Nikomu na świecie nie można wierzyć.
 Opozycja wierzy, że zdobycie miasta jest kwestią godzin.

Rodičům jsem už nemohla **věřit**.
 Sebevražda, které dodnes nikdo **nevěří**.
Věř mi, zažil jsem to.
Věřím na věštbu.
 Museli si hodně **věřit**.

VĚST - prowadzić

Cesta **vede** přes dlouhý les.
 Informace, která **vedla** k jeho zatčení.
 Okna **vedou** do ulice.
 Tudy cesta **nevede**.
Vedeme tři jedna.
Vedete o dva góly.
Vedla dvojí život.
Vedli jsme dva nula.
Vést o tři góly.
Vést skupinu.

Nie mogłam już wierzyć rodzicom.
 Samobójstwo, w które do dzisiaj nikt nie wierzy.
 Wierz mi, przeżyłem to.
 Wierzę w przepowiednie.
 Musieli być bardzo pewni siebie.

Droga prowadzi przez długi las.
 Informacja, która doprowadziła do jego aresztowania.
 Okna wychodzą na ulicę.
 (*fraz.*) Nie tędy droga.
 Prowadzimy trzy do jednego.
 Prowadzicie dwiema bramkami.
 Prowadziła podwójne życie.
 Prowadziliśmy dwa zero/dwa do zera.
 Prowadzić trzema bramkami.
 Prowadzić w grupie.

VĚST	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	vedu	vedeme
2. osoba	vedeš	vedete
3. osoba	vede	vedou
tryb rozkazující	ved'	ved'te
strona czynna	vedl	

VIDĚT - widzieć

Bylo **vidět** jen zelená pole.
 Co oči **nevidí**, srdce nebolí.
 Jinou možnost **nevidím**.
 Nebylo jí **vidět** do obličeje.
Nevidím rozdíl.
 Nikdy jsem takovou mlhu **neviděl**.
 On to buď **neviděl**, nebo nechtěl **vidět**.
 Postavil jsem se, abych dobře **viděl**.
 Pro slzy **nevidět**.
 Ve zdech jsou **vidět** velké praskliny.
Vidět kus světa.
Vidět někomu do kapsy.
Vidím do budoucnosti.
Vidím ti do karet.

Było widać tylko zielone pola.
 Czego oczy nie widzą, tego sercu nie żal.
 Nie widzę innej możliwości.
 Nie było widać jej twarzy.
 Nie widzę różnicy.
 Nigdy nie widziałem takiej mgły.
 Albo tego nie widział, albo nie chciał widzieć.
 Stałem, żeby dobrze widzieć.
 Nie widzieć przez łzy.
 Na ścianach widać wielkie pęknięcia.
 Zobaczyć kawał świata.
 (*fraz.*) Zaglądać komuś do kieszeni.
 Widzę przyszłość.
 Przejrzałem cię.

VISET - wisieć

Na dveřích **viselo** obrovské klepadlo.
 Lustr **visí** ze stropu.
 Na zdi **visí** obrazy.
 Něco **visí** ve vzduchu.
 Jeho život **visel** na vlásku.
 Z kapsy mu **visí** šátek.
 Šaty na ní **visí** jako pytel.
Visíš mi stovku.

Na drzwiach wisała ogromna kołatka.
 Żyrandol zwisa z sufitu.
 Na ścianie wiszą obrazy.
 Coś wisi w powietrzu.
 Jego życie wisało na włosku.
 Z kieszeni zwisa mu chusteczka.
 Ubrania wiszą na nim jak worek.
 Wisisz mi stówę /sto koron/.

VÍTAT - 1. witać 2. miło widzieć

Vítejte doma!
Vítat hosta chlebem a solí.
Vítat nový rok připitkem.
 Praxe **vítána**.
 Budou **vítat** příchod jara.
Vítali ho jako prezidenta.

Witajcie w domu!
 Witać gościa chlebem i solą.
 Witać nowy rok toastem.
 Doświadczanie w zawodzie mile widziane.
 Powitają nadejście wiosny.
 Witali go jak prezidenta.

VÍTĚZIT - zwyciężać

Pravda **vítězí**.

Prohráváme a **vítězíme** jako jeden tým.

Důležité je, že **vítězíme**.

Rád **vítězím**, chci se poprat o titul.

Prawda zwycięży.

Przegrywamy i zwyciężamy jako jedna drużyna.

Ważne, że zwyciężamy.

Lubię zwyciężać; chcę powalczyć o tytuł.

VJET - wjechać

Vjel do křižovatky na červenou.

Vjet do úzké uličky.

Loď **vjela** do přístavu.

Vjeli si do vlasů.

Vjel do ní čert.

Co to do tebe **vjelo**?

Vjel rovnou pod vlak.

Wjechał na skrzyżowanie na czerwonym świetle.

Wjechał w wąską uliczkę.

Statek wpłynął do portu.

Skoczyli sobie do gardeł.

Wstąpił w nią diabeł.

Co w ciebie wstąpiło?

Wjechał prosto pod pociąg.

Odmiana: patrz **JET**

VLNIT (SE) - falować (się)

Dav se **vlnil**.

Vlnící se obilí.

Pole se **vlnila** jako rybník.

Prapory **vlnící** se ve větru.

Tłum falował.

Falujące zboże.

Pola falowały jak staw.

Chorągwie falujące na wietrze.

VLOUPAT SE - włamać się

Zloději se **vloupali** do bytu.

Do Madonnina bytu se **vloupal** Polák.

Zloděj se zkoušel **vloupat** do baru komínem.

Złodzieje włamali się do mieszkania.

Do mieszkania Madonny włamał się Polak.

Złodziej próbował się włamać do baru przez komin.

VNÍMAT - dostrzegać; czuć; odczuwać

Snažil jsem se **nevnímat** lidské obličej.

Vnímal jsem teplo jejího těla.

Peníze **vnímal** jako něco, pro co se stačí sehnout.

Realitu **vnímal** jako film, v němž je hercem.

Staralem się nie dostrzegać ludzkich twarzy.

Czułem ciepło jej ciała.

Pieniądze uważał za coś, po co wystarczy się schylić.

Rzeczywistość odbierał jako film, w którym jest aktorem.

VOLAT - 1. wołać 2. dzwonić

Hlas **volajícího** na poušti.

Děti **volaly** na matku.

Křepelka **volá** pod mezí.

Povinnosti nás **volají**.

Volat policii k havárii.

Exmanžel mi pravidelně **volá**.

Iveta mi **volala** kolem druhé hodiny odpoledne.

Nikdo mi **nevolal**.

Głos wołającego na puszcy.

Dzieci wołały matkę.

Przepiórka woła pod miedzą.

Obowiązki nas wzywają.

Wzywać policję do wypadku.

Były mąż regularnie do mnie dzwoni.

Iveta dzwoniła do mnie około czternastej.

Nikt do mnie nie dzwonił.

VOLIT - wybierać; głosować /*głównie o wyborach*/

Švédové **volí** parlament.

Volit menší zlo.

Čtyřicet tisíc studentů může **volit** nanečisto.

Na podzim půjdeme opět **volit**.

Budete nás **volit**?

Szwedzi wybierają parlament.

Wybierać mniejsze zło.

Czterdzieści tysięcy studentów może wybierać na brudno.

Jesienią znów pójdziemy na wybory.

Będziecie na nas głosować?

VONĚT - pachnieć

Víno **vonělo**, bylo silné a dobré.

Voněla, jako by měla ve vlasech jasmínový věnec.

Byť **voněl** čistotou.

V lese to **vonělo** po houbách.

Zahrada, kde **voní** růže.

Wino pachniało, było mocne i smaczne.

Pachniała tak, jakby we włosach miała wianek z jaśminu.

Mieszkanie pachniało czystością.

W lesie pachniało grzybami.

Ogród, gdzie pachną róże.

VRACET - zwracać; oddawać

Vracet vypůjčené peníze.

Oddawać pożyczone pieniądze.

VRACET SE - wracać (się); powracać

Děti se **vracely** z výletu.
 Do Tuniska se pomalu **vrací** turisté.
 Léto se **vrací**.
 Minulost se **vrací**.
 Nejraději bych se **nevracel**.
 Vzpomínky se **vracely**.
 Proč se tak dlouho **nevrací**?
 Pomalu se mu **vracelo** vědomí.

VRÁTIT - zvrócić; oddać

Herec **vrátil** peníze nespokojeným divákům.
Vrátit knihu do poličky.
Vrátit zbytek.
 Herec **vrátil** úlohu.
 Úspěch nám **vrátí** sebedůvěru.
 Chtěla **vrátit** nalezenou peněženku.
Vrátit vstupné!

VRÁTIT SE - wrócić (się); zvrócić się

Odstartovalo devět letadel, ale **vrátilo** se jich pouze osm.
 Investice se rychle **vrátí**.
 Ještě se **nevrátil** z práce.
Vrátí se s nepořízenou.
 Juventus se **vrátil** do čela italské ligy.
 Scholes se **vrátil** do sestavy.

VRAZIT - wbić

Vrazili mi tříska pod nehet.
Vrazil někomu nůž do zad.
Vrazil do ordinace bez zaklepání.
 Opilý řidič **vrazil** do kočárku s dítětem.
Vrazil peníze do opravy domu.
 Exekutoři mohou **vrazit** do bytu.
 Autobus **vrazil** do stromu.
Vrazil facku.

VRAŽDIT - zabijać; mordować

Vraždit pro peníze.
 Za pokus **vraždit** macetou dostal 10 let.
Vraždit prý nechtěl.
 Ve 14 **vraždil** a znásilňoval.
Vraždil pro zábavu.

VRHAT (SE) - rzucać (się); ciskać

Vrhat koulí.
Vrhat podezření.
Vrhat kletbu.
 Topoly **vrhaly** dlouhé stíny.
Vrhat do vězení.

VSADIT - 1. wstawić; wprawić 2. postawić

Šťastlivec **vsadil** na čísla...
Vsadit na dobrou kartu.
Vsadit vše na jednu kartu.
Vsadit obraz do rámu.
Vsadit rukávy.
 Drahokam **vsazený** do prstenu.
Vsadit zloděje do vězení.
 Spisovatel **vsadil** příběh do válčící Afriky.
 Politik **vsadil** na populismus.

VSADIT SE - założyć się

Vsadme se!
Vsadil se s ním, že naše mužstvo vyhraje.

Děti wracaly z wycieczki.
 Do Tunezji powoli wracają turyści.
 Lato wraca.
 Przeszłość powraca.
 Najchętniej bym nie wracał.
 Wspomnienia powracały.
 Dlaczego tak długo nie wraca?
 Powoli odzyskiwał świadomość.

Aktor zwrócił pieniądze niezadowolonym widzom.
 Odłożył książkę na półkę.
 Wydać resztę.
 Aktor odrzucił rolę.
 Sukces przywróci nam pewność siebie.
 Chciała oddać znaleziony portfel.
 Oddajcie pieniądze! /wydane na bilety/

Wystartowało dziewięć samolotów, ale wróciło tylko osiem.
 Inwestycja szybko się zwróci.
 Jeszcze nie wrócił z pracy.
 Wrócił z kwitkiem.
 Juventus powrócił na czoło ligi włoskiej.
 Scholes powrócił do składu.

Wbili mi drzazgę pod paznokieć.
 Wbić komuś nóż w plecy.
 Wpadł do gabinetu bez pukania.
 Pijany kierowca wjechał w wózek z dzieckiem.
 Władować pieniądze w remont domu.
 Komornicy mogą wtargnąć do mieszkania.
 Autobus uderzył w drzewo.
 Spoliczkować.

Zabijać dla pieniędzy.
 Za usiłowanie zabójstwa maczetą dostał 10 lat.
 Podobno nie chciał zabijać.
 W wieku 14 lat mordował i gwałcił.
 Zabijał dla zabawy.

Pchać kulę.
 Rzucac̄ podezrzenie.
 Rzucac̄ klątwę.
 Topole rzucały długie cienie.
 Wsadzac̄ do więzienia.

Szczęściarz postawił na liczby...
 Postawić na dobrą kartę.
 Postawić wszystko na jedną kartę.
 Oprawić obraz w ramę.
 Wszyć rękawy.
 Kamień szlachetny osadzony w pierścionku.
 Wsadzić złodzieja do więzienia.
 Pisarz osadził historię w pogrążonej wojną Afryce.
 Polityk postawił na populizm.

Założ się!/Założmy się!/Zakład?!
 Założył się z nim, że nasza drużyna wygra.

VSTÁT - wstać

Vstala a vyšla z pokoje.
 Pozdě **vstal**.
Vstal levou nohou napřed.
 Kristus **vstal** z mrtvých.
 Žena upadla a nemohla **vstát**.
Vstanu brzy a odvedu děti do školy.

VSTÁVAT - wstawać

Čas **vstávat**.
Vstávala jsem denně ve čtyři ráno.
 Ráno se jí nechce **vstávat**.
 Příroda **vstává** z mrtvých.
Vstával mlhavý den.
 Každý den **vstává** v šest hodin.
Vstávej, je deset pryč.

VSTOUPIT - 1. wejść 2. wstąpić

Film **vstoupil** do kin.
 Opilý muž **vstoupil** před autobus.
 Piloti **vstoupili** do stávkové pohotovosti.
 Postavil jsem se a **vstoupil** do lidské řeky.
 Rudá armáda **vstoupila** do Sofie.
 Slunce **vstoupilo** do znamení Vah.
Vstoupila do jeho pokoje.
Vstoupit do armády.
Vstoupit do kláštera.
Vstoupit do sezóny.
Vstoupit do strany.
Vstoupit do války.
Vstoupit na burzu.
Vstoupit v platnost.

VŠIMNOUT SI - zauważyć; dostrzec

Byl jsem rád, že si mé reakce **nevšimla**.
 Jednoho dne jsem si **všiml** bílé skvrny na jazyku.
 Měla jsem si toho **všimnout** dřív.
Nevšiml jsem si, že přichází.
 Nikdo si mě **nevšiml**.
Všimla si mého pohledu.
 Ze všech přítomných si mě **všimli** jen tři lidé.

VYBRAT - wybrać

Vyberte nejlepší seriál všech dob.
Vybral si za ženu nejhezčí ze sester.
 Podvodník **vybral** z cizích účtů 800 tisíc.
 Gang **vybral** kasino před očima stovek hostů.
 Porota nejdříve **vybere** patnáct nahrávek.
Vyber si 6 čísel.

VYDAT - 1. wydać 2. wyemitować

Nevydala ani nejslabší zvuk.
 Příští rok **vydáme** dluhopisy za 40 miliard.
 Rozhodčí **vydal** pokyn k boji.
Vydal hodně peněz za advokáty.
Vydat desku.
 Zpěvačka **vydala** nové album.
 Země **vydala** úrodu.
Vydal pracovníkům nářadí.
Vydat knihu.

VYDAT SE - wyruszyć

Dnes se **vydám** na cestu.
 Karavana se **vydala** na další cestu.
 Muž se **vydával** za policistu.

Wstala i wyszła z pokoju.
 Późno wstał.
 Wstał lewą nogą.
 Chrystus zmartwychwstał.
 Kobieta upadła i nie mogła wstać.
 Wcześniej wstanę i odprowadzę dzieci do szkoły.

Czas wstawać.
 Wstawałam codziennie o czwartej rano.
 Rano nie chce się jej wstawać.
 Przyroda ożywa.
 Wstawał mglisty dzień.
 Codziennie wstaje o szóstej.
 Wstawaj, już po dziesiątej.

Film wszedł do kin.
 Pijany mężczyzna wtargnął przed autobus.
 Piloti rozpoczęli pogotowie strajkowe.
 Wstałem i wszedłem do ludzkiej rzeki.
 Armia Czerwona weszła do Sofii.
 Słońce weszło w znak Wagi.
 Weszła do jego pokoju.
 Wstąpić do armii.
 Wstąpić do klasztoru.
 Rozpocząć sezon.
 Zapisać się do partii.
 Przystąpić do wojny.
 Wejść na giełdę.
 Wejść w życie.

Cieszyłem się, że nie zauważyła mojej reakcji.
 Pewnego dnia zauważyłem białą plamę na języku.
 Powinam była zauważyć to wcześniej.
 Nie zauważyłem, kiedy podeszła.
 Nikt mnie nie zauważył.
 Dostrzegła moje spojrzenie.
 Ze wszystkich obecnych zauważyła mnie tylko trójka.

Wybierzcie najlepszy serial wszech czasów.
 Na żonę wybrał najładniejszą z sióstr.
 Oszust pobrał z cudzych kont 800 tysięcy.
 Gang obrabował kasyno na oczach setek gości.
 Jury najpierw wybierze piętnaście nagrań.
 Wybierz 6 liczb.

Nie wydała z siebie najmniejszego dźwięku.
 W przyszłym roku wyemitujemy obligacje za 40 miliardów.
 Sędzia wydał komendę do walki.
 Wydał dużo/mnóstwo pieniędzy na adwokatów.
 Wydać płytę.
 Śpiewaczka wydała nowy album.
 Ziemia wydała plony.
 Wydał pracownikom narzędzia.
 Wydać książkę.

Dzisiaj ruszam w drogę.
 Karawana ruszyła w dalszą drogę.
 Mężczyzna podał się za policjanta.

VYDĚLAT - zarobit

Loni jsem **vydělal** něco přes tři miliony.
 Můžeš **vydělat** miliony.
 Někdo **vydělá** stamiliony.
Nevydělal jsem ani halíř.
 On na tom **vydělá**, my na tom **vyděláme**, nikdo není tratný.
 Podnik na sebe **vydělal**.
 Prohrál jsem všechno, co jsem **vydělal**.
 Svě peníze jste si **vydělal**.
 Tolik **nevydělám** ani za rok.
 Kdo si chtěl **vydělat** - vydělal si.
Vydělal si prodejem knih 84 milionů dolarů.

VYDĚLÁVAT - zarabiać

Muži by měli **vydělávat**.
 Peníze **vydělavají** peníze.
 Píše detektivky a **vydělavá** miliardy.
Vydělavat kůži.
 Ženy **vydělavají** méně.

VYDÍRAT - szantażować

Ti, co nejdou podplatit, jdou **vydírat**.
Vydírat se nenechám.
 Gang unášel a **vydíral** podnikatele.

VYDRŽET - wytrzymać

Myslel jsem si, že **vydrží** víc.
 Už jsem to doma nemohla **vydržet**.
 Starý motor **vydržel**, nový zklamal.
 Nešlo to s ním **vydržet**.
Vydrželi spolu 60 let.

VYHLÁSIT - ogłosić; oznajmić

Byl **vyhlášen** nejlepším hráčem zápasu.
 Norsko **vyhlásilo** den smutku.
 Soud **vyhlásil** bankrot výrobce automobilů.
 Vláda **vyhlásila** výjimečný stav.
Vyhlásit státní smutek.

VYHNOUT SE - 1. uniknąć 2. ominąć

Problémy **se nevyhnuly** ani Irsku.
Vyhňte se studenému.
 Zdaleka **se jí vyhnul**.
 Pronásledovaná dodávka **se vyhnula** policejnímu zátarasu.
 Přiznala vinu, aby **se vyhnula** trestu smrti.
 Kterým místům **se vyhnout**?

VYHODIT - wyrzucić

Nedivil bych se, kdyby mě **vyhodili**.
 Peníze **vyhozené** oknem.
Vyhodil ji z bytu.
Vyhodit do vzduchu.
 Vlna ho **vyhodila** na břeh.
Vyhodit ze sedla.
Vyhodit někoho z práce.

VYHOVĚT - 1. dogodzić (komu?); zadowolić (kogo?) 2. spełnić (co?); zadośćuczynić (czemu?)

Nelze každému **vyhovět**.
 Je těžké mu **vyhovět**.
Vyhovět prosbě.
Vyhovět podmínkám.
Vyhovět požadavkům.

W ubiegłym roku zarobiłem trochę ponad trzy miliony.
 Możesz zarobić miliony.
 Ktoś zarobi setki milionów.
 Nie zarobiłem ani grosza.
 On zarobi, my też i nikt nie będzie stratny.
 Przedsiębiorstwo zarabiało na siebie.
 Przegrałem wszystko, co zarobiłem.
 Zapracował pan na swoje pieniądze.
 Tyle nie zarobię nawet przez rok.
 Kto chciał zarobić - zarobił.
 Na sprzedaży książek zarobił 84 miliony dolarów.

Mężczyźni powinni zarabiać.
 Pieniądz robi pieniądz.
 Zarabia miliardy pisząc kryminały.
 Wyprawiać skórę.
 Kobiety mniej zarabiają.

Tych nieprzekupnych można szantażować.
 Nie dam się szantażować.
 Gang porwał i szantażował biznesmenów.

Myślałem, że wytrzyma więcej.
 Już nie mogłam wytrzymać w domu.
 Stary silnik wytrzymał, nowy zawiódł.
 Nie dało się z nim wytrzymać.
 Wytrzymali ze sobą 60 lat.

Został uznany za najlepszego zawodnika meczu.
 Norwegia ogłosiła dzień żałoby.
 Sąd ogłosił bankructwo producenta samochodów.
 Rząd ogłosił stan wyjątkowy.
 Ogłosić żałobę narodową.

Problemy nie ominęły nawet Irlandii.
 Unikajcie zimnego.
 Ominął ją z daleka.
 Ścigana furgonetka ominęła policyjną barykadę.
 Przyznała się do winy, aby nie dostać kary śmierci.
 Których miejsc unikać?

Nie dziwiłbym się, gdyby mnie wyrzucili.
 Pieniądze wyrzucone w błoto.
 Wyrzucił ją z mieszkania.
 Wysadzić w powietrze.
 Fala wyrzuciła go na brzeg.
 (fraz.) Wysadzić z siodła.
 Wyrzucić kogoś z pracy.

Nie da się dogodzić każdemu.
 Ciężko mu dogodzić.
 Spełnić prośbę.
 Spełnić warunki.
 Spełnić wymagania/żądania.

VYHOVOVAT - 1. dogadzać (komu?); zadowalać (kogo?) 2. odpowiadać; pasować

Vyhovovalo mu, že má manželku i milenku.

Vyhovovat podmínkám.

Žádosti se **nevyhovuje**.

Vyhovovat přání.

Tato společnost jí **nevyhovuje**.

Odpovíдало mu, že ma ženu i kochankę.

Spełniać warunki.

Wniosek został/zostaje odrzucony.

Spełniać życzenie.

Nie odpowiada jej to towarzystwo.

VYHRADIT - 1. zastrzec 2. wydzielić 3. przeznaczyć

Veškerá práva **vyhrazena**.

Vyhrazený vagón.

Vyhradit by se měla místa pro kuřáky.

Vyhradit si deset minut na rozzcvičku.

Film **vyhrazený** jen školní mládeži.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Wydzielony wagon.

Powinno się wydzielić miejsca dla palących.

Przeznaczyć dziesięć minut na rozgrzewkę.

Film przeznaczony tylko dla młodzieży szkolnej.

VYHRÁT - wygrać

Jsem rád, že jsme **vyhráli**.

Plzeň **vyhrála** naprosto zaslouženě.

Přijeli jsme do Prahy **vyhrát** o tři góly.

Sparta **vyhrála** sedm z osmi zápasů.

Všichni věří, že herečka nad nemocí **vyhraje**.

Vyhráli jsme dva jedna.

Vyhrát venku.

Cieszę się, że wygraliśmy.

Pilzno wygrało całkowicie zasłużenie.

Przyjechaliśmy do Prahy wygrać trzema bramkami.

Sparta wygrała siedem z ośmiu meczów.

Wszyscy wierzą, że aktorka wygra z chorobą.

Wygraliśmy dwa do jednego.

Wygrać na wyjeździe.

Odmiana: patrz **HRÁT**

VYHRÁVAT - 1. wygrywać 2. grać (z przejęciem)

Vyhrával souboje.

Silnější **vyhrává**.

Vyhrává ve všech zápasech.

Stále nade mnou **vyhrává**.

Automobil **vyhrává** los číslo...

Kapela **vyhrávala** už od rána.

Vyhrávali mu pod okny.

Vyhrávat k tanci.

Wygrywał pojedynki.

Silniejszy wygrywa.

Wygrywa wszystkie mecze.

Ciągle ze mną wygrywa.

Samochód wygrywa los nr...

Kapela grała już od rana.

Grali mu pod oknami.

Grać do tańca.

VYHROŽOVAT - grozić

Opilý muž **vyhrožoval** kolemjdoucím.

Vyhrožoval atentátem na prezidenta.

Vyhrožoval, že mě zabije.

Vyhrožoval policistům bohatým otcem.

Pijany mężczyzna groził przechodniom.

Groził zamachem na prezydenta.

Groził, że mnie zabije.

Groził policjantom bogatym ojcem.

VYHÝBAT SE - 1. unikać; omijać 2. uchylać się (od czego?)

Vyhýbat se odpovědnosti.

Vyhýbal se jejímu pohledu.

Zdaleka **se** mu **vyhýbá**.

Vyhýbat se společnosti.

Štěstí **se** mu **vyhýbá**.

Vyhýbal se tématům, která mu jsou nepříjemná.

Vyhýbat se něčemu širokým obloukem.

Vyhýbej se překážkám.

Uchylać się od odpowiedzialności.

Unikał jej spojrzenia.

Omija go z daleka.

Unikać towarzystwa.

Szczęście go omija.

Unikał tematów, które są dla niego nieprzyjemne.

Omijać coś szerokim łukiem.

Omijaj przeszkody.

VYCHÁZET - 1. wychodzić 2. wschodzić 3. dawać sobie radę 4. żyć w zgodzie

Nevycházejte na ulici.

Z podzemí zatím nikdo **nevycházel**.

Už **vychází** měsíc.

Země **vycházejícího** slunce.

Vychází brzy ráno.

Bublíny **vycházejí** ode dna.

Vycházet z módy.

Vycházet z předpokladu.

Na každého **vycházelo** několik korun.

Vycházet s malou penzí.

V roce 1993 začal **vycházet** deník Blesk.

Nie wychodźcie na ulicę.

Na razie nikt nie wychodził z podziemi.

Już wschodzi księżyc.

Kraj wschodzącego słońca.

Wychodzi wcześniej rano.

Bąbelki wydobywają się z dna.

Wychodzić z mody.

Wychodzić z założenia.

Na każdego wychodziło/wypadało kilka korun.

Dawać sobie radę z małą emeryturą.

W 1993 roku zaczął ukazywać się dziennik "Blesk".

VYCHOVAT - vychováč

Vychovali jsme spolu dvě děti.
Matka **vychovala** tři děti.
Byl **vychován** v křesťanské víře.
Byl ženatý a **vychoval** dva syny.
Rodiče ji nedokázali **vychovat**.

Wychowaliśmy razem dwoje dzieci.
Matka wychowała troje dzieci.
Zostać wychowanym w wierze chrześcijańskiej.
Był żonaty i wychował dwóch synów.
Rodzice nie potrafili jej wychować.

VYCHOVÁVAT - vychovyvač

Vychováváme dvě děti.
Babička bude dítě **vychovávat** sama.
Těžké **vychovávat** cizí děti.

Wychowujemy dwoje dzieci.
Babcia będzie wychowywała dziecko sama.
Trudno wychowywać cudze dzieci.

VYJÁDŘIT (SE) - 1. vyraziť (się); wypowiedzieť (się) 2. skomentovať

Vyjáďřit spokojenost.
Vyjáďřit své politování nad něčím.
Ostře se **vyjáďřit** o protivníkovi.
Ochránka se odmítá **vyjáďřit** k incidentu.
Vyjáďřit svůj názor.

Wyrazić zadowolenie.
Wyrazić swój żal z powodu czegoś.
Ostro wyrazić się o przeciwniku.
Ochrona odmawia skomentowania incydentu.
Wyrazić swoje zdanie.

VYJADŘOVAT (SE) - 1. vyrazať (się); wypowiadať (się) 2. komentovať

Tvoje slova **nevyjadřují** žádné city.
Veřejně se **vyjadřoval** k politické situaci.
Princ se nebude k obviněním **vyjadřovat**.
Firma se nebude k případu vůbec **vyjadřovat**.

Twoje slova nie wyrażają żadnych uczuć.
Publicznie komentował sytuację polityczną.
Książę nie będzie komentował oskarżeń/zarzutów.
Firma w ogóle nie będzie komentowała sprawy.

VYJET - vyjechať

Vyjedeš dnes k večeru.
Vlak **vyjel** z nádraží.
Vyjet z kolejí.
Závodní vůz **vyjel** z dráhy.
Silnice **vyjetá** nákladními auty.
Traktory **vyjely** do polí.
Závodníci **vyjeli** na trať.
Opona **vyjela** vzhůru.
Vyjet ze spaní.
Autobus **vyjel** ze silnice.
Rooney **vyjel** na sudího.
Šampion si **vyjel** pole position.

Ruszysz dziś pod wieczór.
Pociąg wyjechał/odjechał z dworca.
Wylecieć z torów./Wykoleić się.
Samochód wyścigowy wyleciał z toru.
Droga rozjeżdżona przez samochody ciężarowe.
Traktory wyjechały na pola.
Zawodnicy wyjechali na trasę.
Opona wyleciała do góry.
Zerwać się ze snu.
Autobus zjechał z drogi.
Rooney zbeształ sędziego.
Mistrz wywalczył pole position. */w wyścigach/*

Odmiana: patrz **JET**

VYJÍT - 1. wyjść 2. wzejść 3. dať sobie radę 4. žyť w zgodzie

Bát se večer **vyjít** na ulici.
Nevyšlo jim to.
Pravda **vyjde** najevo.
Vyjít z módy.
Vyjít ze cvíku.
Vyšlo první číslo.
Vyšla ven hned za ním.
Nevyjde na krok.
Lid **vyšel** do ulic.
Slunce **vyšlo** ve čtyři hodiny ráno.
Z rány **vyšel** hnis.
Nevyjde to z rodiny.
Dílo **vyšlo** z ruky umělce.

Bać się wyjść wieczorem na ulicę.
Nie wyszło im to.
Prawda wyjdzie na jaw.
Wyjść z mody.
Wyjść z wprawy.
Wyszedł/Ukazał się pierwszy numer.
Wyszła tuż za nim.
Nie ruszy się z domu.
Ludzie wyszli na ulice.
Słońce wzeszło o czwartej rano.
Z rany wyszła ropa.
To zostanie w rodzinie.
Dzieło wyszło spod ręki artysty.

Odmiana: patrz **JÍT**

VYLOUČIT - vykluczyť; usunať; vydaliť

Byl **vyloučen** z poslaneckého klubu.
Vyloučit žáka ze školy.
Vyloučit krystaly z roztoku.
Omyl je **vyloučen**.
Nepotřebné kyseliny se **vyloučí** z těla.
Nemohu to **vyloučit**.

Został wykluczony z klubu poselskiego.
Wydalić ucznia ze szkoły.
Wydzielić krystały z roztworu.
Pomyłka (jest/została) wykluczona.
Niepotrzebne kwasy zostaną wydalone z organizmu.
Nie mogą tego wykluczyć.

VYMYSLET/VYMYSLIT - 1. wymyślić 2. zmyslić

Sám jsem to **vymyslel**.

Vymyslet heslo.

Přiznej, že sis to **vymyslel**.

Vymyslet novou hru pro děti.

Britský návrhář **vymyslel** skládací koupelnu.

Řidič si přepadení **vymyslel**.

VYMÝŠLET - 1. wymyślać 2. zmyślać

Proč by si to **vymýšlela**?

Dle policie si **vymýšlí**.

Nemusíte **vymýšlet** nic složitěho.

VYNDAT - wyjąć

Třesoucima se rukama **vyndal** dvě obálky.

Vyndat z kapsy peněženku.

Vyndej to!

Jak **vyndat** klíště?

VYNECHAT - opuścić; pominąć

Nesmíš **vynechat** vůbec nic.

Nevynechali jsme jednu příležitost.

Vynechat několik hodin vyučování.

Vlak metra **vynechal** stanici.

Basketbalista **vynechá** dva zápasy.

Zraněná tenistka **vynechá** Wimbledon.

VYNOŘIT SE - wynurzyć się; wyłonić się; ukazać się

Vynořit se ze tmy.

Pevnina **se vynořila** z moře.

Vynořily se tu zcela nové otázky.

Nyní se **vynořila** pravda v plném světle.

VYNUTIT - wymusić; zmusić

Chytili ji, **vynutili** z ní přiznání a teď ji upálí.

Obecenstvo si **vynutilo** na zpěvačce předavek.

Vynutit ze sebe úsměv.

Okolnosti si **vynutily** změnu plánu.

VYPADAT - wyglądać

Dveře **vypadaly** obdobně jako předešlé.

Krajina **vypadala** o poznání lépe než ráno.

Na první pohled **vypadalo** vše v pořádku.

Nevypadá na svůj věk.

Všechno **vypadalo** stejně, až na jedinou věc.

Vypadal jsi jako hromádka neštěstí.

Vypadal menší než ve skutečnosti.

Vypadal mnohem starší.

Vypadal nervózně.

Vypadal obzvlášť ustaraně.

Vypadal znepokojeně, ale ne nijak moc.

Vypadat jako spráskaný pes.

Zápas mohl **vypadat** úplně jinak.

Zplihlá prostitutka **vypadala** vystrašeně.

VYPÍT - wypić

Vypít celý obsah láhve.

Vypít větší množství alkoholu.

Stačí **vypít** sklenici vody před každým jídlem.

Denně **vypila** 6 litrů koly.

Vypij, prosím tě, tento lék.

Sam to wymyśliłem

Wymyślić hasło.

Przyznaj, że wymyśliłeś to sobie.

Wymyślić nową zabawę dla dzieci.

Brytyjski projektant wymyślił składaną łazienkę.

Kierowca wymyślił sobie napad.

Dlaczego miałyby to sobie wymyślać?

Według policji zmyśla.

Nie musicie wymyślać nic skomplikowanego.

Drżącymi rękami wyjął dwie koperty.

Wyjął portfel z kieszeni.

Wyjmij to!

Jak wyjąć kleszcza?

Nie wolno ci niczego pominąć.

Nie przegapiliśmy ani jednej okazji.

Opuścić kilka lekcji.

Skład metra przejechał stację.

Koszykarz będzie pauzował w dwóch meczach.

Kontuzjowana tenisistka nie zagra w/na Wimbledonie.

Wyłonić się z mroku.

Łód wynurzył się z morza.

Powstały zupełnie nowe problemy.

Teraz prawda pokazała się w całym świetle.

Złapali ją, zmusili do przyznania i teraz ją spalą.

Publiczność wymusiła na śpiewaczkę bis.

Zmusić się do uśmiechu.

Okoliczności zmusiły do zmiany planu.

Drzwi wyglądały podobnie jak poprzednie.

Okolica wyglądała znacznie lepiej niż rano.

Na pierwszy rzut oka wszystko wyglądało w porządku.

Nie wygląda na swój wiek.

Wszystko wyglądało identycznie, z jedną różnicą.

Wyglądałeś jak obraz nędzy i rozpaczy

Wyglądał na mniejszego niż był naprawdę.

Wyglądał znacznie starzej.

Wyglądał na zdenerwowanego.

Wyglądał na szczególnie zatroskanego.

Sprawiał wrażenie zaniepokojonego, choć nie za bardzo.

Wyglądać jak zbity pies.

Mecz mógł wyglądać zupełnie inaczej.

Okłapnięta prostytutka miała wystraszoną minę.

Wypić całą zawartość butelki.

Wypić/Spożyć większą ilość alkoholu.

Wystarczy wypić szklankę wody przed każdym posiłkiem.

Codziennie piła/wypiła 6 litrów koly.

Proszę cię, wypij ten lek.

Odmiana: patrz **JÍT**

VYPLATIT - 1. wypłacić 2. opłacić (komu?, co?) 3. spłacić (kogo?)

Neměl na to, aby mě **vyplatil**.
 Pokladník mu **vyplatil** u pokladny 100 korun.
Vyplatit si zastavené věci.
Vyplatit směnku.
Vyplatit zajatce.
 Chce **vyplatit** z vězení.
 Rakouské kasino odmítlo **vyplatit** výhru.

Nie miał (pieniędzy), żeby mnie spłacić.
 Kasjer wypłacił mu w kasie 100 koron.
 Wykupić zastawione rzeczy.
 Spłacić weksel.
 Wykupić jeńca.
 Chce się wykupić od więzienia.
 Austriackie kasyno odmówiło wypłaty wygranej.

VYPLATIT SE - 1. wypłacić się 2. opłacić się

Zvědavost se **vyplatila**.
Vyplatit se z dluhů.
 Nízká cena se nemusí **vyplatit**.

Ciekawość się opłaciła.
 Spłacić długi.
 Niska cena nie musi się opłacić.

VYPLÝVAT - 1. wypływać 2. wynikać

Vyplývá to z pitev obětí.
 Z očí **vyplývaly** slzy.
 Chyby **vyplývají** z nedostatku zkušeností.
Vyplývalo to jedno z druhého.
 Z toho **vyplývá**, že...

Wynika to z sekcji zwłok ofiar.
 Z oczu wypływały łzy.
 Błędy wynikają z braku doświadczenia.
 Jedno wynikało z drugiego.
 Z tego wynika, że...

VYPRÁVĚT - opowiadać

Vyprávěl mi o svém životě.
Vyprávět příběh z mládí.
 O katastrofě letadla se **vyprávělo** měsíce.

Opowiadał mi o swoim życiu.
 Opowiadać historię z młodości.
 O katastrofie samolotu opowiadano/mówiono miesiącami.

VYPRŠET - wygasnąć; minąć; upłynąć

Čas **vypršel**.
 Smlouva **vypršela**.
 Za pár hodin jim **vyprší** lhůta.
 Sportovci **vypršel** disciplinární trest.
 Ultimátum **vypršelo**.
 Za rok mu **vyprší** mandát.

Czas minął.
 Umowa wygasła.
 Termin upływa im za parę godzin.
 Sportowcowi upłynęła kara dyscyplinarna.
 Ultimatum wygasło.
 Za rok wygaśnie mu kadencja.

VYPUKNOUT - wybuchnąć

Požár **vypukl** v šestém patře budovy.
Vypukla válka.
Vypuknout v pláč.
 V městě **vypukla** panika.
 Chřipková epidemie **vypukne** na konci ledna.

Požar wybuchł na szóstym piętrze budynku.
 Wybuchła wojna.
 Wybuchnąć płaczem.
 W mieście wybuchła panika.
 Epidemia grypy wybuchnie pod koniec stycznia.

VYRÁBĚT - produkować

V Česku se bude **vyrábět** nové letadlo.
 Hyundai **vyrábí** nový model.
Vyrábím dřevěné hračky.
 Mladý policista **vyráběl** a prodával drogy.
 Land Rovery se budou **vyrábět** v Číně.

W Czechach będzie produkowany nowy samolot.
 Hyundai produkuje nowy model.
 Produkuję drewniane zabawki.
 Młody policjant produkował i sprzedawał narkotyki.
 Land Rovery będą produkowane w Chinach.

VYRAZIT - 1. wybić 2. wyruszyć 3. wylecieć; wypaść; wyskoczyć

Brankář **vyrazil** míč nad břevno.
 Člun **vyrazil** jako střela.
Vyrazil jsem do útoku.
Vyrazili jako dva šípy vypuštěné z luku.
Vyrazit dveře.
Vyrazit s kamarády na pivo.
Vyrazit si zub.
Vyrazit zbraň z ruky.
 Stromu **vyrazily** pupence.
 Ze skály **vyrazil** pramen.
 Ze střechy **vyrazily** plameny.
 Pot mu **vyrazil** na čele.
 Bezděky mu **vyrazily** slzy.
 Z úst mu **vyrazil** výkřik.
 Nemohl **vyrazit** ani slova.

Bramkarz wybił piłkę nad poprzeczkę.
 Czółno pomknęło jak strzała.
 Ruszyłem do ataku.
 Pomknęli jak dwie strzały wypuszczone z luku.
 Wyważyć drzwi.
 Pójść z kolegami na pivo.
 Wybić sobie ząb.
 Wytraścić broń z ręki.
 Drzewo wypuściło pąki.
 Ze skály wytrysnęło źródło.
 Z dachu buchnęły płomienie.
 Pot wystąpił mu na czoło.
 Mimowolnie wytrysnęły mu łzy.
 Z ust wyrwał mu się krzyk.
 Nie mógł wydusić (ani) słowa.

VYROBIT - wyprodukować

Nápoj **vyrobený** z ovoce.
 Zkuste si **vyrobit** panenku.
 Írán chce **vyrobit** atomovou bombu.
 Airbus **vyrobí** téměř stovku letadel.

Nápoj wyprodukowany z owoców.
 Spróbujcie sami zrobić lalkę.
 Iran chce wyprodukować bombę atomową.
 Airbus wyprodukuje prawie sto samolotów.

VYRUŠIT - 1. przeszkodzić (komuś w czymś) 2. zakłócić

Vyrušil mě z myšlenek.
 Návštěva nás **vyrušila** z práce.
Vyrušit z rovnováhy.
 Zloděj byl **vyrušen**.
 Z myšlenek mě **vyrušilo** vrznutí dveří.

Wyrwał mnie z zadumy.
 Wizyta przeszkodziła nam w pracy.
 Wyprowadzić z równowagi.
 Złodziej został spłoszony.
 Z zadumy wyrwało mnie skrzypnięcie drzwi.

VYŘÍDIT - 1. przekazać 2. załatwić

Mám ti **vyřídit** dvě věci.
Vyřídit věc telefonem.
 Měl s ním **nevýřízené** účty.
Vyřídit si s někým účty.
 S tebou si to ještě vyřídím.
Vyřídit všechny formality.
Vyřídili jsme okolo dvou tisíc telefonátů.

Mam ci przekazać dwie rzeczy.
 Załatwić sprawę przez telefon.
 (fraz.) Mieli niewyrównane rachunki.
 (fraz.) Wyrównać rachunki.
 Jeszcze się policzymy.
 Załatwić wszystkie formalności.
 Obsłużyliśmy około dwóch tysięcy rozmów telefonicznych.

VYSKYTNOU SE - wystąpić; pojawić się

V noci a nad ránem se mohou **vyskytnout** mlhy.
 U žen se může **vyskytnout** bolest.
 Mohou se **vyskytnout** bouřky.
Vyskytla se překážka.

W nocy i nad ranem mogą pojawić się mgły.
 U kobiet może pojawić się ból.
 Mogą pojawić się burze.
 Pojawiła się przeszkoda.

VYSLECHNOUT - 1. wysłuchać 2. przesłuchać

Byl **vyslechnut** i znalezc z oboru psychologie.
 Soud **vyslechl** svědky.
 Obviněný řidič **vyslechl** obžalobu.

Przesłuchany został także biegły psycholog.
 Sąd przesłuchał świadków.
 Oskarżony kierowca usłyszał zarzuty.

VYSLOVIT (SE) - wypowiedzieć (się); wyrazić (się), wymówić

Vyslovit přání.
Vyslovit někomu soustrast.
Vyslovit své city hudbou.
Vyslovit se pro kandidáta.

Wypowiedzieć życzenie.
 Wyrazić komuś wyrazy współczucia.
 Wyrazić swoje emocje/uczucia poprzez muzykę.
 Opowiedzieć się za kandydatem.

VYSTOUPIT - 1. pojawić się 2. wysiąść 3. wystąpić

Na čele mu **vystoupily** studené kapky potu.
 Pot **vystoupil** na bledém čele.
 Slunce **vystoupilo** vysoko.
 Strážníci často ani **nevystoupí** z auta.
Vystoupit do druhého patra.
Vystoupit z tramvaje.
 Potok **vystoupil** z břehů.
 Sting **vystoupil** včera v Praze.
Vystoupit z koalice.

Zimne krople potu wystąpiły mu na czoło.
 Pot wystąpił na blade czoło.
 Słońce wzbilo się wysoko.
 Strażnicy często nawet nie wysiądą z samochodu.
 Wyjść na drugie piętro.
 Wysiąść z tramwaju.
 Potok wystąpił z brzegów.
 Sting wystąpił wczoraj w Pradze.
 Wystąpić/Wyjść z koalicji.

VYSTŘÍDAT - zmieniť; wymieniť; zamieniť

Byl jsem hned po přestávce **vystřídáný**.
 Vedro **vystřídají** bouřky.
 Stará formule bude **vystřídána** novou.
 Náhradník **vystřídá** raněného hráče.
 Obě mužstva **vystřídala**.
 Strážce se **vystřídaly**.
 Majitelé domu se několikrát **vystřídali**.

Zostałem zmieniony zaraz po przerwie.
 Po upałach przyjdą burze.
 Stary wzór zostanie zastąpiony nowym.
 Rezerwowo zastąpił kontuzjowanego zawodnika.
 Obie drużyny dokonały zmian.
 Zmieniły się warty.
 Dom kilkakrotnie zmieniał właściciela.

VYSTUPOVAT - 1. vychodit 2. wysiada 3. wystepowac

Prsty **vystupovaly** ze tmy jako biele paraty.
Vystupovat pod umeleckym jmenem.
 Letadlo **vystupovalo** do vyse.
Vystupovat na veřejnosti.
 Žily jí **vystupovaly** na nohou.
Vystoupit z cirkve.
 Z vody **vystupoval** ostruvek.
 Nad vjezdem **vystupoval** balkon.

VYSVĚTLIT - wyjaśnić; wytłumaczyć

Doufal jsem, že mi **vysvětlí** spoustu věcí.
 Neumí **vysvětlit**, kde na to vzal peníze.
 To se dalo snadno **vysvětlit**.
Vysvětlit nedorozumění.
 Vědci **vysvětlí** okolnosti zemětřesení.
Vysvětlit tajuplnou událost.
 Jak to **vysvětlíš**?

VYSVĚTLOVAT - wyjaśniać; tłumaczyć

Nikdo mi nikdy nic **nevysvětloval**.
 Víc **vysvětlovat** nemusel.

VYTÁHNOUT - wyciągnąć

Bez váhání **vytáhl** rovnou červenou kartu.
Vytáhli šipy z toulců.
 Někdo mi **vytáhl** peněženku.
Nevytáhne paty z domu.
 Slunce jí **vytáhlo** z postele.
 Dělníci **vytáhli** do ulic.
 Pluk **vytáhl** z města.
Vytáhnout do boje.
 Podvodník **vytáhl** ze zamilovaných žen milióny.

VYTAHOVAT - wyciągać

Námořníci **vytahují** z moře desítky těl.
Vytahovat na partnera staré křivdy.
 Svými úspěchy se nebyl zvyklý **vytahovat**.

VYTVORIT (SE) - stworzyć; uformować (się); utworzyć (się)

Vytvořili jsme si hodně šancí.
Vytvořit profesionální armádu
Vytvořit nový, lepší svět.
Vytvořit novou vládu.
Vytvořit rekord ve skoku vysokém.
 Kráter sopkou **vytvořený**.
 Na chodnicích se **vytvořilo** náledí.
 Jak **vytvořit** www stránku?

VYUŽIT - wykorzystać (co?)

Využit chyby soupeře.
Nevyužitá příležitost.
 Byl by hřích **nevyužit** toho.
Využit služeb.

VYVĚST - wyprowadzić

Vyvedl ho z omylu.
Vyvést koně ze stáje.
Vyvést psa na procházku.
Vyvést zemi z krize.

Odmiana: patrz **VĚST**

Palce javiły się w mroku niczym białe szpony.
 Występować pod pseudonimem artystycznym.
 Samolot wzbijał się w górę.
 Występować publicznie.
 Na nogach występowały jej żyły.
 Wystąpić z Kościoła.
 Z wody wytaniała się wysepka.
 Balkon dominował nad wjazdem.

Wierzyłem, że wyjaśni mi mnóstwo rzeczy.
 Nie umie wyjaśnić, skąd wziął na to pieniądze.
 Można to było łatwo wytłumaczyć.
 Wyjaśnić nieporozumienie.
 Naukowcy wyjaśnią okoliczności trzęsienia ziemi.
 Wyjaśnić tajemnicze zdarzenie.
 Jak to wyjaśnisz/wytłumaczysz?

Nikt mi niczego nigdy nie tłumaczył.
 Nie musiał więcej wyjaśniać.

Bez wahania od razu wyciągnął czerwoną kartkę.
 Wyciągnęli strzały z kołczanów.
 Ktoś mi ukradł portfel.
 Nie wyściubi nosa z domu.
 Słońce wyciągnęło ją z łóżka.
 Robotnicy wyszli na ulice.
 Pułk (wy)ruszył z miasta.
 Ruszyć do boju./Stanąć do walki.
 Oszust wyłudził miliony od zakochanych kobiet.

Marynarze wyciągają z morza dziesiątki ciał.
 Wypominać partnerowi stare krzywdy.
 Nie zwykł chwalić się swoimi sukcesami.

(sport.) Stworzyliśmy (sobie) dużo okazji.
 .Stworzyć armię zawodową.
 Stworzyć nowy, lepszy świat.
 Utworzyć nowy rząd.
 Ustanowić rekord w skoku wzwyż.
 Kráter utworzony przez wulkan.
 Na chodnikach utworzyła się gołoledź.
 Jak zrobić stronę internetową?

Wykorzystać błąd rywala.
 Niewykorzystana okazja.
 Byłoby grzechem z tego nie skorzystać.
 Skorzystać z usług.

Wyprowadził go z błędu.
 Wyprowadzić konia/konie ze stajni.
 Wyprowadzić psa na spacer.
 Wyprowadzić kraj z kryzysu.

VYŽADOVAT - wymagać

Situace **vyžaduje** okamžitou reakci.
 Hra **vyžaduje** trochu cviku.
 Mužská pleť **vyžaduje** péči.
 Po vyděšené ženě **vyžadoval** peníze.
 Neustále **vyžadoval** peníze na alkohol.

VZBOUZET/VZBUZOVAT - budzić; wzbudzać

Agrese **vzbuzuje** agresii.
Vzbuzovat naději.
 Kašel nemocného **vzbouzel**.
Vzbouzet nadšení.
Vzbouzel se v něm odpor.
Vzbouzel se několikrát za noc.

VZBUDIT (SE) - zbudzić (się); obudzić (się)

Vzbudil jsem se ještě za tmy.
 Ráno mě **vzbudil** poslíček.
Vzbudil jsem se v nemocničním pokoji.
 Zpráva **vzbudila** senzaci.
Vzbud' mě v pět hodin.
Vzbudit se ze spánku.
Vzbudily se v něm vzpomínky.

VZDÁLITI (SE:) - oddalić się

Vzdálili se od břehu.
Vzdálila se svému muži.
 Slavia se může **vzdálit** Spartě.

VZDÁT (SE) - poddać się; zrezygnować

Vzdát se bez boje.
 Donutil jsem ho se **vzdát**.
 Po prvním pohledu to **vzdal**.
Vzdát někomu díky.
Vzdát chválu.
Vzdát hold.
Vzdát se svých práv.
Vzdát se trůnu.
 Nikdy se **nevzdám**.

VZÍT - wziąć

Přistoupila ke mně, **vzala** mi číši a dopila ji.
Vezmi mě s sebou.
Vezmu si den volno.
Vzal mi to z úst.
Vzali mi doklady.
Vzít někomu naději.
Vzít nohy na ramena.
Vzít roha.
Vzít spravedlnost do svých rukou.
Vzít někoho kolem krku.
Vzít někoho stranou.
 Co si mám **vzít** na sebe?
Vzít něco na vědomí.
Vzít rozkaz nazpět.
Vzít si život.
Vzít něco z oběhu.
Vzít někomu svobodu.

Sytuacja wymaga natychmiastowej reakcji.
 Gra wymaga trochę wprawy.
 Męska cera wymaga pielęgnacji.
 Żądał pieniędzy od przerażonej kobiety.
 Ciągłe domagał się pieniędzy na alkohol.

Agresja budzi agresję.
 Budzić nadzieję.
 Kaszel budził chorego.
 Budzić entuzjazm/zachwyt.
 Budził się w nim opór.
 Budził się kilkakrotnie w ciągu nocy.

Gdy się zbudziłem, było jeszcze ciemno.
 Rano obudził mnie goniec.
 Obudziłem się w szpitalnym pokoju.
 Wiadomość wywołała/wzbudziła sensację.
 Obudź mnie o piątej.
 Wybudzić się ze snu.
 Obudziły się w nim wspomnienia.

Oddalili się od brzegu.
 Oddaliła się od swojego męża.
 Slavia może odskoczyć Spartę. */zwiększyć przewagę/*

Poddać się bez walki.
 Zmusiłem go do poddania (się).
 Zrezygnował po pierwszym spojrzeniu.
 Podziękować komuś.
 Pochwalić.
 Oddać/Złożyć hold.
 Zrzec się swych praw.
 Abdykować.
 Nigdy się nie poddam.

Podszedłszy do mnie, ujęła kielich i wypita do dna.
 Zabierz mnie ze sobą.
 Wezmę dzień wolnego.
 Wyjął mi to z ust.
 Zabrali mi dokumenty.
 Odebrać komuś nadzieję.
 Wziąć nogi za pas.
 Dać drapaka.
 Wziąć sprawiedliwość w swoje ręce.
 Objąć kogoś.
 Wziąć kogoś na bok.
 Co mam na siebie włożyć?
 Przyjąć coś do wiadomości.
 Odwołać rozkaz.
 Odebrać sobie życie.
 Wycofać coś z obiegu.
 Pozbawić kogoś wolności.

VZÍT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	vezmu	vezmeme
2. osoba	vezmeš	vezmete
3. osoba	vezme	vezmou
tryb rozkazující	vezmi	vezměte
strona czynna	vzal	

VZNÁŠET (SE) - unosit se; wzbijać się

Ve vzduchu **se vznášel** pach potu, piva a tabáku.
Skřivan **se vznáší** stále výš a výš.

Vznášet obžalobu.

Vznášet protest.

Mlha **se vznáší** nad hory.

W powietrzu unosił się odór potu, piwa i tytoniu.

Skowronek wznosi się coraz wyżej.

Wnosić oskarżenie.

Składać protest.

Mgła unosi się nad górami.

VZPAMATOVAT SE - 1. opamiętać się 2. dojść do siebie

Už **se vzpamatovali**.

Za hodinu jsem **se částečně vzpamatoval**.

Co to děláš, **vzpamatuj se!**

Vzpamatovat se z bezvědomí.

Juž doszli do siebie.

Godzinę później jako tako doszedłem do siebie.

Co robisz, opamiętaj się!

Odzyskać przytomność.

VZPOMENOUT - przypomnieć sobie (co?); wspomnieć (kogo? co?)

Stačí si **vzpomenout**.

Vzpomenout si na své nejlepší okamžiky.

Má, na co si **vzpomene**.

Vzpomene si na ni někdo za pár let?

Wystarczy sobie przypomnieć.

Przypomnieć sobie najlepsze chwile.

Ma wszystko, czego sobie zażyczy.

Czy ktoś będzie o niej pamiętał za kilka lat?

VZRŮSTAT - wzrastać; rosnać; wyrastać

Napětí **vzrůstá**.

Vzrůstá počet nehod.

Komín **vzrůstá** k nebi.

Produkce má tendenci **vzrůstat**.

Sluneční aktivita začíná **vzrůstat**.

Napięcie rośnie.

Wzrasta liczba wypadków.

Komin wyrasta do nieba.

Produkcja ma tendencję rosnącą.

Zaczyna rosnać aktywność Słońca.

ZABALIT (SE) - 1. zapakować; spakować 2. owinąć (się) 3. zrezygnować (z czego?); skończyć (co?)(z czym?)

Zabalila se do plédu.

Zabalit zboží.

Co všechno **zabalit**, když jedeme pod stan?

Chtěl jsem to **zabalit**.

Owinęła się pledem.

Zapakować towar.

Co spakować, kiedy jedziemy pod namiot?

Chciałem zrezygnować.

ZABIJET - zabijać

Zabíjet nevinné lidi.

Samota ho **zabijela**.

Otrava krve **zabíjí** častěji než infarkt.

Němec **zabíjel** Němce.

Zabijać niewinnych ludzi.

Samotność go zabijała.

Sepsa zabija częściej niż infarkt.

Niemiec zabijał Niemców.

ZABÍT (SE) - zabić (się)

Cyklistu **zabilo** nákladní auto.

Měli jsme tě **zabít** už tehdy, před lety.

Myslela jsem, že mě chtějí **zabít**.

Nejraději bych ho hned **zabil**.

Přišels mě **zabít**, ale já se nenechám.

Věděl jsem, že je budu muset **zabít**.

Zabij ji, řekla.

Záplavy **zabily** již přes 500 lidí.

Chtěl se **zabít** kvůli dluhům.

Ciężarówka zabiła rowerzystę.

Powinniśmy cię zabić już wtedy, przed laty.

Myślałam, że chcą mnie zabić.

Najchętniej zaraz bym go zabił.

Przyszedłeś mnie zabić, ale ja się nie dam.

Wiedziałem, że będę musiał ich zabić.

Zabij ją, powiedziała.

Powodzie zabiły już ponad 500 osób.

Chciał się zabić z powodu długów.

ZABRZDIT - zahamować

Řidič prudce **zabrzdil**.

Tramvaj nestačila **zabrzdit**.

Kierowca gwałtownie zahamował.

Tramwaj nie zdążył zahamować.

ZAČÍNAT - zaczynać

Počínaje období, které **začíná** dne...
 Prázdniny **začínaly** až za několik dní.
 Ruka **začínala** dřevěnět.
Začínají letní prázdniny.
Začínal tím, že prodával láhve od kokakoly.
Začínalo mi být příjemně teplo.

ZAČÍT - zacząć (się); rozpocząć się

Chtěla **začít** nový život.
 Jsem zvědavá, kdy **začnou**.
 Krátce před 18. hodinou **začala** evakuace.
 Lidé **začali** šetřit.
 Není pozdě **začít** znova.
 Od chvíle, kdy to **začalo**.
 Reaktory se **začaly** tavit hned po zemětřesení.
 S kterým z vás mám **začít**?
 Tak to **začalo**.
 V Brně už **začal** prodej vánočních stromků.
 V USA **začaly** velké výprodeje.
Začal nesmlouvavý boj s časem.
Začala mi být zima.

ZADLUŽIT (SE) - zadłużyć (się)

Zadlužit se u banky.
 Netušila, že se **zadlužil**.
Zadlužil se u známých a přátel.
Zadlužili se a nevědí si rady ze splácením.

ZADRŽET - zatrzymać

Podezřelý byl zpocifikován a **zadržen**.
Zadržet pachatele.
 Pokrok nelze **zadržet**.
Zadržet dech při rentgenování.
 Déšť nás **zadržel** doma.
 Írán **zadržel** agenty CIA.

ZAHÁJIT - wszcząć; rozpocząć

Zahájit stávkou.
Zahájení filmového festivalu.
Zahájit zasedání.
 Nový podnik **zahájil** provoz.
 Obama **zahájil** kampaň za své znovuzvolení.
Zahájit vyšetřování.

ZAHALIT - zakryć; okryć; spowić; zasłonić

Dým **zahalil** vesnici.
 Noc **zahalila** step.
 Polsko se **zahalilo** do smutku.
 Motiv vraždy zůstává **zahalen** tajemstvím.

ZAHLÉDNOUT - ujrzeć; dostrzec; zauważyć

Zahlédl jsem záblesk ohně.
Zahlédl v davu známého.

ZAHYNOUT - zginąć

Zahynul při nehodě.
Zahynulo osm členů posádky.
Zahynout v boji.
 Starodávny zvyk už **zahynul**.
Zahynul pod koly nákladáku.
 Na Haiti mohlo **zahynout** až 300 000 lidí.

Począwszy od okresu zaczynającego się w dniu...
 Wakacje zaczynały się dopiero za kilka dni.
 Ręka zaczynała drętwieć.
 Zaczynają się wakacje.
 Zaczynał od sprzedaży butelek po coca coli.
 Zaczęło mnie ogarniać miłe ciepło.

Chciała zacząć nowe życie.
 Jestem ciekawa, kiedy zaczną.
 Tuż przed godziną 18 rozpoczęła się ewakuacja.
 Ludzie zaczęli oszczędzać.
 Nie jest za późno, żeby zacząć od nowa.
 Od chwili, kiedy to się zaczęło.
 Reaktory zaczęły się topić tuż po trzęsieniu ziemi.
 Od którego z was mam zacząć?
 Tak (to) się zaczęło.
 W Brnie rozpoczęła się sprzedaż choinek.
 W USA rozpoczęły się wielkie wyprzedaże.
 Zaczęła się nieubłagana walka z czasem.
 Zaczęło mi być zimno.

Zadłużyć się w banku.
 Nie miała pojęcia, że się zadłużył.
 Zadłużył się u znajomych i przyjaciół.
 Zadłużyli się i nie mogą dać sobie rady ze spłatą.

Podejrzany został obezwładniony i zatrzymany.
 Zatrzymać sprawcę.
 Nie można zatrzymać postępu.
 Wstrzymać oddech podczas prześwietlenia.
 Deszcze zatrzymał nas w domu.
 Iran zatrzymał agentów CIA.

Rozpocząć strajk.
 Rozpoczęcie festiwalu filmów/filmowego.
 Otworzyć posiedzenie.
 Nowe przedsiębiorstwo rozpoczęło działalność.
 Obama zainaugurował kampanię na rzecz reelekcji.
 Wszcząć śledztwo.

Dym spowiał wieś.
 Noc pokryła stepy.
 Polska okryła się żalobą.
 Motyw zabójstwa pozostaje okryty tajemnicą.

Ujrzałem odbłask ognia.
 W tłumie dostrzegł znajomego.

Zginął w wypadku.
 Zginęło ośmiu członków załogi.
 Polec w walce.
 Starodawny zwyczaj już zanikł.
 Zginął pod kołami ciężarówki.
 Na Haiti mogło zginąć nawet 300 000 osób.

ZACHÁZET - 1. zachodit 2. zanikat 3. traktovat 4. postupovat; obchodit si

Neseriózně **zacházet** se zákaznky.

Zacházet s někým jako s vejci.

Zachází příliš daleko.

Slunce už **zachází**.

Stěžuje si na špatné **zacházení**.

S čím kdo **zachází**, tím také schází.

Nie traktovať poważnie klientów.

Obchodit się zvkimś jak z jajkiem.

Posuwa się za daleko.

Słońce już zachodzi.

Skarży się na złe traktowanie.

Kto z mieczem wojuje, ten od miecza ginie.

ZACHRÁNIT - uratować

Italskou ekonomiku má **zachránit** prostitute.

Lékařům se podařilo holčičku **zachránit**.

Nezachránila ji ani amputace rukou.

Zachránit bod.

Zachránit zasypané horníky.

Zachránit někoho od smrti.

Zachraň se, kdo můžeš.

Włoską gospodarkę ma uratować prostytutka.

Lekarzom udało się uratować dziewczynkę.

Nie uratowała jej nawet amputacja rąk.

Uratować punkt.

Uratować zasypanych górników.

Uchronić kogoś przed śmiercią.

Ratuj się, kto może.

ZAJÍMAT (SE) - interesować (się)

O politiku jsem se nikdy **nezajímal**.

Začal se **zajímat** o opačné pohlaví.

To nás **nezajímá!**

Zajímalo by mě, jak mě tady našel.

Polityka nigdy mnie nie interesowała.

Zaczął interesować się płcią przeciwną.

To nas nie interesuje!

Ciekawe, jak mnie (tutaj) znalazł?

ZAJISTIT - 1. zabezpečit 2. zabezpečit

Pižeň si **zajistila** postup.

Zajistit bezpečí.

Nová kniha si **zajistila** úspěch.

Zajistit zbraň.

Pilzno zapewniło sobie awans.

Zapewnić bezpieczeństwo.

Nowa książka zapewniła sobie sukces.

Zabezpieczyć broń.

ZÁLEŽET - zależeć

Vždy **záleží** na okolnostech.

Zahájení sezony **záleží** na počasí.

Úspěch **záleží** na reklamě.

Nezáleží mi na tobě.

Piš hezky, dej si **záležet!**

Musíš si dát na sobě **záležet**.

Na obědě si maminka dává **záležet**.

Zawsze zależy od okoliczności.

Rozpoczęcie sezonu zależy od pogody.

Sukces zależy od reklamy.

Nie zależy mi na tobie.

Pisz ładnie, postaraj się!

Musisz zadbać o swój wygląd.

Mama przywiązuje wagę do obiadu.

ZALOŽIT - 1. włożyć; wsadzić 2. založit

Založ rodinu.

Založim (si) vlastní stranu.

Založit požár.

Chodit se **založenýma** rukama.

Měna **založená** na zlatě.

Manželství **založené** na vzájemné úctě a lásce.

Założ rodzinę.

Założę własną partię.

Podpalić./Podłożyć ogień.

Chodzić z założonymi rękami.

Waluta oparta na złocie.

Małżeństwo oparte na wzajemnym szacunku i miłości.

ZAMĚSTNÁVAT - zatrudniać

Firma v současnosti **zaměstnává** kolem stovky lidí.

Zaměstnávat své kamarády je riziko.

Firmy by povinně měly **zaměstnávat** Romy.

Vietnavec **zaměstnával** prodavače načerno.

Firma zatrudnia obecnie około stu osób.

Zatrudnianie swoich kolegów to ryzyko.

Firmy obowiązkowo powinny zatrudniać Romów.

Wietnamczyk zatrudniał pracowników na czarno.

ZAMILOVAT SE - zakochać się

Zamilovali se do sebe.

Být **zamilován** až po uši.

Být do sebe **zamilován**.

Zamilovala jsem se do Afričana, teď ho živím.

Mám chuť se znovu **zamilovat**.

Zakochali się w sobie.

Być zakochanym po uszy.

Być zakochanym w sobie.

Zakochałam się w Afrykańczyku, teraz go utrzymuję.

Mam ochotę znów się zakochać.

ZAMIŘIT - 1. wycelowat 2. udat się; ruszyt

Bez pozdravu **zamířil** k východu.

Jako kámen vržený z praku **zamířila** vzhůru.

Klidným krokem **zamířil** domů.

Zamířit a střílit.

Zamířit dalekohled na oblohu.

Do Česka **zamířil** silný vítr.

Bez pożegnania ruszył w stronę wyjścia.

Niczym wystrzelony z procy kamień śmignęła w górę.

Spokojnym krokiem udał się do domu.

Wycelowat i strzelić.

Skierowat teleskop na niebo.

Silny wiatr kieruje się na Czechy.

ZAMÍTNOUT - odrzucit

Soud zamítl **odvolání**.
 Soudce všechny návrhy obhájců **zamítl**.
Zamítnuté pozvání.
 Opozice se pokusila návrh **zamítnout**.

Soud odrzucil odvolanie.
 Sędzia odrzucil wszystkie wnioski obrony.
 Odrzucone zaproszenie.
 Opozycja próbowała odrzucić projekt.

ZANECHAT - 1. zostawić; pozostawić 2. zaprzestać; zaniechać

Zanechat otisky prstů.
Zanechala dítě v péči babičky.
 Odešel do války a mladou ženu **zanechal** doma.
Zanechat žertů.
Zanechat po sobě nepořádek.
 Byl **zanechán** sám sobě.
Zanechat někoho osudu.

Zostawić odciski palców.
 Zostawiła dziecko pod opieką babci.
 Poszedł na wojnę, zostawiając młodą żonę w domu.
 Zaprzestać żartów.
 Pozostawić po sobie bałagan.
 Był pozostawiony sam sobie.
 Zostawić kogoś na pastwę losu.

ZÁPASIT - walczyć; zmagać się; borykać się

Zápasit s nemocí.
 Gladiátoři spolu **zápasili** na život a na smrt.
 Socha lva **zápasícího** s hadem.
Zápasit o život.
 Firmy byly nuceny **zápasit** se silným kurzem jenu.

Walczyć z chorobą.
 Gladiatorzy walczyli ze sobą na śmierć i życie.
 Rzeźba lwa walczącego z wężem.
 Walczyć o życie.
 Firmy były zmuszone walczyć z silnym kursem jena.

ZAPLATIT - zapłacić

Za vstupenky **zaplatili** 15 až 30 eur.
Zaplatím, když mě necháte odejít.
Zaplatit daň z nezkušenosti.
Zaplatit hotově.
Zaplatit ve splátkách.
Zaplat' pámbůh.
Zaplatit včas účet.
 Ty mi to **zaplatíš**.
Zaplatit životem.

Za wejściówki zapłacili od 15 do 30 euro.
 Zapłacę, jeżeli mi pozwolicie odejść.
 Zapłacić frycowe.
 Zapłacić gotówką.
 Zapłacić na raty/w ratach.
 Bóg zapłać.
 Zapłacić rachunek na czas.
 Zapłacisz mi za to.
 Przyplacić życiem.

ZAPOMENOUT - zapomnieć

Lucie se snaží na všechno **zapomenout**.
 Matka **zapomněla** děti ve školce.
 Musíme rychle **zapomenout** na tenhle zápas.
Nezapomenout na minulost.
Nezapomněla na nic.
 Nikdy na ten pocit **nezapomněl**.
 Nikdy na to **nezapomenu**.
 Občas se mi stane, že **zapomenu** něco zaplatit.
 Všichni říkali, ať **zapomene** na postup.
Zapomeň na zvýšení platu.
Zapomněla jsem si doma šálu.
 Zvědavost mi pomáhala **zapomenout** na bolest.

Lucie próbuje o wszystkim zapomnieć.
 Matka zapomniála dzieci w przedszkolu.
 Musimy jak najszybciej zapomnieć o tym meczu.
 Nie zapomnieć o przeszłości.
 Nie zapomniála o niczym.
 Nigdy nie zapomniał tego uczucia.
 Nigdy tego nie zapomnę.
 Czasem zdarzy mi się, że zapomnę za coś zapłacić.
 Wszyscy mówili, żebyśmy zapomnieli o awansie.
 Zapomnij o podwyżce.
 Zapomniála w domu szalik.
 Ciekawość pomagała mi zapomnieć o bólu.

ZAŘADIT - 1. zaklasifikować; zaseregować 2. włączyć; wprowadzić

Zařadit rychlostní stupeň.
Zařadit dílo mezi nejlepší.
 Do plánu je **zařazeno** vybudování letiště.

Wrzucić bieg.
 Zaliczyć dzieło do najlepszych.
 Plan przewiduje wybudowanie lotniska.

ZAŘADIT SE - 1. włączyć się 2. zaliczać się 3. zaczynać brać w czym udział

Zařadit se do fronty.

Stanąć w kolejce.

ZÁŘIT - 1. świecić; promieniět 2. promieniować

Z tváří jim **zářila** radost.
 Měsíc **zářil**.
 Kapky rosy **zářily** v trávě.
 Oči jí **zářily**.
 Na krku jí **zářily** brilianty.
 Jeho tvář **zářila** pýchou.
 Byt **zářil** čistotou.
Zářil štěstím.

Na ich twarzach malowała się radość.
 Księżyc świeci.
 Krople rosy błyszczaly na trawie.
 Jej oczy lśniły.
 Na jej szyi błyszczaly brylanty.
 Jego twarz promieniała dumą.
 Mieszkanie lśniło czystością.
 Promieniał szczęściem.

ZASÁHNOUT - 1. interweniować; zainterweniować 2. trafić 3. uderzyć

Musela **zasáhnout** policie.
Nevíme, jak to **zasáhne** do našeho života.
Zasáhnout cíl.
Zasáhnout do boje.
Zasáhl ji blesk.
Kulka **zasáhla** jeho rameno.
Byl **zasažen** tou zprávou.

Musiála interweniować policja.
Nie wiemy, jak to wpłynie na nasze życie.
Trafić w cel.
Przystąpić do walki.
Trafił ją piorun.
Kula trafiła jego ramię.
Ta wiadomość go dotknęła. */Boleśnie!*

ZASLOUŽIT (SI) - zasłużyć

Myslím, že ten bod jsme si **zasloužili**.
Zaslouží si úctu.
Zasloužil jsem si umřít.
Chci si **zasloužit** nominaci do národa.
Havel se **zasloužil** o svobodu.

Myślę, że zasłużyliśmy na ten punkt.
Zasluguje na szacunek.
Zasłużyłem na śmierć.
Chcę zasłużyć na powołanie do reprezentacji narodowej.
Havel zasłużył się dla wolności.

ZASTAVIT (SE) - zatrzymać (się)

Donutil ho **zastavit**.
Měl pocit, že se tady **zastavil** čas.
Rozjetý vlak, který se nedá **zastavit**.
Už to nešlo **zastavit**.
Vláda **zastavila** výstavbu dálnice.
Zastavili jsme před nízkým, ale rozlehlým domkem.
Zastavit zlo.
Zastavit krev.
Zastavit palbu.
Zastavit motor.

Zmusił go do zatrzymania się.
Miał uczucie, że czas się tu zatrzymał.
Rozpędzony pociąg, którego nie da się zatrzymać.
Już nie dało się tego powstrzymać.
Rząd wstrzymał budowę autostrady.
Zatrzymaliśmy się przed niskim, ale obszernym domkiem.
Powstrzymać zło.
Zatamować krew.
Wstrzymać ogień.
Zgasić/Wyłączyć silnik.

ZASTŘELIT - zastrzelić

Zastřelili ho pistolí s tlumičem.
Odsoudit zrádce k smrti **zastřelením**.
Zastřelit vzteklého psa.
Měl ses **zastřelit**!

Zastrzelili go pistoletem z tłumikiem.
Skazać zdrajcę na śmierć przez rozstrzelanie.
Zastrzelić wściekłego psa.
Powinieneś się być zastrzelić!

ZATÁHNOUT - 1. pociągnąć 2. wciągnąć 3. zaciągnąć; zasłonić

Zatáhnout za záchranou brzdu.
Zatáhnout za lano.
Zatáhnout psa do boudy.
Zatáhnout zem do války.
Bouře se **zatáhla**.
Zatáhnout vodu.

Pociągnąć za hamulec bezpieczeństwa.
Pociągnąć za linę.
Zaciągnąć psa do budy.
Wciągnąć kraj w wojnę.
Burza już ustąpiła.
Zakręcić wodę.

ZAÚTOČIT - zaatakować

Nečekali, že Japonci **zaútočí** ze vzduchu.
Zaútočili na budovu velvyslanectví kamením.
Zaútočit na rekord.
Letadla **zaútočila** na opevněné pozice.
Terorista chtěl **zaútočit** v metru.

Nie spodziewali się, że Japończycy zaatakują z powietrza.
Zaatakowali budynek ambasady kamieniami.
Zaatakować rekord.
Samoloty zaatakowały umocnione pozycje.
Terrorysta chciał zaatakować w metrze.

ZÁVIDĚT - zazdrościć

Dalo by se říct, že mi **záviděly**, že jsem doma.
To mu **závidím**.
Všechny spolužačky mi **záviděly**.
Závidí mi můj bezstarostný život.
Lidé si navzájem **závidí**.
Mnozí mu tu slávu **záviděli**.
Tu funkci ti **nezávidím**.

Možnaby powiedzieć, iż zazdrościły mi, że jestem w domu.
Zazdrozczę mu tego.
Wszystkie koleżanki ze szkoły/klasy mi zazdrościły.
Zazdrozczą mi mojego beztroskiego życia.
Ludzie sobie zazdrozczą.
Wielu zazdrościło mu tej sławy.
Nie zazdrozczę ci tej funkcji.

ZÁVISET - zależeć

Hodně na nich **závisí**.
Všecko **závisí** na okolnostech.
Na tom **závisel** život mnoha lidí.
Na mně to **nezávisí**.

Wiele od nich zależy.
Wszystko zależy od okoliczności.
Od tego zależało życie wielu ludzi.
To nie ode mnie zależy.

ZAVOLAT - 1. zavołać 2. zadzwonić

Musím **zavolat** tátovi.

Zavolat bratra na pomoc.

Zavolat někoho k soudu za svědka.

Zavolat na vojnu.

Proč jsi mně včera **nezavolala**?

Muszę zadzwonić do taty.

Wezwać brata na pomoc.

Wezwać kogoś do sądu na świadka.

Powołać do wojska.

Dlaczego wczoraj do mnie nie zadzwoniłaś?

ZAVŘÍT - zamknąć

Češi **zavřeli** kvůli prasečí chřipce konzulát.

Dveře se mu **zavřely** před nosem.

Zavřel jsem dveře a vrátil se na chodbu.

Zavřít dveře na klíč.

Už je **zavřeno**.

Zavřít šperky do trezoru.

Pták **zavřený** v kleci.

Okno se průvanem **zavřelo**.

Dveře se za ním **zavřely**.

Czesi zamknęli konsulát z powodu świńskiej grypy

Drzwi zamknęły mu się przed nosem.

Zamknąwszy drzwi, wróciłem na korytarz.

Zamknąć drzwi na klucz.

Już zamknięte.

Zamknąć klejnoty w sejfie.

Ptak zamknięty w klatce.

Przeciąg zamknął okno.

Drzwi się za nim zamknęły.

ZAVŘÍT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	zavřu	zavřeme
2. osoba	zavřeš	zavřete
3. osoba	zavře	zavřou
tryb rozkazujący	zavři	zavřete
strona czynna	zavřel	

ZAZNAMENAT - zanotować

Vědci **zaznamenali** průlom v léčbě hemofilie.

Zaznamenat otřesy.

Zaznamenat pokles.

Naukowcy zanotowali przełom w leczeniu hemofilii.

Zanotować/Zarejestrować wstrząsy.

Zanotować spadek.

ZAZNÍT - zabrzmieć; rozlec się

Z otevřeného okna **zaznělo** zavržení postele.

Z venku **zazněl** pobavený smích.

Zazněl zvučný hlas a šumot se uklidnil.

Zazněl výstřel.

Zazněl startovní povel.

Z otevřeného okna dobiegło skrzypnięcie łóżka.

Z zewnątrz dobiegł rozbawiony śmiech.

Rozległ się dźwięczny głos i szum ucichł.

Rozległ się strzał.

Rozległa się komenda do startu.

ZAŽÍT - przeżyć; doświadczyć; doznać

Kdo to **nezažil**, neuvěří.

Zažit dobrodružství.

Zažil dvě války.

Kto tego nie przeżył, nie uwierzy.

Przeżyć przygodę.

Przeżył dwie wojny.

Odmiana: patrz **ŽÍT**

ZBAVIT - pozbawić

Zbavit svéprávnosti.

Zbavit zemi nepřátel.

Zbavit rybu kostí.

Zbavit někoho strachu.

Král byl **zbaven** trůnu.

Zbavit rodičovských práv.

Ubezłasnowolnić.

Uwolnić kraj od wrogów.

Wypatroszyć rybę.

Uwolnić kogoś od strachu.

Król został obalony.

Pozbawić praw rodzicielskich.

ZBAVIT SE - pozbyć się

Čím dřív se **zbavím** závazků, tím lépe.

Zbavit se svědka.

Zbavit se štěnic není vůbec jednoduché.

Zbavit se nevítaného hosta.

Země se **zbavila** nepřátel.

Zbavit se poroby.

Nemohla se **zbavit** nepřijemného dojmu.

Im szybciej się uwolnię od zobowiązań, tym lepiej.

Pozbyć się świadka.

Pozbycie się pluskiew nie jest takie proste.

Pozbyć się nieproszonego gościa.

Kraj uwolnił się od wrogów.

Zrzucić jarzmo niewoli.

Nie mogła się pozbyć nieprzyjemnego wrażenia.

ZBLÁZNIT SE - zwariować

Bez práce bych **se zbláznil**.
 Číňané **se zbláznili** do aut.
 Myslela jsem si, že **se zblázním**.
 Myslela jsem, že **se zbláznil**.
 Svět **se zbláznil**.

ZBÝVAT - pozostawać

Do cíle **zbývalo** už jen 1,4 kilometru.
 Do konce závodu **zbývají** tři etapy.
 Do úplňku **zbývají** čtyři dny.
Nezbývalo mi moc času.
 Nic jiného mi **nezbývá**.
Zbývalo nám málo času.
 Ze slavného klubu **zbývá** jen jméno.

ZDAŘIT SE - udać się

Operace **se zdařila**.
 Pokus **se zdařil**.
 Atentát **se nezdařil**.

ZDÁT SE - 1. sníć się 2. wydawać się

Dostává nabídky, o jakých se mu ani **nezdálo**.
 Jsi lepší, než se na počátku **zdálo**.
 Vše se **zdálo** být v pořádku.
Zdál se mi krásný sen.
 Zpočátku se mi to **zdálo** jednoduché.

ZEMŘÍT - umrzeć

Artur málem **zemřel**.
 Nedovolím ti **zemřít**.
Zemře hladem.
Zemřel po dlouhé těžké nemoci.
Zemřela v červnu letošního roku.
Zemřít přirozenou smrtí.

Odmiana: patrz **UMŘÍT**

ZEPTAT SE - zapytać się

Zeptal se ho na cestu.
 Stačí se **zeptat**.
Zeptal jsem se, jen aby se neřeklo.
Zeptat se přímo.

ZESTÁRNOUT - postarzeć się; zestarzeć się

Strašně **zestárl**.
Zestárnout není umění - umění je to snést.
 Tahle země stárne a já chci **zestárnout** s ní.
 Chci **zestárnout** v důstojnosti.

ZEŠÍLET - oszaleć

Všichni **zešíleli**.
 Mysleli, že jsem **zešílel**.
Zešílet láskou.
 Proč bych měla **zešílet**?

ZÍSKAT - zyskać; uzyskać

Tím jsem **získal** náskok.
 TV Nova **získala** licenci pro novou stanici.
Získat cvik.
Získat odpověď.
Získat zpátky.

Bez pracy zwariowałbym.
 Chińczycy zwariowali na punkcie samochodów.
 Myślałam, że zwariuję.
 Myślałam, że zwariował.
 Świat zwariował.

Do mety pozostawało już tylko 1,4 kilometra.
 Do końca wyścigu pozostają trzy etapy.
 Do pełni cztery dni.
 Nie zostało mi zbyt wiele czasu.
 Nic innego mi nie pozostaje.
 Zostało nam mało czasu.
 Ze sławnego klubu została tylko nazwa.

Operacja się udała.
 Eksperyment się udał.
 Zamach się nie udał.

Otrzymuje propozycje, o jakich mu się nawet nie śniło.
 Jesteś lepszy, niż się z początku wydawało.
 Wszystko wydawało się być w porządku.
 Miałem piękny sen.
 Z początku wydawało mi się to proste.

Artur o mało nie umarł.
 Nie pozwolę ci umrzeć.
 Umrze z głodu.
 Zmarł po długiej i ciężkiej chorobie.
 Zmarła w czerwcu tego roku.
 Umrzeć śmiercią naturalną.

Zapytał się go o drogę.
 Wystarczy zapytać.
 Spytałem od niechcienia.
 Zapytać się wprost.

Strasznie się postarzał.
 Zestarzeć się to nie sztuka - sztuką jest to znieść.
 Ten kraj się starzeje, a ja chcę zestarzeć się z nim.
 Chcę się zestarzeć z godnością.

Wszyscy oszaleli.
 Myśleli, że oszalałem.
 Oszaleć z miłości.
 Dlaczego miałabym oszaleć?

W ten sposób zdobyłem przewagę.
 TV Nova uzyskała koncesję/licencję na nową stację.
 Nabyć wprawy.
 Uzyskać odpowiedź.
 Odzyskać.

ZJISTIT - ustalić

Zjistili jsme, že nitky vedou vzhůru.

Zjistit omyl.

Zjistili o něm, že donáší.

Zjištění polohy letadla.

Zjistit totožnost.

Lékař u něho zjistil zánět plic.

Ve sněhu zjistili stopy.

Ustalilišmy, že nitki prowadzą do góry.

Zauważyć pomyłkę.

Dowiedzieli się o niem, że donosi.

Określenie pozycji samolotu.

Ustalić tożsamość./Zidentyfikować.

Lekarz rozpoznał u niego zapalenie płuc.

W śniegu odkryli ślady.

ZKOUŠET - 1. testować 2. próbować 3. eksperymentować

Slovenská policie zkouší neprůstřelnou Fabii RS.

Zkoušet si nový oblek.

Zkoušet ústně.

Po operaci už zkouší chodit.

Zkoušet po dobrém.

Zkoušet štěstí.

Už jsi někdy zkoušel driblovat s míčem?

Schumacher zkoušel monopost.

Słowacka policja testuje kuloodporną Fabię RS.

Przymierzać nowe ubranie

Odpytywać ustnie./Egzaminować ustnie.

Po operacji próbuje już chodzić.

Próbować po dobroci.

Próbować szczęścia.

Próbowałeś już kiedyś dryblować piłką?

Schumacher testował bolid.

ZKRÁTIT - skrócić

Zkrátil jsem vzdálenost.

Zkrátit zlomek.

Zkrátit vyučovací hodinu.

Zkrátit si dlouhou chvíli.

Zkrátit práva někoho.

Zkrátit pracovní dobu.

Skrócić dystans.

Skrócić ułamek.

Skrócić lekcję.

Zabić nudę.

Ograniczyć czyjeś prawa.

Skrócić czas pracy.

ZKUSIT - 1. przetestować 2. spróbować

Zkus na tohle všechno zapomenout.

Zkusit štěstí.

Neboj se toho, jen to zkus!

Zkuste plavat proti proudu.

Ten už mnoho zkusil.

Chci to zkusit příště.

Spróbuj o tym wszystkim zapomnieć.

Spróbować szczęścia.

Nie bój się (tego), spróbuj!

Spróbujcie płynąć pod prąd.

Ten/On wiele już przeszedł/doświadczył.

Chcę spróbować następnym razem.

ZLEPŠIT (SE) - poprawić (się)

Situace v rodině se zlepšila.

Zlepšila se mi nálada.

Zlepšit kvalitu.

Zlepšit světový rekord.

Zdravotní stav se zlepšil.

Počasí se zlepšilo.

Sytuacja w rodzinie nie poprawiła się.

Poprawił mi się nastrój.

Poprawić jakość.

Poprawić rekord świata.

Stan zdrowia się poprawił.

Pogoda poprawiła się.

ZLOBIT - 1. denerwować 2. męczyć 3. źle działać

Buď zticha a nezlob!

Všechno ho doma zlobilo.

Zlobil ho křik dětí.

Buď hodný a nezlob mne.

Zlobili ji pro její nesmělost.

Auto zlobí.

Siedź cicho i nie marudź!

Wszystko w domu go denerwowało.

Denerwował go krzyk dzieci.

Bądź grzeczny i nie denerwuj mnie.

Dokuczali jej z powodu (jej) nieśmiałości.

Samochód nawala.

ZLOBIT SE - 1. złościć się; gniewać się 2. użerać się

Zlobit se na celý svět.

Nezlob se na mne.

Vy se na nás zlobíte?

Člověk se musí s těmi dětmi zlobit.

Złościć się na cały świat.

Nie gniewaj się/Nie złość się na mnie.

Gniewacie się na nas.

Człowiek musi się z tymi dziećmi użerać.

ZMĚNIT (SE) - změnit (se)

Muzeum se změní v dílnu.

V mém životě se nic nezmění.

Hodně se změnil.

Chtěli podplatit svědka, aby změnil výpověď.

Knihy, které změnilý celý její život.

Prudce změnila směr letu.

Situace se změnila.

To se časem změnilo.

Ve tváři se okamžitě změnil.

Muzeum zamieni się w warsztat.

W moim życiu nic się nie zmieni.

Bardzo się zmienił.

Chcieli przekupić świadka, żeby zmienił zeznania.

Książki, które odmieniły całe jej życie.

Gwałtownie zmieniła kierunek lotu.

Sytuacja uległa zmianie.

Z czasem się to zmieniło.

Twarz zmieniła mu się w jednej chwili.

ZMÍRNIT - ztlagodzić; uśmierzyć; zmniejszyć

Zmírnit bolest.
 Zmírnit mezinárodní napětí.
 Zmírnit trest.
 Zmírnit krok.
 Zmírnit hněv.

Złagodzić/Uśmierzyć ból.
 Zmniejszyć napięcie międzynarodowe.
 Złagodzić karę.
 Zwolnić kroku.
 Pohamować gniew.

ZMIZET - zniknąć

Jeden po druhém **zmizeli** ve vodě.
 Loď **zmizela** ve tmě.
 Rybář mi **zmizel** z dohledu.
 Úsměv mu **zmizel** z tváře.
Zmizel v tunelu směřujícím do skály.
Zmizeli beze stopy jako kámen ve vodě.
 Tráva **zmizela** pod sněhem.
 Město **zmizelo** z povrchu zemského.

Jeden po drugim zniknęli pod wodą.
 Statek zniknął w ciemności.
 Rybak zniknął mi z oczu.
 Uśmiech zniknął mu z twarzy.
 Zniknął w tunelu prowadzącym do skały.
 Przepadli bez śladu jak kamień w wodzie.
 Trawa zniknęła pod śniegiem.
 Miasto zniknęło z powierzchni ziemi.

ZNAMENAT - znaczyć; oznaczać

Co pro vás **znamená** krása?
 Invaze **znamenala** pád prezidenta.
 Královnin úsměv mohl **znamenat** cokoliv.
 Nevím, co to **znamená**.
 Dobývání vesmíru **znamená** technický pokrok.
 Co to má **znamenat**?
 Jeho pomoc pro mne mnoho **znamená**.
 On něco **znamená**.

Co dla was oznacza piękno?
 Inwazja oznaczała upadek prezydenta.
 Uśmiech królowej mógł oznaczać wszystko.
 Nie wiem, co to znaczy.
 Podbój kosmosu oznacza postęp techniczny.
 Co to ma znaczyć?
 Jego pomoc wiele dla mnie znaczy.
 On coś znaczy. *!Jest kimś!*

ZNÁT - znać

Cestu **znał**, zřejmě zde nebyl poprvé.
 Kód **znala** jen ona.
 Měla jsem pocit, že ho **znám** už hodně dlouho.
 Musím **znát** pravdu.
 Nedala to na sobě **znát**.
Neznám ho jménem.
Neznám žádné podrobnosti.
 Paroubek, jak ho **neznáte**.
 Svět, kde platí **známé** přírodní zákony.
 Tuto informaci mohl **znát** jen pachatel.
Znám ji od dětství.
Známe se ze školy.
Znát jako své boty.

Drogę **znał**, najwyraźniej nie był tu po raz pierwszy.
 Tylko ona **znała** kod.
 Miałam uczucie, że **znam** go już bardzo długo.
 Muszę **znać** prawdę.
 Nie dała po sobie tego poznać.
 Nie **znam** go z imienia.
 Nie **znam** żadnych szczegółów.
 Paroubek, **jakiego** nie **znacie**.
 Świat, gdzie obowiązują **znane** prawa natury.
 Tę **informację** mógł **znać** tylko sprawca.
Znam ją od dzieciństwa.
Znamy się ze szkoły.
Znać jak własną kieszeń.

ZNIČIT - zniszczyć

Peníze a moc **zničí** každého.
 Kroupy **zničily** úrodu.
Zničit nepřátelské vojsko.
 Lékaři alkohol **zničil** život.
 Juventus **zničil** Palermo a vrátil se do vedení.

Pieniądze i władza **zniszczą** każdego.
 Grad **zniszczył** plony.
Zniszczyć wojska wroga.
 Alkohol **zniszczył** życie lekarzowi.
 Juventu **rozgromił** Palermo i wrócił na prowadzenie.

ZNÍT - brzmieć; rozlegać się

Jeho slova **zněla** pánovitě a ostře.
 Odpověď **zní** ne.
 Tak **zní** zákon.
 To **zní** rozumně.
Zněly zvony.
 Dnes mi od rána **znělo** v uších.
Znělo, že je prudký.
 Jak **zní** název knihy a jméno autora?
 Člověk, to **zní** hrdě.

Słowa jego **brzmiały** władczo i ostro.
 Odpowiedź **brzmi** "nie".
 Tak **mówi** prawo.
 To **brzmi** rozsądnie.
Biły dzwony.
 Dziś od rana **dzwoniło** mi w uszach.
Mówiono, że jest porywczy.
 Jak **brzmi** nazwa książki i nazwisko autora?
 Człowiek, to **brzmi** dumnie.

ZOPAKOVAT (SE)/(SI) - powtórzyć (się)/(sobie)

Musel jsem otázku **zopakovat**, aby mi porozuměl.

Něco takového se už **nezopakuje**.

Zopakovat násobilku.

Rád bych **zopakoval** stříbro z Rigy.

Úspěch bude těžké **zopakovat**.

Proces se bude muset **zopakovat**.

Mám to za sebou a už si to nechci **zopakovat**.

ZPOMALIT - zwolnić

Zpomalil krok.

Auto **zpomalí** a zastaví.

Zpomalít proces stárnutí.

Pokles cen benzínu **zpomalil** inflaci.

ZPŘÍSNIT - zaostrzyć ; wzmóc

Soud **zpřisnil** trest.

Zpřisnit požadavky.

Kontrola v závodě byla **zpřisněna**.

ZPŮSOBIT - 1. spowodować 2. wyrządzić

Způsobit překvapení.

Způsobit škodu.

Způsobit zmatek.

Způsobit někomu radost.

Způsobit mnoho zlé krve.

Způsobit si zranění.

Češi nám mohou **způsobit** problémy.

Způsobit si starosti.

ZRADIT - zdradzić

Zradil svého bratra.

Zradit národ.

V rozhodné chvíli **zradil**.

Předáci **zradili** stávkující.

Zradit své zásady.

Mučili ho, ale nikoho **nezradil**.

ZRUŠIT - odwołać; anulować

Prezident **zrušil** návštěvu.

Zrušit let.

Zrušit rozhodnutí.

Zrušit rozsudek.

Zrušit volební výsledky.

Zrušit prodejnu.

Zrušit robotu.

Zrušit záměry.

ZŘÍTIT SE - runąć; zawalić się

Střecha **se zřítla**.

V Ostravě **se zřítíl** dům .

Zřítíl se most.

Lavina **se zřítla** do údolí.

Pokryvač **se zřítíl** ze střechy.

Zřítit se do propasti.

Všechny plány do budoucna **se zřítily**.

Zřícení říše římské.

U Blanska **se zřítíl** vrtulník.

ZTRÁCET - 1. tracić 2. gubić

Chvillemi jsem **ztrácel** vědomí.

Konec se **ztrácel** kdesi v temnotě.

Neztrácejte čas povídáním.

Pomalu **ztráceli** naději.

Televize **ztrácí** diváky.

Ztrácet hodnotu.

Ztrácet průběhem let své přátele.

Musiałem powtórzyć pytanie, żeby mnie zrozumiał.

Coś takiego już się nie powtórzy.

Powtórzyć tabliczkę mnożenia.

(sport.) Chciałbym powtórzyć srebro z Rygi.

Będzie trudno powtórzyć sukces.

Procesy będzie musiał zostać powtórzony.

Mam to za sobą i nie chcę już tego powtarzać.

Zwolnić kroku.

Samochód zwalnia i zatrzymuje się.

Spowolnić proces starzenia się.

Spadek cen benzyny spowolnił inflację.

Sąd zaostrzył karę.

Zaostrzyć żądania.

Kontrola w fabryce została zaostrzona.

Sprawić niespodziankę.

Wyrządzić szkodę.

Wywołać chaos.

Sprawić komuś przyjemność.

Napsuć dużo krwi.

Zranić się.

Czeci mogą nam sprawić problemy.

Narobić sobie kłopotów.

Zdradził swojego brata.

Zdradzić naród.

W decydującej chwili zdradził.

Liderzy zdradzili strajkujących

Zdradzić swoje zasady.

Torturowali go, ale nikogo nie zdradził.

Prezydent odwołał wizytę.

Odwołać lot.

Unieważnić decyzję.

Uchylić wyrok.

Unieważnić wyniki wyborów.

Zlikwidować sklep.

Znieść pańszczyznę.

Udaremnić zamiary.

Dach się zawalił.

W Ostrawie zawalił się dom .

Runął most.

Lawina stoczyła się na dolinę.

Dekarz spadł z dachu.

Runąć w przepaść.

Wszystkie plany na przyszłość runęły.

Upadek Cesarstwa Rzymskiego.

Pod Blanskem rozbił się śmigłowiec.

Chwilami traciłem przytomność.

Koniec niknął gdzieś w ciemnościach.

Nie traćcie czasu na gadanie.

Powoli tracili nadzieję.

Telewizja traci widzów.

Tracić na wartości.

Z upływem lat tracić przyjaciół.

Ztráčet zájem o práci.
Ztráčet půdu pod nohama.
 Zlato **ztrácí** lesk.
Ztráčet na váze.
 Není chvíle **ztráčet** čas pitím šampaňského.
 Na vedoucího **ztrácel** 67 bodů.
 Slovenští policisté **ztrácejí** samopaly.

Tracić zainteresowanie pracą.
 Tracić grunt pod nogami.
 Złoto traci blask.
 Tracić na wadze.
 To nie chwila, żeby tracić czas na picie szampana.
 Do prowadzącego tracił 67 punktów.
 Słowaccy policjanci gubią karabiny maszynowe.

ZTRÁČET SE - 1. gubić się; przepadać 2. ginać; znikać

Ztrácejí se věci.
Ztrácí se jim stavební materiál.
 Lidé se zvolna ze schůze **ztrácejí**.
 Stezka **se ztrácí** v lese.
Ztrácel se před očima.

Ginać rzeczy.
 Ginać im materiały budowlane.
 Ludzie powoli znikają/odchodzą z zebrania.
 Ścieżka niknie w lesie.
 Niknął w oczach.

ZTRATIT - 1. stracić 2. zbubić

Armáda **ztratila** nejméně deset vojáků.
 Brzy se mi **ztratil** v noci.
 Neměl jsem co **ztratit**.
 Neměla co **ztratit**.
 Pivo už dávno **ztratilo** svou sváteční chuť.
 Policie **ztratila** důvěru lidí.
Ztratil přes litr krve.
Ztratit čest.
Ztratit klíč.
 Pes **ztratil** stopu.
 V mládí **ztratil** oba rodiče.
Ztratit mnoho krve.
Ztratit vládu nad sebou.
 Nic **neztratila** na svém půvabu.
Ztratit zbytečně rok studií.

Armia straciła co najmniej dziesięciu żołnierzy.
 Niebawem pochłonął go mrok.
 Nie miałem nic do stracenia.
 Nie miała nic do stracenia.
 Piwo już dawno straciło swój odświętny smak.
 Policja straciła zaufanie ludzi.
 Stracił ponad litr krwi.
 Stracić cnotę. /O kobiecie/
 Zgubić klucz.
 Pies zgubił trop.
 W młodości stracił oboje rodziców.
 Stracić dużo krwi.
 Stracić panowanie nad sobą.
 Nie straciła nic ze swojego uroku.
 Stracić niepotrzebnie rok studiów.

ZTRATIT SE - 1. zgubić się 2. przepaść; zniknąć; zginąć

Jeho silueta **se ztratila** ve tmě.
Ztratil se v davu.
 Tady se ti nic **neztratí**.
 Peníze se z pokladny **ztratily**.
 Staré zvyky se **ztratily**.
 Někde se **ztratily** klíče.
 Postava se **ztratila** mezi stromy.

Jego sylwetka zniknęła w mroku.
 Wtopił się w tłum.
 Tutaj nic ci nie zginie.
 Pieniądze zginęły z kasy.
 Stare zwyczaje zanikły.
 Gdzieś się zgubiły klucze.
 Postać zniknęła wśród drzew.

ZÚSTAT - zůstať; pozostać

Chceš **zůstat** v Kanadě natrvalo?
 Odejít, nebo **zůstat**?
 Stav **zůstal** bezbrankový.
Zůstal stát venku.
Zůstaly mi jen vzpomínky.
Zůstaňte doma.
Zůstat na ocet.
Zůstat v boji.

Chcesz zostać w Kanadzie na stałe?
 Odejść, czy zostać?
 Wynik pozostał bezbrankowy.
 Został na zewnątrz.
 Zostały mi tylko wspomnienia.
 Zostańcie w domu.
 Zostać starą panną.
 Polec w walce.

ZÚSTAT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	zůstanu	zůstaneme
2. osoba	zůstaneš	zůstanete
3. osoba	zůstane	zůstanou
tryb rozkazujący	zůstaň	zůstaňte
strona czynna	zůstal	

ZŮSTÁVAT - zostawać; pozostawać

Problémy **zůstávají** nevyřešené.
 Slavia **zůstává** na dvanáctém místě.
Zůstávat ve stínu.
Zůstává mu 30 korun.
 Dlouho tam **nezůstávej**.
Zůstávat naživu.
 Vše **zůstávalo** při starém.

Problemy pozostają nierozwiązane.
 Slavia pozostaje na dwunastym miejscu.
 Pozostawać w cieniu.
 Pozostaje mu 30 korun.
 Nie bądź tam długo.
 Pozostawać przy życiu.
 Wszystko zostawało po staremu.

ZVÁT - zapraszać

Zvát hosty.
Zve si své přátele a pořádá mejdany.
Zvony zvaly věřící k modlitbám.
 Přišel beze **zvaní**.

Zapraszać gości.
 Zaprasza swoich przyjaciół i organizuje imprezy.
 Dzwony wzywały wiernych na modlitwę.
 Przyszedł bez zaproszenia.

ZVÁT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	zvu	zveme
2. osoba	zveš	zvete
3. osoba	zve	zvou
tryb rozkazujący	zvi	zvěte
strona czynna	zval	

ZVEDAT (SE) - podnosić (się)

Před námi se začaly **zvedat** první pahorky.
 Zvolna se začal **zvedat** temný pruh pobřeží.
Zvedat ohnutou větev.
Zvedat hlas.
Zvedá se mu žaludek.
 Hladiny řek se **zvedají**.

Przed nami zaczęły się wznosić pierwsze wzgórza.
 Powoli zaczęła się wyłaniać ciemna linia brzegu.
 Prostować skrzywioną gałąź.
 Podnosić głos.
 Zbiera mu się na wymioty.
 Podnosi się poziom wody w rzekach.

ZVEDNOUT (SE) - podnieść (się); wstać

Pružně se **zvedl** z lehátka a vklouzl do županu.
Zvedl se od stolu.
Zvedl se vítr.
 Tázavě **zvedl** obočí.
Zvednout meč.

Zwinnie wstał z leżaka i narzucił szlafrok.
 Wstał od stołu.
 Zerwał się wiatr.
 Uniósł pytająco brwi.
 Unieść miecz.

ZVEŘEJNIT - opublikować

Divadlo **zveřejnilo** na internetu omluvu.
 Dokument **zveřejnila** parlamentní komise.
 Údaje, které **zveřejnil** Český statistický úřad.

Teatr opublikował w internecie przeprosiny.
 Dokument opublikowała komisja parlamentarna.
 Dane opublikowane przez Czeski Urząd Statystyczny.

ZVĚTŠIT - zvětšit; powiększyć

Zvětšila si prsa.
Zvětšit objem.
 Trhlina se znatelně **zvětšila**.
Zvětšil si fotografii na počítači.

Powiększyła sobie piersi.
 Zwiększyć objętość.
 Szczelina znacznie się zwiększyła.
 Powiększył zdjęcie na komputerze.

ZVÍTĚZIT - zwyciężyć

Čeští tenisté **zvítězili** v utkání baráže.
 Klub dvakrát **zvítězil** a třikrát remizoval.
Zvítězil po 108 závodech.
Zvítězil, ale zaplatil za to životem.
 Věřím, že **zvítězíme**.

Czescy tenisiści zwyciężyli w spotkaniu barażowym.
 Klub dwa razy zwyciężył i trzy razy zremisował.
 Zwyciężył po 108 wyścigach.
 Zwyciężył, ale przypłacił to życiem.
 Wierzę, że zwyciężymy.

ZVLÁDNOUT - opanować; dać radę

Muž **nezvládl** řízení.
Zvládnout cizí jazyk.
Zvládnout žáky.
Zvládnout epidemii.
 Tělo konečně **zvládlo** chorobu.
Zvládnout obtížné téma.
Zvládnout obtíže.

Mężczyzna stracił panowanie nad pojazdem.
 Opanować język obcy.
 Zapanować nad uczniami.
 Opanować epidemię.
 Organizm w końcu pokonał chorobę.
 Dać sobie radę z trudnym tematem.
 Przewyciążyć trudności.

ZVOLIT - vybrat

Nevím, kterou cestu **zvolit**.

Zvolit správný postup.

Zvolit většinou hlasů.

Zvolil si smrt oběšením.

Jak správně **zvolit** sluneční brýle?

Nie wiem, którą drogę wybrać.

Wybrać właściwy sposób postępowania.

Wybrać większością głosów.

Wybrał śmierć przez powieszenie.

Jak dobrze wybrać okulary przeciwsłoneczne?

ZVYKNOUT (SI) - przyzwyczaić (się); przywyknąć

Zvykli jsme si na život na cestě.

Zvyknout dítě na pořádek a čistotu.

Zvykla si na nové lidi.

Na to se dá **zvyknout**.

Przywykliśmy do życia w drodze.

Przyzwyczaić dziecko do porządku i czystości.

Przyzwyczała się do nowych ludzi.

Można się do tego przyzwyczaić.

ZVÝŠIT (SE) - podnieść; zwiększyć

Zvýšit daň.

Zvýšit prodej.

Zvýšit platy.

Zvýšit výrobu.

Žávodník zvýšil svůj náskok.

Nebezpečí nákazy se **zvýšilo**.

Podnieść podatek

Zwiększyć sprzedaż.

Podnieść płace.

Zwiększyć produkcję.

Zawodnik powiększył (swoją) przewagę.

Wzrosło niebezpieczeństwo zakażenia/infekcji.

ŽÁDAT - prosit; wnioskować; žádat

Žádá omluvu a půl milionu.

Žalobce **žádal** trest doživotí.

Žádat větší mzdu.

Žádat ženu o ruku.

Slušnost **žádá** uvolnit sedadlo starším.

Podnikatelé mohou **žádat** o dotace.

Řecko by mělo neprodleně **žádat** o pomoc.

Žáda przeprosin i půl miliona.

Oskarżyciel żądał kary dożywocia.

Domagać się wyższej pensji.

Prosić kobietę o rękę.

Przyzwoitość wymaga ustąpienia miejsca starszym.

Przedsiębiorcy mogą składać wnioski o dotację.

Grecja powinna niezwłocznie prosić o pomoc.

ŽÁRLIT - zazdrościć

Žárlil na můj úspěch.

Žárlila na všechny ženy.

Žárlili jeden na druhého.

Psi dokáží **žárlit** a urazit se.

Měla důvod **žárlit**.

Přítel **žárlil**, tak ho nechala.

Zazdrościł mi sukcesu.

Była zazdrosna o wszystkie kobiety.

Zazdrościli sobie./Zazdrościli jeden drugiemu.

Psy potrafią zazdrościć i obrazić się.

Miała powód do zazdrości.

Przyjaciel był zazdrosny, więc go rzuciła.

ŽERTOVAT - żartować

Evropané **žertují** o krizi.

Smát se a **žertovat**.

Samozřejmě jen **žertovala**.

Nejdřív jsem si myslel, že **žertuje**.

Podíval se do kamery a začal žertovat.

Europejczycy żartują z kryzysu.

Śmiać się i żartować.

Oczywiście tylko żartowała.

Najpierw myślałem, że żartuje.

Spojrzał do kamery i zaczął żartować.

ŽÍT - žít

Ať **žije** socialismus!
 Bez práce neumím **žít**.
 Jeden ze dnů, pro které stálo za to **žít**.
 Proč máme **žít** tak, jak žijeme?
 Všichni měli nějaký cíl, důvod proč **žít**.
 Zase jsem cítila, že **žiji**.
Žijeme ve svobodné zemi.
Žili jsme v malé pronajaté garsonce.
Žít jako člověk.
Žít mezi čtyřmi stěnami.
Žít na vysoké noze.
Žít pod tlakem.
Žít svůj vlastní život.

Niech żyje socjalizm!
 Nie potrafię żyć bez pracy.
 Jeden z dni, dla których warto było żyć.
 Dlaczego mamy żyć tak, jak żyjemy?
 Wszyscy mieli jakiś cel, powód do życia.
 Znow czułam, że żyję.
 Żyjemy w wolnym kraju.
 Żyliśmy w małej, wynajętej kawalerce.
 Żyć po ludzku./Żyć jak człowiek.
 Żyć w czterech ścianach.
 Żyć na wysokiej stopie.
 Żyć pod presją.
 Żyć swoim własnym życiem.

ŽÍT	liczba pojedyncza	liczba mnoga
1. osoba	žiji, žiju	žijeme
2. osoba	žiješ	žijete
3. osoba	žije	žijí, žijou
tryb rozkazující	žij	žijte
strona czynna	žil	

ŽIVIT - 1. živit; karmit 2. živit; utzymyvat

Dobře **živit** dobytek.
 Během studií jsem ho **živila**.
 Muž má **živit** rodinu.

Dobrze karmić bydło.
 Podczas studiów utrzymywałam go.
 Mężczyzna ma/powinien utrzymywać rodzinę.